

AUREL MARINESCU

fost Prim Președinte al Tribunalului Mușcel

Instaurarea conducerii comuniste
în România

Mărturii 1946-1953

București 2000

AUREL MARINESCU

fost Prim Președinte al Tribunalului Mușcel

Instaurarea conducerii comuniste în România

Mărturii 1946-1953

București 2000

Editura SINERGII
Câmpulung Argeș
Str. I.C. Brătianu 54 B
Tel. / Fax: 048 - 831 443

Editor Mănescu Silviu
Text cules de Florin Ivan

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale
MARINESCU, AUREL

Instaurarea conducerii comuniste în România : mărturii :
1946-1953 / Aurel Marinescu – Câmpulung-Muşcel : Sinergii, 2000
p. : cm. – (Restituiri :1)
Bibliogr.
ISBN 973-99769-0-5

94(498) "1946 / 1953"

O INSTITUȚIE UITATĂ AZI: ONOAREA

În a 14-a apariție a revistei "gândirii arestate", MEMORIA, un text zguduitor, mai bine zis un destin zguduitor, atrage atenția. În această revistă, știam, nu e vorba de oameni fericiți. Ea a realizat până azi – și va continua, vai, mult timp, sper – o colecție de mărturii, zguduitoare toate, despre iadul înființat și constituit în România de Partidul Comunist, emanație a Moscovei. Și atunci prin ce ar putea fi deodată, mai zguduitor decât celelalte, un anume destin schițat în aceste pagini? Cu atât mai mult cu cât nici nu este vorba despre un om care să fi fost întemnițat. Poate pentru că a trebuit să plătească faptul de a-și fi făcut datoria.

Aurel Marinescu era, în 1946, Președintele Tribunalului Județean Mușcel. În preajma alegerilor, se fac presiuni asupra sa spre a respinge întâmpinarea lui Ion Mihalache (domiciliat în Topoloveni, jud. Mușcel) la refuzul autorităților, deja comuniste, de a-l menține pe lista de candidați, sub pretextul că a luptat ca voluntar în războiul din Est. I se promite lui Aurel Marinescu o carieră strălucită în schimbul ilegalității pe care ar fi trebuit să o semneze, împreună cu alți doi magistrați, câștigați dinainte "cauzei". Dar el refuză să colaboreze și își alege un complet de judecată format din magistrați onești și, cu toții, cei trei, își riscă viețile pronunțând hotărârea dreaptă spre furia trimișilor de la București. Până aici n-ar fi nimic neobișnuit pentru acele vremuri. Din experiența tatălui meu, știu că asemenea judecători, de necumpărat, existau cu sutele în România, pe vremea când mai funcționa o instituție azi uitată, **onoarea**.

Transferat brusc într-o localitate din Dobrogea, amenințat din toate părțile, judecătorul Aurel Marinescu, își ia lumea în cap, trăind ascuns pe la rude și pe la prieteni până în 1956, când moare, la 58 de ani, bolnav de cancer. Un deceniu de ilegalitate! Mulți au fost aceia care au trăit acel deceniu al groazei astfel, din cauza persecuțiilor brutelor comuniste, unii târând pe urmele lor chiar condamnări grele și nedrepte.

Textul judecătorului pribeag apărut în revista "Memoria" poartă un titlu care spune mai mult decât puteam eu să povestesc despre el: "Hăituit pentru dreptate în propria-mi țară".

Jurnalul lui Aurel Marinescu vorbește tuturor de o lume care a fost și cu care înțelegem de ce unii din potențaii zilelor noastre nu mai vor să lege firul: Pentru că, mai întâi, ar trebui să-și ia cuvenita răsplată aceia care au jefuit țara și pe cetățenii ei și care-și văd în continuare de "treabă". Iar după aceea ar trebui să apară la suprafață alți oameni, aceia care **mai știu ce e onoarea și o consideră valoarea supremă**.

Printre tineri, mai ales, cred că se află astfel de oameni, însă puțini se uită într-acolo. Cartea judecătorului Aurel Marinescu lor ar trebui să li se adreseze.

Nicolae Prelipceanu

NOTĂ BIOGRAFICĂ

Aurel I. Marinescu s-a născut în anul 1898, în comuna Beleți – Negrești (sat Negrești), fiu al învățătorului Ion Marinescu și al Ecaterinei Marinescu. La dorința tatălui, Aurel a urmat Seminarul și Facultatea de Teologie din București și în paralel Facultatea de Drept. A absolvit ambele facultăți și a fost numit judecător la Reșița, unde a funcționat ca șef al judecătoriei locale până în anul 1936, când a fost mutat la Tribunalul Câmpulung Mușcel ca Prim-Procuror, devenind ulterior președinte de secție și apoi Prim-Președinte al Tribunalului Câmpulung Mușcel.

S-a căsătorit cu Lucia Voiculescu, profesoară de limba franceză cu specializare la Sorbona. După mutarea la Câmpulung s-a născut fiica lor, Ruxandra.

În activitatea sa de magistrat, Aurel Marinescu s-a făcut remarcat prin competența profesională, solitudine în fața nevoilor oamenilor, corectitudine în relațiile cu colegii, motiv pentru care s-a bucurat de simpatia și considerația celor din jur.

Transformările social-politice survenite după 23 august 1944 au adus o întorsătură dramatică și în viața magistratului Aurel Marinescu. Cu prilejul alegerilor din 19 noiembrie 1946 primește sarcina de a judeca contestația fruntașului național-țărănist Ion Mihalache, căruia i se refuzase dreptul de a candida și de a fi ales în parlament. În ciuda directivelor și presiunilor efectuate de Ministerul de Justiție, Aurel Marinescu, convins de dreptatea cazului întrunește un complet format din trei magistrați integri, iar contestația lui Ion Mihalache este admisă. Sentința atrage însă persecuțiile regimului asupra magistraților. Mutat disciplinat într-un sat din Dobrogea Aurel Marinescu demisionează din magistratură și se înscrie ca avocat la baroul din Mușcel. Amenințat cu moartea de grupuri instigate din conducerea Partidului Comunist din localitate, se hotărăște să părăsească orașul, pentru a-și salva viața și libertatea.

Aurel Marinescu reușește timp de 10 ani să se ascundă de securitate. În perioadele mai liniștite și în condiții de adăpost provizoriu își găsește timp de a transpune pe hârtie aceste mărturii, descriind aspectele socio-politice de după 23 august 1944, considerând ca o obligație morală față de societate și față de posteritate de a lăsa mărturie scrisă asupra vremurilor trăite.

La data de 15 ianuarie 1956 se stinge din viață în urma unui cancer gastric în casa nepotului său – Aurel Boștenaru. Cei doi nepoți – Aurel Boștenaru și Gicu Simescu – îl îngroapă în ascuns în grădina casei iar peste ani de zile, soția și fiica reușesc să transfere, în secret, osemintele în cimitirul Belu.

Mănescu Silviu

ÎN SINGURĂTATE

dedicată dragei mele Cila

Ochi-mi triști în gol privesc
Peste întinsele câmpii
De câte ori gândesc la ea
În singurătatea mea,
Zilele îmi par pustii,
Unde ești, când ai să vi?

Viața, taină dezgropată
Din șiragul anilor
Vor mai reveni vreodată,
Clipele de altădată,
Cu farmecul lor?

Ani în șir de-atunci trecut-au
Cu freamătul de dureri.
Dorul meu mereu o cheamă
O, trecut, revino, iară,
Și redă-mi ziua de ieri.

Straturi dulci de amintiri
Ale vremilor trecute
Împlețiți un fir de aur
Pe-ale voastre scumpi aripe,
Ducând dorul meu departe
Din aspra-mi singurătate.

Zile grele se înșiră
Pe răbojul anilor
Astăzi ești singur pe lume,
Și nu ști ce va fi mâine
Pribeag călător.

Iară tu, Cilica scumpa,
Ce străbați al vremii greu,
Nu uita că-n lumea mare
Rătăcește acela care,
Te va adora mereu.

5. V. 1953

MOTTO: "Pereat mundus, fiat justitia".

Acestei justiții categorice și fără prihană, absolute, universale, transcendente și egalitare și slujitorilor ei credincioși și demni, le aduc prinosul meu de slavă.

INTRODUCERE

Am trăit și am suferit atât de mult în acești 6 ani de rezistență, încât pot să povestesc tot ceea ce cred că merită să intereseze pe cititorul de azi și de mâine, denunțând întregii lumi civilizate și întregului neam românesc, metodele și falsurile nerușinate și mârșave întrebuintate de "Blocul Partidelor Democratice" la alegerile din 19 noiembrie 1946 și sistemele barbare și teroriste prin care comuniștii se mențin la conducere, la lumina căroră și cititorul de azi și generațiile viitoare să se poată documenta și să înțeleagă zbuciumul răscolitor și destinul tragic al zguduitoarelor întâmplări prin care am trecut cu toții, suferințele mele fiind suferințele întregului neam.

Scrisă în singurătatea vieții de partizan, lucrarea apare acum fără nici o schimbare, tocmai pentru a ilustra perfect tot ceea ce a fost o realitate vie a vremurilor trăite, preferând să nu vorbesc de anumite lucruri, decât să le prezint într-o formă incompletă, interesându-mă nu numai judecata clipei care trece, ci și a eternului care rămâne.

Îmi pare rău că a trebuit să caracterizez prin cuvinte grele indivizi și fapte, dar numai astfel pot apărea cu toții în adevărata lor lumină și valoare și numai astfel lucrarea prezintă s-ar putea socoti completă. Se poate oare scrie un tratat de Geometrie fără să se enunțe "Teorema lui Pitagora"?

Nu este nici în intenția și nici în chemarea mea să mă ocup de examinarea desfășurării vieții politice a acestor vremuri. Alții mai competenți și cu mai multă chemare o vor face la timpul convenit. Sunt fapte prea interesante și prea strâns legate de zbuciumul generației actuale, și de rosturile și viitorul acestui neam, pentru a fi trecute cu vederea. Din contră, vor trebui examinate la timp și în detaliu pentru a fi cunoscute de generațiile viitoare, cu scopul de a constitui un îndreptar al vieții lor. Istoricii imparțiali vor fi chemați să-și spună cuvântul. Pentru expunerea însă a faptelor trăite de mine, sunt totuși forțat să fac unele relatări, și aceasta, într-o formă cât se poate de succintă și numai în măsura în care voi fi nevoit să expun evenimentele în desfășurarea lor, urmărind realizarea scopului ce mi-am propus.

PARTEA I

PRIMELE MĂSURI ÎN MAGISTRATURĂ

Sindicalizarea și delegațiile.

Încă din primăvara anului 1945, după constituirea în martie a "Blocului Partidelor Democratice" (B.P.D.), în care se încadraseră și Partidul Liberal sub conducerea d-lui Tătărașcu și unele elemente răslețe și fugare din Partidul Național Țărănesc și care, departe de a constitui o slăbire pentru partid, produsese o și mai strânsă sudare a lui, asupra partidului a început să se exercite o presiune directă, ca și asupra întregului aparat de stat, magistrați, militari, profesori, funcționari, etc.

Blocul, impus la conducere în urma presiunilor exercitate asupra Regelui prin vizita agresivă făcută de Vișinschi, adjunct la Ministerul de Externe al U.R.S.S., susținut de prezența pe teritoriul țării a trupelor rusești, nu avea nici o bază de susținere în rândul maselor populare care, din contră, îi erau ostile. La această dată Partidul Comunist era o neînsemnată organizație politică cu un număr infim de membri. Totuși, fiind impus sub presiunea baionetelor rusești, Partidul Comunist a luat conducerea politică a țării, numind titulari la ministerele de: justiție, interne, război, etc., lăsând restul posturilor la dispoziția celorlalte grupări din B.P.D. Pentru ca să se consolideze, Partidul Comunist avea nevoie de timp, interval în care să efectueze schimbările necesare în aparatul de stat, mai ales în magistratură, armată, poliție și siguranță, cu ajutorul căroră să domine situația internă și să-și impună prin forță planurile de conducere.

Una din strategiile adoptate a fost aceea a organizării întregului aparat de stat în sindicate profesionale, pentru ca astfel, cu ajutorul acestor sindicate, conduse numai de membri de partid, să-și poată atinge telurile propuse.

Paralel cu aceasta, la fiecare minister și în primul rând la acelea conduse de comuniști și apropiații lor s-a început îndepărtarea din serviciu a funcționarilor de carieră fără nici o arătare de motive, totul conducându-se după cererea organizațiilor politice locale, formate din elemente inferioare ale societății și numai după criterii politice.

Pentru a arăta natura și caracterul acestor operații este suficient să relatăm un singur caz: Pentru ocuparea posturilor de conducere în aparatul administrativ și polițienesc, era prevăzut ca toți solicitanții să posede titluri universitare. Alături de acest alineat s-a mai adăugat unul nou: "sau să aibă o activitate meritorie cetățenească", sub care se

înțelegea munca desfășurată în cadrul organizației Partidului Comunist, indiferent dacă cel în cauză avea sau nu o pregătire științifică.

Ca o ilustrare a acestui sistem, amintim cazul șefului poliției și siguranței din Câmpulung-Mușcel, licențiat în drept și cu o vechime de circa 20 de ani în serviciu și care a fost îndepărtat fără nici un motiv, decât acela că ocupase anterior acest post, fiind înlocuit cu cizmarul Mitu, absolvent a trei clase primare, care abia putea să scrie și să citească. În vremuri normale acest fiu al poporului abia putuse să termine trei clase primare, fiindcă atât îl ajutaseră capacitățile lui intelectuale, ca apoi să învețe meseria de cizmar, nefiind nici măcar unul de lux, ci un cârpaci, un ciubotar obișnuit. În noua orânduire "democrată" a fost însă numit șef al poliției și siguranței jud. Mușcel, iar ulterior avansat la gradul de chestor, titlu care se acorda anterior numai șefilor din marile orașe. După câțva timp a fost îndepărtat din acest post, cu care nu avea nimic comun și pentru care se dovedise incapabil, fiind trimis la meseria lui de cizmar, meserie cu care se acomoda mai bine și pentru care fusese predestinat atât prin intelect cât și prin ținuta și fasonul ce avea. Ulterior, ca șef al securității figura un anume Cîrnu, alt eșantion comunist, chelner de meserie.

După 27 noiembrie 1947, adică după îndepărtarea din guvern a liberalilor tătărescenii, a ultimelor "rămășițe burgheze", cum li se spunea, a fost numit prefect tăbăcarul Iulian Vasilescu, un alt preacinstit fiu al clasei muncitoare, de aceeași talie ca și cel de mai sus.

În armată s-au operat deblocări masive. Ofițeri care posedau pregătire specială, dobândită fie în țară, fie în străinătate, au fost pur și simplu îndepărtați, încadrându-se regimentele și chiar posturile cele mai înalte cu oameni fără nici o pregătire de specialitate, simpli lucrători, potcovari, fierari, etc., brute ordinare ca Doncea, sub a cărei conducere s-au comis crimele de la Pitești din toamna anului 1946, numit apoi general-maior, deși nu știa să facă nici acordul dintre subiect și predicat. Au fost, astfel, îndepărtați, rând pe rând, toți ofițerii care zeloși de prestigiul și demnitatea ce aveau, au refuzat să se supună umilințelor și josniciei de a primi ordine de la acești analfabeți, care încă se mai întrebau dacă după punct se începe sau nu cu literă mare, dar care erau executori fideli ai ordinelor primite de la partidul comunist, din care făceau parte ca membri.

La fel și în corpul didactic, elemente cu totul inferioare au fost promovate la conducere, îndepărtându-se toți acei care nu s-au arătat grăbiți să îmbrățișeze doctrina comunistă.

Profesori cinstiți, demni, serioși și cu pregătire superioară au fost îndepărtați din învățământ și înlocuiți cu elemente oportuniste și carieriste, cu toți transfugii care, fără nici un drept, fără nici o rușine își uitaseră de tot trecutul și de chemarea lor. Apoi, mulți dintre ei au fost înlocuiți cu membri de partid, purtând cu ei tot disprețul opiniei publice și a acelor colegi care

aveau încă imprimare pe fețele lor urmele suferințelor îndurate și ale chinurilor suportate atât în beciurile securității comuniste, cât și în lagărele de concentrare și pe șantierele de muncă forțată la care au fost supuși.

Politizarea lecțiilor a devenit condiția esențială, ca și cunoașterea doctrinei comuniste, infiltrată cu forța atât profesorilor, cât și elevilor. Conducerea cadrelor didactice a fost încredințată elementelor de partid, persoane totalmente inculte, în marea majoritate absolvenți doar ai cursului primar, străine cu totul de orice pregătire didactică, având doar meritul de a teroriza și amenința pe toți acei care nu se supuneau orbește directivelor date de partid. Brute, în adevăratul înțeles al cuvântului, susținute din plin de organele securității, selecționate de elemente și mai brute ca ele.

În ceea ce privește uzinele, fabricile, întreprinderile comerciale, etc., peste tot foștii conducători au fost arestați, judecați și condamnați la zeci de ani de muncă silnică sau chiar pe viață, pe bază de procese înscenate, iar conducerea actuală a fost încredințată unor simpli muncitori, tot membri de partid, fără nici o răspundere tehnică, ci numai politică.

Peste tot, dar absolut peste tot, în posturile de conducere oricât de mari sau de mici ar fi fost, s-au numit numai membri de partid, plătiți cu salarii enorme și având totul la dispoziție. S-a creat astfel o protipendadă muncitorească comunistă, care pe cât de incultă era, pe atât de excelent salarizată, în disproporție totală cu meritul și valoarea a ceea ce erau; în timp ce simplul muncitor ducea o adevărată viață de privațiuni, plătit cu salariu mai mult decât de mizerie față de costul real al vieții. Nici când în viața lor muncitorii nu au fost mai groaznic exploatați și mai mizerabil plătiți ca sub conducerea comunistă muncitorească. Nici un drept la grevă, drept la reclamație și nici un drept de împotrivire cu toată desconsiderarea evidentă a clauzelor contractelor colective de muncă, din partea acelorora cu care au fost încheiate - statul și conducerea comunistă a întreprinderilor. Oricine încerca un astfel de gest pentru valorificarea drepturilor sale, pentru munca normală, iar nu exploatată și pentru pâinea zilnică, știa prea bine că va fi declarat dușman al clasei muncitoare și instrument al capitaliștilor și chiaburilor, va fi imediat și definitiv concediat din câmpul muncii, ridicat de securitate și plecat fără de urmă, iar familia expusă morții prin înfometare. Adevărate animale de muncă, silite să suporte poveri peste puterile lor, primind în schimb miluita salarizare ce binevoiește să le-o acorde nobila conducere comunistă.

Abia atunci când vremurile se vor schimba și când se va putea vorbi și scrie liber, se va putea vedea groaznica tragedie a vieții trăite de muncitori în amarul zilelor de azi.

Alături de protipendada comunistă română, stă protipendada conducătorilor și tehnicienilor ruși, aflați peste tot, cu dreptul de a dispune,

plătiți cu salarii lunare ce variază între 10.000-15.000 lei, echivalent cu ceea ce primesc în medie 30-40 de muncitori în același timp, plus diurne de deplasare, transport, mese imperiale, camere de dormit, etc. Și pentru ca aceste salarii enorme să nu fie cunoscute de muncitori și, deci, să nu se cunoască nici modul groaznic de exploatare la care ne-au supus, binevoitorii și dezinteresații noștri protectori ruși, salariile acestea sunt trimise întreprinderilor pentru achitare, camuflate sub forma a diferite facturi cu diverse conținuturi. Adevărați prinți ruși în biata țară românească încăpută pe mâna bestiiilor comuniste.

Cât pentru țăranul român, acestuia i s-a rezervat o viață mai mult decât barbară. Prin restricțiile impuse circulației mărfurilor, prin obligativitatea ca mărfurile să fie valorificate numai prin cooperativele comuniste și mai ales prin furtul oficial legiferat, prin forma cotelor obligatorii, țăranului i se ia tot produsul muncii lui la prețurile fixate de stat, care constituie mai mult decât o batjocură.

După distrugerea așa-zișilor chiaburi, declarați astfel numai după bunul plac al organizațiilor comuniste locale, s-a trecut nu numai la îngrădirea țăranilor mijlocași, dar chiar la distrugerea lor, cu toată așa-zisa alianță dintre clasa muncitoare și țărănimea mijlocașă. Ceva mai mult, astăzi și cel mai sărac și nevoiaș țăran, care nu produce pe ogorul său și în gospodăria sa nici cât să poată trăi liniștit cu familia sa timp de o lună este totuși obligat să cumpere de pe piață alimente cerute de stat și să le dea la colectare. Sărăcia a ajuns atât de înspăimântătoare încât locuitorii de la sate au devenit țărani în zdrențe. În proporție de 95% bieții locuitori ai satelor n-au putut cumpăra pentru familiile lor nici cel puțin un kilogram de carne în decurs de un an, dar au fost, totuși, obligați să cumpere zeci și zeci de kilograme de carne spre a preda cota cerută de stat, evitând "procesele de sabotaj". Și de unde bani? Și la ce prețuri? Și de unde să iei calitatea cea mai bună?

Nu este în intenția mea să mă ocup de aceste chestiuni. Totuși, pentru ilustrarea situației, iată prețul la cele două principale alimente:

-Porumbul; statul plătește la colectare kilogramul de porumb cu 0,20 lei, în timp ce la prețul liber este toamna 3 lei, iar primăvara între 9-10 lei, deci între 15-45 ori mai puțin.

-Carnea; statul o plătește cu 0,50 lei pe kilogram, iar pe piață este de la 10 lei în sus, deci de 20 ori mai puțin. Și aceeași proporție există la toate celelalte articole cerute la colectare: lână, grâu, lapte, ouă, fân, etc.

Articolele de primă necesitate vândute țăranilor prin cooperativele de stat, cu sau fără barem, păstrează aceeași proporție față de prețurile existente sub capitaliști, la care se mai adaugă și calitatea inferioară pe care o au.

Luându-li-se țăranilor, prin naționalizare, dreptul de proprietate asupra micilor bucăți de pădure ce stăpâneau, s-a ajuns că de ani de zile nu s-a mai putut construi nici o locuință la țară și cu greu se mai pot repara cele existente. Statul, devenind proprietar al pădurilor, de ani de zile nu mai exista pe piață nici o scândură, cu toate că pădurile au fost exploatare în mod sălbatic, încât bieții țărani nu au nici din ce să-și facă sicriile pentru morții lor. Totul se trimite în Rusia Sovietică și pe șantierele de construcții muncitorești. Nimic, dar absolut nimic pentru țărani, care în schimb sunt exploatați la maximum.

Pentru noi care am studiat în amănunt doctrina comunistă, toate acestea nu constituie nici o surpriză. Puterea comunistă se bazează pe așa-zisa unitate a clasei muncitoare cu țărănimea muncitoare săracă și în alianță cu țărănimea mijlocașă, pentru distrugerea chiaburimii. Dar această alianță a fost numai ceva temporar, până la distrugerea chiaburilor și consolidarea puterii comuniste. După realizarea acestor două comandamente s-a trecut direct la nimicirea țărănimii mijlocașe, care însă, constituind un procent atât de mare au opus o rezistență hotărâtă.

Fiind în funcție și de evenimentele externe, politica comunistă față de țărănimea mijlocașă este forțată să adopte o tactică lentă și maleabilă, dar sigură și hotărâtă. Pentru comuniști, țăranul mijlocaș, stăpân pe mijloacele sale de producție și pe uneltele de muncă, pe ogorul și gospodăria sa, este un om independent, care se poate susține prin el însuși, deci în afara concepției de viață comunistă, tinzând zi cu zi, ceas cu ceas, către capitalism, iar nu către comunism. Fiindu-le teamă că prin constrângeri brutale, țărănimea mijlocașă ar trece de partea capitaliștilor și chiaburilor, conducerea democrată a fost nevoită să adopte tactica de îngrădire lentă, dar sigură, până la distrugerea totală.

Micile destinderi produse prin concesiile acordate de comuniști după perioada de constrângere brutală, când împotrivirea generală devenise evidentă, nu sunt decât popasuri pe același drum, după tactica expusă de Lenin în cartea sa "Un pas înainte, doi pași înapoi", pentru ca după o anumită trecere de timp, să se facă salturi și mai puternice înainte - "pour mieux sauter"- cum se pronunța textual însuși Lenin. Lenin însuși învăța pe comuniști că "aliatul de azi poate fi dușmanul de mâine", lucru pe care trebuie să-l știe fiecare comunist, iar părerea pe care Lenin personal o avea despre țărănime este bine redată de Giovanni Papini în colecția "Gog", scrisă după întrevvedere pe care a avut-o cu acesta.

Toate acestea sunt astăzi destul de bine cunoscute de locuitorii satelor, iar ura acumulată în sufletul țăranului român în acești ani de suferință contra comunismului și a stărilor întronate de ei, este atât de mare, încât e mai bine să nu ne gândim la formele înspăimântătoare în care s-ar manifesta, dacă țăranul ar fi liber pe acțiunile sale.

În ceea ce privește magistratura, conducerea Ministerului de Justiție a fost încredințată d-lui Pătrășcanu, care a început imediat opera de reorganizare a corpului după metodele comuniste. Înainte de 6 Martie 1945, data constituirii B.P.D.-ului, încercările s-au manifestat sub o formă timidă, pentru ca, după constituirea sa, să capete forme tot mai concrete. Se observă totuși o jenă evidentă ce îl reține deocamdată să distrugă dobândirile ce constituiau un titlu de glorie pentru magistratură, declarată a treia putere în stat, conform pactului nostru fundamental.

Se reușise să se obțină inamovibilitatea, care asigura în adevăr independența totală a magistraților, acordată prin decret regal, după obținerea gradului de judecător, în urma examenului stabilit în mod obligatoriu, însoțită de vechimea a cel puțin patru ani de serviciu. Rămăseseră în urmă doar membrii Parchetului, care se bucurau de stabilitate și ne amintim cu mândrie de lupta dusă de unul dintre cei mai demni reprezentanți ai săi: d-l Procuror General Viforeanu, pentru a obține această siguranță și independență și pentru parchete.

Paralel cu legile omise sau aflate în studiu s-a început de către d-l Pătrășcanu organizarea Magistraturii sub formă sindicală.

Pe căi particulare ajunseseră și la noi diferite informații că unii dintre magistrați au fost "câștigați" noii organizări ce se intenționa să se impună, devenind executorii fideli ai ordinelor Ministerului, pentru crearea unui drum nou pe care urma să pășească și Magistratura, altul decât acela pe care-l parcursese până atunci, pe baza cuceririlor sale în urma luptei desfășurate de înaintași și care-i asigurase respectul unanim, atât în țară, cât și peste hotare. Astfel, se nuanțase un grup, în frunte cu consilierii Broșteanu, I. Negru, I. Zamfirescu, Petrescu, jud. Voitinovici și alții, beneficiind prin aceasta de toată atenția Ministerului, unii dintre ei făcând salturi evidente în ierarhie, spre surprinderea elementelor capabile care se mențineau într-o rezervă demnă.

Pentru ziua de 2 Decembrie 1945 se fixează data convocării Adunării Generale a Magistraților, cerându-se fiecărui sindicat județean să trimită reprezentanții săi. Nu este în intenția mea să mă ocup de lucrările acestei adunări generale, totuși, în atingerea scopului ce mi-am propus, voi evidenția câteva nuanțe ce caracterizează din plin atât atmosfera din comitetul provizoriu numit de ministru, cât și grupul care-l susținea. Eram delegat împreună cu colegul Mircea Constantinescu să reprezentăm Sindicatul Magistraților din Jud. Mușcel la Adunarea Generală. Ne aflam astfel la primul congres general al magistraților Țării Românești. Prezida d-l Consilier Broșteanu de la Înalta Curte de Casație, numit de ministru ca Președinte al Sindicatului și care era și conducătorul noului curent ce căuta să se impună magistraturii și căruia, la congres, colegii îi atribuiau rolul de "cioclu magistraturii".

De la început, s-a evidențiat prezența a două curente: unul nou, ce urmărea să impună magistraturii structura sindicală muncitorească, pe bază de șablon, transformând-o astfel într-o anexă a Partidului Comunist, cu desființarea tuturor drepturilor câștigate, și cel vechi, tradiționalist, care nu voia să renunțe la cuceririle sale și la prestigiul dobândit, căutând să rămână în afara luptelor politice și pe terenul independenței politice.

După deschiderea ședinței și salutul obișnuit adresat delegaților participanți, președintele a propus trimiterea unei telegrame Ministrului Justiției ca salut din partea primului congres al magistraților. Propunerea a fost adoptată în unanimitate, dându-se citire telegramei mai dinainte întocmită de Birou, după care președintele a căutat să intre în ordinea de zi. În acest moment s-a ridicat d-l consilier Ionescu de la Înalta Curte, care ocupa loc la o masă alăturată împreună cu alți colegi, propunând trimiterea unei telegrame Majestății Sale Regelui, acela care reprezintă toate aspirațiile și nădejile neamului românesc. S-a văzut imediat că această propunere nu era în vederile Președintelui și a Biroului, care a fost neplăcut impresionat de apariția ei, mai ales că relațiile dintre Majestatea Sa și Guvern erau rupte încă din luna august, iar Congresul își exprima astfel atașamentul său față de Coroană, adoptând implicit o atitudine ce era în vădit contrast cu aceea a guvernului, putându-se interpreta ca un vot de blam ce i se da de întreaga magistratură a țării. Propunerea a fost primită în aplauzele quasi-unanime ale delegaților, minus membrii comitetului și cei câțiva delegați ce-l susțineau și timp de câteva minute s-a manifestat zgomotos și ostentativ pentru Majestatea Sa.

Rezultatul congresului a fost cu totul nefavorabil pentru comitet, ale cărui propuneri principale au fost respinse.

Eforturile primului grup, comunist, îndreptate îndeosebi pentru obținerea modificării dispozițiilor din statut referitor la desființarea votului secret și la afilierea sindicatului la Confederația Generală a Muncii au fost respinse cu o majoritate zdrobitoare.

Tot forțat de Congres, comitetul numit de Ministrul de Justiție a trebuit: să elimine din raportul prezentat pasajul referitor la critica ce se aducea activității partidelor istorice, critică ce nu avea nici o rațiune să figureze într-un astfel de raport, magistratura neavând nimic în comun cu activitatea desfășurată de diferitele partide politice. Și dacă încercarea strecurării acestui mesaj în raport își avea rațiunea sa bine definită pentru inițiatori, magistratura a considerat-o însă un lucru nedemn pentru prestigiul său și a refuzat să se identifice cu ea.

La discuții și în ținută s-a evidențiat, în mod special, grupul d-lui Consilier Ionescu de la Înalta Curte, ale cărui intervenții au fost totdeauna susținute de majoritatea covârșitoare a membrilor congresului, fiind în mod absolut pe linia apărării demnității profesionale. De asemenea, s-a

evidențiat d-l Cons. Georgescu, de la Curtea de Apel din Craiova și grupul Sindicatului Argeș, destul de zgomotos pentru apărarea drepturilor câștigate. Tot meritul pentru magistrații din provincie, cu excepția acelor care reprezentau Curtea de Apel din Brașov. Printre ei se afla un magistrat care funcționase anterior și la Tribunalul Mușcel. Am aflat în el și de data acesta omul de odinioară, oportunist și interesat. Poate că nu-l remarcam atât de bine dacă nu-mi atrăgea atenția un coleg cu un calificativ pe care este mai bine să nu-l inserez aci. Se așezase în capul primei bănci de la mijloc, din față susținând și aplaudând zgomotos tot ceea ce propunea biroul, chiar și atunci când unele propuneri nu-și găseau aprobarea decât numai a câtorva magistrați din marele număr ce participa la congres, căutând să se facă remarcat în fața comitetului comunist și, deci, notat "bine".

Observându-i ținuta mi-am adus aminte de o convorbire ce avusese loc între noi, când am călătorit într-o mașină de la Câmpulung la Brașov și când îmi spunea că așteaptă să fie numit Procuror General, căutând să mă convingă că este bine apreciat pentru ținuta sa democratică, cunoscută de tovarăși încă de pe timpul războiului, când funcționase ca locotenent la Tribunalul Militar din Brașov. Ținuta sa actuală arăta perfect de bine ce urmărea. La Mușcel fusese cunoscut ca simpatizant liberal, ca apoi în 1940 să devină simpatizant legionar și de data aceasta să fie remarcat de comuniști pentru atitudinea sa democratică din trecut.

De la congres am plecat cu o convingere și o strângere de inimă.

Convingerea: Nu există solidaritate între membrii corpului Magistraturii. Nu există o conștiință unanimă de ceea ce se rezervă corpului din care facem parte. Sunt prea multe elemente instabile, prea mulți oportuniști, prea mulți carieriști, prea mulți gata oricând de orice fel de tranzacție, prea mulți pentru care demnitatea și onoarea corpului au prea puțin de spus. S-a reușit divizarea magistraturii, iar rezistența de la congres de către cei conștienți este ultimul spasm, ultima zvârcolire contra unui dictat, și dacă de data aceasta inițiatorii congresului n-au reușit în planurile lor, până la anul mai este timp. Și dacă la cel de-al doilea congres primul grup va fi probabil completat cu mulți alții, dornici de a se evidenția pentru a deveni candidați siguri la posturile ce vor deveni vacante, cel de-al doilea grup va fi demult îndepărtat din magistratură, "fără arătare de motive și fără ca măsura să aibă caracter disciplinar".

La anul sindicatul va fi afiliat la Confederația Generală a Muncii și va primi ordine de la forurile superioare sindicale, va ieși "in corpore" la manifestații, va defila în fața forurilor conducătoare muncitorești, va flutura steagul roșu strigând lozincile impuse și va purta cu admirație portretul cine știe cărei figuri democate. Nici că se va putea imagina un tablou mai frumos ca acesta.

Strângere de inimă: am iubit magistratura. Am intrat în Corp de dragul ei, a rosturilor cărora mă consacrasem. Eram licențiat și în Teologie, pe care o absolvisem cu nota 9 "cum laude", fiind sfătuit să solicit bursă pentru străinătate, a cărei obținere mi se asigurase. Am preferat să intru în magistratură, având convingerea că aceste două culturi Drept și Teologie, își vor găsi aci terenul practic de aplicare.

Mai erau și alți teologi prezenți în aceste rânduri. Magistrații superiori ca D-nii Ilie Lungulescu, Benedict Stoenescu și alții, constituiau o mândrie a magistraturii, prin cultura superioară pe care o posedau, cât și prin talentul cu care erau înzestrați și, în plus, prin ținuta demnă și corectă care-i caracteriza, situându-se în primele rânduri ale magistraților superiori.

De acum înainte adio independență, adio inamovibilitate, adio conștiință, adio lege și adevăr sacre și inviolabile. Va rămâne doar o amintire a ceea ce a fost odată!

Vor apărea oare alți oameni noi care să-i cunoască rosturile? Vor apărea oare alții care să-i dea alt decor, mult mai frumos și mai strălucit decât acela care-i încoronează astăzi fruntea?

Nu, nu! În locul magistraților de cultură superioară, corecți și demni, vor ieși de la naftalină acei care erau poate de mult sortiți uitării. Vor ieși la iveală acele figuri șterse, care pentru a parveni, sunt gata oricând să condamne din ordin, gata să sărute mâna oricui reprezintă partidul, gata să se plece în orice moment în fața responsabilului instanței, care abia poate să scrie și să citească, având doar calitatea superioară că e membru de partid.

Astăzi, aruncându-ți privirile prin instanțele judecătorești, te grăbești să-ți schimbi imediat direcția, rușinat de ceea ce ți se prezintă ochilor.

– Iată-l pe tovarășul responsabil de partid, muncitor simplu și un adevărat analfabet dând directive cum să se conducă treburile instanței.

– Iată-i și pe tovarășii asesori, tot atât de analfabeți ca și primii, recrutați din drojdia satelor, participând la ședințe pentru a executa întocmai ordinele partidului.

– Iată-i și pe tovarășii judecători, cei mai mulți foști inculpați în fața instanțelor pentru falsurile comise la alegerile din noiembrie 1946, avansați pentru meritele câștigate, gudurându-se ca niște cățeluși pe lângă tovarășii responsabili și asesorii, grăbindu-se să le adreseze salutul lor și să le strângă mâna.

– Iată-i conducând ședințele, incapabili să schițeze vreun gest de independență, de teamă să nu fie denunțați partidului și aduși în discuția colectivului, sau trecuți la gazeta de perete.

– Iată-i confirmând sentințe mai dinainte fixate de partid, tremurând de teamă să nu fie dați afară din serviciu ca necorespunzători intereselor poporului.

– Iată-i, în fine, pe tovarășii magistrați prelucrând în fiecare dimineață, cu colectivul instanței, articolul de fond din ziarul "Scânteia".

– Iată, în parte, tabloul halului în care a ajuns magistratura țării.

În ceea ce privește sindicatul, în adevăr, cel de-al doilea congres a sedimentat ceea ce se respinsese de congresul anterior, inclusiv afilierea la Confederația Generală a Muncii. De data aceasta sindicatul din Mușcel a fost reprezentat prin judecătorul Buceloiu și Iliescu, iar congresiștii făceau parte numai dintre magistrații "verificați democrați".

Nu este lipsit de interes să arătăm aci modul în care sindicatul democrat a știut să apere interesele membrilor săi în cea mai grea perioadă prin care a trecut magistratura. Cunoaștem cu toții, de ani de zile, diferitele greve de solidarizare ale membrilor sindicatelor cu tovarășii concediați, cerându-se reprimirea lor în serviciu, atunci când patronii, din diferite motive, recurgeau la astfel de măsuri sau atunci când muncitorii considerau că s-au creat anumite situații contrare intereselor lor. Un astfel de fapt nu avusese niciodată loc în întreaga viață a magistraturii. Fiind deci ceva neobișnuit s-au căutat cauzele, ajungându-se la descoperirea lor.

Trecuse un an și jumătate de la constituirea "Blocului" și încă nu se fixase data alegerilor parlamentare. Abia în vara anului 1946 s-a hotărât guvernul să procedeze, în fine, la efectuarea lor, fixându-se data de 19 noiembrie 1946.

Întregul Partid Comunist, întregul B.P.D., toate serviciile publice și particulare și toate oficiile de stat au fost mobilizate în scopul de a asigura reușita Blocului. Ministerului de Justiție îi revenea rolul principal în această privință. Într-una din declarațiile făcute presei referitor la alegeri, Ministrul Pătrășcanu, cu o cutezanță ne mai întâlnită până atunci la un alt titular al acestui departament, a făcut afirmația că nu vor prezida la alegeri decât magistrații "verificați democrați". Această declarație constituie prin ea însăși cea mai mare ofensă adusă magistraturii. Trebuia ca atare să se facă această verificare prin organele de partid, indicându-se și nominal aceia care urmau deci să prezideze secțiile de votare.

La Mușcel, după câte am fost informați, verificarea a fost încredințată unui colectiv pus sub conducerea unui avocat, destul de modest în profesiunea sa, dar care căuta să apară din nou pe arena politică, deși apariția sa pe vremuri se soldase cu un apreciabil deficit moral, în urma unei buclucașe ordonanțe definitive de trimitere în judecată pentru falsuri în acte publice, în înscrisuri private, delapidări, deturnări de fonduri, etc., de sub presiunea căroră scăpase cu foarte multă greutate.

Tabloul astfel întocmit și verificat de partid a fost trimis Ministerului de Interne și de aci la Justiție, însoțit de propunerile respective. Printre cei căzuți la examenul de verificare fusese și subsemnatul și colegul Dan Grigorescu, președintele Secției a II-a. Dintre membrii Parchetului singur Prim Procurorul Mihăescu obținuse notă excepțională, în timp ce procurorii titulari Bidilică și Bădescu au fost trimiși în delegații, primul în nordul Ardealului, iar celălalt în Bucovina.

Ca urmare, toți magistrații pe care Blocul n-a putut conta în alegeri, magistrații nedemocrați, adică incapabili să comită excrocheriile și falsurile necesare reușitei guvernului, au fost delegați la alte instanțe. Numai la Tribunalul Mușcel au fost delegați două treimi din efectiv. În ceea ce privește delegarea mea la Tribunalul Botoșani, ministerul a revenit imediat asupra ei, datorită intervenției unui cunoscut, fără ca să aibă cunoștință că respinsesem propunerea ce mi se făcuse de către organizația comunistă locală printr-unul din membrii săi, ca să devin omul de încredere al partidului, cu care să lucreze la Mușcel.

După cele petrecute la Mușcel se poate constata metoda urmată, și anume: Ministerul de Interne, prin organele de partid, verifica și propunea, iar Ministerul de Justiție executa. Ulterior, toți magistrații delegați au fost îndepărtați din serviciu, rămânând la posturi numai magistrații "verificați democrați" și fără ca vreunul dintre ei să fi prezidat la alegeri, în regiunile unde au fost delegați.

Conform legii, delegațiile nu se puteau da decât la cerere, fie în urma raportului șefului instanței, fie la cererea personală a magistratului, în ambele cazuri pentru motive bine determinate. De data aceasta delegațiile s-au dat din oficiu și în mod masiv, magistrații fiind trimiși de la un capăt la celălalt al țării, unii chiar la instanțe inferioare posturilor ce ocupau. În nici un caz, însă, nu puteau fi delegați șefii de instanțe, cum s-a procedat la Mușcel și în multe alte părți. Unul dintre judecătorii Tribunalului Argeș a fost delegat, pare-mi-se, tocmai la judecătoria "Valea lui Mihai", la granița de nord a țării, iar subsemnatul am fost delegat ulterior la Judecătoria Topologea din județul Tulcea, deși ocupam efectiv postul de Prim-Președinte al Tribunalului Mușcel, prezent la conducerea instanței, rămasă, după delegarea mea "fără titular".

Iată deci cum sute de magistrați au fost smulși de la căminele lor, pornind la drum fără nici un ban în buzunar sau cu bani de împrumut, lăsându-și familiile în cea mai groaznică mizerie, pentru a se prezenta la instanța unde nu se ceruse nici o delegație de către șeful respectiv, nefiind nevoie de așa ceva, întrucât pretutindeni existau surplusuri provenite din refugiați.

Iată-i pe acești magistrați, citindu-li-se pe figură revolta ce le cuprinsese sufletele, căutând toți să-și comprime durerea și să-și păstreze

demnitatea până și în mizerie. Iată-i suferind și executând o pedeapsă, deși nu comiseseră nici o abatere de la îndatoririle de serviciu, imputându-li-se doar aceea de a nu fi consimțit să abandoneze poziția legală pe care se rezemau ca magistrați cinstiți și demni.

Iată-i ajunși în cea mai tragică situație prin care au trecut vreodată, fiind expuși, ca să nu moară de foame, să se servească cu câte o simplă porție de ciorbă, prin cine știe ce tavernă sau, pe furiș, cu câte o felie de brânză și o bucată de pâine, ferindu-se de privirile indiscrete ale curioșilor. Și toate acestea se întâmplau într-un timp când salariile ajunseseră de mizerie și într-un an de cumplită secetă.

Care a fost în tot acest timp atitudinea sindicatului, condus de oameni noi, aflați la Conferința Generală a Muncii și condus după cele mai avansate norme progresiste, față de strigătul de disperare pornit din sufletul atâtor colegi, plecați la drum în astfel de condiții? O tăcere absolută, o absență totală de la datorie. nici o înțelegere a situației, nici o solidarizare cu cei prizoniți pe nedrept, nici un sprijin, nici o intervenție, nimic, absolut nimic. Ce le păsa celor de la conducere de mizeria celorlalți colegi, când ei aveau totul? Pentru ce să-și riște situațiile în care se complăceau, cu diurne din plin și cu salturi în ierarhie, pentru a protesta împotriva măsurilor luate de niște secretari generali comuniști, avocați minusculi de provincie, dar cu asentimentul ministerului, care, depășind orice bună-cuviință și orice respect față de corp, își băteau pur și simplu joc de membrii lui, indiferent dacă era vorba de magistrați de la judecătoria, tribunale sau curți de apel, fiind siguri că nu se va găsi nimeni care să-i tragă la răspundere. Câtă rușine și câtă josnicie în această absență!

Iată deci unde ajunsesse sindicatul condus de oamenii noi deveniți instrumente politice în mâna partidului comunist. Numele acestora, în frunte cu Broșteanu nu vor trebui uitate niciodată de Magistratura Țării Românești și ele vor trebui să figureze în fruntea listei negre ce se va întocmi la timpul său.

Cititorule! Fiindcă ai trăit și tu acești ani de groaznică barbarie comunistă și ai suferit și tu, laolaltă cu întreg neamul românesc, blestematele binefaceri ale regimului de democrație populară, te întreb:

– Ai cunoscut tu spectrul foametei în adevărata lui înfățișare?

– Cunoscut-ai tu vreodată ce înseamnă durerea și deznădejdea pătrunse adânc în sufletul aceluia ce pornește forțat la drum, fără nici un ban în buzunar, știind bine că și soția și copii rămași în urmă pot muri de foame și mizerie, în timp ce el se află departe de ei, fără să le poată veni cu ceva în ajutor?

– Cunoscut-ai tu vreodată revolta ce stăpânește sufletul aceluia ce nu poartă nici o vină pe conștiința lui și nu s-a abătut cu nimic de la drumul drept al onoarei, al cinstei și al demnității profesionale, suportând amarul

zilelor numai pentru că n-a voit să se coboare pe ultima treaptă a decăderii morale, devenind falsificator, mituit și trădător de neam?

– Dacă le-ai cunoscut vreodată, judecă așa cum trebuie pe acest magistrat delegat și apoi îndepărtat pe nedrept din serviciu, dar care merită ca oricine să-l salute cu respect pentru probitatea lui profesională, refuzând să se coboare pe ultima treaptă a decăderii morale, dar judecă așa cum trebuie și pe acei care au dat delegațiile și au efectuat îndepărtările, fără să scapi din vedere pe cei de la conducerea sindicatului.

– Dacă nu le-ai cunoscut, încearcă să ți le imaginezi acum și fii drept. Atât îți cer.

Eu le-am cunoscut pe toate din plin în anii trăiți în rezistență și pot să le judec în adevărata lor lumină, întocmai ca și acei prin sufletul cărora a trecut această solie.

Imaginează-ți iarăși ce efect ar fi produs o intervenție a sindicatului, un avertisment sau o grevă declarată de întregul corp al magistraturii, condusă de sindicatul respectiv, în contra acestor măsuri abuzive și ilegale, luate contra celui mai disciplinat și select corp al aparatului de stat de către Ministrul "Justiției", cuvânt devenit ridicol de data aceasta. Desigur că o astfel de mișcare, atât de motivată, condusă cu hotărâre și curaj, de către magistrați și mai hotărâți și netemători, ar fi pus la grea încercare și în greu impas atât pe ministrul Pătrășcanu și pe ciracii lui, cât și pe întregul guvern. Măsura ar fi fost desigur revocată, iar magistrații retrimiși la posturile lor. Ar fi fost greu de imaginat o altă împrejurare în care s-ar mai fi putut produce o încercare de acest fel. S-ar mai fi putut oare produce acele îndepărtări masive din serviciu, în frunte cu cei de la Înalta Curte "fără arătare de motive și fără ca măsura să aibă un caracter disciplinar"? Și, de câtă stimă și de ce prestigiu s-ar fi bucurat conducătorii sindicatului!

Dar nu. Conducerea sindicatului nu era chemată pentru astfel de acțiuni, nu era chemată să protesteze și să activeze, ci prin tăcere să confirme actele ilegale ale ministerului comunist și ale subordonaților săi. **Sindicatul nu era decât o simplă armă a Confederației G-rale a Muncii și un instrument de partid ca orice sindicat, în mâna guvernului comunist, în susținerea luptei de clasă și a răsturnării prin violență a ordinii sociale actuale.**

Colegi, care ați suferit toate aceste blestemății, identificați pe acei conducători și aruncați-le în față tot disprețul vostru! Eu am numit doar câțiva aci, în frunte cu Broșteanu.

PROCESUL

Figuri de magistrați

Printre măsurile luate de guvern în vederea alegerilor parlamentare fixate pentru ziua de 19 noiembrie 1946 a fost și emiterea legii electorale, publicată la data de 15 iulie 1946.

Art. 3 din lege prevedea că toți alegătorii vor fi înscrși în registrul electoral al comunei unde își au domiciliul, iar art. 12 prevedea că atât întocmirea cât și verificarea registrelor se va face de magistrații judecătoreiei în limita competenței lor teritoriale și în asistența primarului comunei respective, a înlocuitorului său, ori a delegatului.

Conform art. 15, o copie după registru urma să se afișeze timp de 20 de zile la casa primăriei, constatându-se afișarea printr-un proces-verbal adresat de magistratul care întocmea registrul electoral.

Atât în timpul celor 20 de zile de la afișare, cât și în termen de 10 zile de la expirarea termenului, orice alegător avea dreptul să facă contestație la înscrierea în registrul electoral, atât în contra înscrierilor cât și în contra omisiunilor, contestații care se vor înregistra la primăria comunei respective și se vor soluționa de judecătoria locului de care aparține comuna.

În mod cu totul excepțional s-a prevăzut prin art. 71 că pentru primele alegeri registrele electorale se vor întocmi în termen de două luni de la publicarea legii, iar înscrierea în aceste registre se va putea face chiar și după rămânerea lor definitivă, iar cel mai târziu cu 20 de zile înainte de data alegerilor.

Prin alineatul 2 s-a dispus că întocmirea registrelor se va putea face și prin primăriile comunelor respective, însă sub controlul biroului electoral. Pentru această dispoziție excepțională să se fi putut traduce în fapt trebuiau luate măsurile necesare cu caracter de generalizare și aduse la cunoștința instanțelor judecătorești, pentru ca acestea astfel sesizate, să nu se mai ocupe de o astfel de lucrare în competența și obligația lor de executare. Această măsură cu caracter optativ nu numai că n-a existat în fapt, dar nici nu se putea produce, întrucât biroul electoral sub controlul căruia trebuie executată lucrarea, nici nu luase ființă până la data de 15 octombrie 1946, deși termenul de două luni înăuntrul căruia trebuie întocmit registrul electoral expirase deja la 15 septembrie.

Stabilit fiind deci că obligația efectuării lucrării aparține judecătorilor, numai acestea fiind în drept să ordone măsurile necesare, cu excluderea totală a organelor administrative, căroră legea nu le conferea nici un drept de control în legătură cu întocmirea acestui registru.

Ca o consecință a acestei dispoziții legale, șeful judecătoreiei Topoloveni, de care aparținea comuna Dobrești, la fel ca și toți ceilalți judecători șefi de județ, a întocmit registrul electoral al com. Dobrești și a dispus afișarea lui, constatând printr-un proces-verbal la data de 21 august 1946, proces-verbal semnat de judecătorul șef și de primarul comunei, în care registru d-l. I. Mihalache era trecut la Nr. 470.

Îndată ce înscrierea fusese efectuată în registrul oficial, întocmit și afișat de judecător, nici o ștergere nu se mai putea produce, decât numai pe bază de hotărâre judecătorească, în urma contestației introduse conform art. 16 din lege. Totuși, pe ziua de 16 septembrie, deci după rămânerea definitivă a registrului și ca atare și a înscrierii, s-a prezentat la primăria comunei Dobrești pretorul Bărbuceanu de la plasa Topoloveni, însoțit de un inspector administrativ, ștergând personal pe d-l. I. Mihalache din registru, notând în dreptul său „șters conf. art. Nr. 8317/1946 al Prefecturii Mușcel, ca figurând pe tabloul de voluntari contra U.R.S.S.-ului.”

Față de această situație, d-l. I. Mihalache s-a adresat judecătoreiei printr-o întâmpinare scrisă, cerând să se constate actul abuziv comis fără nici o calitate de către reprezentatii autorității administrative și să se mențină înscrierea sa în listele rămase definitive, considerându-se ștergerea ca inexistentă. Judecătorul ajutor, în lipsa șefului, care fusese delegat la judecătoria Bara din Jud. Roman, considerând întâmpinarea ca o contestație, i-a fixat termen de judecată la 22 septembrie.

La primul termen de judecată a prezidat ajutorul, cauza amânându-se la 3 octombrie după cererea contestatorului, pentru depunere de acte. Tot pe ziua de 28 septembrie s-a primit la judecătoreie o cerere semnată de un anume C. Craiu, cu domiciliul în București, Calea Victoriei, Nr. 56, care cerea să se constate că Dl. I. Mihalache se încadrează în prevederile art. 7 litera F, din legea electorală, ca nedemn de a figura pe listele electorale, întrucât a luptat ca voluntar pe frontul de Est, contra U.R.S.S.-ului și să se respingă contestația ca nefondată.

În acest timp, la secția I a Tribunalului Mușcel funcționa ca supleant un anume Vernescu, numit la magistratură în luna mai 1946. Asupra rolului ticălos pe care l-a jucat acest supleant în acest proces și apoi în alegeri, merită să ne oprim, așa cum vom fi obligați să ne ocupăm și de alte figuri de magistrați care trebuie să fie cunoscute. Este un om în vârstă, având cred, peste 40 ani, figurând înscris ca avocat la trib. Mușcel, dar fără să fi pledat vreodată. Cel puțin eu personal nu-mi amintesc să-l fi întâlnit vreodată prezent în vreun proces sau contestație, lucrări de camera de consiliu, etc. În timpul războiului se spunea că a funcționat ca pretor în Transnistria. Cum se va fi comportat în această calitate n-am cunoștință personală, dar se vorbeau multe. Ulterior a apărut în ziarul

Universul o notiță, prin care se cerea celor ce cunosc locul unde se află, să-l comunice persoanei în cauză, fiind în legătură cu anumite fapte pe care le comisese ca pretor în Transnistria. Aprecieri foarte urâte a avut pentru acest supleant și șeful său, pe care le-a exprimat în lagărul din Pitești față de d-l Titi Georgescu, fruntaș țărănist, care fusese arestat în Martie 1947. După retragerea trupelor române se oprișe în comuna Davidești-Mușcel, apărând după câțva timp la Câmpulung, unde mai avea un frate, care era conducătorul Casei Asigurărilor Sociale. Acesta fusese îndepărtat pentru anumite fapte determinate. În Câmpulung s-a înscris în Partidul Social-Democrat pentru ca ulterior să apară la Domnești.

În urma recomandării organelor locale, fusese numit Inspector de control la Sabotaj, de unde a fost îndepărtat după puțin timp, în urma plângerii comercianților locali pentru anumite practici cu care începuse să se îndeletnicească. Și cu tot acest trecut a fost totuși numit în Magistratură de către comuniști, numire care a constituit o surpriză de atât pentru magistrați, care-i cunoșteau antecedentele, și care acceptau cu greu ideea de a deveni colegii lui, cât și pentru opinia publică și mai ales pentru aceia care ceruseră și obținuseră îndepărtarea din postul de control de la "Sabotaj". Toți erau convinși că această numire își are tâlcul ei, fapt dovedit ulterior cu prisosință.

Legea de organizarea judecătorească prevedea că orice ajutor de judecător, supleant sau substitut, nu putea să obțină dreptul de a judeca, decât după două luni de la numire, dacă șeful instanței solicită aceasta ministerului prin raport motivat, iar în caz contrariu numai după șase luni.

Subsemnatul, dată fiind atmosfera ce plutea în jurul lui și lipsa de încredere în imparțialitatea sa, n-am solicitat Ministerului la expirarea celor două luni, să i se acorde dreptul de a judeca. Spre surprinderea mea însă, pe la sfârșitul lui septembrie sau începutul lui octombrie, am primit o telegramă de la minister prin care mi se făcea cunoscut că i s-a acordat din oficiu dreptul de a judeca și că este totodată delegat la judecătoria Topoloveni, deși nici judecătoria, nici tribunalul nu solicitaseră nici o delegare. Deci, atât dreptul de a judeca cât și delegarea erau opera directă a ministerului, comunicările fiind semnate de Secretarul G-ral Olteanu, membru al Partidului Comunist, ambele fiind făcute cu un scop bine determinat, pentru realizarea căruia se găsisse în adevăr omul cel mai potrivit. Toate aceste fapte se petreceau în intervalul celor două termene de judecată a contestației d-lui I. Mihalache și după ce supleantul lipsise câteva zile din Câmpulung, fiind chemat personal la minister.

Imediat după ce s-a primit telegrama, susnumitul, fără să mai aștepte o dispoziție din partea mea s-a și prezentat la judecătoria și a luat imediat parte la judecarea contestației, cu toate că judecătorul titular se

afla la post și participase la primul termen de judecată, având și câțiva ani vechime de practică judecătorească.

Acesta era primul proces pe care-l judeca supleantul și pentru a se vedea cât de puțin priceput era în mănuierea dreptului, este suficient să arătăm că nici cea mai elementară noțiune de procedură nu-i era cunoscută și anume că pentru fiecare ședință se redactează câte un proces-verbal separat, încheiere sau decizie, după denumirea instanței. La ședință a refuzat să se recuze, deși i s-a cerut formal aceasta, fiind chiar acuzat că este trimis special pentru acest proces și, judecând procesul în fond, a amânat pronunțarea pentru a doua zi, respingând contestația și menținând ștergerea d-lui I. Mihalache din listele electorale definitive, ștergere operată pe cale administrativă, iar nu pe bază de sentință judecătorească.

În orice alte vremuri acest fel de recuzare, formulată atât de categoric, când un magistrat participă special și interesat la soluționarea unui proces, era ceva foarte grav și cu totul neobișnuit. În cazul de față, recuzarea fiind propusă chiar în ședință, sus-numitul era dator sau să declare că se abține, retrăgându-se din ședință, sau să suspende judecarea procesului până la soluționarea cererii de recuzare, conform art. 30 și urmare din codul de procedură civilă. În nici un caz însă nu putea să se hotărască asupra cererii de recuzare ce se formulase contra sa. Deci numai printr-o încălcare flagrantă a legii și printr-un act vădit de abuz de putere a procedat așa cum a procedat. Supleantul însă, fără nici o rușine, executa ordinul primit, fără să-l intereseze dispozițiile legii. Ținându-se seama de trecutul său, partidul își găsisse omul care-i trebuia.

În contra acestei sentințe s-a declarat recurs, cauza prezentându-se tribunalului spre soluționare. A doua zi după sosirea dosarului am primit la birou vizita profesorului Patraulea, Directorul Școlii Normale din localitate, fost senator țărănist, iar de data aceasta devenit Președintele Blocului de la Mușcel și cap de listă pentru alegerile parlamentare, rugându-mă să fixez un termen scurt pentru judecarea recursului, dată fiind importanța procesului și interesul pe care-l prezenta soluția finală.

Existența procesului devenise notorie în urma campaniei desfășurate prin presă și îndeosebi prin ziarul „Scânteia”. În același timp Patraulea, cu o timiditate vădită și plină oarecum de curtoazie, a început să-mi arate că d-l Mihalache a greșit în politica sa, că a greșit drumul de urmat și că este bine ca recursul să fie respins, cerându-mi să-i comunic și ce magistrați vor lua parte la proces.

În ceea ce privește fixarea unui termen de judecată urgent, i-am răspuns că acesta va fi, întrucât însăși legea prevede soluționarea în maximum opt zile și cum dosarul se afla pe biroul meu, repartizat la secția

I pe care o conduceam, l-am fixat pe rol peste cinci zile, într-o miercuri, zi de penale, când se aflau mai puține procese pe rol.

Referitor la cine va judeca, i-am comunicat că va participa completul obișnuit care va fi de rând în acea zi, recunoscând că în adevăr procesul prezintă o importanță deosebită, dată fiind persoana d-lui Mihalache și campania desfășurată prin presă. Atât și nimic mai mult, căutând să reduc discuția la minimum posibil. Toate acestea se petreceau pe ziua de vineri 11 octombrie, între orele 10-11 a.m.

Luni, 14 octombrie, ajunsese și la mine un zvon că în localitate sosise deja un procuror general, care-și luase reședința la Prefectură, unde i se pusese la dispoziție o cameră pentru locuit și pentru lucru. Nu-l cunoșteam personal și nici nu știam scopul pentru care venise. Unii dintre „magistrații verificați democrați” erau deja de mult la curent cu această sosire și chiar luaseră contact cu el, fără să mă fi informat și pe mine. În ceea ce mă privește, n-am găsit că este cazul să-l întâlnesc, din moment ce n-a găsit oportun să mă caute. Nu intram poate, deocamdată, în preocupările sale și mi-am continuat ocupația obișnuită.

Cum în după amiaza acelei zile mă aflam în birou, am fost pus întâmplător, pe la orele 18, în legătură directă cu Ministerul de Justiție. Iată convorbirea care a avut loc:

- Cine-i acolo?
- Un funcționar de la Trib. Mușcel. Dar acolo?
- Ministerul de Justiție. Vreau la telefon cu d-l Prim Procuror.

Este la birou?

- Nu știu. Vi s-a dat greșit numărul de telefon. Cereți parchetul.

V-ajut.

După câteva minute obținându-se legătura cu Parchetul, telefonista a uitat să întrerupă legătura cu Tribunalul și astfel, fără să vreau, am asistat la convorbirea care a avut loc. Iat-o, pe cât posibil:

- Cine-i acolo?
- Mihăescu, Primul Procuror al Tribunalului Mușcel.
- Aici Secretarul General al Ministerului de Justiție. Miercuri se judecă procesul lui Mihalache. Ai luat măsurile necesare?

- Da, am stabilit de comun acord cu celelalte autorități, măsurile necesare de pază.

- Nu mă interesează acestea. Are cine să le ia. Ai stabilit soluția procesului?

- Judecă tribunalul.
- Știu, doar n-o să judece parchetul. Ai luat contact cu Primul Președinte? Ați stabilit soluția procesului?
- Nu.
- Ia imediat contact și stabiliți soluția. Altfel este în joc situația d-tale.

- Da, am înțeles.

După terminarea acestei convorbiri, așteptam să văd la biroul meu apărând Prim Procurorul și, întradevăr, peste câteva minute s-a și înfățișat.

- Măi frate Marinescule, m-a chemat chiar acum la telefon Secretarul General al Ministerului de Justiție și m-a întrebat dacă am luat măsurile necesare în vederea procesului de miercuri al lui Mihalache – și după ce mi-a reprodus convorbirea, a continuat:

- Măi, frate Marinescule, scapă-mă de încurcătura asta. Dă-l în ...măsi pe Mihalache. Lasă să judece procesul Cristea și cu Buceloiu, care au să respingă recursul. O să-i sară acum artagul lui Mihalache, dar peste 2-3 luni o să se potolească, iar noi rămânem la posturile noastre. Dacă mă dă afară mor de foame. Măi, frate nu mă lăsa. Retrage chiar acuma delegația dată lui Buceloiu la Parchet.

- Lasă că am eu grijă, fii fără teamă.

- Bine, măi frate, îți mulțumesc din suflet. N-am să te uit nicio-dată. Pe când ieșea din biroul meu, m-am uitat în urma lui, reflectând:

- Biata magistratură, cine a ajuns să o reprezinte! Iată hal de Prim Procuror, tremură pantalonii pe el numai pentru că a avut o convorbire cu Secretarul General și-i este teamă că moare de foame dacă nu execută ordinul. Bine că faci și tu parte dintre cei veniți de la Tîrgoviște. Iată deci că și Prim Procurorul este la curent cu toate aranjamentele, puse la cale de partid, în legătură cu acest proces. De unde știa că vor judeca Buceloiu și Cristea și că sunt câștigați cauzei?

Iată hal de Prim Procuror!

- Oare nu constituie aceasta, d-le Prim Procuror Mihăescu, o abatere gravă de la ținuta și datoria d-tale de magistrat și de reprezentant al Parchetului?. Oare etica profesională nu ți-a impus limite peste care să nu-ți fie permis să treci? Oare atitudinea judecătorilor „câștigați cauzei” nu constituie o abatere cu caracter disciplinar și chiar o infracțiune penală? Nu constituie oare o excrocherie juridică, iar acei care contribuie cu bună știință la comiterea ei, nu se numesc oare complici? Dumneata cum urmează să fi calificat? Și câte fapte de acestea ai mai comis până acum și câte alte cauze pe care le-ai soluționat direct ai procedat astfel, de nu-ți este rușine de această josnică ținută și în câte vei mai proceda astfel de aci înainte?

Iar tu, cititorule și voi toți colegi magistrați care, îndepărtați din magistratură de regimul "democrației populare", suportați greul vieții cine știe pe unde și cum, aflați că astăzi 12 Iunie 1950, când scriu aceste rânduri, acest Prim Procuror al Trib. Mușcel funcționează ca Prim Procuror al Curții de Apel din orașul Brașov, post în care a fost avansat încă de mult timp, iar eu de trei ani și jumătate rătăcesc ascuns prin munți,

prin pășuni, pe unde pot și cum pot, urmărit de securitatea comunistă, spre a fi prins și împușcat. Judecă-l cum trebuie și află-i meritele. Noi i le cunoaștem perfect de bine, iar eu voi continua să arăt aci faptele care au mai urmat și pe care le cunosc personal.

Și poate că n-aș fi aflat despre toate aceste aranjamente, puse la cale în culise, dacă nu se producea buclucașa convorbire telefonică, de care am luat cunoștință fără voia mea.

Iată deci cum Partidul Comunist, în mâna căruia se află departamentul justiției, fără să țină seama de rolul și atribuțiile mele ca Prim Președinte al Tribunalului Mușcel, fără să țină seama de faptul că completele de judecată se formează după alte norme de procedură, iar nu după bunul plac al unei grupări politice, chiar și atunci când Ministerul de Justiție îi aparține, formând complete de judecată și stabilind de mai înainte cu anumiți magistrați soluția într-un proces al cărui dosar nici nu-l văzuseră cel puțin, el fiind totdeauna în posesia mea și acești magistrați cu o excepție care se va vedea, nici nu găsiseră de cuviință să mă informeze cel puțin, deși eram șeful lor. Și totul era cu atât mai surprinzător cu cât niciodată în cariera mea de magistrat, nu mi se întâmplase așa ceva.

După plecarea Primului Procuror din biroul meu, pe la orele 19, sosește un funcționar care mă anunță că sunt chemat la Prefectură de d-l Procuror General. Surprins de această invitație și întrebându-l cu cine se mai afla, mi-a comunicat că sunt prezenți Prefectul și Patraulea. I-am spus imediat:

- Comunică d-lui Procuror General că Prim Președintele se află prezent la birou și că-l aștept, dacă dorește să vorbească cu mine, dar numai până la orele 19 când plec. Funcționarul nu s-a mai întors și nici eu nu am avut onoarea să cunosc pe acest Procuror General până la ora indicată. În felul acesta am înțeles rolul Procurorului General și de cine și cum se formase completul de judecată. În plus, era o lipsă totală de bună cuviință din partea acestui Procuror General care-și permitea să mă invite la d-sa ca și cum aș fi fost un simplu funcționar aflat sub ordinele sale.

Nu era vorba de mine ci de postul pe care-l ocupam. Eram Prim Președinte al Tribunalului și șeful justiției de la Mușcel și în această calitate nu puteam fi tratat de așa manieră. Locul de întâlnire, dacă avea ceva cu mine, era tribunalul iar nu localul Prefecturii. Se tratează între patru ochi dacă sunt chestiuni personale sau confidentiale, iar dacă sunt chestiuni generale și de serviciu și în fața celorlalți colegi, magistrați neavând nimic de ascuns între ei când sunt în oficiu.

- Dar să mă chemi la Prefectură d-le Procuror General și să discuți cu mine chestiuni care se referă la atribuțiile mele de magistrat, în asistența Prefectului și a șefului unei grupări politice, aceasta este prea

mult, ai depășit ceea ce îți este permis și nici eu nu sunt acela care să mă supun atât de ușor. Ne având nimic să-mi reproșez, nu mă tem de nimeni. Învață cel puțin de data aceasta cum trebuie să tratezi un șef de instanță, mai ales când se află într-un post ca acela pe care-l ocup eu.

A doua zi, marți 15 octombrie, înainte de a intra la ședință, colegul judecător Cristea s-a prezentat la biroul meu, comunicându-mi confidential următoarele:

- D-le Prim Președinte am fost chemat și mi s-a cerut să iau parte la judecata recursului d-lui Mihalache, respingându-l. Nu pot să fac asta. Nu pot să judec din ordin. Ar fi ceva nedemn pentru mine. Vă rog să nu mă băgați la ședință. Știți că sunt căsătorit și sunt numai delegat la Mușcel și dacă nu pronunț sentința ce mi s-a cerut, nu numai că mi se retrage delegația, dar se poate chiar să fiu dat afară din magistratură. Din cauza aceasta s-ar putea să am dificultăți și în căsătorie, soția fiind ocupată cu conducerea gospodăriei pe care o avem la țară, care s-ar distruge dacă ar fi ca noi să plecăm din Mușcel, ne având pe nimeni care să o conducă. Vă rog să luați în considerație situația mea specială.

Știind din cele ce mi se comunicase de Prim Procuror, că sus-numitul făcea parte dintre magistrații "câștigați cauzei" și văzând sinceritatea cu care îmi vorbea, i-am răspuns imediat, fără să-i mai cer alte detalii și fără nici o altă explicație:

- Fiindcă ai fost sincer și mi-ai vorbit cinstit, spunându-mi adevărul, nu vei judeca. Păstrează însă tăcere.

Nu l-am întrebat nici de cine a fost chemat, nici unde și când și nici cine i-a cerut să judece și să respingă recursul. Din cele ce știam, bănuiam totul.

Pe la orele 10, am suspendat judecarea proceselor pentru câteva minute. Retrăgându-mă am rezolvat câteva lucruri urgente, primind și câteva acțiuni. În timp ce eram ocupat cu aceste lucrări, a intrat în birou un domn, care pur și simplu îmi întinde mâna, recomandându-se "Ciobanu", fără să-și anunțe titlul cel poseda ori calitatea ce avea. Spre a nu-l lăsa cu mâna întinsă, m-am prezentat și eu tot atât de scurt. Neștiind cine este și necunoscând nici o persoană cu numele acesta l-am întrebat ce dorește. Răspunzându-mi că are ceva mai mult de vorbit cu mine, l-am invitat să i-a loc.

După rezolvarea lucrurilor cu care eram ocupat, am rămas singuri și timp de peste 1½ oră a avut loc între noi o discuție, din care redau esențialul, reproducând cu exactitate cuvintele sale, pe care mi le-am notat imediat după aceea pentru aducere aminte și pe care le am înaintea mea acum când scriu aceste rânduri.

- Măine se judecă procesul lui Mihalache. Vreau să știu cine judecă.

- Dar cine sunteți dvs. și în ce calitate vă ocupați de acest proces?
- Sunt Procuror General Ciobanu și sunt trimis aici în mod special de d-l Ministru. Dacă te îndoiești de aceasta poți verifica imediat la telefon calitatea și însărcinarea mea cerând relații Ministrului.

- Bine. Ce doriți?

- Vreau să știu cine judecă mâine în acest proces de o importanță excepțională în aceste vremuri excepționale. Astăzi nu este vorba de trecerea puterii de la Liberali la Țărăniști sau la Averescani. Este vorba de o schimbare totală de regim în Țara Românească și, în lupta angajată prezența lui Mihalache nu este de dorit. În rezolvarea acestui proces, a cărui importanță este atât de evidentă, este angajată toată autoritatea și tot prestigiu întregului Guvern și întregului Consiliu de Miniștri, atât față de țară cât și față de străinătate și guvernul nu poate fi sfidat printr-o hotărâre a Tribunalului Mușcel. Soluția procesului nu poate fi decât respingerea recursului; pladoariile simple formalități. De aceea să formezi completul de judecată cu Buceloiu și cu Cristea, care sunt deja câștigați cauzei. Este bine însă să intri și d-ta la ședință, fiindcă alta este autoritatea unei ședințe pronunțate sub președenția Primului Președinte și în complet de trei.

- De altfel este la mijloc chiar interesul d-tale să intri la ședință și să judeci acest proces, fiindcă dacă Guvernul găsește la d-ta înțelegerea necesară, nu numai că situația d-tale materială cât și profesională est consolidată, dar ascensiunea d-tale va fi excepțională. Dacă nu, se vor lua împotriva d-tale cele mai severe măsuri.

Mărturisesc că este pentru prima oară când în cariera mea de magistrat, auzeam vorbindu-mi-se astfel. Mă aflu în fața unei tranzacții atât de odioase, ce mi se propunea chiar în numele Ministerului Justiției și al Guvernului, că josnicia ei nu era depășită decât de ticăloșia acelor care tratau în felul acesta magistratura țării. Revoltat de ceea ce auzeam și de importanța cu care mi se vorbea, am pus mâna pe sonerie, să chem aprodul, să-l dea afară pe acest nerușinat, care îndrăznește să-mi facă astfel de propuneri, în timp ce ocupa și postul de Procuror G-ral, prin care era chemat să urmărească aplicarea exactă a legilor, iar nu să provoace falsificarea lor. A fost chestiune de secunde că nu am apăsător pe buton.

- Ai retras delegația lui Buceloiu?

- Nu încă, este timp destul. Acum este târziu și am luat parte la ședință.

- Să nu uiți!

La orele 16 mă aflu la birou. Cu o exactitate matematică a sosit și Procurorul General.

- Ai studiat dosarul?

- Da.

- Ce părere ai?

- Soluția este susceptibilă de apreciere.

- Nu mă mulțumește răspunsul. Până mâine mai avem timp să luăm măsurile necesare.

Auzind aceste cuvinte de amenințare directă și imediată, mi-am dat seama că în intervalul scurt de timp ce mai rămânea, până a doua zi se vor putea produce schimbări, îndepărtându-mă de la conducerea instanței. Se putea să fiu suspendat sau delegat la altă instanță sau invitat să mă prezint imediat la Minister. De aceea i-am răspuns:

- Îmi dau seama de sensul înalt politic al acestui proces și de scopurile urmărite de Guvern și nu noi, magistrații, trebuie să ne interpunem intențiilor lor. Pe mine puteți conta. Mă aveți câștigat cauzei. Aveți grijă de ceilalți doi.

- Ai grijă și d-ta și vezi dacă vreunul dintre ei oscilează, spune-mi imediat, și-l vom îndepărta iar procesul se va judeca din nou cu alți magistrați. Amână apoi pronunțarea sentinței peste 10, 20 sau chiar 30 de zile. Amână peste termenul legal. Va interesa mai puțin soluția dată după expirarea termenului de depunere a candidaturilor, deși interesul este ca recursul să fie respins imediat. D-ta nu ai să dai seama nimănui de ceea ce faci. Chiar acum am să telefonez d-lui Ministru c-am aflat la d-ta toată înțelegerea necesară.

Ne-am strâns apoi mâna și ne-am despărțit ca doi buni prieteni, Prim Procurorul plecând cu surâsul pe buze pentru triumful cauzei câștigate. Mărturisesc iarăși că nici de data aceasta nu spuneam adevărul. Nu eram câștigat cauzei și nimeni, absolut nimeni dintre magistrați, nu știa precis din cine va fi format completul de judecată. Bănuiau pe cei doi. Nici eu nu știam altceva decât că eu voi judeca și Cristea nu. În tot cazul nici Buceloiu nu va participa. Nu voi oferi acestei secături ocazia să-și pună în aplicare intențiile sale murdare. Era chiar de datoria mea ca șef al instanței să înlătur pe acest ticălos, care se vânduse unui partid politic pentru a-și forma cariera, așa după cum se va vedea mai departe.

Voi forma completul cu acei magistrați care se bucură de totală reputație a imparțialității, dintre cei mai cinstiți și demni, dintre aceia care sunt mândri că poartă numele de magistrați și care nu l-ar păta pentru nimic în lume, dintre aceia care nu se tem de nimic și nici nu se lasă influențați. Și mărturisesc că n-am greșit. Îmi cunoșteam bine colegii.

Formarea completului de judecată, dezbaterile și soluția

Iată-ne în fine în ziua procesului. Era miercuri 16 octombrie 1946. Am pornit la birou cu mult mai devreme ca de obicei. Pe străzi lume multă. Agenții siguranței și personalul poliției și jandarmeriei, toată forța publică locală se afla prezentă pretutindeni, iar de muncitori te împiedicai la tot pasul. Când am sosit la tribunal l-am aflat ocupat de sute de muncitori. Curtea, intrarea, interiorul, sala de ședințe a Sect. I și bufetul, toate, dar absolut toate, fuseseră ocupate de muncitori de cu noaptea. Se aflau muncitori de la I.A.R., Concordia, Lignitul, Bălaia aduși și din alte localități, precum și toată drojdia orașului și membrii de partid. Nimeni nu putea intra în tribunal, fără ca mai întâi să fi fost legitimat și identificat. Eu însumi am fost oprit de o echipă de muncitori, care nu mi-au lăsat trecerea liberă decât după ce am fost recunoscut.

De luarea acestor măsuri nu aveam nici o cunoștință, iar Prim Procurorul, care era la curent cu totul, nu găsisese de cuviință să mă anunțe. Venise la mine doar ca să mă roage să-l scap din greaua încurcătură în care se afla, să las să judece Cristea cu Buceloiu și să-l înjure pe Mihalache. În ziua procesului se învârtea peste tot ca un titirez, neștiind ce să mai facă spre a fi pe placul tovarășilor. Dar pentru ce era nevoie de aceste măsuri? Cine venea să ia cu asalt tribunalul ca să fie nevoie să se scoată din câmpul muncii atâtea mii de brațe spre a fi aduși aici?

Eu nu cerusem și n-aveam nevoie să cer. Mie îmi conferea legea acest drept și nimănui altcuiva. Eu purtam răspunderea ca șef al instanței dacă aș fi dat dovadă de lipsă de prevedere și nimeni altul. Au fost aduși deci de autoritățile administrative ale Blocului care n-aveau nici un drept să se amestece în treburile justiției. S-au adus deci de un partid și, judecând după cazurile precedente și ulterioare s-au adus spre a impresiona și intimida pe magistrați. Ei bine "tovarășilor", dacă acesta v-a fost scopul, ați greșit și de data aceasta. Cei care vor judeca nu se vor lăsa impresionați de prezența voastră aci. Ei au alte criterii de conducere și din conștiința lor nu face parte nici teama și nici constrângerea. Așteptați numai și veți vedea.

Despre o parte din cele ce știam încunoștiințasem pe colegul Mircea Constantinescu care, foarte corect și demn, se exprimase față de colegi că dacă va fi indicat să judece, nu se va sustrage, fiind și cel mai vechi în secție.

Ajuns la tribunal l-am aflat deja prezent în biroul meu pe Procurorul General, care mi-a prezentat o telegramă a Ministrului de Justiție, prin care mi se făcea cunoscut că d-sa este numit Președinte al Biroului Electoral Județean, cerându-mi-se să-i pun la dispoziție tot ce are nevoie. Despre această calitate nu-mi vorbise nimic anterior. Prin urmare

pentru aceasta locuia la Prefectură și pentru aceasta se întreținea numai cu reprezentării Blocului, cu care fixa tot ce avea de făcut. Citind telegrama l-am aflat numele. Iată-l: Luca Nazâr Ciobanu, Procuror General la Curtea de Apel Craiova.

Cititorule și voi toți colegi magistrați de pretutindeni, rețineți-i numele și nu-l uitați niciodată. Eu l-am scris aici cu litere mari pentru ca, ajutat de voi toți, să-l facem cunoscut pretutindeni și să-l transmitem generațiilor viitoare, departe, cât mai departe, pentru ca neam de neamul lui să simtă disprețul întregului neam românesc. Ce origine va fi având nu știu și nici nu am avut posibilitatea să aflu. Știu că este provenit din Basarabia, și-mi este suficient să citesc al doilea nume pentru ca să văd că probabil nu am de a face cu un român pur sânge. Ticăloșia acestui netrebnic Proc. General a depășit orice închipuire. Din cele ce am arătat până acum și din cele ce voi mai arăta se vede că aveam de a face cu un excroc, cu un falsificator ordinar, cu un netrebnic care a făcut de răs magistratura și postul pe care-l ocupa.

La ședința de penale din ziua de 16 octombrie 1946 a participat ca procuror chiar Buceloiu. Nu-i retrăsesem încă delegația, deși Prim Procurorul întâlnindu-mă de dimineață îmi repetase cererea, la care îi răspunsesem că Buceloiu după ședința de penale să rămână îmbrăcat pentru a lua parte la judecarea recursului, urmând ca adresa de retragere a delegației să-i fie înaintată imediat. L-am făcut astfel să creadă până în ultimul moment că Buceloiu va judeca. A trebuit să procedez astfel pentru ca să nu-mi fie descoperită intenția, pe care n-ar fi întârziat să o comunice Proc. General, iar acesta Ministerului.

Terminându-se ședința de penale, toți magistrații tribunalului se aflau adunați în Camera de Consiliu a Secției I-a. Toți erau curioși să vadă cine judecă. Buceloiu aștepta îmbrăcat, având lângă el pe Prim Procuror. Ceilalți depuseseră robele. De data aceasta am comunicat colegului Mircea Constantinescu rolul pe care-l juca Prim Procurorul. Colegul revoltat și cu zâmbetul batjocoritor pe buze, a replicat în auzul tuturor:

- Păi de ce să mai judecăm noi? Să intre d-l Prim Procuror la proces. Este așa de simplu.

Era prima palmă ce se aplica pe obrazul acestui magistrat și era cu atât mai usturătoare cu cât era aplicată de un coleg în prezența tuturor celorlalți și chiar în camera de consiliu, după care au urmat cuvintele mele:

- Domnule Constantinescu și Domnule Brătulescu intrați în complet cu mine.

Ne-am îmbrăcat imediat și am intrat la ședință, iar Buceloiu a rămas îmbrăcat lângă Prim Procuror, surprinși de întorsătura pe care o luaseră lucrurile, însoțiți de zâmbetele noastre ironice. Era a doua palmă

ce se aplica în interval atât de scurt pe obrazul Prim Procurorului și prima atât de usturătoare pe obrazul lui Buceloiu, amândoi primind o lecție atât de bine meritată în fața tuturor colegilor.

La proces, d-l Mihalache a fost reprezentat prin D-nii Avocați Veniamin, Profesor la Facultatea de Drept din București și Sachelarie, fost Președinte de Secție la Curtea de Apel din București. Intimații au fost reprezentați prin D-nii Avocat Nițulescu trimis de Centru comunist din București și Eduard Jacomini din Câmpulung. Ședința s-a deschis la orele 10³⁰ și a continuat până la orele 13³⁰, când s-au terminat pledoariile recurenților, reluându-se la orele 15³⁰ până la orele 19, cu pledoariile reprezentanților intimaților, amânându-se pronunțarea până a doua zi la orele 10³⁰.

Asupra felului în care s-au dezvoltat pledoariile este interesant de spus că nicidecum dictonul latin "Quod licet Jovi non licet bovi" nu și-a avut o mai exactă aplicare ca în cazul de față. Pe cât de juridic, de magistral, elegant și ireproșabil au pledat primii doi, pe atât de modest s-au prezentat ceilalți.

Sala era plină până la refuz de muncitori.

Ei bine, pledoariile d-lor Vaniamin și Sachelarie au fost atât de convingătoare și expuse într-o formă atât de impecabilă, încât au impus respect tuturor. Cea mai desăvârșită disciplină a domnit tot timpul în sală și cred că nu greșesc atunci când afirm că unanimitatea celor streini care au asistat la dezbateri, au plecat de la ședință cu o altă convingere decât cu aceea cu care veniseră poate aci.

În ședința de după amiază, pledoariile d-lor Nițulescu și Jacomini au fost atât de distante de ale primilor, încât s-au auzit voci chiar din rândurile muncitorilor exprimând regretul că partidul nu și-a ales alți reprezentanți decât pe aceștia. Întrădevăr: „Ex nihilo nihil”. Ce să susții când nu ai ce și cum?

Pe Jacomini îl cunoșteam. Nu-i puteai cere mai mult decât putea să dea. Dar Nițulescu? Venea din capitală, era trimis de Centru! Pledoariile lor îți făceau impresia că te aflai la o întrunire politică în cine știe ce cartier Bucureștean, nu în fața unor magistrați care încearcă să pronunțe o sentință și îți pretind că vorbești documentat și în fapt și în drept.

Retrăgându-ne în camera de consiliu, după câteva momente de reculegere, m-am adresat colegilor:

- Sunteți în situația de a vă pronunța imediat, sau mai aveți nevoie să studiați anumite piese din dosar? Ambii colegi mi-au comunicat că sunt gata să se pronunțe. Cât pentru mine, fusese o plăcere să urmăresc dezbaterile cunoscând întreg cuprinsul dosarului. Am continuat deci:

- Domnule Brătulescu, fiind cel mai tânăr ai cuvântul.

- Domnule Prim Președinte, știți că sunt un magistrat care mi-am vândut și eu și soția o parte din averea de la țară, ca să ne facem o casă în Câmpulung. Suntem încă datori și ne-am gajat salariile pe ani de zile. Pot să fiu și eu și soția dați afară din serviciu. Nu-i nimic!. Am o căruță cu boi la țară. Voi căra pietriș cu ea și tot nu voi muri de foame. D-nul Mihalache are dreptate.

- Dar d-ta, d-le Constantinescu?

- Știți, Domnule Președinte, că și eu sunt un magistrat sărac. Trăiesc numai din salariul meu și din mica pensie a soției. Ne zbatem cum putem. Nu sunt nici cel puțin Mușcelean, pentru ca să fiu cunoscut și să pot trăi din avocatură, în cazul când aș fi dat afară. Ei bine, prefer să fiu dat afară. Prefer să-mi rămână copiii în zdrențe, dar să se spună că sunt copiii unui magistrat cinstit. Prefer să moară de foame decât să fie arătați cu degetul și să se spună că sunt ai unui netrebnic. D-nul Mihalache are dreptate.

- Are băieți. Redactez eu hotărârea.

- S-o pronunțăm mâine la orele 8³⁰, înainte de a începe ședința obișnuită pentru a preîntâmpina orice eventualitate, a fost părerea d-lui Constantinescu.

- Atunci mâine la ora 8⁰⁰ să fiți aici.

Aceasta a fost toată deliberarea în jurul recursului d-lui Mihalache. Destul de simplu, de clar, de precis și bărbătește, fără nici o teamă, fără nici o clătinare, fără nici o șovăială, pronunțându-se o sentință dreaptă, bazată pe lege și pe conștiință în unanimitatea completului de judecată.

- Ce aveți de zis magistraților "câștigați cauzei", înainte chiar de a fi cunoscut cuprinsul dosarului și înainte de a se fi dezbătut procesul în fond?

- Ce ai de zis Buceloiule și Prim Procuror Mihăiescu când pe obrazurile voastre se văd încă urmele roșii ale palmelor ce vi s-au aplicat? Nu vă este rușine de atitudinea voastră, acum când se constată că n-a rămas nimic cinstit în voi din haina de magistrat pe care o îmbrăcați încă?

- Ce aveți de zis de atitudinea celor doi colegi Constantinescu și Brătulescu pe care îi cunoașteți și cu care ați trăit ani de zile sub același acoperământ? Cât ați fost împreună nu ați reușit să le cunoașteți structura sufletească și caracterul. Fiți siguri că ei v-au cunoscut prea bine și v-au apreciat după meritul și valoarea a ceea ce reprezentați. Schelete murdare ale unui corp din care încă faceți parte până la ziua când veți fi aruncați la lada de gunoi, unde vă este locul. Cât pentru mine, vă arunc în față tot disprețul meu.

- Dar tu, tu, Procurorul General Luca Nazâr Ciobanu, ce ai de zis? Rosturile și chemarea ta în ordinea judecătorească erau cu totul altele decât acela al decăderii morale în care te-ai complăcut, dacă acest cuvânt

mai poate fi pus, prin comparație, alături de numele tău? Ce ai de zis de unanimitatea cu care s-a pronunțat sentința de către completul de judecată, care ți-a aruncat în față toată sfidarea lui, apreciind astfel așa cum trebuie ticăloasele și degradantele tale procedee? Și cum crezi că te apreciez eu care am reușit totuși să dejoc toate uneltirile tale mârșave și să mențin intact prestigiul și demnitatea instanței pe care o conduceam cu toate că reușiseși să-ți asociezi elemente oportuniste, carieriste și gata de orice tranzacții josnice și care făceau parte din acest tribunal?

- Iar tu, cetitorule căruia mă adresez din nou și voi toți aceia care veți ocupa mâine posturi de conducere în ierarhia judecătorească, apreciați așa cum trebuie pe cei doi magistrați, Mircea Constantinescu și Aurel Brătulescu și nu-i uitați niciodată. Căutați să-i cunoașteți și strângeți-le cu drag mâna. Sunt persoane modeste care nu aleargă după reclamă, dar care pătrunși pe deplin de demnitatea și cinstea de magistrați, convinși pe deplin că soarta lor era definitiv pecetluită, iar cariera pierdută, convinși pe deplin de siguranța consecințelor ce vor urma și pe care aveau să le suporte, au riscat totul numai pentru a face dreptate. Și, pentru ca judecata voastră să fie cât mai dreaptă, apreciați-i prin comparație atât cu faptele comise în același timp, loc și împrejurări, de Luca Nazâr Ciobanu, Mihăescu și Buceloiu și cu acelea ce veți mai vedea că au comis susnumiții cât și alți mulți magistrați "verificați democrați", față de care cele ce am spus până acum sunt prea puțin. Și în vremurile acelea, ceea ce au făcut ei constituie supremul sacrificiu pe care l-au acceptat cu fruntea senină și cu conștiința împăcată că și-au făcut pe deplin datoria de magistrați corecți și Români adevărați. Și în adevăr consecințele au urmat imediat, ambii fiind îndepărtați din magistratură cu primele loturi. Constantinescu se află undeva prin București, angajat la un magazin de stat, iar secundul s-a înscris în barou, pe când Buceloiu a ajuns Procuror la Curtea de Apel din București, iar Mihăescu Prim-Procuror al Curții de Apel din Brașov.

Pe când eram gata de plecare, iar pronunțarea sentinței nu se făcuse încă, a apărut la birou Luca Nazâr Ciobanu și cu zâmbetu-i mefistofelic pe buze s-a angajat în discuție referitor la soluția procesului, căutând să demonstreze colegilor că recursul urmează să fie neaparat respins, la care colegul Constantinescu i-a răspuns cu rezervă. I-am lăsat să discute în libertate, având unele lucrări la notariat, având toată încrederea în colegi și în plus siguranța că până a doua zi Ministerul nu mai avea timpul necesar să ia nici o măsură în contra noastră care să împiedice pronunțarea sentinței, fixate pentru a doua zi la orele 8⁰⁰.

Înainte de a pleca, Luca Nazâr Ciobanu, luându-mă deoparte, m-a întrebat:

- Pentru ce ai format completul cu aceștia? Văd că rezistă.

- N-aveți nici o teamă, le cunosc părerile.

- Ai grijă. Dacă vezi că vreunul oscilează, amână din nou pronunțarea. Între timp îi suspendăm, iar procesul se va judeca cu alți magistrați.

- Bine, am să fiu atent.

Și de data aceasta spusesem un neadevăr. Toți fusesem de acord pentru aceeași soluție ce urma să se pronunțe a doua zi.

Am pornit toți trei spre casă. Eram cu toții îngrijorați și fiecare căuta să scruteze viitorul, făcând diferite pronosticuri. Întâlnind pe bulevard și alți colegi și voind să schimb puțin atmosferă, i-am invitat la un pahar cu vin. Abia intrasem de câteva minute în local c-a și sosit un aprod, anunțându-mă că sunt chemat la telefon de d-l Ministru al Justiției.

- Du-te și răspunde că nu m-ai găsit. Bănuiam pentru ce sunt chemat la această oră și imediat după proces, despre care Procurorul General prezentase deja raportul său.

După câteva minute sosește un alt aprod, comunicându-mi că de la Minister a primit ordin să mă caute pretutindeni și să raporteze la telefon. Văzând această insistență am plecat, dar nu m-am dus la telefon, ci l-am trimis și pe acest aprod să anunțe că voi fi căutat.

După o jumătate de oră sună telefonul acasă:

- Casa Primului Președinte?

- Da. La telefon d-na Marinescu.

- Doamnă, aici Secretarul G-ral al Ministerului de Justiție. Vreau să vorbesc cu d-l Prim Președinte.

- Nu este acasă. Îmi comunică femeia de serviciu c-a plecat la un aperitiv cu domnii care și-au depus astăzi candidatura din partea Blocului.

- Vă rog, trimiteți și anunțați-l să poftească la telefonul cel mai apropiat, să vorbească cu Ministerul.

- Vă rog să credeți că nu știu direcția în care a plecat.

- Atunci imediat ce se înapoiază, spuneți-i să cheme Ministerul.

- Am să-i comunic.

Ne culcasem. Probabil că erau orele 23⁰⁰, când telefonul a sunat pentru a treia oară. La telefon iarăși Secretarul General, căruia i-a răspuns din nou soția.

- A sosit d-l Prim Președinte?

- Încă nu.

- Atunci să-i comunicați că mâine dimineată la orele 7⁰⁰ să ceară "fulger" cu Bucureștiul, 5.09.40 (după câte mi-aduc aminte).

A doua zi de dimineată, la orele 7³⁰, și mărturisesc că îndinadins am întârziat o jumătate de oră, am cerut Bucureștii la numărul indicat. Mi-a răspuns personal Secretarul G-ral Olteanu.

- Astăzi aveți pronunțare în procesul lui Mihalache. Vreau să știu care este sentința.

- Nu ne-am pronunțat încă. Aseară era târziu, iar colegii obosiți și am amânat totul pentru astăzi dimineață. Chiar sunt în drum spre birou.

- Vreau să știu care-i părerea d-tale.

- Este în localitate d-l Procuror General care ne-a comunicat indicațiile D-voastră.

- Soluția nu poate fi decât respingerea recursului. Aștept să comunic de executare.

- Am înțeles.

Mi-am continuat drumul spre birou, mai hotărât ca oricând. Fie ce-o fi! Ne vom face datoria conform legii și conștiinței.

- Ei, d-le Secretar General Olteanu, avocat comunist de Tulcea, de data aceasta ai greșit în procedeele d-tale. Nu ți-ai găsit magistrații care să se impresioneze de ordinele d-tale nerușinate și ale partidului din care faci parte și nici de consecințele ce vor urma. Noi n-am fost crescuți la școala la care încerci să predai d-ta noile lecții de democrație populară. Noi am învățat cu alți profesori și cu alte cărți mai vechi, printre rândurile cărora se aflau scrise și aceste cuvinte: **"Pereat mundus, fiat justitia"**.

Peste o oră vei vedea că acest ordin impertinent, pe care ți-ai permis să mi-l dai, se adresează altor magistrați, pe care-i cunoști și care au altă structură sufletească și un alt caracter, practicând exercițiul gimnastic al aplecării înainte și pe care chiar în conștiința d-tale de proletar îi disprețuiești tot atât de mult ca și noi și întregul neam românesc.

Teroarea morală și practicile pe care le introduci în numele legii în magistratură nu vor putea suprima nici legea nici dreptul, iar ordinul ce mi-ai dat nu se poate adresa Primului Președinte Marinescu și nici judecătorilor care au format completul de judecată de la Mușcel și care, la amenințările d-tale îți vor arunca în față tot disprețul lor, făcându-te să înțelegi că pentru noi n-au nici o valoare, nici promisiunile materiale și nici consolidarea și ascensiunea profesională în carieră. **Dreptul și dreptatea depășesc totul, iar păstrarea intactă a demnității personale și aceea a corpului din care facem parte, constituie pentru noi o axiomă.**

Peste o oră vei vedea că: "Mai sunt judecători la Berlin" și că ai rămas ca hoțul, prins cu mâna în buzunar.

Sosit la birou, am comunicat colegilor toate cele întâmplate cu mine de la despărțirea din seara trecută. La rândul său și colegul Brătulescu ne anunță că sosind seara acasă a fost vizitat de cumnatul său, învățătorul Moisescu, care i-a comunicat că profesorul Patraulea dorește să-i vorbească și că-i așteaptă sosirea.

- N-am timp. Spune-i că sunt obosit și mă doare capul.

- Măi, este în joc atât cariera ta cât și a sorei mele. Vrea să știe care este părerea ta în procesul lui Mihalache.

- Nu mi-am format încă nici o părere până acum.

- A aflat că Marinescu și Constantinescu au fost cumpărați de Tărăniști. Vrea să amânați pronunțarea sub motiv că ai nevoie de timp ca să studiezi dosarul, pentru ca între timp, ambii să fie suspendați și să se judece din nou cu alți magistrați.

- Bine, am să văd.

În timpul acestei convorbiri sosește de la Prefectură un funcționar anunțându-l pe d-l Brătulescu că este invitat imediat de Procurorul G-ral, care dorește să-i vorbească.

- Ce fac d-le Prim Președinte, mă duc?

- Să pronunțăm mai întâi sentința.

Cum orele erau după 8³⁰, tribunalul a pronunțat următoarea sentință:

Dos. 1774/946

SENTINȚA

no. 216

Audiența publică din 17 octombrie 1946

În numele legii

Tribunalul Mușcel

Hotărăște:

Admite recursul declarat de d-l I. Mihalache din comuna Dobrești Mușcel, în contra cărții de judecată civilă cu No 84 din 4 octombrie 1946 pronunțată de Judecătoria Topoloveni - Mușcel, care se reformează în totul.

În fond respinge ca tardivă contestația înreg. la No 5196 din 25 septembrie 1946, declarată de C. Craiu din București, Calea Victoriei No 56.

Admite contestația înaintată de către d-l I. Mihalache, înregistrată la No 5101 din 19 septembrie 1946, la Judecătoria Topoloveni.

Constată că ștergerea din registrul electoral al com. Dobrești s-a făcut în mod ilegal, considerându-l înscris la No 470 din acest registru.

Sentință definitivă

dată și pronunțată în ședința publică din 17 octombrie 1946 la Trib. Mușcel

**Prim Președinte
Asesori**

Grefier

**ss A. Marinescu
ss Mircea Constantinescu
ss A. Brătulescu
ss P. Loghin**

Precum marile bătălii ce constituiesc cheagul care zămislește, limpezește, dirijează, explică și determină desfășurarea istoriei tot astfel și **sentința de la Tribunalul Mușcel înseamnă cel mai înalt triumf al ideii de justiție, de onestitate și demnitate profesională**, pe care nici o insultă, calomnie, ticăloșie sau mârșevie comunistă nu-l vor mai putea atinge și nici cel puțin umbri vreodată, iar acei care au pronunțat-o fără să se plece, fără să-și piardă independența și fără să-și frângă demnitatea, făcându-și datoria cu curaj, cu abnegație și cu supremul sacrificiu, caractere în deplinul înțeles al cuvântului, plutesc deasupra tuturor în mândria lor de oameni și în demnitatea lor de magistrați fără să fie doborâți vreodată de rușinea unui trecut meschin și laș.

Și, la o parte cu acei judecători, figuri abjecte, cu conștiința roasă de mucegaiul tuturor compromisurilor; gloabe murdare puse să tragă la calul bestiiilor comuniste; ființe făcute să se târască și să lingă mâna stăpânului, neîndrăznind nici să-și miște coada fără voia lui și care nu-și puteau găsi alt loc decât numai în societatea comunistă, firi slugarnice, lepădături și năpârci veninoase, ei trezesc dezgust și scârbă, dispreț și ură.

Dacă aș fi procedat altfel, ar fi însemnat să devin un asasin, un ticălos care, pe nedrept, cu bună știință și rea credință sacrifică din punct de vedere legal și moral pe cel mai cinstit și demn reprezentant al totalității românești, în cuget și simțiri adevărate, răpindu-i liniștea și dreptul la locul pe care-l ocupă în viața politică a neamului unde - alături de marele luptător democrat ardelean Maniu - era exponentul celei mai covârșitoare majorității a sufletului și conștiinței neamului.

Caracterul josnic al unui verdict imoral și ilegal, obținut prin mijloace frauduloase, este demn de propunătorii lui, dar respectul față de adevăr, de conștiință și de demnitatea mea ca om și ca magistrat nu sunt de vânzare. La dracu deci cu toată această splendidă și excepțională ascensiune profesională, dacă mi se oferă în astfel de condiții și dacă trebuie să o dobândesc cu prețul lașității și al dezonoarei.

La cetirea sentinței sala era plină până la refuz. Întreg baroul, toți magistrații și funcționarii tribunalului și tot publicul venit pentru procesele din aceea zi se aflau prezenți.

Un ropot general de aplauze a acoperit ultimile mele cuvinte.

Decanul Baroului s-a grăbit să mă întâlnească pentru a-mi transmite felicitări în numele corpului și al său personal. La fel și unii colegi. Bineînțeles, nu acei "verificați democrați" și nici acei "câștigați cauzei". Era o însuflețire generală.

- Acum mergi, d-le Brătulescu și vezi ce dorește Procurorul General.

Primul Procuror Mihăescu care ascultase ascuns după ușe, în camera aprozilor, auzind cuprinsul sentinței s-a și grăbit să o comunice Procurorului General.

La înapoiere, colegul Brătulescu ne-a reprodus discuția care a avut loc între d-sa și Procurorul General. Iat-o și cer scuze colegului Brătulescu dacă am omis ceva:

- Ați pronunțat sentința?

- Da.

- Și ați admis recursul?

- Da.

- În unanimitate?

- Da.

- N-a fost nici o opinie separată?

- Nu.

- Dar nu v-ați gândit la consecințe?

- Ba da. Eu mi-am făcut și testamentul.

- Ei, m-a tras pe sfoară Primul Președinte. Dar vom vedea.

Auzind aceste ultime cuvinte am spus și eu:

- Ei bine, dacă a spus acest lucru, sunt pe deplin satisfăcut. S-a convins ticălosul că nu e atât de ușor să dispui de magistrații Tribunalului Mușcel.

- Colegule Brătulescu! Prins de succesiunea rapidă a evenimentelor și sub impresia celor petrecute am scăpat atunci momentul să te felicit pentru ținuta d-tale demnă cu care a-i răspuns îndrăznelii, cu care Patraulea te chema să-ți vorbească. Cine credea acest nerușinat că ești d-ta, ca să-și permită să te cheme, să-ți vorbească, indicându-ți cum să te porți într-un proces în care erai chemat să aduci o soluție finală? Acest inconștient uita că d-ta, deși tânăr, făceai totuși parte dintr-un corp față de care trebuia să aibă respectul cuvenit și că d-ta nu puteai să aduci magistraturii această ofensă și că nu te chema nici Buceloiu și nici Mihăescu și cu atât mai puțin Luca Nazâr Ciobanu. Va fi simțit oare acest ticălos usturătoarea lecție pe care i-ai servit-o? Ca magistrat și ca Prim Președinte te felicit din tot sufletul.

Peste o jumătate de oră Procurorul General, sosind la tribunal cu figura crispată a avut îndrăzneala să spună:

- Și totuși Mihalache nu va candida, după care a plecat din Câmpulung cu mașina, însoțit de Prefectul Minculescu, nume care merită să fie reținut pentru ziua când fiecare va fi chemat să răspundă pentru faptele sale.

Ne aflăm în ziua de 17 octombrie 1946, dată ce trebuie de asemenea să fie reținută, întrucât prezintă o importanță deosebită în succesiunea faptelor care au urmat.

MEETINGUL

Pe la orele 11⁰⁰ am primit chiar și eu o invitație de la Prefectură pentru a participa la meetingul organizat pentru orele 15⁰⁰. Era invitată întreaga populație a orașului, toate școlile, toți funcționarii, magistrații și profesorii și toate organizațiile muncitorești, să se adune în piața publică. Nu se spunea însă pentru ce anume, iar această invitație constituia un ordin pentru toată lumea. Bănuiam că va fi o manifestație ostilă sentinței pronunțate de tribunal. Oficialitatea comunistă și conducerea Blocului nu avusese, din lașitate, curajul să o anunțe, dar o așteptam. Nu face oare acesta parte din metodele comuniste de a le organiza și apoi a încerca să le exploateze?

Așa a și fost. În oraș era o fierbere generală. În timp ce pe figurile comuniștilor se citea indignarea înfrângerii, restul populației era în sărbătoare și numai presiunea exercitată asupra ei o făcea să-și comprime exploziile de bucurie. Felicitările și strângerile tăcute de mână le întâlneam la tot pasul. Școlile, armata, funcționarii toți erau aduși cu forța, după sistemul comunist. Dacă n-ar fi fost așa, nu s-ar fi aflat prezenți decât comuniștii.

Un mic amănunt ilustrează perfect situația. Este unul dintre evenimentele care au avut loc, evidențiind astfel care erau sentimentele generale. Un birjar al cărui nume este prudent să nu-l menționez aci, ca să nu-l stingheresc în meseria lui, nu s-a jenat să mă oprească și să-mi spună:

- Să ne trăiți, d-le Prim Președinte! Oricând vei voi să mergi undeva sau să te plimbi te duc gratis cu trăsura mea.

La meeting au luat cuvântul Patraulea din partea Blocului, iar Ciocănescu din partea comuniștilor împreună cu Olteanu, ambii muncitori la I.A.R. Pentru a se vedea cine este acest Ciocănescu și ce valoare reprezintă, dacă se poate vorbi de așa ceva, relatez următorul fapt: Toate autoritățile fuseseră invitate să ia parte la instalarea Prefectului Blocului Democrat, avocatul Napotescu. Printre cei desemnați să ia cuvântul fusese și acest Ciocănescu, propus de Partidul Comunist, ca fiind cea mai reprezentativă figură a clasei proletare și în același timp oratorul partidului. S-a prezentat într-o completă stare de ebrietate. Urcând scările Prefecturii, căzuse și-și sângerase pomeții obrazilor. Timp de aproape o oră ne-a terorizat cu o cuvântare din care nu s-a înțeles aproape nimic. Abia reușea din când în când să articuleze câte un cuvânt scos la intervale destul de distanțate. Începuse cu Negru-Vodă pentru a termina tras de mână de tovarăși. Și pentru că cetățeanul turmentat nu se lăsa convins să termine și pentru că tragerea de mânecă să nu fi fost considerată ca o încurajare,

s-au scris câteva rânduri și i s-au așezat înaintea, pe masă, cerându-i-se să termine.

La meeting s-au rostit cele mai triviale și nerușinate expresii la adresa completului de judecată și în special a mea. Cuvinte ca excroc, șarlatan, ticălos, vândut, etc. au fost din plin repetate. Toți trei eram persoane scoase în afara legii, niște monștrii față de care orice pierdere își permitea orice nerușinare, acoperindu-ne cu insulte și calomnii.

"Moarte lui Marinescu!" au fost cuvintele rostite de "oratori" și repetate de tovarășii împrăștiați prin mulțime.

Dacă toate acestea s-ar fi petrecut în alte vremuri! Dar acum când inițiatorii și cei care calomniau erau membrii fruntași ai partidului, de aceeași culoare politică cu Ministerul Justiției, ce-aș fi putut face? Să-i dau în judecată? Cine să-i judece? Buceloiu? Și cine să pună concluzii? Mihăescu? În procesul de ultraj al șefului poliției comis contra colegului judecător Țânțăreanu, Mihăescu se acoperise de ridicol. La primul termen de judecată a participat pentru a susține cererea de amânare depusă de inculpat la dosar, dar nesusținută oral și nesprijinită de nici o probă, arătând că este plecat la București, în interes de serviciu, când în realitate se dusesse să reclame pe coleg Ministerului Justiției, iar apoi să se sustragă de la celelalte termene, când vrând-nevrând ar fi trebuit să pună concluzii de condamnare, fiind vorba de un proces-verbal de flagrant delict, care nu putea fi combătut prin contraprobă. Situația ar fi determinat partidul să nu mai aibă încredere în el. Ulterior, după ce tribunalul, sub președenția subsemnatului, condamnase pe inculpat la trei luni închisoare, a fost văzut la braț cu condamnatul. Iată omul! Nici că se putea închipui o situație mai frumoasă pentru un prim procuror!

La meeting a asistat și Prim Procurorul, "apărătorul legii și al ordinii publice" care n-a găsit necesar să mă informeze despre cele petrecute. Tremurau hainele pe el de teama consecințelor procesului și făcea totul pe lângă Procurorul General și pe lângă partid, spre a arăta că nu poartă nici o vină și că Marinescu este criminalul. Nu mai eram "fratele Marinescu" care să-l scape din "marea încurcătură" în care se afla.

Ulterior am fost informat că "tovarășul profesor" Patraulea ar fi declarat că numai el m-ar fi scăpat de la moarte de furia mulțimii care voia să vină la domiciliul meu să mă linșeze. Uitase că el însuși striga "Moarte lui Marinescu". Dar această chestiune rămâne încă deschisă.

Mărturisesc că dacă faptul s-ar fi produs, nu știu ce s-ar fi întâmplat. În tot cazul nu m-ar fi găsit ascuns după ușă. Sunt un bun vânător, iar armele ce posed se aflau lângă mine.

A doua zi, la birou, colegul Cristea mă informează că pe când se afla în drum spre locul de adunare, un muncitor dint-un grup comunist ce se apropia de el, a întrebat văzându-l:

- Și acesta este unul dintre cei trei?
- Nu, a fost răspunsul altuia.
- Credeam că este că-l băgam în canal.

Merită să facem aici o mențiune specială referitor la atitudinea Partidului Național-Țărănesc în legătură cu acest proces, spre a rămâne o pagină scrisă despre respectul pe care "partidele reacționare" îl acordau magistraturii și îndeosebi de respectul arătat de Partidul Național-Țărănesc într-un moment atât de important. În tot cursul procesului nu am avut absolut nici o cunoștință că în local au fost prezenți unii dintre membrii de la conducerea partidului. Bănuiam că va fi sosit d-l Mihalache, ca parte în proces. Abia ulterior am aflat că încă din ajun sosiseră atât d-l Mihalache, cât și d-l Maniu și alți fruntași ai partidului, locuind la d-l Titi Georgescu. Nimeni dintre aceștia, nici un membru al partidului și nici chiar dintre cei localnici, n-a schițat nici cel puțin un gest să se apropie de vreunul dintre membrii tribunalului și printre aceștia se aflau doar atâția avocați țărăniști și în baroul local, cu care ne întâlneam în fiecare zi în oficiu. Nimic, absolut nimic, nici înainte, nici în cursul procesului și nici ulterior.

D-l Mihalache a apărut la tribunal după proces, cu ocazia depunerii candidaturii și numai timpul necesar acestei lucrări.

Târziu de tot, în timpul prigoanei, pe când mă afluam fugit de aproape un an, am aflat despre o convorbire care a avut loc între d-nii Maniu și Mihalache, în casa d-lui Titi Georgescu, despre proces. Cer toate scuzele dacă cele relatate nu vor corespunde "ad literam" celor discutate. Eu le redau așa după cum mi-au fost transmise. Persoana care mi le-a transmis este prea serioasă pentru a mă determina să le inserez aci.

D-l Maniu - Cunoști pe magistrații tribunalului?

D-l Mihalache - Nu cunosc decât pe Prim Președintele Marinescu, care este Mușcelean.

- Ce încredere ai în el?

- Nu știu. Primul Președinte este un magistrat corect și de curaj. Dacă va judeca el și voi avea dreptate, mi-o va da.

- Magistrații sunt timorați atât de presiunea Partidului Comunist, cât și de teama pierderilor posturilor.

- Nu cred că este cazul cu Prim Președintele.

- Vom vedea.

Iar după proces:

D-l Maniu - Te felicit de felul cum ai cunoscut magistrații.

Iată la tot ce s-a redus atitudinea Partidului Național-Țărănesc în legătură cu procesul d-lui Mihalache. Compară cetitorule, această atitudine respectuoasă, corectă și absolut rezervată, cu intervenția brutală, agresivă, directă și nerușinată a Partidului Comunist, cu metodele "progresiste" ale democrației populare și urmărește cu atenție la ceea ce va urma. Din toate acestea și din cele ce vei mai vedea, trage concluziile necesare, judecând în lumina lor adevărata desfășurare a vieții politice din zilele noastre sub conducerea "partidelor progresiste", intitulate cu

nerușinare și partide democrate, și apreciază felul în care instanțele de judecată își desfășoară astăzi activitatea prin sentințele ce pronunță, impuse de partid și mai ales acelea pronunțate de Tribunalul Militar, când a condamnat la muncă silnică pe viață, ca trădători de neam, pe cei doi mari conducători și vechi luptători ai celui mai puternic partid național român d-nii Maniu și Mihalache.

Judecă așa cum trebuie și afirmația insolentă, lansată de Partidul Comunist pentru a-și justifica înfrângerea suferită prin îndrăzneala de a nu se supune ordinelor date de partid, că Primul Președinte Marinescu și judecătorul Constantinescu au fost cumpărați de Partidul Național-Țărănesc, fiind plătiți nici mai mult nici mai puțin decât cu suma de 500.000.000 lei. Mă întreb: Va fi avut oare partidul atâția bani pentru ca să fie atât de darnic să repartizeze o astfel de sumă fabuloasă și pentru noi într-un timp când salariul meu lunar era de 200.000 lei? Dar cu cine s-a tratat? Când și unde? Despre acestea, însă, nu se șoptește nici un cuvânt, în timp ce calomnia fusese lansată pretutindeni. Gândiți-vă în câte familii și în câte cercuri, reuniuni și locuri intime nu s-a debitat această calomnie ordinară. Dacă ar fi fost un adevăr, pentru ce nu s-a cercetat și nu se cercetează cazul, mai ales că Ministerul Justiției a fost și este condus de un comunist și după cum ați binevoit a vedea, membrii parchetelor sunt la ordinele directe ale partidului.

Și ce efect ar fi avut o astfel de dovadă într-un proces în care era angajat "tot prestigiul și toată autoritatea întreg Consiliului de Miniștri și întregului guvern și față de țară și față de străinătate" și care "nu puteau fi sfidați de o hotărâre a Tribunalului Mușcel".

Dar nu. Nu era nevoie de o anchetă. S-ar fi produs a doua înfrângere și, orice s-ar fi întâmplat, trebuia să ieșim și noi din rezervă. Este mai bine însă să circule calomnia sub această formă, fiindcă guvernul tot are ceva de câștigat. Dar până când?

Fii sigur cetitorule, răspunsul meu n-ar fi întârziat dacă am fi trăit în vremurile normale, când libertatea cuvântului și a scrisului erau garantate. Dar astăzi? Imaginează-ți numai ce s-ar fi întâmplat cu mine, cu cei menționați aci și pe care îi voi mai menționa încă, dacă aceste rânduri ar cădea în mâinile comuniștilor, acum când totul se află sub teroarea lor, iar eu nu sunt altceva decât un membru al grupului de rezistență, căutat peste tot, care îndrăznește încă să mai scrie astfel. Dar nu. Rândurile acestea nu vor cădea în mâna lor. Le voi ascunde cât mai bine ca să vadă lumina zilei atunci când va sosi timpul.

Ziarul "Scânteia", apărut chiar în dimineața pronunțării sentinței, anunța deja pe cititori că recursul a fost respins, atât era de sigur partidul de soluția procesului.

Cine îi comunicase aceasta? Procurorul General Ciobanu, pe baza angajamentelor făcute? Sau poate Secretatul G-ral Olteanu, pe baza ordinului dat? Sau poate însăși convingerea partidului că nu pot exista magistrați care să îndrăznească să nu se supună ordinelor partidului?

CEL DE-AL DOILEA PROCES

Falsurile comise de Procurorul General

La câteva zile după proces, am primit o notă telefonică cerându-mi-se să mă prezint imediat în audiență la Ministerul Justiției. Ajuns aci, mi se comunică de către noul Secretar G-ral că d-l ministru se află plecat în audiență la Palat și că deci să mă prezint la orele 18⁰⁰ când, iarăși n-am putut fi primit, ministrul fiind ocupat. Nici a doua zi n-am fost primit, spunându-mi-se că ministrul se află într-un consiliu fixându-mi-se irevocabil audiența pentru orele 18, când, din nou, mi s-a comunicat că este plecat la Arad, în propagandă politică.

În ziua următoare, a treia de la sosirea mea, am fost anunțat să mă prezint d-lui Director G-ral al Personalului care-mi va indica ce am de făcut. Am primit ordin scris că sunt delegat în Minister până la noi dispoziții. Nu mi s-a indicat nici o ocupație, absolut nimic, doar ordinul să nu plec din București și să trec pe la Minister între orele 12⁰⁰-13⁰⁰ spre a face act de prezență. Cu ce scop toate acestea? Nu le aflam nici un răspuns precis și imediat. Totuși se petrecea ceva.

Într-una din zile întâlnesc întâmplător pe stradă pe grefierul Oancea și pe arhivarul Grecu de la judecătoria Topoloveni, care-mi fac cunoscut că au fost comprimați. Erau destul de amărâți și, fiindcă nu cunoșteau motivul, veniseră să se informeze. Cu această ocazie mi-au comunicat că pe ziua de 17 octombrie între orele 11⁰⁰-12⁰⁰ a sosit la Judecătoria Dobrești, Proc. G-ral Luca Nazâr Ciobanu, însoțit de Prefectul Minculescu, cerând arhivarului să înregistreze cât mai multe contestații, care cereau ștergerea d-lui Mihalache din listele electorale, dar să le antedateze, înregistrându-le cu data de 15 octombrie, iar nu pe data prezentării - 17 octombrie. Arhivarul, obiectând că nu poate să facă această antedatatură, întrucât ar constitui un fals în acte publice și că registrul este deja închis pe data de 16 octombrie, a fost amenințat cu arestarea imediată și cu darea afară din serviciu dacă refuză executarea lucrării. În urma acestor amenințări, contestațiile au fost înregistrate cu data de 15 octombrie, arhivarul declarând că execută lucrarea din ordin și sub amenințare, răspunderea revenind Procurorului G-ral.

Iată și explicația acestui fals:

Conform art. 71 din legea electorală, așa după cum s-a menționat deja mai sus, pentru alegerile din 1946, registrele electorale trebuiau să fie întocmite în termen de 2 luni de la publicarea legii, care avusese loc la 15 iulie. Deci ultimul termen pentru definitivare era 15 septembrie. Afișarea registrului pentru comuna Dobrești avusese loc la 26 august de la care dată se socoteau cele 20 zile de afișare, plus 10 zile după data expirării

afișării care, astfel calculate, expirau la 25 septembrie. Admițând prin imposibil că aceste 30 zile urmau să se socotească de la 15 septembrie - și în acest caz ultimul termen expira în seara zilei de 15 octombrie - ziua de 17 octombrie nu intra în nici un caz în calcularea termenului prevăzut de lege și orice contestație înregistrată după 15 octombrie urma să fie respinsă ca tardivă. Ca atare, dacă noile contestații s-ar fi înregistrat exact la data prezentării, urmau să aibă această soartă.

Iată-l deci pe Procurorul G-ral Luca Nazâr Ciobanu de la Curtea de Apel din Craiova, înfățișându-se înaintea unui modest funcționar judecătoresc și constrângându-l prin amenințarea cu darea afară din serviciu și cu arestarea să comită un fals în acte publice, delict infamat și atât de grav pe care acest modest, dar cinstit funcționar nu l-ar fi comis niciodată. Dar ce putea să facă în aceste vremuri în fața unui Procuror G-ral, care vine și-i vorbește chiar în numele Ministerului Justiției și îl amenință atât de grav? Se va putea oare spune că funcționarul a dat dovadă de lașitate, cedând acestor amenințări, pentru a comite un act ilegal? Da, poate. Dar lașitatea omenească și legile sunt făcute pentru oameni, iar nu pentru eroi, mai ales în aceste vremuri de groaznică teroare comunistă.

Art. 137 al. II din Codul Penal prevedea textual: "Când executarea unui ordin de serviciu constituie o infracțiune, șeful sau superiorul care a dat ordinul se pedepsește ca autor al acelei infracțiuni împreună cu acela care a executat ordinul", iar art. 411 dispune că: "acela care falsifică un act public, în orice mod, comite delictul de fals în acte publice, pedeapsa fiind închisoare corecțională de la 2 la 5 ani, amendă de la 2000 la 10000 lei și interdicția corecțională de la 2 la 5 ani dacă actul se săvârșește de un funcționar public în exercitiul funcțiunii sale".

Un mai mare hal de decădere morală și de ticăloșie nici că se poate închipui. Pentru funcționar există scuza constrângerii morale prevăzută la art. 130 din Codul Penal, dar tu, tu Procurorule General, tu cum apari în fața funcționarilor, a magistraților, a colegilor, superiorilor, a opiniei publice și a legilor altfel decât un infractor de drept comun, un nemernic și un ticălos, o zdreanță murdară, care ai făcut de răs magistratura și postul pe care-l ocupi. Ți s-a promis amnistia pentru ca, la adăpostul ei, să comiți astfel de fapte? Poate să vină orice amnistie ai dori și aștepta, fapta ta va fi calificată tot fals în acte publice, iar tu un falsificator și un monstru, care ai reușit să te strecuri în rândurile unui corp atât de select, când cel pe care-l meritați era cu totul altul decât acela de magistrat, iar numele pe care-l porți te predestinase pentru altă ocupație. Cine te-a numit în magistratură și pe la ce instanțe ai trecut până acum? Cine te-a avansat și pe baza căror merite? Câte fapte de acestea ai mai comis pe unde ai trecut? Și poate că ai fost convins că în urma celor ce ai făcut și vei mai face, să fii avansat și la Înalta Curte, îmbrăcat în roba roșie, așa cum s-a

Întâmplat cu atâția colegi ai tăi, în urma acelorași ticăloșii. Noi te cunoaștem acum atât de bine, dar nu ești de pe meleagurile noastre și acolo unde nu ți se cunosc faptele vei fi apărând încă sub prestigiul denumirii de Procuror G-ral, pretinzând să fi cinstit și respectat. Sper însă că aceste rânduri vor avea darul să popularizeze faptele ce ai comis, pentru ca să fi cunoscut și la locul nașterii și unde ai profesat magistratura și mai ales unde ai funcționat ca Procuror G-ral și unde ai domiciliul sau reședința și oriunde îți vei mai opri pașii. Pretutindeni să fii cunoscut sub eticheta de: "Falsificator ordinar".

Iar d-ta, d-le Prim Procuror Mihăescu de la Trib. Mușcel, apărătorul ordinii publice și al legii, care știai totul, ce măsuri ai luat în cauză față de un fapt atât de grav, comis chiar într-o instanță judecătorească și cunoscut de atâta lume? L-ai comunicat, cel puțin, Procurorului G-ral al Curții de Apel din București, așa cum te obliga legea? Sau, l-ai confirmat prin tăcere, asumându-ți și responsabilitatea respectivă prevăzută de lege, mai ales că era vorba de lucrări referitoare la o perioadă în care rezolvai totul printr-o înjurătură?

Subsemnatul nu mai puteam face nimic. Mi se luase din mână conducerea tribunalului și deci nici șeful justiției Mușcel nu mai eram. Mă aflam delegat în Minister, iar de aci, după 18 zile, trimis la judecătoria Topologu din Jud. Tulcea, fieful electoral al Secretarului G-ral Olteanu și știu bine ce m-ar fi așteptat dacă executam delegația. Ne cunoșteam doar atât de bine din procesul d-lui Mihalache și știam cine anume pusese la cale, contra mea, măsura respectivă. Executarea se putea îndeplini mult mai ușor la Tulcea, unde mi s-ar fi putut atât de simplu pierde urma. Sau poate că ai fost convins că falsul comis de Procurorul General va trece neobservat și totul va fi dat uitării?

Eu, după cum vezi, n-am uitat și am adunat tot ce am putut pentru a da în vileag cel puțin o parte din ticăloșiile care s-au comis la Mușcel în legătură cu recursul d-lui Mihalache și cu alegerile parlamentare din 19 Noiembrie 1946.

JUDECAREA NOILOR CONTESTAȚII

Noile contestații au fost soluționate tot la judecătoria Topoloveni, în care scop a fost delegat și aci un alt judecător special.

S-a renunțat la serviciile lui Vernescu față de vădita incapacitate dovedită în legătură cu actele de procedură elementară, ce dăduse posibilitatea tribunalului să admită atât de ușor recursul și să intre în examinarea fondului.

Toate contestațiile au fost admise trecându-se peste sentința tribunalului și dispunându-se ștergerea d-lui Mihalache din listele electorale.

Cu toate că mandatarii d-lui Mihalache au invocat falsurile comise cu înregistrarea contestațiilor, totuși, judecătorul a refuzat examinarea registrului de intrări, deși acesta se afla la judecătorie și constatarea era atât de ușor de făcut. Noul sosit judeca din ordin și nu-l interesa apărarea intimatului.

S-a declarat recurs și în contra noii hotărâri. De data aceasta, Ministerul nu s-a mai lăsat surprins și luând toate măsurile necesare, judecata a urmat indicațiile superiorilor.

În primul rând trebuia să dispar eu din Câmpulung, ceea ce s-a reușit prin delegarea mea în Minister și prin obligația ce mi s-a impus să nu părăsesc Capitala, fixându-mi-se astfel un domiciliu forțat.

În al doilea rând au fost aduși doi magistrați "speciali", fiind transferați de la București la Câmpulung, judecătorii I. Cristoveanu, care nu avea nici o legătură cu Mușcelul și I. Țuțea, un fost legionar notoriu, utilizat de guvern în această cauză și în alegeri, doi magistrați "verificați democrați". În schimb au fost transferați de la Câmpulung la Tribunalul Ilfov judecătorul Aurel Țîntăreanu, care se afla delegat tocmai la Suceava și judecătorul Popescu, deși nici unul nu formulase nici o cerere recentă în acest sens și în plus căzuseră la examenul de "verificare". Totuși, de data aceasta Ministerul manifestase o dragoste subită pentru ambii, dragoste ce era de așa manieră, încât atunci când colegul Țîntăreanu s-a prezentat la Ilfov să-și ia postul în primire, i s-a refuzat recunoașterea prezenței la serviciu de către Primul Președinte al Tribunalului Ilfov, pentru ca ulterior ambii magistrați să fie îndepărtați din Magistratură cu primele loturi. Ceilalți doi, Cristoveanu și Țuțea, au fost aduși imediat la Câmpulung, cu o mașină specială, pusă la dispoziție de Minister și au și intrat la ședință, spre a judeca recursul d-lui I. Mihalache, formând completul de judecată cu ticălosul de Buceloiu.

Noua conducere provizorie a tribunalului a capitulat complet în fața noilor măsuri.

Câtă lipsă de demnitate, câtă rușine, câtă josnicie și câtă decădere morală, cioturi pătrunse în magistratură prin fraudă, străini cu totul de rosturile și chemarea ei.

Toți aceștia și oricare alții or mai fi existând de același fel, nu trebuie uitați, ci denunțați opiniei publice, pentru ca să se constate că adevărații magistrați nu se solidarizează cu ei și că aceștia nu constituie decât putregaiul și paraziții ce caută să trăiască pe trunchiul falnic al magistraturii, rozându-l la rădăcini, pentru ca să-l doboare la pământ.

Ambii magistrați s-au înapoiat la Mușcel cu ocazia alegerilor, lucrând pe linie de partid, despre care voi vorbi mai jos, cu totul sumar și numai în măsura în care vom întâlni din nou figurile "magistraților verificați democrați", cavalerii falsurilor nerușinate și ai mituirii.

Înainte să plec din Câmpulung spre a mă prezenta la audiența Ministrului, aflându-mă în sala de ședințe a secției I-a, mi s-a comunicat de către colegul Mircea Constantinescu că Procurorul General le-a făcut observație pentru că au admis recursul d-lui Mihalache. I-am răspuns că-mi pare rău că n-am fost și eu prezent, dar că voi căuta să stau de vorbă cu d-sa. Puțin timp după aceea, văzându-l într-o seară singur la birou, am angajat următoarea discuție:

- Am fost informat că ați făcut observație colegilor pentru sentința ce am pronunțat.

- Da, le-am atras atenția asupra considerentelor juridice greșite pe care s-au bazat.

- După cele petrecute mă cunoașteți și vă cunosc. N-aveți după câte văd nici cel puțin curajul răspunderii și după cum nu m-ați menajat, nu vă voi menaja nici eu. Cu ce drept te-ai amestecat d-ta, în acest proces? Cum de ți-ai permis chiar să faci observație unor magistrați care nu sunt nici cel puțin subalternii d-tale?

- Nu, nu le-am făcut observație, am discutat numai.

- Dacă erai un magistrat cinstit, nici atât nu ți-ai fi putut permite. Cu atât mai puțin nu-ți era permis să impui magistraților, într-un mod atât de impertinent, în recurs, altă soluție decât aceea pe care conștiința lor le-o impunea și pe care ți-au respins-o.

Cine ai crezut că sunt magistrații județului Mușcel? Ai trecut peste cea mai elementară bunăcuvință și etică profesională; eu n-am îndrăznit niciodată în cariera mea nici cel puțin să atrag atenția colegilor asupra importanței vreunui proces, nici cum să le impun soluția. Să te ferească Dumnezeu să-ți întocmesc eu actul de acuzare, că și din mormânt te voi scoate la judecată.

Aceasta a fost ultima noastră convorbire și am ieșit din birou trântind ușa în urma mea, ca ultim semn al respectului ce-i purtam.

Iar tu, cetitorule și voi Români de pretutindeni, înregistrați prin ce metode și prin ce magistrați a fost șters d-l I. Mihalache din listele electorale ale comuna Dobrești. Înregistrați prin ce mijloace nerușinate a fost împiedicat să mai participe ca exponent al gândurilor și a voinței voastre la lupta angajată de comuniști și de aliații lor din Bloc pentru schimbarea totală a regimului din Țara Românească, în care luptă, prezența lui Mihalache nu era de dorit.

Și de ce nu?

Pentru că voi toți, țara întreagă, cu toată suflarea adevărat românească la un loc, își îndrepta privirile și își pusese speranțele în Partidul Național-Țărănesc, singurul în stare ca forță politică s-o salveze de la prăbușirea la care au adus-o comuniștii și aliații lor.

Iată rolul netrebnic deținut de unii magistrați inconștienți, ca triste vreascuri ale corpului din care făceau parte, care au aruncat cea mai neagră pată pe prestigiul magistraturii.

Iată prin ce metode s-a început perioada nouă a istoriei acestui neam, mijloace care caracterizează atât de bine pe acei ce le-au întrebuițat. Iată pe unii dintre vinovații greului vieții pe care o suportăm acum. **Iată cum oameni străini de neam și de sânge cu noi au reușit să se instaleze la conducerea destinului neamului românesc.**

Printre candidații Blocului la Mușcel se afla și Nicu Enescu, indicat de Partidul Liberal - Tătărașcu figurând al treilea pe listă. Este de fel din comuna Cosești-Mușcel și ne cunoșteam mai de demult. În ziua de 12 octombrie am primit vizita sa la birou, însoțit fiind și de alte persoane din Bloc. Cum ne aflam înainte de judecarea recursului d-lui Mihalache, a amintit și de proces în cele câteva minute cât a fost prezent în biroul meu, pentru ca tot d-sa să adauge imediat:

- Desigur recursul urmează să fie respins fără nici o îndoială.

N-am dat nici un răspuns și n-am angajat nici o discuție. M-a surprins îndrăzneala cu care îmi vorbea, permitându-și chiar să indice soluții. N-avea nici cel puțin buna-cuvință să-și dea seama cu cine sta de vorbă și unde anume. Credeam că venise să-mi facă o vizită de curtoazie, ca orice candidat înainte de alegeri.

L-am întâlnit după proces. Mi-a întors pur și simplu spatele. Îl știam că ocupă un post destul de modest pe lângă marii Partidului Liberal de la București, nuanța Tătărașcu, îndeplinind cu fidelitate oficiul de portărel al partidului. Iată-l pe acest tînc întorcându-mi spatele. Văzându-l și candidat pe lista Blocului, mi-am dat seama că partidul arunca în luptă, cel puțin la Mușcel, persoane de calitate cu totul secundară.

- Dar tinere Enescu, ca să ai și îndrăzneala să-mi întorci spatele este peste valoarea și ceea ce reprezentăm fiecare, purtarea d-tale nu mă caracterizează pe mine, există însă o bună-cuviință peste care nu se

poate trece și care-ți lipsește. Încearcă s-o înveți acum și nu uita lecția care ți se servește aci. Pe cât te credeai atunci de mare, pe atât ești astăzi de mic, revenind la dimensiunile naturale și fi sigur că nu se va uita rolul ce l-ai jucat în aceste vremuri atât de excepționale pentru neamul românesc alături de ceilalți gropari ai nației.

CONTESTAȚIA DE LA COMISIA CENTRALĂ ELECTORALĂ

Într-una din zile, pe când mă aflu încă la tribunal în exercitiul funcțiunii, Procurorul G-ral Ciobanu, care se înapoiase de la București, unde aranjase cu Ministerul și îndepărtarea mea din Câmpulung, mi-a înmănat o adresă din partea Comisiei Centrale Electorale - care funcționa la Minister - prin care mi se solicita trimiterea dosarului cu recursul d-lui Mihalache. Spunându-mi că dosarul este necesar imediat Comisiei, Proc. G-ral mi l-a cerut să-l trimită printr-un funcționar al Prefecturii, ceea ce am refuzat, ducându-l chiar eu personal și predându-l d-lui Director G-ral Dumitrescu, secretarul Comisiei, urmând ca a doua zi să mă prezint în audiența Ministrului, conform ordinului primit.

Fiind apoi delegat în Minister și dispunând de timp suficient, într-o după-amiază am făcut o vizită d-lui Nestor Badea, cu care eram cunoscut încă din copilărie.

Cum am deschis ușa am și fost întâmpinat de d-l I. Mihalache, care se afla aci, cu aceste cuvinte:

- Când un tribunal în complet de trei în frunte cu Primul Președinte și când însuși șeful Justiției Țării Românești, primul Președinte al Înaltei Curți mi-au dat dreptate, procesul este câștigat din punct de vedere moral, de mine. Restul nu mă interesează.

Neavând nici o cunoștință despre cele ce se întâmplaseră am cerut informații, spunându-mi-se că, cu câteva minute înainte, s-a telefonat de avocații d-sale că Comisia Centrală, după ce a amânat de trei ori consecutiv pronunțarea, în majoritate a admis ștergerea d-sale de pe listele de candidați de la Mușcel, cu opinia separată a Președintelui.

Pentru a verifica cele comunicate, am mers de aci la Minister adresându-mă d-lui Director Dumitrescu, secretarul comisiei, care, drept răspuns mi-a dat să citesc chiar în original opinia separată a d-lui Prim Președinte Oconel Cireș. Iat-o, după câte mi-aduc aminte:

- "Subsemnatul Oconel Cireș, Prim Președinte al Înaltei Curți de Casație, în calitate de Președinte al Comisiei Centrale Electorale sunt de părere să se respingă contestațiile înaintate prin care s-a cerut ștergerea d-lui I. Mihalache de pe listele de candidați de la Mușcel, menținându-se candidatura sa".

Eram extrem de satisfăcut. Sentința tribunalului primise astfel confirmarea șefului Justiției Țării Românești, Primul Președinte al Înaltei Curți de Casație.

- Ei, ce ziceți acum tovarășilor "câștigați cauzei" și tu Procurorul G-ral?

- Și ce ai de zis și tu, Primule Procuror Mihăescu, care soluționaseși recursul printr-o simplă înjurătură de mamă adresată d-lui Mihalache?

- Nu vă este rușine de purtarea voastră sau nerușinarea, necunoscând limite, nu vi se mai înroșesc obraji în fața nimănui și de nimic?

- Ce ziceți tovarășilor din Guvern al căror "prestigiu este angajat și față de țară și față de străinătate"?

Iată că mai apare cineva care prin opinia sa separată, sfidează impertinenta voastră opinie, care, prin prestigiul persoanei care a pronunțat-o, și autoritatea postului ce-l ocupă, v-a amuțit definitiv glasurile.

Ce ai de zis Secretarul General Olteanu? Aici n-ai mai putut da ordine și nici țipa la telefon ca mai înainte. Și de ce n-ați publicat în ziare această opinie separată, ca să știe și neamul și țara întreagă adevărul adevărat?

- V-ați mulțumit cu o sentință câștigată cu "majoritate", iar nu cu unanimitate, așa cum ați fi dorit. De ce nu spuneți că membrii "majoritari" erau consilieri "verificați democrați"? De ce nu spuneți că majoritarul Negrea era un consilier avansat cu câteva luni înainte de pensionare și în timp ce tatăl rezolva procesul d-lui Mihalache la București, fiul se afla student la Moscova, trimis să studieze doctrina comunistă, pe cheltuiala Statului Român, cu bani storși din buzunarele noastre și cu sprijin sovietic?

- De ce tăceți? Nu este oare și aceasta tot un fel de mituire, d-le Consilier Negrea?

Nu cunosc acum când scriu aceste rânduri detaliile necesare, dar ar fi nimerit să cunoaștem și betșugurile celorlalți "majoritari", pentru a-i înfățișa în lumina a ceea ce sunt. Și acum o întrebare tovarășilor comuniști:

Cu ce sumă a cumpărat Partidul Național-Țărănesc pe șeful Justiției Țării Românești, Primul Președinte al Înaltei Curți de Casație, dacă Primului Președinte Marinescu de la Tribunalul Mușcel a trebuit să i se dea 500.000.000, mai ales că la voi totul se plătește după grad și după vechime, după cum se va vedea în cele ce urmează?

Veți mai îndrăzni și de acum înainte să colportați rușinoasa voastră calomnie?

ALEGERILE

Cititorilor, urmăriți cu atenție mărită cele ce voi relata aici, deși nu este în intenția mea să fac istoricul întreg și detaliat al alegerilor parlamentare de la Mușcel, sub conducerea Blocului Partidelor Democratice, a celor mai "democrate" alegeri care au existat vreodată în Țara Românească, așa după cum a țipat cu nerușinare "presa progresistă", fiindcă n-am această posibilitate acum, în împrejurările în care mă aflu.

Voi relata numai o parte din faptele care sunt în legătură cu magistrații "verificați democrați" și tangențial faptele celorlalți președinți de secții, pentru a vi-i prezenta în lumina lor adevărată, spre a fi cunoscuți de voi, putând identifica astfel pe acei care au contribuit direct și imediat la greul vremurilor pe care le trăim cu toții acum și a ști pe cine să tragem la răspundere mâine, când vremurile se vor schimba. Pentru a cunoaște astfel cea mai mare excocherie operată cu ajutorul magistraților "verificați democrați", a acelor care erau chemați să asigure și să aplice legea în mod exact, iar nu să se transforme ei înșiși în infractori ordinari.

Și crima lor este cu atât mai mare cu cât cele practicate la Mușcel **au făcut parte dintr-un sistem ce s-a practicat pe întregul cuprins al țării de către "guvernul democrat", un sistem general.**

Pretutindeni aceiași oameni decăzuți, lucrând după aceleași metode.

Cititorilor, multe din faptele întâmplare la alegerile din 19 Noiembrie 1946, vor fi poate perfect cunoscute de voi. La multe veți fi fost chiar și martori oculari, dar fără să fi putut reacționa în vreun fel. Pe multe le veți fi auzit de la alții, dar poate denaturate, exagerate sau incomplete. Cele ce vă voi comunica eu aci, sunt absolut exacte, sunt văzute, trăite și verificate de mine, purtând astfel pecetea autenticității. Cele mai multe s-au întâmplat chiar în localul Trib. Mușcel unde mă aflu prezent, refuzând executarea delegației ce mi se dăduse la Judecătoria Topologu. Am votat la Câmpulung fiind astfel prezent în mijlocul acestor întâmplări.

Ca magistrat am servit adevărului și pe această linie. Aceasta este structura mea sufletească. Ceea ce știu cu adevărat precizez. Cele ce le știu de la alții le voi indica cu această mențiune, pentru cei ce vor să mă verifice cu deamănuntul.

Biroul electoral al județului Mușcel a fost format astfel:

Președinte: Luca Nazâr Ciobanu - Procuror G-ral Curtea de Apel Craiova

Supleant: Const. Sârbu, Jud. Instr. Tribunalul Mușcel.

Dintre magistrații titulari la tribunal și la judecătoriile din Mușcel au fost excluși de la prezidarea secțiilor de votare următorii:

1. Aurel Marinescu	Prim Președinte
2. Dan Grigorescu	președinte S. II-a
3. Mircea Constantinescu	judecător
4. Aurel Țîntăreanu	judecător
5. Gh. Popescu	judecător
6. Gh. Grecu	judecător
7. Gh. Nițescu	judecător
8. Aurel Brătulescu	judecător
9. Cornel Stănescu	judecător
10. I. Hasnaș	judecător
11. Cogălniceanu	judecător
12. I. Pechi	judecător
13. V. Bîlea	judecător
14. Dobrin	judecător
15. C. Tucăneanu	ajutor judecător
16. N. Bidilică	procuror
17. Gh. Bănescu	procuror
18. I. Cornescu	ajutor judecător

Au prezidat următorii magistrați "verificați democrați":

1. N Mihăescu	Prim Procuror
2. Gh Iliescu	judecător
3. I. Buceloiu	judecător
4. I. Cristoveanu	judecător
5. I. Țuțea	judecător
6. Gh. Cristea	judecător
7. I. Cihoiu	judecător
8. M. Vernescu	supleant
9. Gh. Ionescu	supleant
10. I. Gheorghiu	ajutor judecător
11. Gh. Popescu-Albești	ajutor judecător
12. Gh. Șerb	ajutor judecător
13. I. Mihai	ajutor judecător

Iată deci:

- 18 excluși

- 14 admiși - inclusiv judecătorul de instrucție care făcea parte din Biroul Electoral Județean.

Niciodată până acum membrii Parchetului n-au luat parte la alegeri. De data aceasta Blocul nu se putea lipsi de procurorii "verificați

democratic" și nici cei de la Mușcel, de Prim Procurorul Mihăescu, care trecuse cu "bine" examenul de verificare, rămânând astfel Parchetul și Cabinetul de Instrucție fără conducători prezenți la serviciu.

Utilizarea magistraților prezenți a fost refuzată de Luca Nazâr Ciobanu, chiar și după ce a primit ordin de la Comisia Electorală Centrală în acest sens.

Au fost formate 115 secții, deși nu era nevoie de acest număr.

Dacă ar fi fost utilizați toți magistrații și încă numărul secțiilor redus la strictul necesar, aceștia erau suficienți pentru alegerile de la Mușcel. S-au format însă mai multe secții cu un număr infim de alegători, numai pentru a fi utilizați ca președinți cât mai mulți oameni de încredere ai Partidului Comunist, alții decât magistrații de carieră, demni și corecți.

Au fost delegați membri ai corpului didactic, unii dintre ei foști clienți ai Partidului și ai Cabinetului de Instrucție, precum și ofițeri din Regimentul 5 voluntari din localitate, ingineri și funcționari care s-au acoperit de gloria falsurilor comise, ale căror nume le voi indica aici, spre a nu se da uitării.

Înainte de alegeri, supleanții birourilor electorale județene au fost chemați la Ministerul de Justiție pentru a primi instrucțiuni.

Iată ce a povestit un magistrat ce se afla întâmplător pe sala Ministerului de Justiție, atunci când supleanților invitați li s-a cerut, după consfătuire, să treacă și în camera de alături, să primească și instrucțiuni scrise.

Văzând atâta afluență de magistrați și aflând cine sunt, m-am strecurat printre ei și am intrat și eu în cameră cu aceștia, ca să aflu conținutul instrucțiunilor scrise.

Cum nu ne cunoșteam între noi și nici nu eram strigați pe nume am luat și eu un plic și am plecat fără să mi se fi cerut să semnez undeva. Pe stradă am desfăcut plicul și am aflat în el suma de 3.000.000 lei, fără nici un alt fel de instrucțiuni scrise.

Cum eram și eu unul dintre acei neagreați de Guvern nici nu m-am gândit să mă înapoiez să restitui plicul, fiindcă s-ar fi descoperit trucul ce întrebuișasem și eram pierdut.

"Instrucțiunile scrise" reprezentau la această dată salariul meu pe un an de zile.

Voi, colegilor supleanți, care ați fost chemați la București, puteți verifica exactitatea celor de mai sus. Aveți curajul s-o denunțați! Faceți-o și dacă relatarea colegului meu nu este exactă îi voi spune și eu numele pentru confruntare.

Sau poate că a fost o greșeală cu acest plic primit de d-sa!

Fiind chemați din ordin, legea vă dă dreptul la diurna legală, plus cheltuielile de transport, care în nici un caz n-ar fi putut depăși 1/50-1/60 parte din această sumă, quantumul variind după zilele întrebuițate în

deplasare și după cheltuielile de transport, iar nu dintr-o sumă unitară, indiferent dacă cel chemat venea din fundul Banatului, Ardealului și Bucovinei sau de la marginea Bucureștilor.

Ulterior prezentării voastre, dar tot înainte de alegeri, am fost chemat și eu, tot din ordin, să mă prezint ministrului și apoi delegat în minister pentru 18 zile efectuate în delegație, adăugând cheltuielile de transport mi s-a achitat circa 200.000 lei, exact nu-mi mai reamintesc suma, prin ștat special.

Dar de aci până la 3.000.000 și numai pentru 2, 3 maximum 4 zile cât ați făcut voi, cu transport cu tot, este încă mult, mult de tot.

Și dacă ați primit această sumă la care nu aveați dreptul înainte de alegeri, și dacă suma reprezenta "instrucțiunile scrise", nu cumva această îndeletnicire nouă, practică chiar pe culoarele Ministerului de Justiție, din ordinul conducătorilor respectivi, constituie o încercare de mituire, și nu cumva "tovarășilor conducători comuniști" ai Ministerului, legea încadrează fapta voastră în prevederile art. 250 și următoarele din codul penal?

La fel și la Mușcel, toți președinții secțiilor au fost chemați și au primit instrucțiuni verbale cum să procedeze. Fiecăruia i s-a dat un număr de patru procese-verbale tip, în care să înscrie rezultatul alegerilor de la secția respectivă.

Toate patru trebuiau să fie semnate de președinte, secretar și de membrii biroului, dar numai două dintre ele să fie completate cu rezultatul scrutinului. Celelalte două să fie semnate în alb. Scopul urmărit prin acest procedeu se va vedea din cele ce urmează.

I. Iată cele petrecute la **secția I de votare din Câmpulung**, unde a prezidat d-l supleant Gh. Ionescu. La această secție, care se afla în centrul orașului, la Primărie, votau, pe lângă alegătorii din raza secției, și o parte din funcționarii administrativi. Totul la această secție a decurs în mod corect. Guvernul conta aici pe un rezultat sigur, care însă n-a corespuns așteptărilor. Iată-l:

Lista No 1	guvern	384	Lista No 5	Țărâniști	48
Lista No 2	guvern	15	Lista No 6	Țărâniști	641
Lista No 3	guvern	8	Lista No 7	Țărâniști	38
Lista No 4	guvern	9	Lista No 8	Țărâniști	185

D-l Supleant Ionescu a fost singurul la Mușcel care s-a comportat absolut corect. Onoare lui!

Când Luca Nazâr Ciobanu a văzut rezultatul, a avut loc între d-lor următoarea convorbire, pe care o redau așa cum mi-a fost relatată de către d-l supleant:

- Nu-mi place rezultatul. Schimbă-l completând celelalte două procese verbale, semnate în alb, cu cifrele pe care ți le voi indica eu.

- Nu pot să fac acest lucru care constituie un fals în acte publice. Celelalte două procese-verbale le-am distrus, ne mai fiindu-mi necesare, iar celor prezenți la deschiderea scrutinului le-am și dat notă de rezultatul obținut, așa cum prevede legea.

- Atunci, după d-ta, urmează ca Guvernul să cadă?

- Nu mă privește pe mine aceasta. Eu nu pot comite falsul și nici nu pot fi tradus ca inculpat în fața instanței de judecată pentru astfel de fapte. Vă rog să-mi dați dovada de primire a acestor lucrări și pe urmă puteți să faceți cu ele ce voțiți.

Și astfel rezultatul acestei secții de votare n-a putut fi falsificat de Procurorul G-ral. La această secție de votare din centrul orașului, la care au votat toți comercianții din oraș, plus o mare parte din funcționari, toți aflați sub presiune politică, sigur amici ai Partidului Comunist, **guvernul n-a putut obține decât 28%, iar lista următoare No 8 nu mai contează. Partidul Național-Țărănesc a obținut 83%.**

Care urma să fie deci rezultatul în județ, unde nu existau decât numai câteva zdrențe comuniste? Desigur același.

Consecințele: d-l Supleant Ionescu a fost printre primii îndepărtați din magistratură. Se greșise cu el la verificare! Dar ce păcat! N-a fost decât o singură greșeală! Se crezuse că fiind supleant va accepta să devie o unealtă în mâna Guvernului, spre a obține o notă bună la examene care nu mai puteau fi luate decât pe baza referințelor date de partid. Însă d-sa a acceptat de bună voie riscul necunoscutului, refuzând falsificarea, numai pentru a nu compromite haina de magistrat.

II. Iată cele petrecute la secția 42 din comuna Beleți-Negrești. Această comună este locul meu de naștere și aci posed și casele și averea ce mi-au rămas de la părinți.

Comuna este formată din patru sate înconjurare de grădini, islaz și pășuni. Tot aci a fost repartizată pentru votare și comuna Dobrești.

Președinte: Maiorul Dumitrache din Reg. 5 Voluntari Câmpulung, de fel din comuna Godeni

Secretar: I. Diaconu, grefier la Jud. Topoloveni.

Asistenți: Preotul Aurică Ghiocel din com. Beleți-Negrești, I. Frînculescu din com. Dobrești, ambii din partea Blocului.

D-l Constantin Popescu, delegatul Partidului Național-Țărănesc, a fost arestat înainte de începerea votării, iar ceilalți asistenți alungați.

La Birou a fost luat ca ajutor, în mod cu totul ilegal, notarul Cuța, fost ofițer activ în armată, dar îndepărtat cu câțiva ani înainte pentru anumite fapte. Prezența sa în Birou era cu atât mai inadmisibilă cu cât

soția sa era candidată pe lista No 4, lista comunistă, camuflată ca și listele 2 și 3 - depuse numai pentru a se completa prima pagină a buletinului.

Din cele ce mi-au comunicat atât grefierul Diaconu, cât și consătenii și neamurile mele cu care am stat de vorbă, iată cum s-au petrecut faptele: După arestarea delegatului țărănist, din ordinul Maiorului Dumitrache au fost șampilate și introduse în urnă 500 de voturi pentru lista Guvernului. Faptul a devenit absolut notoriu, fiind trâmbițat și prezentat peste tot de notarul Cuța, ca probă în dovedirea atașamentului său față de partid.

Comuna Dobrești s-a prezentat "in corpore", având în frunte pe Doamna Mihalache. În timpul votării a sosit și un camion încărcat cu comuniști, condus de Patraulea, candidatul de pe lista No 1 și cu toate că nu figurau pe liste, au votat cu toții, procedeu practicat pe la toate secțiile pe unde au trecut - același camion, cu aceiași oameni.

Președintele, violând secretul votului și observând că alegătorii votează în mod masiv lista Țărănistă, a înscenat un incident, acuzând pe un cetățean amărât că a avut o armă la el. Sub amenințarea focurilor de armă trase din plin, un sfert din alegătorii com. Dobrești și mai mult de jumătate din acei ai com. Beleți-Negrești au fugit la pădure și prin grădini, fără să mai voteze, preferând să-și salveze viața.

Garda, formată din muncitori îmbrăcați în haine militare, se afla sub conducerea căpit. Perian și a locot. Simionescu, două brute puse în serviciul comuniștilor, votând cu toții la această secție.

Rezultatul votului, la despuierea scrutinului, cu toate cele 500 de voturi introduse fraudulos în urnă, cu acele ale comuniștilor aduși cu camionul și ale gărzii, a fost următorul:

Lista No 1 guvernamentală	686	Lista No 7	45
Lista No 5 guvernamentală	21	Lista No 8	59
Lista No 6 Național-Țărănistă	817		

Voturile listelor 2, 3 și 4 au fost trecute toate pur și simplu de președinte la lista No 1, sub motiv că sunt liste comuniste camuflate.

Acest rezultat a fost consemnat în două procese-verbale semnate de Președinte și de membrii biroului, fiind prezentat lui Luca Nazăr Ciobanu, care însă nu l-a acceptat, cerând președintelui Dumitrache să-l schimbe, complectând celelalte două procese-verbale, semnate în alb cu următoarele cifre:

Lista No 1 = 1412	Lista No 7 = 15
Lista No 5 = 21	Lista No 8 = 30
Lista No 6 = 380	

Listele 2, 3 și 4 n-au mai fost menționate ca și la început.

Aceste două procese-verbale, astfel falsificate, au fost depuse la dosarul electoral. Ordinul fusese ca procesele-verbale prime, astfel înlocuite, să fie distruse prin ardere. Maiorul Dumitrache, datorită grabei cu care lucra la întocmirea dosarului cu noile procese verbale, a predat pe cele vechi grefierului Diaconu, ca să le distrugă. Acesta, însă, mi le-a predat mie.

Ce zici despre aceasta, d-le Maior Dumitrache? Proba falsurilor ce ai comis din ordinul Procurorului G-ral, este pe deplin stabilită cu însăși originalele primelor procese-verbale dresate la secția de votare, purtând pecetea și semnăturile d-tale și ale membrilor Biroului și care se află în posesia mea?

În drept, fapta ce ai comis alături de Luca Nazâr Ciobanu se califică drept "fals în acte publice", prin substituie de procese-verbale cu alt conținut, iar cei care comit astfel de acte se numesc "falsificatori". D-ta cum urmează să fi calificat? Am auzit că te-ai exprimat odată că sau ajungi general sau înfunzi pușcăria. De care ai ajuns mai aproape? Până la general mai este mult încă, iar de pe pragul pușcăriei te-a salvat numai decretul de amnistie cu care te-a miluit guvernul, fiind și d-ta unul dintre acei dați în judecată de reprezentanții Partidul Național-Țărănesc, așa după cum se va vedea din cele ce urmează.

Va veni însă o zi, Maiorule, când și tu și ceilalți camarazi ai tăi va trebui să dați seama de toate falsurile și ticăloșiile comise și poate că veți regreta c-ați mai apărut pe lume.

Scoate, cititorule, cele 500 de voturi introduse în urnă în mod fraudulos, scoate și pe acelea ale comuniștilor aduși cu camionul și ale gărzii, plus pe acelea cuvenite listelor 2, 3 și 4, și vei constata că guvernul n-a obținut la această secție nici cel puțin un număr de 5%.

III. De data aceasta este vorba chiar de un judecător. Este vorba de faimosul judecător Cristoveanu, acela care a fost adus special de la București ca să se judece procesul d-lui Mihalache.

A prezidat secția 6 din Câmpulung-Vișoi.

Inconștiența sau impertinența acestui magistrat a depășit orice limită. Prezintă după votarea lui Luca Nazâr Ciobanu, rezultatul secției, acesta a fost respins, cerându-i-se ca și celorlalți, să completeze celelalte procese-verbale conform indicațiilor sale. Fără nici o rușine s-a așezat la birou și chiar în fața colegilor Mircea Constantinescu și Grecu a executat falsul. Pentru ca să știe că ticăloșia sa este cunoscută colegul Grecu i s-a adresat cu aceste cuvinte:

– Dar ce faci d-ta, colegule, miroase a fals.

– Să-i ia dracu de Mușceleni! Ce sunt eu de vină dacă toți sunt țărăniști? a fost răspunsul netrebnicului falsificator.

Și astfel la dosarul alegerilor s-au atașat noile procese-verbale, cu următorul conținut:

Lista No 1 = 883

Lista No 2 = 13

Lista No 3 = 7

Lista No 4 = 10

Lista No 5 = 82

Lista No 6 = 160

Lista No 7 = 160

Lista No 8 = 60

IV. Secția 40 Priboieni

A prezidat faimosul învățător I. Bondoc, fost client al Parchetului și al Cab. de Instrucție. Este născut în aceeași comună cu mine, profesând ca învățător chiar în com. Priboieni. Bunicul său fusese cel mai renumit hoț de cai de prin partea locului!

În anul 1937 prezidasem chiar eu secția din această comună care a făcut totdeauna parte din plasa Topoloveni, fiind situată pe aceeași vale și la jumătatea distanței dintre Topoloveni și Dobrești. Ca număr de locuitori este cea de-a doua comună din Mușcel și totdeauna a fost un foarte puternic centru electoral țărănist. În 1937 țărăniștii obținuseră aci 84%. De data aceasta Guvernul a obținut 86,70%, iar țărăniștii numai 10% prin aceleași metode de falsificare a proceselor-verbale, din ordinul Procurorului G-ral Luca Nazâr Ciobanu.

Niciodată n-a existat în această comună vreo sămânță comunistă, iar dintre Liberalii tătarăscieni au fost prea puțini care să susție Blocul.

Iată rezultatul:

Lista No 1 = 883

Lista No 2 = 13

Lista No 3 = 7

Lista No 4 = 10

Lista No 5 = 82

Lista No 6 = 160

Lista No 7 = 160

Lista No 8 = 60

Actualmene acest învățător a ieșit la pensie și locuiește pe undeva prin București, fiind plecat definitiv din com. Priboieni, unde nu mai putea rămâne, vânzând tot ce a avut.

Între timp, pe baza trecutului său, a fost arestat de Securitatea comunistă, dar pus în libertate după câteva zile, pe baza a ceea ce a făcut în alegeri pentru Guvern.

V. Am întâlnit pe stradă, a doua zi după alegeri, pe cel de-al doilea exemplar, tot atât de bine cunoscut în județ ca și Bondoc, pe învățătorul pensionar Vasile Luca din com. Ștefănești, care a prezidat secția 38 din com. Valea-Mare Podgoria. Se înapoia de la Tribunal unde predase dosarul secției ce prezidase. M-a salutat. I-am răspuns:

– Ești un ticălos. Nu meriți să-ți răspund la salut. Și am trecut mai departe. A lăsat privirea în jos, rușinat de cele ce auzise. Credea că nu se aflase fapta sa. Dăduse Guvernului procentul de 96%, iar țărăniștilor 1,3%, într-un centru unde nu exista nici o industrie, nici o întreprindere

muncitorească și nici o organizație veche comunistă. Să fi voit să cumperi un comunist și nu l-ai fi aflat . Valea-Mare Podgoria este o regiune de vii și de curat suflet românesc.

Iată rezultatul:

Lista No 1 = 2753	Lista No 5 = 5
Lista No 2 = 13	Lista No 6 = 45
Lista No 3 = -	Lista No 7 = 3
Lista No 4 = -	Lista No 8 = 61

Iată acum și tabloul complet cu rezultatul falsificat al alegerilor, întocmit de mine personal, după procesele-verbale aflate la Dosarul Electoral Județean, înaintat Comisiei Centrale Electorale de Procurorul G-ral Luca Nazâr Ciobanu, deci după originale.

Le-am copiat seara, târziu în noapte, după plecarea sus-numitului de la birou, cu răbdare și cu perseverență, luând toate măsurile necesare spre a nu fi surprins, urmând să le dau publicității atunci când va sosi vremea. Prea era scandaloașă nerușinarea cu care opera acest falsificator. Dacă i-aș fi cerut să-mi dea voie să-l întocmesc, nu numai că m-ar fi refuzat, dar deșteptam bănuiala ticălosului și cine știe ce s-ar mai fi întâmplat.

Examinează-l, cititorule, cu toată atenția, dar să nu cumva să gradezi vina fiecărui președinte după numărul mai mare sau mai mic de voturi falsificate. Nu. Aceasta ar fi o greșeală din partea ta.

Indiferent de fraudele comise în timpul votării sau cu ocazia despuierii scrutinului, toate rezultatele au fost controlate cu de-amănuntul de Procurorul General, care le-a acceptat sau le-a respins, re-falsificându-le în măsura în care au corespuns intențiilor sale.

În așteptarea sosirii ordinului după care la Mușcel urma să se atribuie sau nu un loc listei țărăniște, încă înainte de votare, cunoscând numărul total al alegătorilor din județ și fixând singur prin aproximație atât pe cel al alegătorilor presupuși că nu se vor prezenta la vot, cât și pe cel al voturilor anulate și neexprimate, a cerut judecătorului Iliescu ca, din numărul ce i-a indicat să stabilească numărul voturilor pe care ar trebui să-l obțină lista țărăniștilor spre a i se atribui un loc și cât anume ca să nu obțină nici unul. Calculul a fost făcut și i s-a predat. În lumina acestui calcul s-au acceptat sau re-falsificat rezultatele sosite de la secții, pentru a întocmi rezultatul general, după care i se atribuia și listei țărăniște un mandat, conform ordinului primit.

Că s-a trecut în liste prin falsificare un număr mai mare sau mai mic, nu contează. Din punct de vedere juridic interesează intenția de a falsifica, însoțită de executarea materială a faptului.

Falsul tot fals rămâne și fraudă tot astfel se clasifică, chiar dacă s-a produs în urnă sau în procesele-verbale, în mod ilegal, un vot sau o mie.

TABLOU

Rezultatul alegerilor falsificate, fie la secțiile de votare, fie la sediul Biroului Electoral Județean din Câmpulung Mușcel, ținute la 19 Noiembrie 1946, sub conducerea guvernului format din "Blocul Partidelor Democratice".

No sect		No Listelor									
	Reședinț a secției	Președintel e secției	Bloc	Comuniști camuflați				Țărăniști			
			1	2	3	4	5	6	7	8	
1.	Primăria C-lung	Supl. Gh. Ionescu	384	15	8	9	48	641	38	185	
2.	Șc. Nr. 2	Insp. Mateescu	1542	3	5	2	33	280	39	80	
3.	Șc. normală	T. Cepto- reanu	459	9	3	3	14	331	11	69	
4.	C-lung Schei	Înv. P. Radu	1178	37	20	20	43	245	37	135	
5.	C-lung Vălimă- reanu	A. Dancovici	1468	10	6	5	21	369	45	49	
6.	C-lung Vișoi	Jud. Cris- toveanu	883	13	7	10	32	160	31	58	
7.	C-lung I.A.R.	Ing. D. Mateescu	1137	5	7	4	16	186	10	30	
8.	Con- cordia	Dr. Manu Iulian	1898	39	17	18	30	129	52	23	
9.	Reg. 5 Vânători	I. Ioanid	1478	1	-	-	1	16	-	-	
10.	Bughea de Sus	Căp.Teodor escu	528	67	16	35	58	846	95	127	
11.	Lerești	Mihai Fircă	361	25	10	12	54	681	49	45	
12.	Voinești	Insp. D. Mauriciu	1210	16	5	50	12	280	22	18	
13.	Cotești	Adj.Ghe- orghiu	783	15	13	13	39	501	49	109	
14.	Bilcești	Insp. Șc. Vornicu	1180	37	10	7	48	573	34	70	
15.	Jugur	Maior Ghinescu	1567	10 5	14	14	30	304	485	46	
16.	Mihăești	Jud. Gh. Cristea	943	28	14	12	34	904	75	70	
17.	Valea Popii	Căpit. E. Cristea	1260	41	33	76	91	169	83	46	
18.	Bodeni	C. Nămoloiu	1043	23	21	18	16	86	43	19	
19.	Stoenești	Maior M. Foarfecă	1518	75	13	12	47	357	76	92	
20.	Văleni D-ța	Prim Pr. Mihăescu	978	38	13	12	65	1025	94	52	

21.	Pucheni	Insp. Șc. Tănă-seanu	1483	8	5	5	14	125	18	28
22.	Hârtiești	Insp. Șc. Gheor-ghiu	1794	-	-	-	9	185	6	110
23.	Vulturești	Jud. Aj. I. Mihai	466	-	-	-	45	672	59	163
24.	Rucăr	Insp. Șc. Pîrnuță	1736	59	23	26	35	114	127	67
25.	Dâmbovicioara	Ing. Cârstocea	299	1	-	2	4	35	30	24
26.	Corbi	Căp. Costăchescu	1682	71	8	4	16	192	16	168
27.	Corbeni	I. Mitulescu	306	5	7	11	42	552	51	564
28.	Bădești	Mr. Muștescu	1461	4	5	3	7	470	13	129
29.	Lerești	Jud. I. Tuțea	1685	6	2	2	9	91	10	250
30.	Cosești	Jud. I. Cihodaru	1441	13	10	8	79	141	32	38
31.	Dărmănești	Jud. Gh. Iliescu	617	22	22	7	117	695	50	137
32.	Mărăcineni	Jud. Popescu-Albota	1507	85	21	22	28	308	46	35
33.	Aninoasa	Jud. I. Buceloiu	1346	4	3	-	6	422	-	235
34.	Vlădești	Căp. Curculescu	1626	5	4	8	13	283	21	50
35.	Băjești	Jud. Aj. Gh. Șerb	649	20	18	13	54	399	53	59
36.	Racoviță	Insp. Șc. Popescu O.	1320	2	1	2	5	85	8	13
37.	Conțești	Căp. Teodor Gh.	1360	17	15	11	165	125	11	34
38.	V. Mare Pod.	Insp. Șc. Vasile Luca	2753	1	-	-	6	45	3	4
39.	Golești	Supl. M. Vernescu	1716	12	1	6	22	175	41	21
40.	Gorgan	Mr. Gh. Lăzărescu	1597	8	10	9		78	7	17
41.	Țigănești	Mr. Gh. Ciocan	1885	12	5	11	17	160	19	85
42.	Beleți-Negrești	Jud. I. Dumitra-che	1412	-	-	-	21	380	15	30
43.	Priboieni	Insp. Șc. Bondoc I.	1642	5	3	6	1	199	16	22
44.	Leordeni	Maior O. Rădulescu	1340	21	11	14	13	403	33	20
45.	Budișteni	Maior T. Brătescu	658	35	15	18	63	731	96	65
		Total =	55825	92	414	520	1526	15145	2149	3751

Au fost înscrși: 91.101

Nule: 1.153

Votanți: 80.729

Totalul obținut de liste: 79.576

Neexprimate: 10.372

Iată acum și acțiunea de dare în judecată intentată de reprezentanții Partidului Național-Țărănesc, care au candidat la alegeri, schimbând din ea numai ordinea înscrierii inculpaților, aranjându-i după profesioni și grade, spre a fi mai ușor de urmărit:

Dosar 1541/946

Intr. 10.306

Pr. 4 Dec. 1946

Repartizat Secția II Nr. 2934

Termen 19 Dec. 1946

s.s. Gh. Iliescu

Domnule Prim-președinte,

Subsemnații Nic. P. Șușa, avocat, domiciliat în Câmpulung, Str. Matei Basarab 97, Mihai Al. Mușatescu, avocat domiciliat în București, Str. Dragalina 8, Gh. Grecu, învățător, domiciliat în Bughea de jos-Mușcel, în calitate de candidați ai listei No 6 (Partidul Național-Țărănesc) la alegerile parlamentare din 19 noiembrie 1946, pe baz art. 6 din legea electorală, chemăm în judecată penală pentru infracțiunile arătate mai jos, pe Domnii:

1. Luca Nazâr Ciobanu, Procuror G-ral al Curții de Apel Craiova, domiciliat în Craiova, în calitate de Președinte al Biroului electoral județean pentru infracțiunile prevăzute și pedepsite de art. 60 în legea electorală, combinat cu art. 235 și 402 din Codul penal, toate combinate cu art. 101 din același cod, pentru aceea că:

a) a neglijat a lua măsurile de distribuire a certificatelor de alegător în termenul prevăzut de lege, distribuirea făcându-se, în aproape toate comunele din Județului Mușcel, numai într-o singură zi, iar în orașul Câmpulung distribuirea încredințată primarului orașului și anume ajutorului de primar Sică Enescu, a fost întârziată până în ziua de 18 Noiembrie 1946, când în mod legal certificatele nedistribuite trebuiau să fie înaintate Biroului Electoral cu trei zile înainte, pentru ca acesta să ordone distribuirea lor.

Din cauza acestei grave abateri au rămas mii de cetățeni fără certificate, astfel că nu și-au putut exercita dreptul de vot.

Prin această încălcare a obligației ce-i revenea de la lege, le-a înlesnit primarilor de a da cărți numai partizanilor Partidului, iar cărțile

nedistribuite au fost sustrate de primari și au fost folosite de către diferiți agenți ai Guvernului pentru falsificarea rezultatelor votării.

b) a înlocuit judecătorii din orașul Câmpulung și din județ de la prezidarea secțiilor de votare, nenumindu-i în această calitate nici chiar atunci când, după reclamațiunea noastră telegrafică făcută Ministerului de Justiție și Comisiunii Centrale Electorale din Ministerul Justiției a primit ordin telegrafic de la aceste autorități ca să intre în legalitate.

N-au fost întrebuințați d-nii magistrați:

Mircea Constantinescu	Cogălniceanu
Gh. Grecu	Gh. Hasnaș
I. Pechi	C. Focănescu
Valeriu Bilea	I. Cornescu

c) a repartizat cu atribuție de grefier la secțiile de votare persoane din administrație, în loc să repartizeze funcționari de grefă, așa cum prevede legea electorală, creând cu aceasta, posibilitatea fraudei care a avut loc.

d) a făcut o monstruoasă repartizare a secțiilor de votare, nici una din acestea nefiind fixată la sediul vreunei judecătorești, nici Domnești, nici Ștefănești, nici Boteni, nici Topoloveni, aducând oamenii de la distanțe enorme, 10-15, chiar 17 km, la diferite secții, încălecând comune peste comune, unele dintre acestea trecând peste secțiile de votare mai apropiate - cazul comunei Domnești - repartizată la Leicești, peste Retevoiești iar Pietroșani peste secția Bădești. La fel comunele Colibași și Mioveni, repartizate la Conțești, peste Racovița unde a fost secție de vot și altele. S-au făcut secții de votare la I.A.R. și Concordia, în mod special, pentru un număr prea mic de lucrători, aducând la aceste secții să voteze comune mari ca Bughea de jos pentru primul și Schitu Golești și Capul Coastei pentru a doua, secții de votare în care alegătorii din aceste comune au fost terorizați de elemente înarmate venite din alte părți, organizând secții de votare de o singură comună, cu un număr infim de alegători - ca de exemplu Dâmbovicioara - și refuzând de a modifica aceste repartizări, deși la contestațiile noastre scrise și la protestele noastre verbale a recunoscut în repetate rânduri că a greșit, refuz care denotă reaua sa credință, toate cele de mai sus din acest punct, fiind făcute cu scopul, pe de o parte ca să îngreuneze și să împiedice exercițiul dreptului la vot al alegătorilor din comunele respective, recunoscute aproape sută la sută Național-Țărăniști, iar pe de altă parte să se posibilizeze fraudă la secțiile din comună, ceea ce s-a și obținut.

e) a modificat și determinat să se modifice sau a tolerat să se modifice procesele-verbale de rezultatul votului la diferite secții:

2. Judecător I. Cristoveanu	Tribunalul Mușcel;
-----------------------------	--------------------

Judecător I. Țuțea
Judecător I. Cihodaru
Judecător I. Buceloiu
Jud. supl. M. Vernescu
Jud. ases. Gh. Pavelescu
Maior M. Ghinescu
Maior N. Foarfecă
Maior Gh. Mușetescu
Maior Gh. Lăzărescu
Maior I. Dumitrache
Maior Octav Rădulescu
Maior Gh. Ciocan
Căpitan Emilian Cristea
Căpitan Al. Costăchescu
Căpitan Curculescu
Căpitan Gh. Teodor
Insp. Șc. Vasile Vornicu
Insp. Șc. Gh. Tănăsescu
Insp. Șc. Gh. Pârnuță
Insp. Șc. Oprea Popescu
Insp. Șc. Vasile Luca
Insp. Șc. C. Bondoc
Învăț. Pavel Radu
Inginer D. Mateescu
Ing. Silv. N. Cârstocea
Funcționar A. Dancovici
Funcționar I. Ioanid;
Insp. As. Soc. T. Mateescu
Doctor Iulian Manu
Ing. Min. Propag. Eiel Mauriciu
Ing. Min. Propag. Cellian Nămoloiu
Ing. Min. Propag. Mihnea Gheorghe

Tribunalul Mușcel;
Tribunalul Mușcel;
Tribunalul Mușcel;
Tribunalul Mușcel;
Judec. Topoloveni;
Reg. 5 Voluntari Câmpulung;
Reg. 5 Voluntari Câmpulung;
Reg. 5 Voluntari Câmpulung;
Reg. 5 Voluntari Câmpulung;
Reg. 5 Voluntari Câmpulung;
Reg. 5 Voluntari Câmpulung;
Reg. 5 Voluntari Câmpulung;
Reg. 5 Voluntari Câmpulung;
Reg. 5 Voluntari Câmpulung;
Reg. 5 Voluntari Câmpulung;
Câmpulung;
com. Jugur;
Câmpulung;
jud. Mușcel;
com. Ștefănești;
com. Priboieni;
din Câmpulung;
Câmpulung;
Câmpulung;
Primăria Câmpulung;
Primăria Câmpulung;
Primăria Câmpulung;
Câmpulung;
București;
București;
București;

S-au săvârșit nenumărate infracțiuni:

a) Au constituit birourile electorale de votare înainte de ora legală, fără a face strigările legale și fără a se asigura de prezența delegaților și a asistenților, care au fost împiedicați de a intra din ordinul său cu știința lor în secția de votare, de către organele gărzilor militare. Astfel, la aproape toate secțiile unde au prezidat s-au constituit birourile electorale fără ca vreun delegat sau asistent al opoziției să poată lua parte la constituire.

Datorită acestor lipsuri, în foarte multe din aceste secții s-au introdus în urnă sute de voturi ale listei No 1, înainte chiar de constituirea biroului.

b) S-a permis staționarea în zona de votare a foarte multor persoane înarmate, care au terorizat tot timpul pe alegători sau, în cel mai fericit caz, ținându-i sub o puternică stare de intimidare.

c) Au arestat sau au tolerat să se aresteze asistenții și delegații părții noastre.

d) Au ținut la distanțe mari de urnă pe puținii noștri asistenți și delegați, așa fel ca să nu se poată vedea ce se făcea cu voturile, unii mergând cu îndrăzneala până acolo încât personal să bage în urnă alte voturi decât cele primite de la alegătorii ce votau.

e) N-au ținut un registru de evidență a celor ce au votat, posibilizând fraudă ca unii alegători, partizani ai guvernului, să voteze de mai multe ori, cu certificate din cele furate de primari prin nedistribuirea lor celor în drept.

f) Au amenințat cu moartea pe alegătorii, delegații și asistenții noștri care protestau împotriva ilegalităților, stând unii cu revolverul pe catedra unde era chiar urna sau alții împușcând cu mâna lor cetățeni sau azvârlind grenade în mijlocul acestora, care au produs - ca la Bădești - moartea a trei cetățeni și rănirea mai multora.

g) În timpul suspendării operațiunilor pentru masa de prânz, au ordonat gărzilor să evacueze din sala de vot pe toți delegații și asistenții opoziției - acei puțini care au mai putut intra - aceasta în scopuri vădit incorecte pentru vot.

h) S-a dispus la despuierea scrutinului, arestarea tuturor delegaților și asistenților opoziției, în acele rare cazuri când mai rămăsese câte unul; n-au citit votul și nu l-au arătat așa cum este legea, falsificând grosier rezultatul scrutinului.

i) N-au adresat, procese-verbale cu rezultatul votului, pe care totuși unii l-au anunțat verbal, dând posibilitatea ca aceste rezultate să fie modificate la Biroul Electoral Central.

j) N-au depus, cei mai mulți, un exemplar din aceste procese-verbale la judecătoria respectivă, în termen legal.

k) Au modificat, ei înșiși, propriul lor rezultat, dresând în urnă, din ordin, procese-verbale cu alte rezultate, modificări ce au determinat un fals rezultat al alegerilor, rezultat care ne-a prejudiciat prin faptul pierderii mandatelor noastre de deputați.

l) Au refuzat de la început și până la sfârșit să dea vreo dovadă de contestațiile prezentate de delegații noștri, unii refuzând chiar primirea și înregistrarea lor.

Ne rezervăm dreptul de a face acțiune suplimentară contra primarilor și notarilor din comunele rurale și a ajutorului de primar din orașul Câmpulung, contra comandanților de gărzi și a subalternilor lor, contra jandarmilor și contra tuturor acelor care în vreun fel oarecare s-au abătut de la lege, vor fi împiedicat pe cetățeni de la vot sau le vor fi schimbat votul, aceasta după ce vom fi terminat cu adunarea materialului documentar și a abuzurilor, ilegalităților și fraudelor ce vor fi săvârșit.

Pentru cei chemați la judecată prin prezenta acțiune penală înțelegem să ne folosim de toate drepturile și de toate probele pe care legea ni le pune la dispoziție.

În consecință vă rugăm să binevoiți a fixa un termen de judecată, dispunând citarea tuturor inculpaților la adresele indicate, urmând ca pentru cele insuficient datate să dăm până la termen informațiile complementare necesare.

Ne constituim parte civilă cu suma de un leu.

Primiți, vă rugăm, Domnule Președinte, asigurarea considerației noastre.

ss. Nicolae P. Șuța

ss. M. Mușatescu

ss. Gh. Grecu

După ce dosarul a devenit public am citit și eu acțiunea și nu cred să fi existat în tot trecutul Tribunalului Mușcel un dosar a cărui cerere de chemare să fi fost citită de mai multe persoane decât aceasta. Revolta generală față de nerușinarea cu care se operaseră fraudele își găsea o mică satisfacție în intentarea acțiunii, care ștampila definitiv pe infractori cu pata rușinii și a dezonoarei.

În total au fost acționați în judecată 33 președinți de secții din 45, plus Procurorul G-ral Luca Nazâr Ciobanu, deci 34.

Posedând nu numai informații sigure, ci și date precise referitor la ticăloșiile comise de unii dintre cei 12 omiși, și luând drept criteriu numai fraudele și falsurile comise la secții, fie prin introducerea ilegală de voturi în urnă, fie prin măsluirea produsă la numărătoare, violarea secretului votului, bătaile, arestările ilegale și teroarea dezlănțuită, mai mult de jumătate din acești 12 trebuiau să figureze în acțiune, dintre care nu trebuiau să fie omiși câțiva magistrați "verificați democrați", ale căror infamii nu erau cu nimic mai prejos decât ale celor chemați în judecată. Cum ar fi putut, de exemplu, să lipsească ajut. de judecător I. Mihai, care a prezidat secția 20 Vulturești și care a introdus în urnă, în mod ilegal, pentru guvern, 300 de voturi mai dinainte ștampilate?

Cerând informații d-lui Mihai Mușatescu asupra acestei omisiuni, am primit răspunsul că faptele sunt pe deplin cunoscute și că se așteaptă doar sosirea actelor de la secții, spre a se introduce acțiuni suplimentare, adăugând însă că toate eforturile vor fi anihilate, întrucât guvernul va veni în curând cu decretul de amnistie, atât de mult așteptat de infractori.

Luând totuși ca punct de plecare rezultatele falsificate, așa cum au fost înregistrate în situația generală a Biroului Electoral Județean, după

care am întocmit tabloul de mai sus, merită să fie puse alături de rezultatele secțiilor prezidate de cei 33 inculpați cu ale celor 12 omiși, spre a se putea face o apreciere cât mai exactă asupra realității.

Iată tabloul comparativ:

Cine a prezidat	Rezultatul secțiilor:	
	Guvern	Țărăniști
Cei 33 de inculpați	48.447	7.170
Cei 12	7.178	7.975
Total	55.625	15.145

Menționez că între totalul general din tabloul întocmit de mine și între totalul din situația Biroului Central Județean există o diferență de 491 voturi, ceea ce reprezintă 0,60%.

Această diferență provine din aceea că tabloul întocmit de mine a stat ascuns în pământ câțiva ani și, din cauza umezelii, cerneala s-a întinat deformând unele cifre. Procentul este însă atât de infim, încât nu are nici o importanță asupra totului și în nici un caz nu are nici o importanță asupra fraudelor comise. Că s-a introdus în urnă în mod ilegal, așa cum am spus, un buletin sau 1000 sau că falsificarea listelor s-a făcut cu un număr mai mare sau mai mic de voturi, faptul nu are nici o importanță din punct de vedere penal.

Procesul figurând pe condica de ședințe penale a secției II-a, a suferit câteva amânări din lipsă de procedură, până când, ianuarie 1947 acțiunea penală a fost stinsă pe baza decretului de amnistie adus de guvern, salvând astfel pe inculpați de la noul domiciliu ce-i aștepta la Penitenciarul Tribunalului Mușcel.

Numele inculpaților, magistrați, ofițeri, Insp. școlari, ingineri, etc., au răsunat de atâtea ori și din plin atât în sala de ședință, cât și pe culoarele tribunalului, la cererea apelului nominal, fiind auzite de toți și popularizate pretutindeni, în oraș și județ.

NEDREPTE LUĂRI

Problema mai prezintă însă și un alt aspect.

A treia zi după Sfântul Nicolae, deci pe ziua de 8 Dec. 1946, mergând spre tribunal, am întâlnit pe stradă pe d-l Avocat Mitică Vlădescu, fostul decan al baroului și stând de vorbă cu d-sa m-a întrebat:

- Cum ai petrecut, Primule, pe Sf. Nicolae?
- Foarte bine, acasă, în pace și voie bună.
- Cum, n-ai fost invitat la Primul Procuror Mihăescu care și-a serbat onomastica? A fost o petrecere în stil mare, cu zeci de invitați.
- Nu, n-am fost invitat și nici nu cred că a serbat-o. De unde aibă să aibă bani? Poate că i-a venit vreo moștenire, pe neașteptate, fiindcă totdeauna se vaită de sărăcie.

Cu un zâmbet caracteristic batjocoritor pe buze și cu un semnificativ accent de dispreț, mi-a răspuns:

- Ei, na! Din cadoul primit de la alegeri.
 - Cum așa?
 - Nu știi? A primit 1.500.000.
 - Nu. De unde știi?
 - Mi-a confirmat chiar Iacomini, care a și luat parte la petrecere.
- Obişnuit să verific totdeauna orice informație importantă, l-am întrebat pe d-l Supleant Ionescu, care mi-a spus textual:
- Da. S-a primit. Mie, ca cel mai mic în grad, mi s-a dat 1.000.000, ceilalți au primit mai mult.
 - Păcat că n-ai refuzat. Ai fi servit "tovarășilor" lecția pe care o meritau.
 - De ce să refuz când au primit **toți**? La alegeri mă purtasem corect și n-aveam să-mi reproșez absolut nimic.

Prin urmare toți magistrații verificați democrați care au prezidat secțiile, au primit la sfârșit bani, după grad și după vechime și faptul trebuia să rămână secret. Și de ce? Totdeauna la alegeri magistrații au avut dreptul la diurna legală, care se primea pe bază de state, verificate și aprobate de Președintele Biroului Electoral Județean. Așa s-a practicat totdeauna și procedeul era și corect și demn, magistrații neavând nimic comun nici cu oamenii politici și nici cu partidele participante la alegeri. Sau fiindcă s-a schimbat regimul s-au schimbat și procedeele și în același timp și oamenii?

Suma de 1.500.000 primită de Prim Procuror reprezenta salariul său pe șase luni și dacă partidul a găsit că Prim Procurorul merita să primească drept recompensă o "nimica toată" ca suma de 1.500.000 pentru ceea ce a putut face pentru "democrație" cât a primit atunci Procurorul G-ral care era și mai mare în grad și care a purtat pe umerii săi

toată greutatea alegerilor asigurând prin faptele comise reușita guvernului "democrat" în "cele mai libere și mai democrate alegeri" care au avut loc vreodată în Țara Românească?

Și dacă procedeul a fost secret, de unde putem ști, d-le Prim Procuror că totul s-a redus numai la acest "nimica toată" de 1.500.000 când poate în realitate s-au mai primit și alte milioane, sub diferite alte forme? Care a fost începutul și care sfârșitul? Nu cumva ți-ai putea lua curajul și m-ai lămurit chiar d-ta, d-le Procuror Nicu Mihăescu?

Felul cum ai obținut acest milion și jumătate și cum l-ai întrebuințat, mi-aduce aminte de o hazlie întâmplare, petrecută la mine la țară: Fratele-meu, învățător pensionar, avea în serviciu o fată orfană de tată a cărei casă părintească era vecină cu a mea. Într-o după-amiază venind pe la maică-sa, a găsit-o ocupată cu pregătirile necesare ca să facă a doua zi pomană soțului și fără ca vreuna din ele să știe că eu eram în fânăria mea de alături, am auzit-o pe maică-sa spunându-i:

- Fură un coș cu cartofi de la d-l Învățător și adu-mi-l să facem mâine pomană lui taică-tău.

- Ce zici d-le Prim Procuror, se potrivește?

Există însă o deosebire: fata a refuzat să fure cartofii.

Dar din punct de vedere juridic, nu cumva "magistraților verificați democrați", fapta voastră se încadrează în prevederile art. 240 din codul penal care dispune: "Funcționarul public care după ce a îndeplinit un act în virtutea funcțiunii sale, primește de la cineva el însuși direct, sau printr-o altă persoană, cu consimțământul său bani sau alt folos, comite delictul de remunerație injustă se pedepsește cu închisoarea corecțională de la 3 luni la 1 an, amendă de la 2000 la 3000 lei și interdicție corecțională de la an la doi ani". Sau, fiindcă miluitorul este guvernul, v-ați grăbit să primiți cadourile lui siguri de imunitate?

Și acum când faptul a devenit notoriu, nu găsiți că este necesar să vă puneți ca și noi aceeași întrebare?

- Ce l-a făcut pe Iacomini să nu tacă, ci trecând peste discreție să divulge secretul?

Nu cumva disprețul ce vă poartă și cu care vă măsoară pe voi toți, care v-ați pretat, fără nici o rușine să primiți sume de bani la care n-aveați nici un drept?

Și cum crezi, d-le Prim Procuror Nicu Mihăescu, că te apreciază chiar pe d-ta, când s-a grăbit să comunice d-lui avocat Vlădescu sursa banilor cu care ai făcut pomană de ziua d-tale, la care participase chiar el?

Dar, d-l Mitică Vlădescu, atât ca avocat, cât și ca fost decan, pe care-l cunoașteți și știți că nu iartă astfel de fapte?

Dar funcționarii și toți acei care știu sau vor lua cunoștință de tot ce ați făcut?

Și ce spun despre voi colegii care, pentru că au fost cinstiți și demni, și-au pierdut cariera, în timp ce voi ați făcut ceea ce ați făcut?

Astăzi tac cu toții pentru că împrejurările le impun această tăcere, dar mâine când vor începe răfuielile?

Iar d-tale, d-le Mitică Vlădescu, îți dau răspunsul la care sunt dator prin întrebarea ce mi-ai pus:

- Nu, n-am fost invitat de Prim Procuror la serbarea onomastice sale, deși anterior am fost totdeauna prezent în casa lui și el într-a mea și, cu toate că ocupam, totuși, postul de Prim Președinte al Tribunalului Mușcel, la care funcționa și el. De data aceasta nu mai eram "fratele Marinescu", care să-l scape din "marea încurcătură" în care-l pusese ordinul primit de la Secretarul General Olteanu. Eram un dizgrațiat al Partidului Comunist, "criminalul și banditul de Marinescu" și deci nu mai era oportun să mai aibă relații cu mine. Se afla în căutarea noilor legături ce se găseau numai în rândul oamenilor zilei, în rândurile democrației proletare.

Și pentru ca să ai o imagine exactă a acestui prim procuror, gândește-te puțin și vezi dacă îți poți imagina cât de imense au fost serviciile aduse partidului, pentru că de la pierderea carierei cu care fusese amenințat de Secretarul General dacă nu ia contact imediat cu mine pentru a se stabili soluția în recursul d-lui I. Mihalache, să ajungă la acel "nimica toată" de 1.500.000 și apoi să fie avansat și să ocupe un post de mare răspundere acela de Prim Procuror al Curții de Apel din Brașov, în timp ce eu a trebuit să iau calea codrului, pentru a-mi salva cel puțin viața, scăpând la timp de arestarea securității, autorizată chiar prin însăși rezoluția sa.

Ecce homo.

Și acum, cititorule, întoarce paginile și recitește cu atenție acțiunea de dare în judecată și numele inculpaților, în frunte cu Luca Nazâr Ciobanu, Procuror G-ral al Curții de Apel Craiova, și vezi de ce ilegalități au fost capabili.

Și pentru a te ajuta ilustrând și mai bine veracitatea acuzațiilor menționate în cererea de chemare în judecată, iată faptele comise de Maiorul Gh. Lăzărescu din com. Valea Mare-Pravăț, care a prezidat secția de votare din comuna Gorgan și de Locot. Constantinescu, comandantul Gărzii în care scop reproduc cuprinsul declarației date de d-l Învățător Aurel Boștenaru din com. Râncăcioș, cu mențiunea că și sus numitul maior face parte dintre cei chemați în judecată.

DECLARAȚIE

Subsemnatul Aurel Boștenaru, învățător, din comuna Râncăciuv, declar următoarele în legătură cu felul cum s-au efectuat alegerile de la secția 40 din com. Gorgan, la 19 Noiembrie 1946.

Președintele secției a fost Maiorul Gh. Lăzărescu, iar comandantul gărzii Locot. Constantinescu, ambii din reg. 5 Vânători, Câmpulung.

În noaptea premergătoare alegerii, acest locotenent, însoțit de mai mulți membri ai Partidului Comunist, din ordinul Maiorului Lăzărescu și fără autorizația Parchetului, a făcut descinderi la locuințele fruntașilor țărâniști, spre a-i aresta, între care și la mine și la tatăl meu. Prințând de veste ne-am ascuns nereușind să pună mâna pe noi.

A doua zi dimineața când delegații și asistenții țărâniști scăpați nearestați s-au prezentat la secția de votare, au fost imediat arestați de acest locotenent. Ca răspuns alegătorii au refuzat să mai voteze cu toate insistențele depuse de comuniști și de comandantul gărzii, depunând Biroului o contestație scrisă prin care-l acuzau pe președinte de aceste acte ilegale.

În fața acestor contestații maiorul a invitat la Birou o delegație de alegători, care i-a cerut să pună imediat în libertate pe cei arestați, ceea ce maiorul a refuzat, invitându-mă pe mine să rămân la birou ca delegat. Am refuzat întrucât nu mi se încredințase de nimeni această calitate. La insistențele alegătorilor și după ce maiorul s-a angajat pe cuvânt de onoare că nu mi se va întâmpla absolut nimic, am acceptat, începând votarea.

Maiorul Lăzărescu, violând secretul votului și văzând că voturile merg masiv la țărâniști, a început să le sustragă, procedând în felul următor: Îndată ce primea buletinele votate le strângea pachet și le băga în urnă ca pe niște cărți de joc și cu dexteritatea trișorului de joc versat, le arunca jos, simulând că le introduce în urnă. Lua apoi un pachet de alături care conținea buletine deja ștampilate în favoarea guvernului și cu aceeași aviditate de trișor le introducea în urnă. Observând hoția l-am întrebat imediat:

- Ce faci, domnule?

- N-ai dreptul să vorbești, a fost răspunsul ce mi-a dat.

Nevrând să accept rolul unui simplu figurant, după a treia serie de voturi cu care a procedat la fel, am plecat ca să comunic alegătorilor ce se petrece la urnă.

Maiorul, bănuind intenția mea, m-a reținut cu forța, ne mai putând lua contact cu alegătorii, care observând totuși cele ce se petrec cu mine, au refuzat iarăși să mai voteze. Din ordinul maiorului, am fost arestat pe loc de locotenent și introdus în camera alăturată, care era plină de

muncitori de pe Valea Prahovei, aduși special aici și care votau de câte ori voiau.

- Tăiați-l, mama și Dumnezeii lui, a fost ordinul acestei brute de locotenent începând să mă lovească cu pumnii peste cap și față până când nu s-a mai cunoscut dacă am figură de om sau nu. De aici am fost ridicat și transportat cu mașina la sediul politic al Partidului Comunist din Topoloveni, unde se mai aflau arestați peste 100 de fruntași țărâniști. După o zi și o noapte de detenție, am fost pus în libertate.

După arestarea mea, alegătorii-au refuzat să mai voteze și au plecat în corpore spre casă, manifestând pentru Partidul Național-Țărănesc. Văzând acestea, președintele a trimis după ei, aducându-i cu forța pe acei câțiva pe care i-au putut prinde.

În total la această secție au votat cei treizeci în timpul cât am fost eu prezent la urnă și acei câțiva aduși cu forța.

Totuși, la despuierea scrutinului, conform declarației celor care au fost prezenți, s-au găsit în urnă mai multe voturi decât numărul alegătorilor înscriși în liste, pentru ca din ele să se facă repartiția pe liste, după bunul plac al președintelui atribuind prin falsificare guvernului peste 1500 de voturi, iar țărâniștilor șaptezeci și ceva.

Drept care am dat prezenta declarație:

s.s. A. Boștenaru.

Vă las vouă cititorilor, ca, după ce ați citit cele scrise de mine aci, într-un mod atât de succint și numai ca exemplificare și după ce mulți dintre voi ați fost martori oculari la cele ce s-au petrecut la secțiile de votare, să vă închipuiți cele ce s-au petrecut și să apreciați așa cum se cuvine monstruozitatea comportării maiorului Mușetescu, președintele secției 28 din com. Băjești și a comandantului gărzii, din ordinul căruia s-a tras și s-au aruncat cu grenade în mulțimea alegătorilor, omorându-se trei și rănindu-se alții.

Vor scăpa oare acești criminali de rând de pedeapsa pe care o merită? Nu, nu cred și nu trebuie. Morții nevinovați au dreptate și este datoria patriotică și de onoare să li se facă și să li se dea acea dreptate.

Mi-am iubit și-mi iubesc atât de mult țara și neamul și port și acum o frumoasă aducere aminte minunatelor lecții de Istorie pe care le făcea cu noi, în clasele primare, d-l Învățător Costică Popescu. Datorită avântului, ce cu fiecare lecție ni-l picura în suflete.

Deși eram seminarist și contingent neincorporabil, totuși, în campania din 1916-1918, m-am refugiat singur în Moldova, având vârsta de aproape 19 ani. Am urmat școala militară la Botoșani și am plecat pe front ca voluntar, având 243 de zile socotite în linia I.

Port și acum respectul convenit ofițerilor pe care i-am întâlnit atunci la datorie, pe front, cu Reg. 30 Infanterie: Col. Capeleanu, Maior Stănescu și Tota, Căp. Moloiu, Poșoiu, etc., care s-au acoperit de glorie. **Port și acum o deosebită considerație ofițerilor pentru care onoarea este încă un cult.** Dar nu pot avea decât dispreț pentru ofițerii care prezidând secțiile de votare, au terfelit haina și onoarea militară în noroi, acoperind-o de rușine.

Ar putea oare cetățeanul cinstit și demn și românul adevărat să considere altfel pe acei ofițeri care au figurat ca inculpați în fața Tribunalului Mușcel s. II-a, pentru falsurile, abuzurile și toate ticăloșiile și faptele infamate comise în alegeri?

Printre președinții secțiilor de votare au fost 13 ofițeri, 8 maiori și 5 căpitani, dintre care 11 au fost dați în judecată. Printre aceștia trebuia neapărat să figureze și maiorul Toma Brătescu.

Să-i fi văzut pe vitejii ofițeri, răspândiți în trecători, de-a lungul pervazului ferestrei Camerei de Consiliu a Sec. I a Tribunalului Mușcel, lucrând de zor la refalsificarea rezultatului votului, completând procesele verbale semnate în alb, cu cifrele indicate de Procurorul General? Ai fi crezut că se aflau pe câmpul de luptă în ajunul cine știe cărei mari bătălii, întocmind planurile de atac. Oare pe front se vor fi comportat tot la fel? Ar fi interesant de știut. În tot cazul erau înapoiați recent din Rusia Sovietică, făcând parte dintr-un regiment de "voluntari" aducând cu ei și punând în practică metodele cele mai înaintate ale celei mai avansate științe din lume, știința proletariatului sovietic și a democrației populare.

Ofițerilor inculpați, tresa ce purtați pe umăr nu are nimic comun cu mândria și onoarea armatei de odinioară, fala țării și întregitoarea neamului, care a scris în munții Moldovei și pe dealurile și câmpiile de la Mărăști și Mărășești cele mai frumoase pagini de glorie din istoria neamului.

Onoare lor! Rușine vouă!

Și pentru ca numele voastre, ofițerilor falsificatori, să fie mai ușor de reținut le menționez încă o dată aci împreună cu monstruoasele rezultate de la secțiile ce ați prezidat, dobândite prin ilegalitățile și furturile ce ați comis, falsificând voința quasi unanimă a alegătorilor, în momentul cel mai hotărâtor pentru viitorul și destinele neamului.

În ceea ce privește listele redau aci pe cea a guvernului notată cu No 1 și pe cea țărănistă notată cu No 6 celelalte neintrând în calcul:

No sec	Secția	Președinte	Listele		Procent	
			Guv.	P. N. T	Guv.	P. N. T
			1	6		
15.	Jugur	Maior M. Ghinescu	1567	304	60	11.50
19.	Stoenești	Maior M. Foarfecă	1518	357	70	16.50
28.	Băjești	Maior Mușetescu	1461	470	70	22.50
10.	Gorgan	Maior Lăzărescu	1597	78	92.40	4.50
12.	Beleți-Negrești	Maior Dumitrache	1412	380	72	20
14.	Leordeni	Maior O. Rădulescu	1340	403	70	21.30
41.	Țigănești	Maior Gh. Ciocan	1185	160	85.50	7.30
47.	V. Popii	Căp. E. Cristea	1250	169	70	9.40
26.	Corbi	Căp. Costăchescu	1682	192	80	9.10
34.	Vlădești	Căp. Curculescu	1626	283	81	14
37.	Conțești	Căp. Gh. Toader	1360	125	78.25	7
Total =			16.608	2.921	75.40	13.10

Dintre membrii corpului didactic au fost 8 persoane delegate ca președinți, 6 foști sau actuali inspectori școlari și doi învățători. Toți aceștia au fost dați în judecată pentru abuzurile și falsurile comise.

Iată rezultatele la secțiile prezidate de aceștia, cu procentele respective:

No sec	Secția	Președinte	Listele		Procent	
			Guv.	P. N. T	Guv.	P. N. T
14.	Bilcești	Insp. Șc. Vornicu	1.180	573	60.20	29.25
21.	Pucheni	Insp. Șc. Tănăsean	1.483	125	88	7.40
24.	Rucăr	Insp. Șc. Pămuță	1.736	114	79.40	5.20
36.	Racovița	Insp. Șc. Popescu	1.320	85	92	6
38.	V. Mare Pod.	Insp. Șc. V. Luca	2.753	45	96	1.50
43.	Priboieni	Insp. Șc. I. Bondoc	1.642	199	86.70	10
4.	Câmpulung Schei	Învăt. P. Radu	1.178	245	68.70	14.20
Total =			11.292	1.396	81.60	9.90

Cu lampa lui Diogene să fie căutat și nu s-ar fi putut alege din marea masă a corpului didactic alte specimene mai potrivite pentru astfel de operații josnice.

Bondoc, cu zeci de ani în urmă era socotit ca făcând parte dintre cei trei A.B.C. membrii ai corpului didactic, cercetați în atâtea rânduri de Parchetul Tribunalului Mușcel.

Luca devenise celebru încă de pe vremea Averescanilor, pentru abuzurile comise în trecerea sa temporară pe la Ștefănești, dovedindu-se lipsit complet de orice scrupule și capabil de orice fel de acțiuni, oricât de josnice ar fi fost. Nici că se putea să se prezinte o dovadă care să-l caracterizeze mai bine decât rezultatul secției ce a prezidat, acordând guvernului 96%, iar Țărăniștilor abia 1,60% într-un sector cunoscut pentru atașamentul său față de acest partid, ocupând locul doi pe lista ticăloșilor chemați în judecată.

Și ce valoare didactică reprezentau Tănăseanu, Pârnuță și Pavel Radu?

Dar în fruntea lor iată-l pe profesorul secundar Vasile Vornicul, venit, de undeva, pe meleagurile Mușcelene și devenit inspector școlar ca și Tănăseanu, Oprea, Popescu și Pârnuță, prin binecuvântarea regimului de democrație populară, dar ajuns în același timp să fie trecut și în opisul alfabetic al Tribunalului Mușcel și pe banca acuzaților sec. II pentru cele mai degradante și infame fapte de care poate fi acuzat cineva, menționate din plin în cererea de chemare în judecată reprodușă aci.

Numai insolența care e caracteristică unor astfel de indivizi poate justifica încă prezența lor în posturile ce ocupă ca educatori și moralizatori ai noilor generații. Dar în ce direcție?

Se poate chiar ca acești inconștienți să încerce să vorbească de caracter, demnitate, respectul drepturilor altora, datorii cetățenești, corectitudine, etc. Vor fi vorbind oare și despre tribunal, infracțiuni penale, închisoare și celelalte accesorii, când și prin ce împrejurări poate ajunge cineva să șadă pe banca acuzaților și să devină locatarul penitenciarului? Vor fi vorbind oare și de importanța decretelor de amnistie și de binefăcătoarele lor efecte pentru anumiți indivizi?

Bietele tinere generații! De la ce trișori au ajuns să primească educație!

În cursa de întrecere cu ofițerii pentru procentaj, membrii corpului didactic au ieșit învingători.

Printre ceilalți președinți dați în judecată a fost și un medic, doi funcționari de la Primăria Câmpulung, doi ingineri și încă alte patru persoane străine de localitate și după mine, se pare că sunt și străini de neam și de sânge cu noi.

Despre d-l Manu, fruntaș comunist din Câmpulung, este suficient să înregistrezi aci zvonul care a circulat destul de insistent în anumite cercuri locale, că la schimbul de la stabilizarea din anul 1947 a prezentat suma de 500.000.000 primind 25.000 cu care s-a grăbit să se deplaseze la București pentru ca în acele împrejurări de constrângere generală, să cumpere în primele zile de la bieții negustori, pe prețuri derizorii impuse de foamete, tot ceea ce a voit, aprovizionându-se pentru ani și ani.

Tot e bună la ceva și democrația!

I. Ioanid funcționar la Primăria Câmpulung fusese cercetat de mine ca Prim Președinte pe baza unui denunț că a falsificat diploma de patru clase secundare ce poseda, constatându-se că în toamna anului 1916 se refugiase în Moldova cu câteva corijențe în buzunar pe care pretindea că le-a rezolvat acolo în timpul războiului.

În cursa generală de întrecere pentru procentajul falsurilor a câștigat "Maratonul".

Iată-le numele și opera:

No sec	Secția	Președinte	Listele		Procent	
			Guv.	P.N.T.	Guv.	P.N.T.
8.	Concordia	Dr. Iuliu Maniu	1898	129	85,70	5.70
9.	Reg.5 Vânători	I. Ioanid	1478	16	08,40	1.06
5.	C. L. Vălimăr.	Aurel Dancovici	1468	369	74,10	18.60
7.	" I.A.R.	Ing. D. Mateescu	1137	186	81.50	13.30
15.	Dâmbovicioara	Ing. Silv. Cârstocea	299	35	76	8.90
2.	C.L. Șc. No 2	Insp. T. Mateescu	1542	280	77,70	14
12.	Voinești	Insp. Edel Mauriciu	1210	280	74,50	11
22.	Hârtiești	Insp. M. Gheorghe	1794	185	89,40	9.20
18.	Bădești	Insp. C. Namoloiu	1043	86	80	6.50
		Total =	11869	1566	82	9.80

Unora dintre inspectorii ce au prezidat nici nu li s-a cunoscut cel puțin adresa. Erau trimiși de la Centru, fiind comuniști sută în sută, și după falsificarea alegerilor, au plecat fără urmă, rămânând în localitate numai acțiunea publică de chemare în judecată. Dintre cei foști anterior cu domiciliul în Câmpulung, doar ing. silvic Cârstocea a părăsit localitatea la

puțin timp după alegeri. Bine că a avut cel puțin acest ultim simț de orientare, să se fixeze în altă localitate unde nu i se cunoaște nici opera și nici trecutul atât de "onorabil".

Am lăsat dinadins la urmă grupul magistraților inculpați "verificați democrați" pentru a încheia cu ei acest capitol.

Au fost delegați ca președinți 13, dintre care 6 au fost dați în judecată, 5 fiind chiar dintre membrii tribunalului.

Iată-i menționați, încă o dată, pe acești magistrați inculpați, "verificați democrați" și rezultatele secțiilor ce au prezidat:

No sec	Secția	Președinte	Listele		Procent	
			Guv.	P.N.T.	Guv.	P.N.T.
6.	Câmpulung Vișoi	Jud. Cristoveanu	883	160	74	13,30
7.	Leicești	Jud. I. Țuțea	1685	91	82	4,40
30.	Cosești	Jud. I Cihodaru	1441	141	82	8
13.	Aninoasa	Jud. I. Buceloiu	1846	422	66,80	20,90
39.	Golești	Supl. M. Vernescu	1716	175	85,70	8,70
32.	Mărgineni	Aj. Popescu- Albota	1507	308	73,40	15
		Total =	8578	1397	77,30	11,77

Dintre acești magistrați inculpați, primul ca procentaj pentru guvern se constată că a fost tot faimosul Vernescu.

Cu lista acestor magistrați "verificați democrați" se încheie tabelul inculpaților. În total sunt 33 președinți de secții din 45 plus Procurorul General Luca Nazâr Ciobanu președintele Biroului Central Județean, deci 34.

Ținând seama că, nu numai introducerea în urnă unui număr mai mare de voturi mai dinainte ștampilate, falsificarea și refalsificarea rezultatelor constituie o infracțiune, ci chiar o simplă infracțiune prin omiterea luării măsurilor care trebuie luate sau prin luarea altor măsuri care nu trebuiau să cadă sub incidența legii penale, am întrebat pe d-l Mihai Mușatescu pentru ce n-a completat acțiunea cu președinții care au comis abuzuri și chiar falsuri și care trebuiau trași la răspundere, accentuând că, printre cei omiși sunt destui magistrați "verificați democrați"; am primit răspunsul că se așteaptă sosirea actelor de la secții spre a dispune.

Chiar dacă s-ar fi luat drept criteriu doar falsurile în rezultatul votului, fie prin introducerea de voturi în urnă în mod ilegal, fie prin falsificarea produsă la numărătoare, dintre cei doi președinți nechemați în judecată mai mult de jumătate trebuiau să figureze în acțiune, printre care nu trebuiau să lipească magistrații "verificați democrați", care sunt cunoscuți astăzi destul de bine și care nu sunt cu nimic mai prejos decât cei din acțiune.

Ca magistrat, începând încă din anul 1925 am luat parte la toate alegerile parlamentare efectuate sub toate partidele politice, dar nu mi-a fost dat niciodată până acum să asist la un spectacol de o așa groaznică decădere morală ca acel pe care ni l-au oferit președinții secțiilor de votare, în frunte cu "magistrații verificați democrați" conduși de Procurorul G-ral Luca Nazâr Ciobanu, în aceste alegeri parlamentare din 19 noiembrie 1946 "cele mai libere și mai democrate alegeri care au existat vreodată în Țara Românească", efectuate sub conducerea "Blocul Partidelor Democrate".

Îmi amintesc de un singur caz similar comis la Mușcel în anul 1936 de un ajutor de judecător numit în magistratură cu 2-3 săptămâni înainte de alegeri. Era pe vremea Averescanilor și noul numit prezidând o secție de votare a furat urna cu voturile alegătorilor înlocuind-o cu alta în care se introduseseră 1200 buletine pentru guvern. Substituirea a fost dovedită, iar pata apărută pe obrazul magistraturii mușcelene era atât de neagră, dar era numai una singură comisă de un proaspăt numit, care, după ce căzuse pare-mi-se la examenul de judecător fusese avansat după cel de-al doilea la o judecătorie din Banat, de unde a trebuit să demisioneze pentru a nu fi destituit, putând astfel să mai câștige o pâine, înscriindu-se în baroul de Mușcel, unde nu i se cunoștea trecutul.

Îmi amintesc că, după anchetarea cazului cu susnumitul, inspectorul judecătoresc a venit la mine, la Reșița, în inspecție obișnuită, povestindu-mi cele întâmplare cu ocazia anchetei, fiind destul de afectat că a trebuit să pună capăt carierei unui coleg, cerându-i demisia ca ultim mijloc de scăpare pentru a nu fi destituit.

Comunicându-i că-l cunosc și povestindu-i cele întâmplare cu furtul urnei, i s-a luminat fața spunându-mi:

– Dacă știam acest lucru îi ceream destituirea. Păcat că astfel de element a scăpat numai cu demisia.

Și acest fost magistrat, devenit avocat, îmi pare că a jucat un rol foarte mare în căsăpirea recentă a avocaților mușceleni.

Califică-l, cititorule, cum vrei. Eu ți-am redat aci latura în legătură cu obiectul lucrării mele, "Magistratura Mușcelenă", calificat încă de atunci, bucurându-se și el în același timp de binefacerile unui decret de grațiere, pe care guvernul s-a grăbit să-l aducă.

Dar ceea ce în 1936 fusese doar un caz izolat, în 1946 a devenit un sistem general admis de președinții secțiilor de votare, sub îndemnul Președintelui Biroului Central Județean, care de data aceasta nu era un ajutor, ci însuși Procurorul G-ral al Curții de Apel din Craiova, care, urmând reușita Blocului Democrat au falsificat în mod nerușinat voința alegătorilor, întrebuintând diferite metode.

Cititorule, Mușcelul este format din sate de moșneni mândri de trecutul lor, cu gospodării individuale proprii, cu terenuri proprietate personală transmise din generație în generație cu munți în proprietate obștească de sute de ani și cu pășuni comunale dobândite prin legile "Partidele Oligarhice", dar și cu suflet curat românesc, în care buruiana comunistă n-a putut prinde rădăcini și cu toate că au fost deposedați de munții și pășunile lor prin naționalizarea comunistă au respins totuși ideea colectivizării care le cerea să renunțe definitiv la ce aveau, să piardă definitiv dreptul de proprietate asupra ogorului lor, a inventarului agricol și a uneltelor de muncă, pentru a trece la colectivul comunist.

Și pentru ca să-ți faci o idee cât mai exactă menționez că pe când eram Prim Procuror, 1939-1941, în evidența Siguranței Mușcel nu se aflau decât 6 comuniști cu domiciliul în raza județului, dintre care 2 erau numai bănuți ca atare.

Dacă alegerile la Mușcel ar fi fost libere, fără arestări, fără teroare, fără bătăi, omoruri, abuzuri și falsuri și dacă președinții ar fi fost oameni cinstiți și demni, guvernul n-ar fi obținut nici un loc. De unde dar acest rezultat fantastic, pentru guvern, menționat în tablourile reproduse de mine aici?

El, este opera unui ticălos, a unui nemernic, a unui falsificator ordinar, al unui ciot al Magistraturii cu numele de: Luca Nazâr Ciobanu -- Președinte al Curții de Apel din Craiova, ajutat de magistrații „verificați democrați”, drojdia, rușinea și vreascurile uscate ale corpului și de tot atâtea ofițeri, profesori, învățători, funcționari, ingineri și membri de partid – președinți ai secțiilor de votare – de aceeași structură sufletească și de aceeași josnicie de caracter ca și el.

Mai meritați voi, judecătorilor inculpați, să mai rămâneți o singură secundă pe scaunele ce ocupați atunci când numele voastre, însoțite de revolta și disprețul tuturor au răsunat din plin pe sălile tribunalului la strigarea apelului nominal făcut de atâtea ori de grefieri și repetat de aprozi și când faptele ce ați comis v-au indicat un alt loc pentru odihnă?

Mai meritați voi oare să mai aibă cineva încredere în obiectivitatea și imparțialitatea voastră profesională când voi înșivă nu sunteți altceva decât niște infractori de drept comun, de aceeași valoare morală ca și ultimii borfași, care au totuși scuza că nu sunt magistrați de profesie și nici mânuitori ai legilor?

Voi, cu numărul și cu numele voastre ați scris cea mai neagră și rușinoasă pagină din istoria Tribunalului Mușcel. Din voi, judecătorilor incorecți și infami, s-a recrutat magistratura josnicei, infamei, strâmbei și strânteii concepții comuniste a luptei de clasă, magistratura de partid a vremurilor de democrație populară, a răsturnării noastre statale, a răsturnării valorilor morale pașnice și tradiționale ale neamului, a înlocuirii lor prin revoluția permanentă, a violenței proletare.

Prin voi, elementele corupte, oportuniste și carieriste, prin voi, lipsiților de conștiință și de caracter, gata oricând la orice fel de tranzacție oricât de josnică ar fi, numai ca să parveniți, prin voi, judecătorilor inculpați, s-a înlocuit magistratura de odinioară, demnă, cinstită și atât de respectată prin cultura și ținuta sa. Prin voi, magistraților inculpați „verificați democrați” s-a ajuns la vremurile actuale atât de groaznice ale barbariei comuniste, pe care neamul întreg este obligat să le suporte astăzi, blestemând pe asupritori și pe voi, slugile lor.

Prin sentințele voastre, judecătorilor infami, închisorile și lagărele de muncă sunt pline de cei mai buni fii ai neamului, mii și mii la număr.

Și dacă ați fost salvați atunci de pe banca acuzaților prin aplicarea decretului de amnistie cu care stăpânii s-au grăbit să vă miluiască, nu veți scăpa mâine de la dreapta judecată, pe care întreg neamul asuprit o cere.

RECAPITULĂRI, RECOMPENSE ȘI CONCLUZII

În executarea programului lor, comuniștii au în practică o metodă și anume că dau atât membrilor de partid cât și „aliaților” lor credincioși anumite însărcinări de îndeplinit în executarea cărora principiul de conducere este acela trasat de Lenin: să te faci frate și cu dracu și cu tatăl dracilor numai să-ți ajungi scopul.

Dacă tovarășul și-a îndeplinit sarcina în condiții perfecte, este un om „verificat” și aprecierea este cu atât mai mare cu cât metoda și mijloacele întrebunțate n-au creat nici o dificultate partidului. În caz contrariu, „tovarășul” este un sacrificat.

Așa s-a întâmplat și cu Tov. Proc. General Luca Nazâr Ciobanu. Trimis la Mușcel să prezideze alegerile parlamentare județene, primise și însărcinarea expresă să se ocupe de procesul d-lui I. Mihalache, obținând respingerea recursului, proces în care, după propria sa mărturisire „era angajată toată autoritatea și tot prestigiul întregului Guvern și al întregului Consiliu de Miniștri și față de țară și față de străinătate” și că „Guvernul nu poate să fie sfidat de Tribunalul Mușcel. Astfel el nu reușise să-și atingă ținta, iar Guvernul fusese nevoit să primească sfidarea completului de judecată de la Mușcel care-i aruncase în față tot disprețul său.

Prin sentința pronunțată fusese compromis definitiv și în fața țării și străinătății, fiind forțat să încerce un al doilea tur de forță, cu falsuri dovedite și cu magistrați cumpărați, aduși special de la București.

În felul acesta Ciobanu a ieșit prost la verificare și a trebuit să tragă consecințele fiind dat afară din magistratură, tot cu primele loturi.

Iată acum și comicul acestei situații:

Colegul judecător Sârbu, fusese delegat în timpul alegerilor la Biroul Central Județean, ca ajutor al lui Ciobanu, și cu primele loturi fusese și el dat afară din magistratură. Fiind convins că Ciobanu este bine apreciat la Minister în urma celor ce comisesse la Mușcel cu ocazia alegerilor, l-a chemat la telefon la Craiova comunicându-i situația și cerându-i sprijinul, pe care tov. Ciobanu s-a și grăbit să i-l promită, dându-i întâlnire a doua zi, în Minister la București, asigurându-l că la mijloc nu poate să fie decât o eroare care se va repara imediat.

Când a doua zi „Ciobanul” pășea falnic pe treptele Ministerului la braț cu colegul Sârbu pe care venise să-l salveze, află că și el este dat afară din magistratură! Cum dar să mai intervină să salveze pe altul, când el însuși avea nevoie de salvare?!

Și pe când înainte, „falnicul Cioban” era sigur că o să ajungă membru la Înalta Curte de Casație ca atâția alți falsificatori, a trebuit să se resemneze în situația de „comprimat” ca și un berbecuț, care jupuit pe jumătate, era totuși bucuros să-și salveze restul jocului din gura haitelor

de lupi. De acum înainte adio Curte de Casație, adio roba roșie, adio, București, capitala Republicii Populare Române, adio visuri și planuri de viitor, adio toți și toate câte ați surâs odinioară binevoitor „Ciobanului”!

Și dacă bunul D-zeu îi va da Ciobanului încă zile multe de trăit se poate să ajungă și la locul indicat de faptele ce a comis.

În ceea ce mă privește, sunt bucuros c-am putut contribui și eu cu ceva la căderea acestui nemernic. Ne va rezerva oare viitorul și bucuria de a ne revedea?

Aceeași situație a avut-o și cea mai mare parte dintre magistrații „verificați democrați” și chiar și unii dintre cei chemați în judecată pentru abuzurile și falsurile comise la alegeri.

După ce guvernul i-a avansat din oficiu și în mod masiv, înainte de alegeri, dându-le câte unul sau două grade, conform vechimii, în interval de numai câteva zile, fapt ne mai întâlnit până atunci în analele magistraturii – care în realitate constituie un mijloc nerușinat de a le cumpăra conștiința – după ce s-a servit apoi de ei în alegeri, unde slugile au dovedit cu prisosință că sunt recunoscătoare stăpânului, i-a dat afară acoperiți de rușinea faptelor comise fără să servească la ceva avansările obținute, obligându-i să se anunțe la biroul de plasarea brațelor de muncă pentru a fi numiți în diferite alte posturi, destul de umilitoare față de situația pe care o avuseseră, dar demne de faptele josnice ce le comiseseră.

La Mușcel, printre atâția alți „verificați democrați”, au fost dați afară până și doi dintre cei șase chemați în judecată de Partidul Național – Tărănesc pentru falsurile comise în alegeri. Judecătorul I. Țuțea și ajutorul Gh. Popescu – Albota, primul fiind și unul dintre cei „câștigați cauzei” adus special de la București pentru judecarea celui de-al doilea recurs al d-lui I. Mihalache iar după alegeri fusese utilizat ca Președinte la Comisia de Verificarea Pensionarilor, în care calitate mi-a anulat și mie pensia, declarându-mă „dușmanul Republicii”, calificare ce va constitui totdeauna pentru mine un titlu de onoare.

Partidul n-a uitat că susnumitul fusese legionar și cu toate că lașul încerca să se salveze intrând în serviciul comuniștilor pe căi atât de josnice, n-a scăpat totuși de soarta care-l aștepta.

După comprimare, mergând la un fost subaltern și cerându-i ceva ajutor pentru fratele său care se afla în lagăr, s-a exprimat la adresa Partidului Comunist cu amenințarea zilei de mâine și cu înjurături tot atât de nobile ca și cel ce le pronunța.

- Tot ziua de mâine o așteptăm și noi, tovarășe Țuțea et comp.

Au rămas astfel în magistratură dintre cei „verificați democrați” numai acei care, prin activitatea ce au desfășurat, au dovedit absoluta identificare cu acțiunile partidului și care, pentru serviciile aduse, au fost recompensați din plin.

Întâmpla în situația pe care o au astăzi, 20 Iunie 1950:

1. N. Mihăescu, fost Prim Procuror, magistrat „verificat democrat” este avansat pe loc la postul de consilier și utilizat în alegeri. Refuză să ia vreo măsură contra abuzurilor comise de oamenii politici ai guvernului înainte, în ajunul și în timpul alegerilor pe care-i sprijinise efectiv și refuză să facă vreo cercetare în legătură cu crimele și răniile întâmplare la secția Băjești. Înjură pe d-l Mihalache și face tot posibilul să obțină respingerea recursului, prin formarea completului de judecată cu magistrați „câștigați cauzei” devenind mâna dreaptă a procurorului G-ral Ciobanu în acțiunea desfășurată de acesta în vederea alegerilor. Primește apoi bani de la partid și dând tot sprijinul securității comuniste pentru arestarea fruntașilor țărăniști și a celor considerați indezirabili, este avansat Procuror la Curtea din Brașov, pentru ca ulterior să fie promovat Prim Procuror al acestei Curți.

2. I. Cristoveanu, fost magistrat în București „verificat democrat” și „câștigat cauzei”, este adus special la Câmpulung pentru judecarea celui de-al doilea recurs al d-lui Mihalache, pe care-l respinge. Utilizat în alegeri, falsifică rezultatul și este chemat în judecată, primește bani și după alegeri este avansat la Curtea din București și apoi promovat Prim Procuror al acestei Curți.

3. M. Vernescu fost pretor în Transnistria, este căutat prin ziare pentru faptele comise. Înscriindu-se în Barou devine avocat fără procese și – numit inspector de Control la Saboraj, este dat afară la cererea negustorilor, pentru practicile utilizate. Devine apoi membru de partid și este numit supleant la tribunal și ca magistrat „câștigat cauzei” este trimis special la Judecătoria Topoloveni, spre a judeca și respinge contestația d-lui Mihalache. După ce refuză să accepte recuzarea ce i s-a cerut la ședință, este utilizat în alegeri ca magistrat „verificat democrat”, falsifică rezultatul, primește mită și este dat în judecată. Pentru aceste merite și fără nici un alt examen, este avansat Șef al Parchetului Tribunalului Mușcel în care calitate execută toate ordinele primite de la partid refuzând anchetarea împușcării cunoscutului fruntaș țărănist Gh. Șuța, din Domnești, de către securitatea comunistă prin agenți trași la sorti.

4. I. Buceloiu, fost notar comunal la Domnești-Mușcel, muștruluit destul de des de Secretarul G-ral al Prefecturii pentru neexecutarea obligațiilor de serviciu. Intrând în magistratură este adus de comuniști la Mușcel și ca judecător „câștigat cauzei” încearcă să ia parte la judecarea recursului D-lui I. Mihalache, fiind respins de noi. Participă apoi în complet alături de Cristoveanu și Țuțea, la judecarea celui de-al doilea recurs, pe care-l respinge. Ca magistrat „verificat democrat” participă la alegeri, primește bani și este chemat în judecată pentru falsurile comise. În tribunal este câinele credincios al Partidului Comunist, executând cu

fidelitate ordinele primite. În cursa de întrecere cu Vernescu, pentru meritele câștigate, reușește să fie avansat Președinte al Tribunalului Mușcel, pe ale cărui bănci figurase ca inculpat, alături de Vernescu, pentru ca la puțin timp după aceea să fie avansat Procuror la Curte, prin intervenția directă a avocatului Nițulescu, devenit apoi titular al Ministerului, avocat care pledase în recursul d-lui Mihalache și cu care stabilise mai înainte soluția recursului.

Dintre cei șase magistrați „verificați democrați”, chemați în judecată pentru falsurile comise în alegeri: Gh. Popescu-Albota și Țuțea fuseseră dați afară, Cihodaru și Cristoveanu, avuseseră cel puțin rușinea să plece din localitate pe alte meleaguri, unde nu li se cunoștea trecutul. Numai aceștia doi, Vernescu și Buceloiu, abrutizați în inconștiența și nerușinarea lor au rămas pe loc, pentru ca însoțiți de revolta și de disprețul tuturor să conducă lucrările tribunalului pe ale cărui bănci le ocupaseră mai înainte ca inculpați, pentru cel mai infamant și mai degradant delict: fals în acte publice.

Întâmpla astăzi pe toți trei, Vernescu, Buceloiu și Cristoveanu, inculpații din dosarul No 841/1946 al Tribunalului Mușcel S.II pentru abuzurile și falsurile comise în alegeri, ocupând cu toții – și la aceasta fii atent și tu Mihăilescule – scaunul parchetelor, a căror chemare este să urmărească stricta aplicare a legilor. Întâmpla astăzi să ancheteze pe tovarășii lor în ticăloșii, având chiar și curajul ca, de pe banca acuzării să ceară pedepsirea nemernicilor care au înfrânt legea, nemernici aflați pe aceeași bancă pe care o ocupaseră și ei odinioară. Nici că se poate o situație mai hazlie ca aceasta!

– Și ce s-ar întâmpla tovarășilor Procurori, dacă vreun inculpat ceva mai nostim s-ar adresa cu cuvintele:

– Mai încet, colegule, ne cunoaștem mai de mult și înaintea mea ai ocupat și tu această bancă.

Și acest ticălos de Buceloiu, în inconștiența sa încearcă să se ridice din mocirla în care se afla, agățându-se de trunchiul atât de puternic al Partidului Național Țărănesc, spre a se salva.

Era în 1948, după eșecul conferinței de la Londra, la care participase și Rusia Sovietică, după care nori negri se proiectau atât de puternic la orizont. Într-una din zile și-a trimis feciorul – elev de liceu – la d-l Titi Georgescu, rugându-l să-i acorde o întrevvedere secretă.

Curios să afle despre ce era vorba, mai ales că Buceloiu ocupa și postul de Președinte al Tribunalului Mușcel, i-a acceptat propunerea, fixându-i ziua și ora, la d-sa acasă. La data indicată a apărut tot feciorul, rugându-l pe d-l Georgescu să mergă d-sa la locuința lui Buceloiu, fiind mai izolată și putându-se strecura seara neobservat. Îi era teamă să nu

afle tovarășii de această întrevvedere, locuința d-lui Georgescu fiind în centru și într-un colț de intersecție a cinci străzi.

Timp de două ore cât au stat de vorbă, a căutat să-l convingă pe d-l Georgescu că nu este comunist, că nu are nimic comun cu acest partid și că greșit este considerat că se află pe această linie, făcându-l să înțeleagă că oricând se poate bizui pe serviciile sale.

Ecce homo!

Simțea târătura că în aer plutește ceva amenințător și, întocmai ca păsările călătoare, căuta să se pună la adăpost pentru ziua de mâine.

Cititorule, căruia mă adresez din nou, fiindcă cu tine stau de vorbă în această carte, dreptul și dreptatea sunt de origine divină, iar Magistratura și Biserica sunt instituțiile reprezentative ale ideii pe pământ.

Magistratul, îmbrăcând roba, nu-și mai aparține sieși. În fața lui nu mai apar nici prieteni, nici dușmani, ci omul, fapta și legea, chemarea lui fiind să distribuie dreptatea cu pricepere și cu suflet curat, cu minte curată și luminată și ținând seama de imensitatea durerilor omenești, să ia aminte că legile sunt făcute pentru oameni și nu pentru eroi.

Ca și preotul în fața Sfântului Altar și a Sfintelor Taine, tot astfel și magistratul în oficiul său nu trebuie să profaneze și nici să batjocorească vreodată ideea de drept și de dreptate, favorizând pe unii în dauna altora, orice s-ar întâmpla și oricine ar fi în cauză.

Încrederea în justiție trebuie să rămână intactă și neprihănită ca și încrederea în dreptatea divină. „*Pereat mundus, fiat justitia*”, este principiul sacro-sanct al magistratului.

În lumina acestor principii și a faptelor petrecute înainte, în timpul și după alegeri, ți-am înfățișat aci două lumi formate din două părți ale aceluiași întreg: magistratura.

Una care a păstrat intactă sanctitatea ideii și a credinței în adevăr și în dreptate, care a purtat cu hotărâre pe umerii săi sacra și puternica credință în sfîntirea ideii că dreptatea este mai presus de orice, gata să se răstignească pentru apărarea și sfîntirea ei și care, în adevăr, apărând onoarea corpului și refuzând să-și trădeze neamul, falsificându-i voința a fost sacrificată.

Alta, lipsită de orice busolă spirituală, lipsită de orice cinste și decență morală, uitând de rosturile și de chemarea ei, oportunistă, carieristă și gata oricând la orice fel de tranzacții, formată din lași și din mișei, a compromis fără rușine și ideea de corpul din care făcea parte, comițând cea mai groaznică crimă pentru neamul românesc, aceea de a falsifica voința țării în momentul cel mai hotărâtor al destinului și viitorului său, pentru meschinul scop de a-și croi drum în carieră, uzând de înșelăciune, lingușire și trădare.

Și crima este cu atât mai mare cu cât, prin contrast cu ceilalți, faptele oribile ce au comis au ajutat străinilor de neam și de sine cu noi să se instaleze la conducerea țării, producând prin înșelătorie și cu ajutor străin totală schimbare de regim în Țara Românească, în contra voinței poporului, cu zeci de mii de suflete cinstite zăcând prin închisori și prin lagărele de concentrare și de muncă și cu atâtea mii și mii de morminte presărate pe plaiurile țării și de suflete curate plecate fără de urmă.

Pe cât de demnă, frumoasă, nobilă, curată, cinstită și românească a fost și va fi socotită ținuta celor dintâi pe atât de oribilă și de murdară este aceia a falsificatorilor și trădătorilor de neam din grupa a doua, pentru care orice pedeapsă, oricât de gravă imaginabilă ar fi, nu-i prea mare și nici suficientă spre a răsplăti trădarea lor.

Mușceleni și Câmpulungeni, falsificatorii voinței voastre și trădătorii neamului, magistrați, ingineri, ofițeri, funcționari, profesori și învățători, sunt în cea mai mare parte din Câmpulung și din satele din jur. Îi cunoașteți acum pe toți și vă întâlniți cu ei atât de des și pe stradă și în oficiu. Nu-i uitați și nici nu-i scăpați de sub privirile voastre. Și lângă aceștia așezați-i pe toți ceilalți, Patraulea, Iacomim, Minculescu, etc.

Prin ei vi s-a adus greul zilei de azi. Prin ei, cei mai buni fii ai neamului zac prin închisori. Prin ei s-a stins viața atâtor alții, încă de mult. Cu ajutorul lor străinii de neam și de sânge cu noi vă asupresc. Cu ajutorul lor vi s-a răpit tot ce ați avut și sunteți condamnați să suferiți pe nedrept sclavia comunistă. Cu ajutorul lor ați ajuns muritori de foame și voi și familiile voastre.

Nu-i uitați și nu-i iertați! Dreapta judecată trebuie să dea fiecăruia ceea ce merită, după faptele sale.

Iar voi, Domneștenilor, nu uitați că din satul vostru a pornit d-l Gh. Șuța, luptătorul neînfricat, fala și mândria voastră, care a fost ucis mișelește de gloanțele securității comuniste. Ridicat din mijlocul vostru, a fost asasinat în miez de noapte în mod laș și perfid, din ordinul Partidului Comunist, punându-se astfel capăt vieții unui erou, a cărui inimă a încetat să mai bată pentru totdeauna. A fost ucis mișelește un mare luptător care să mai bată pentru totdeauna. A fost ucis mișelește un mare luptător care întruchipa mândria, speranța, patriotismul și onoarea voastră. A căzut străpuns de gloanțele asasinilor comuniști, luptând pentru a vă scăpa de sub jugul tiraniei comuniste și de sub apăsarea greului zilelor de azi.

Cu moartea lui s-a fărâmat o verigă puternică din lanțul simbolurilor vii ale rezistenței și luptei pentru eliberarea celor ce trăiesc sub apăsarea barbariei comuniste, pentru eliberarea neamului întreg. Imaginea lui scumpă să nu se șteargă niciodată din inimile voastre, ale prietenilor lui dragi și ale miilor de luptători de pe Râul Doamnei și cu toții strigați de la un capăt la celălalt vestea zguduitorii tragedii.

El trăiește și va trăi în veci, ascuns în gândurile și faptele voastre, ale patrioților domneșteni, prietenii lui de luptă pentru viitorul frumos al neamului, al legii și al datinei strămoșești, țeluri atât de mărețe, care au încununat totdeauna fruntea eroilor luptei pentru libertate. El va trăi în veci ca o amintire a luptei voastre. Pe mormântul său să se aștearnă odată cu florile primăverii și mărturia voastră că nu veți înceta niciodată lupta la care v-ați angajat, iar dragostea voastră fierbinte pentru eroul vostru să se alăture credinței nestrămutate în triumful cauzei voastre drepte, care este triumful cauzei întregului neam românesc. Cu aceste gânduri să vă duceți viața pe drumurile croite de el. Gh. Șuța este fiul vostru. A crescut împreună cu voi pe plaiurile voastre și vouă v-a slujit. Cinstiți-l așa cum trebuie și urmăriți-i fapta. Jertfa lui supremă și nemuritoare vă cheamă la datorie. Iar lupta voastră pentru eliberarea de sub tirania comunistă să prindă rădăcini cât mai puternice și să se întindă cât mai departe. Încredeți-vă în conducătorii voștri și urmați-i cu credință. Numai astfel energia, curajul și voința voastră vor găsi dimensiunile idealului pentru care luptați, de a vă salva și pe voi și neamul întreg din apele tulburi și amare ale tiraniei comuniste.

În curând soarele primăverii va lumina din nou pe plaiurile noastre, încununând cu izbânda finală speranțele care pâlpâie în sufletele voastre. Nu lăsați ca vremea să vă tocească neconținut și să vă plece frunțile către pământ.

Faceți să crească zi cu zi, ceas cu ceas, ura și revolta voastră împotriva cotropitorilor comuniști. Nu uitați și nu iertați pe asasini. Ucigașii nu trebuie să scape de dreapta voastră judecată, căci ziua socotelilor finale se apropie cu pași repezi.

Dar din satul vostru a ieșit și nemernicul și ticălosul de Buceloiu, judecătorul „câștigat cauzei” contra d-lui I. Mihalache și judecătorul „verificat democrat” care a falsificat rezultatul alegerilor și a primit bani de la comuniști, răsplătit astfel pentru mârșavele lui fapte. El a aruncat pata rușinii asupra satului vostru. Prin el și prin atâția alții ca el s-a întronat stăpânirea comunistă în țara noastră și s-a adus tot greul care apasă pe grumazurile noastre.

Dacă n-ar fi fost el și alții de seama lui, comuniștii nu s-ar fi putut instala la putere și Gh. Șuța n-ar fi fost asasinat.

Iată deosebirea între Gh. Șuța, stejarul falnic și neclătinat de vânturi, cu rădăcinile atât de adânc înfipite în adâncime și cu vârfurile tinzând către înaltul cerului, ca să cuprindă sub ramurile lui tot Râul Doamnei, din munte și până departe – și între urâtenia, stârpitura și planta târâtoare de Buceloiu, a cărui valoare nu întrece pe a viermelui care scapă să nu fie călcat, fiindcă produce scârbă, sau a gândacului care scapă să nu fie strivit, fiindcă răspândește miros urât.

Nu-i uitați Domneștenilor. Dați fiecăruia ce i se cuvine.

Și acum, parafrazând cele scrise de marele istoric Kirițescu, mă adresez vouă, prietenilor de suferință ca și mine și românilor de pretutindeni, cu inima plină de ce este curat și cu adevărat românesc, care răzbateți astăzi atât de greu în amarul suferințelor, străbătându-le cu sufletul neînfricat și care veți avea mâine posibilitatea să vă bucurați în liniște de frumosul vieții și de binefacerile ei, să nu uitați că pentru a vă dobândi acestea, mii și mii de alți luptători, cu suflete mândre și curate, condamnați de o soartă implacabilă, au plătit cu sângele lor bucuria voastră, sfârșindu-și viața în chinuri, lipsuri și privațiuni, fie în fața gloanțelor, fie prin beciurile securității, sau printre zidurile temnițelor comuniste, stropind cu sângele lor lespezile și zidurile care-i înconjurau, sau rătăcind prin munți și păduri, ducându-se cu zeci de ani mai devreme acolo unde se duce orice lucru de pe pământ și unde ne vom duce și noi cu toții în ordinea mai dinainte stabilită de soartă.

Gândiți-vă că ei, deși au trecut prin țesătura celei mai înspăimântătoare tragedii, totuși suferințele care le-au mistuit făptura nu le-au putut mistui nici curajul și nici credința pe care o păstrau în suflet ca răsărită dintr-o sămânță divină, într-o nouă viață de libertate și de pace pentru întregul neam românesc.

Tragedia lor să fie adânc sădită în inimile voastre. Nu treceți grăbiți și nepăsători pe lângă mormintele lor proaspete. Opriți-vă un moment, reculegeți-vă, meditați și plecați-vă smeriți. Și în trupurile lor, ca și într-al vostru, a bătut odată o inimă caldă, s-au frământat doruri și au răsărit speranțe. Plecați urechea și ascultați-le chemarea și chiar dacă ochii voștri nu i-au zărit vreodată, să vă bucurați – plângând.

Lângă mormintele lor nu se vorbește, se spune doar din ochi și se picură din gene, luându-se și purtându-se în inimi răsunetul durerii lor.

Căutați de întâlniți pe acei care suferind au rezistat și au învins, sfărâmând lanțurile tiraniei comuniste și, reușind să supraviețuiască, au ajuns până la voi. Apropiați-vă de ei cu sufletele încrezătoare în fața viitorului, dați-le din viața voastră și umpleți-vă de a lor. Cufundați-vă cu mult curaj, alături de ei, în aceleași visuri, gânduri, meditații, preocupări și perspective.

La poarta vieții voastre vor bate năpraznic noile comandamente ale viitorului, supremația valorii, a legii și a dreptății, în ordine, disciplină și ierarhie.

Așezați lângă voi și comparați cele trecute cu cele viitoare și după ce ați cunoscut ce este noaptea comunistă, cunoașteți așa cum trebuie lumina zilei, cu deplina revărsare a zorilor și cununa martirilor stând deasupra voastră.

Încorporați în voi timpul și viața ce vă vor surâde amplificându-le cu drag. Înnobilati-le prin noblețea năzuințelor și prin duritatea luptătorilor, dând vieții alt sens, alt viitor și alt suflet decât acel al barbariei comuniste. Nu salturi în necunoscut, iar stăpâni, trebuie să fim noi la casa noastră.

Ridicați-vă către ele și, în locul trecutului comunist, tiranic și despotic, care spusese „noapte bună” vieții voastre, așterneți în fața viitorului care vă va surâde și vă va striga cu putere „bună dimineata”.

Colegule care mâine vei urca din nou, sau pentru prima dată treptele magistraturii, cu sufletul plin de avânt și cu încredere în gusturile chemării tale, citește cu atenție cele scrise de mine aici. Amintirea acestor vremuri de groaznică prăbușire morală a cel puțin jumătate din magistratura țării, alături de atâția ofițeri, procurori, ingineri, învățători și funcționari, prin evocarea ei, consemnarea ei simplă în această lucrare, va avea darul să te ajute și pe tine și pe toți acei care vor încerca vreodată să scotocească în trecut, pentru cunoașterea adevărului substraturilor adânci ale istoriei vremurilor trăite de noi astăzi, în vremea celei mai grele și mai frământate cotituri din istoria neamului, cum s-a ajuns aici și prin ce mijloace, de cine conduse, cu ce scop, etc., iar din rușinea lor reține care este drumul pe care să-l urmezi în viitor.

N-am expus și nici n-am condamnat oameni și fapte care-mi sunt străine. Din contră, am prezentat ceea ce am trăit, am văzut și am verificat, eu însumi fiind prezent în centrul lor prin profesiunea postului ce am ocupat, închizând doar în cuvinte câteva clipe de viață adevărată.

Prăbușirea morală și descompunerea acestor magistrați este cu atât mai de condamnat cu cât, în loc să-și pună știința și talentul în slujba adevărului și a dreptății, făcând abstracție de persoane și orice considerente politice, s-au alăturat, din meschine interese carieriste, din oportunism și din lașitate, aceora care nu numai că n-au pus nici o cărămidă în temelia edificiului acestui neam și care, printr-o conspirație atât de necinstită și de odioasă, au stropit cu noroi în toți oamenii, proemineți, cinstiți și cu o reputație imaculată, ca să rămână o urmă de bănuială și să nu mai existe nimic curat din ceea ce a fost din trecutul țării noastre.

Nu sunt un „retardatar” care, având preferințe pentru trecut nu-și dă seama că-și exprimă presimțirea propriului său sfârșit. Nu. Îmi dau seama că vremurile se schimbă, că o lume nouă se zămislește undeva, o lume a viitorului, tânără, entuziastă și dornică de mai bine și care va schimba multe din cele ce au fost. Nu trăiesc deci dincolo de timp, ascultând tic-tacul vechilor deprinderi ale căror tipare au fost sfărâmate de pulsul noilor principii, care-și reclamă realizarea.

Dar nici nu fac parte dintre aceia care pun la temelia vieții „lupta de clasă” și răsturnarea stărilor actuale prin „revoluția permanentă și violentă”.

Oricât ar fi de tumultoasă vremea și oricât s-ar impune cuiva să fie contemporan cu actualitatea, voi rămâne fidel principiului că magistratura nu se poate coborî de pe pedestalul ei, alăturându-se strâmbei și strâmtei concepții comuniste a luptei de clasă și a revoluției violente și permanente și cu atât mai mult magistratura nu poate fi instrumentul de falsificare a voinței majoritare în favoarea unei infime minorități străine de neam și de sânge cu noi, sprijiniți de alte forțe străine, altele decât acelea ale voinței neamului.

Voi rămâne totdeauna fidel principiului că magistratura nu poate fi instrumentul introducerii „libertății comuniste”, a „luptei de clasă”, înveșmântată în zdrențele murdare ale mizeriei, ale foametei și ale sfidării oricărei demnități omenești.

Colegule, am scris tare, hotărât și răspicat, dar drept, afirmând adevărul. N-am cruțat nici omul și nici fapta. Scriind astfel am vrut să arăt tuturor, cu curaj și cinste, numele și infamele fapte ale magistraților „câștigați cauzei”, ale magistraților „verificați democrați”, ale magistraților „inculpați pentru abuzuri și falsuri”, ale acelor care constituie o rușine pentru noi.

Scriind fără cruțare, am vrut să arăt tuturor că nu ne solidarizăm cu ei, că magistratura actuală nu este magistratura Țării Românești, ci a Republicii Populare, a vremurilor de „democrație populară”, magistratura parveniților, căroara, ca să promoveze, nu le-a trebuit nici conștiință și nici onoare, magistratura care a învățat marea artă de a nu roși de nimeni și de nimic. Și faptele odioase ce au comis și josnicia la care s-au coborât constituie o lecție destul de aspră pentru noi care ne-a adus destulă umilință în fața întregii suflări românești, fiindcă cele ce s-au petrecut la Mușcel n-au constituit un „caz” izolat ca fapte și oameni ci un „tot”, practicat de comuniști în același fel pe întreg cuprinsul țării, recrutând ca agenți executori pe magistrați dovediți lași și mișei.

Cu ajutorul tău, colegule de mâine, trebuie executată readucerea magistraturii la rosturile și chemarea ei, reșezând-o pe soclul de odinioară. Și în desăvârșirea acestei opere de purificare totul trebuie luat de la capăt. Trebuie curățată magistratura de toate aceste buruieni ce au crescut în câmpul ei fiindcă nici conștiința colectivă și nici aceea individuală nu mai pot răbda să fie conduse și înșelate de oamenii falși și compromiși, slujind altei idei decât dreptății și dreptului, de oameni care, falsificându-i voința, a obligat-o să primească tirania unei doctrine politice imperfecte, mai aspre, mai necruțătoare, mai autocrate, tiranice și

despotice decât și-a putut imagina vreodată mintea omenească a secolului actual.

Și fiindcă avem astăzi în fața noastră o magistratură coruptă și sperjură, care și-a călcat jurământul depus de a respecta legea și față de consecințele extraordinare ale falsificării alegerilor din 19 noiembrie 1946, în întreaga noastră orânduire statală și față de tot ceea ce țara și neamul au avut de suferit, este cazul să se aducă legi care să sancționeze cu mai aspre pedepse orice abatere intenționată a magistratului de la obligațiunile sale profesionale și mai ales în materie de alegeri, mergând până la pedeapsa cu moartea și confiscarea averii, pe lângă responsabilitatea civilă directă față de cei lezați.

Și opera n-ar putea fi desăvârșită decât dacă s-ar lua din mâna guvernanților posibilitatea emiterii decretelor de amnistie a infracțiunilor comise în alegeri, prin introducerea chiar în Constituție a unui asemenea text prohibitiv.

Dar țara întreagă, neamul întreg, noi toți care am suferit consecințele falsurilor nerușinate comise în alegeri, magistratura cinstită dar sacrificată, cerem ca să se facă cercetări amănunțite pe întreg cuprinsul țării și să se identifice toți acei care au comis arestări, abuzuri, bătăi, crime, fraude și falsuri, tot, absolut tot, în alegerile din 19 noiembrie 1946, cu excluderea vinovaților de la orice funcțiuni politice, cu pierderea drepturilor civile și politice și pierderea drepturilor la pensie și cu cărți de identitate speciale, ca să fie ușor de identificat oriunde ar apărea.

Iar la îndeplinirea acestei opere să se apeleze la magistratura cinstită dar sacrificată, pentru că în felul acesta să se poată spăla rușinea care apasă asupra ei. Și aceasta cu atât mai mult cu cât infractorii nerușinați din corpul magistraturii ocupă astăzi cele mai înalte posturi în ierarhia judecătorească.

PARTEA A II-A

Este greu să încerc să scriu povestea vieții mele petrecută în acești aproape 10 ani de până acum trăiți în rezistență, căci sunt căutat continuu și peste tot, fiindcă această lucrare cere un timp liniștit și de concentrare, iar nu zbucium și frământări, cum sunt acelea pe care le trăiesc eu, gata oricând să plec la drum și să caut un alt adăpost, purtând cu mine micul echipament ce posed, strecurându-mă ca vulpea, numai prin păduri și pe poteci lăturalnice și numai în miez de noapte.

Îmi dau seama bine că, pentru a nu fi descoperit și prins, trebuie să fiu într-o continuă atenție mărită mai ales că și intimidarea își poate spune oricând cuvântul.

Așternând totuși pe hârtie, în astfel de împrejurări, gândurile și relatând faptele petrecute, îmi dau iarăși destul de bine seama că eu singur contribui la ușurarea cercetărilor în cazul când rândurile acestea ar cădea în mâna securității comuniste. Pun la dispoziția urmăritorilor datele și amănuntele referitoare la felul cum mi-am petrecut timpul, pe unde anume, cu cine m-am întâlnit și ce am discutat, ce gânduri m-au stăpânit și ce țeluri am urmărit. Contribui astfel nu numai la dezastrul meu propriu, dar sacrific și pe toți acei care au fost lângă mine nu numai cu gândul dar și cu fapta, cauzându-le cele mai mari dificultăți acum când, pentru comuniști practica de a se dispensa de adversari prin „lichidare” este atât de curentă și de simplă.

Dar întrucât aceste fapte își pot avea însemnătatea lor prin timpul și împrejurările în care s-au petrecut și prin mijloacele întrebuințate și scopurile urmărite, îndepărtând vâlul care ar putea să le acopere prin trecerea timpului și întrucât acei care m-au ajutat în aceste vremuri atât de zbuciumate, atât de nepăsătoare și atât de riscante și-au pus în pericol nu numai propria lor libertate și liniștea căminului, dar chiar și viața, numai pentru ca să o salveze pe a mea, aceștia nu mai sunt oameni, ci prin contrast cu informatorii, trădătorii și agenții informatori comuniști, nu mai sunt simple ființe umane, ci eroi, în adevăratul înțeles al cuvântului.

Și întrucât veștile ce pătrund până la mine arată furia sălbatică a celor ce mă urmăresc, iar în cazul când aș fi prins s-ar putea să nu mai văd lumina zilei, înfrunt necunoscutul și încerc să arăt pe scurt atât cele petrecute de mine cât și cine sunt acei care m-au sprijinit, pentru ca astfel să nu fie dați uitării niciodată. Sunt excepții demne să fie cunoscute nu numai pentru curajul care i-a caracterizat, ci și pentru sfințenia gândurilor care ia-u stăpânit și tenacitatea cu care au luptat contra cotropitorilor comuniști. Sunt oameni simpli dar cinstiți, suflete alese și nobile, care mi-au arătat atâta bunătate și mi-au purtat o prietenie atât de delicată.

Și lupta lor tăcută dar perseverentă pentru a-mi salva viața este și va rămâne pentru totdeauna presărată cu florile recunoștinței mele.

DEMISIA DIN MAGISTRATURĂ, ÎNSCRIEREA ÎN BAROU ȘI CONTESTAȚIA COMUNIȘTILOR

După prima delegație de 18 zile ce-mi fusese dată în Minister, am primit o nouă delegație la Judecătoria Topologu din Județul Tulcea. Această nouă delegație m-a surprins. Știam că un Prim Președinte de Tribunal, aflat efectiv în funcțiune la conducerea instanței respective, nu putea fi delegat la o altă instanță, necidecum la o instanță inferioară. Măsura avea caracter de pedeapsă și chiar pentru motive determinate, era ilegală și n-am înțeles s-o execut.

Să fi apelat contra ei, n-aveam cui să mă adresez.

Dar de ce să fiu delegat tocmai în județul Tulcea? De ce tocmai în fieful electoral al fostul Secretar G-ral Olteanu, avocat comunist de Tulcea, candidat la alegerile parlamentare pe lista Blocului din acest județ și care se afla acum pe teren, în propagandă politică? De ce tocmai la o judecătorie situată în mijlocul județului, fără cale ferată și fără mijloace de locomotație?

Cine indicase această judecătorie și de ce tocmai în ajunul alegerilor?

Personal nu-l cunoșteam pe Secretarul G-ral Olteanu. Ne cunoșteam doar de la distanță și numai legat de cele întâmplate în jurul procesului d-lui Mihalache. Îi dădusem cu această ocazie o lecție destul de usturătoare, care-i lipsea și-i era necesară, aducându-i destulă umilință. Arătasem acestui ticălos că nu este suficient să fi Secretar G-ral la Justiție pentru ca să ai nerușinarea să crezi că-ți este permis să te amesteci în soluționarea cauzelor pendente în fața instanțelor judecătorești. Mai existau, deci, și alți judecători decât cei pe care-i cunoscuse d-sa.

Și dacă un magistrat corect, nu-și mai putea avea nici libertatea de gândire și de acțiune și dacă astfel de fapte se petreceau atunci când titularul Ministerului de Justiție era chiar un profesor de la Facultatea de Drept și în plus, dacă toți nechematii își permiteau să-și bată joc de magistrați, ca cei doi secretari generali comuniști, demnitatea îmi impunea să nu mai rămân în magistratură și mi-am înaintat demisia, bănuind, după antecedente, că și delegarea mea la Jud. Topologu își avea tâlcul său.

Iată aceste antecedente:

În timpul delegației mele la Minister, sosind într-una din zile la Câmpulung în urma unei permisii speciale, am fost sfătuit de diferiți prieteni să fiu cu mare băgare de seamă, fiindcă cei de la conducerea Partidului Comunist au hotărât „lichidarea mea”.

Reamintindu-mi cele rostite la meeting, cele ce-mi comunicase colegul Cristea și atitudinea ostilă, manifestată continuu față de mine de comuniști și punându-le în legătură și cu noile informații, am început să fiu

mai atent cu cele ce se petreceau în jurul meu. Aflu de asemenea că un individ care făcea parte din tineretul comunist a primit însărcinarea, împreună cu echipa sa, să execute hotărârea partidului. Auzisem de numele acestui tânăr fiindcă împreună cu echipa pe care o conducea spărsese geamurile la locuința d-lui Titi Georgescu, în care d-nii I. Mihalache și Maniu locuiseră în timpul procesului.

După câțva timp, sunt încunoștițat că acest tânăr dorește să-mi vorbească. Aflând că acum este în dezacord cu conducerea partidului și luând măsurile necesare, l-am întâlnit într-o după amiază și personal mi-a comunicat următoarele:

- Am făcut parte dintre membrii tineretului comunist și am executat cu echipa mea multe din însărcinările ordonate de partid. Tot eu am spart și geamurile la locuința d-lui Titi Georgescu, tot din ordinul partidului. Având multă încredere în mine, am fost chemat și mi s-a dat însărcinarea ca, împreună cu ai mei, să vă suprimăm fără nici o teamă de răspundere. Văzând ce vor să facă din mine, un criminal, am refuzat însărcinarea și mi-am prezentat demisia, care mi-a fost respinsă, dar de atunci nu m-am mai dus pe la partid. Feriți-vă, pentru că mai sunt și alte persoane care au primit această însărcinare.

N-au trecut decât câteva zile când, întâlnindu-mă cu comisarul Dinulescu, care făcea parte din Siguranța Județului. Sunt oprit de d-sa pentru a-mi spune:

- Domnule Prim Președinte, feriti-vă fiindcă vă este viața în pericol. S-a hotărât să fiți suprimat.

Această comunicare, făcută de o persoană care avea calitatea de Comisar la Siguranța locală, m-a determinat să ies din pasivitate și să mă adresez Parchetului cu următoarea cerere, pe care o reiau după câte îmi amintesc, neavând copia în posesia mea:

Domnule Prim-Procuror,

Am onoare a vă aduce la cunoștință următoarele:

Sunt pentru a șasea oară înștiințat că conducerea Partidului Comunist a hotărât suprimarea mea.

Față de această situație, vă rog să luați act că mă voi considera în legitimă apărare față de orice încercare de a fi angajat în vreo acțiune de natură să provoace vreun incident.

Ca organizatori ai acestui complot indic conducerea Partidului Comunist local și îndeosebi pe:

I. Mitu, cizmar, șeful poliției și siguranței locale, pe Ciocănescu și Olteanu, muncitori la I.A.R., conducătorii comuniști locali.

În consecință vă rog să binevoiți a lua măsurile legale pentru prevenirea oricărei eventualități.

ss. A. Marinescu

Prim Președinte Tribunal Mușcel

Ulterior, întâlnind pe unul dintre fruntașii Partidului Comunist i-am atras atenția că sunt la curent cu cele puse la cale de conducerea acestuia referitor la persoana mea și mă voi apăra, și dacă, trăgând mai întâi, mă veți doborî, noroc bun! Dar dacă trag eu întâi, să știți că sunt vânător și nu voi greși ținta. I-am arătat și cuțitul de vânătoare pe care-l aveam într-un toc special la cingătoare și revolverul pe care-l aveam în buzunar. În fața acestei situații, văzându-se descoperiți, mai ales că planurile comuniste erau cunoscut acum peste tot, conducerea a trebuit să bată în retragere. (Se poate proba cu datele comunicate de învățătorul din com Vulturești, care a fost în lagăr, despre lichidarea mea)

Am făcut tot ce am putut, mai mult nu era posibil. Să fi formulat acțiune penală în contra conducerii comuniste, nu era posibil. Aș fi fost obligat să indic martorii pe care îmi sprijineam cererea și în acest fel descopeream pe informatorii mei atât de binevoitori, care se bazau pe discreția mea, ceea ce nu puteam face. Mai ales comisarul Dinulescu ar fi fost cu siguranță lichidat înaintea mea, sub acuzația că a divulgat secretele serviciului „criminalului și banditului de Marinescu”.

Și astăzi, după trecerea timpului și prin comparație, reflectând asupra acestei situații, îmi dau seama cât adevăr a fost în cuvintele acestui comisar și a celorlalți informatori.

Și Gh. Șuța, fruntașul de pe Râul Doamnei, a fost asasinat în Martie 1948, tot din ordinul Partidului Comunist, prin agenții Siguranței conduse de Alexiu, care cu câteva luni înainte de acest asasinat, se exprimase la adresa mea:

– Dacă ne cade în mână, nu mai vede lumina zilei.

Și dacă aș fi înaintat plângere, cine să facă cercetările, să deschidă acțiune publică și s-o susțină? Mihăescu care se acoperise de ridicol și se sustrăsese în mod laș de la procesul cismarului Mitu, același șef al Poliției și atunci ca și acum? Sau Buceloiu și ceilalți „verificați democrați”?

În acest timp apăruse legea care dădea dreptul la pensie tuturor magistraților care aveau 20 de ani de serviciu și odată cu prezentarea demisiei am cerut și acordarea dreptului la pensie.

Aveam 22 de ani de serviciu ca magistrat. Statul acorda din oficiu încă cinci. Patru ani cât fusesem student funcționasem la Casa de Depuneri, având gradul de șef de birou clasa II, timp în care mi se făcuseră în mod regulat reținerile pentru pensie, la toate acestea se mai adăugau încă 242 de zile servite pe front, în prima linie, ca ofițer voluntar, în campania din 1917-1918, acumulând astfel 32 de ani de serviciu.

Cererea de pensionare mi-a fost admisă cu foarte mare greutate și numai după ce Secretarul G-ral a primit informația că sunt prezent la serviciu la Topologu, ceea ce nu era adevărat.

Și astfel, fără voia mea și cu multă strângere de inimă, am fost forțat să demisionez din magistratură pe data de 8 Ianuarie 1947, după 22 de ani de serviciu. Tot la această dată m-am înscris și în Barou. Dar și aici s-a întâmplat cu mine ceea ce s-a întâmplat cu atâția colegi ai mei.

Aflasem că de la Centru se dăduse ordin avocaților comuniști și aliaților lor să pună tot felul de piedici magistraților care, îndepărtați din serviciu, cereau înscrierea în barou, contestându-se toate cererile și toate deciziile de admitere, pentru ca să se întârzie astfel cât mai mult posibil înscrierea și deci posibilitatea ca fiecare să-și câștige liber existența. Făcea și aceasta, parte din metodele murdare puse în practică de comuniști.

Am depus cerere de înscriere la baroul Mușcel în ajunul Crăciunului, făcându-se imediat publicațiile legale și afișarea. Termenul de contestație expira în ziua de 7 Ianuarie, deci după încetarea vacanței de Crăciun la Tribunal.

Conducerea Baroului de Mușcel, reprezentată de Decan și Secretar, a fost extrem de serviabilă și a făcut tot posibilul pentru a-mi urgenta înscrierea, pentru care le sunt recunoscător.

Când în ziua de 8 Ianuarie a devenit cunoscut înscrierea mea în Barou, expirase termenul de contestație.

S-a declarat totuși recurs.

Urmărind rezolvarea cât mai urgentă, m-am deplasat la București. Din Consiliul Uniunii făceau parte ca membrii și avocații Nițulescu și Olteanu. Primul pledase împotriva d-lui Mihalache, iar secundul fusese Secretarul G-ral al Ministerului. Trebuia deci să-i evit pe cât posibil și să nu le dau ocazia să se ocupe de mine.

Secretarul Uniunii era d-l Avocat Vlădescu, extrem de manierat, serviabil și înțelegător. Cunoștea cauza mea și a făcut tot posibilul să o rezolve cât mai urgent.

Întocmind decizia de respingere a recursului ca tardiv, a și prezentat-o spre semnare membrilor prezenți, printre care nu se aflau cei doi de mai sus. Obținându-se numărul legal de semnături – 3 din 5 – decizia de respingere a și fost pusă în executare, în care scop mi s-au predat lucrările necesare către Baroul Mușcel. Iată o persoană care merită toată stima și considerația mea. Recursul fusese astfel soluționat în termen de șase zile de la înregistrarea lui la Baroul de Mușcel.

Pe ziua de 14 Ianuarie m-am prezentat la Tribunal ca avocat, iar nu ca Prim Președinte și mărturisesc, am avut o strângere de inimă, dar și o mare, foarte mare satisfacție.

Prima, pentru că am părăsit o carieră căreia mă dedicasem cu tot sufletul și cu toate puterile, renunțând în 1924 la perspectivele ce mi se

confereau să continui studiile Teologice la Strasburg sau la Oxford, ca bursier al Statului, pentru obținerea doctoratului.

Secunda, am avut ca magistrat un singur crez: Dreptatea mai presus de orice, iar nu ca atâția alți magistrați „verificați democrați”, care conduși de motive josnice, n-au avut niciodată o credință demnă și constantă, impusă de roba ce purtau și care ce-au crezut ieri, nu mai cred azi, și ce cred azi nu vor mai crede mâine.

N-am primit inferiorizarea morală a persoanei mele, nu mi-am pierdut onoarea, n-am fost sluga zâmbetelor altora și am respins rușinoasa propunere de a obține succese în carieră și în starea materială în disprețul demnității de om și de magistrat, așa cum au făcut atâția alții, care, ca răsplată a cotiturilor morale parcurse, au ajuns în cele mai înalte posturi ale magistraturii.

Voi munci, în noua profesie, până când împrejurările îmi vor permite să reiau drumurile pe care am pășit prima dată.

Dar și acum, ca și atunci când am pășit pentru prima dată în tribunal ca avocat, zâmbesc cu o aducere aminte.

Citisem undeva că avocatul trebuie să-și pună știința și talentul în slujba aceluia pe care-l apără, făcând cu totul abstracție de persoana și convingerile proprii, iar mai departe „ca să izbutească în avocatură îi trebuie tot atât de puțină conștiință ca și când ar izbuti să facă bani fără profesie.” Oare așa să fie? În legea de organizare a Corpului de avocați parcă se spunea altfel.

Deocamdată mărturisesc că, în prima zi, am încasat ca onorar o sumă egală cu salariul ce primeam ca Prim Președinte pe timp de un an. Am avut astfel ocazia să văd atât de bine viața de sacrificiu pe care o duceau magistrații, cu salariile de mizerie pe care le primeau.

Nu eram însă obișnuit cu viața de avocat și nu știam să tocmesc procesele, astfel că onorariile mele erau, fără voia mea, cu mult disproportionale față de cele ale celorlalți avocați și în dezacord cu serviciile mele. Și această tocmeală n-a putut niciodată să intre în sângele meu.

Am făcut însă o constatare. Pe lângă avocații bine pregătiți, serioși, erau unii care, deși destul de modești ca profesioniști, se mențineau totuși la un preț ridicat, deși nu aveau nici un merit. Iar societatea care, în ansamblul ei, e lipsită de discernământ îi accepta ca atare. Știau să scoată bani și din piatră seacă și se gajau să facă anumite lucrări, deși rezultatul lor negativ era sigur încă de la început.

PRIMELE ARESTĂRI. TRECEREA ÎN REZISTENȚĂ

Se crezuse că alegerile vor fi un triumf al adevărului și frumosului. Se crezuse că va fi o adevărată sărbătoare a întregii suflări românești și un început de realizarea a unor speranțe de mai bine. Se crezuse că vor fi sfârșitul atâtor ani de suferință în care tot felul de aventurieri (favorizați de împrejurări) ajunseseră la cârma statului, în împrejurări fatale, străine cu totul de realitatea vieții.

Se crezuse în fine că adevărații exponenți ai votului universal „direct și secret”, vor lua în mâinile lor conducerea statului, în cel mai greu moment de pe parcursul ultimelor decenii.

Dar ce deziluzie! Ce crud sfârșit! Ce rușine față de tot ce s-a sperat să fie atât de frumos!

Alegerile au fost rezultatul celei mai nerușinate excrocherii, a falsurilor ordinare, a corupției și a celei mai josnice escamontări a votului alegătorilor și ceea ce a urmat nu putea fi decât încununarea acestei josnicii din partea unor oameni și mai josnici decât mijloacele întrebuintate.

Într-una din diminețile celei de a doua jumătăți a lunii martie 1947 s-a aflat că peste noapte au fost arestați și ridicați de Siguranță d-nii Profesori Dumitrescu și Bîlea și d-l Titi Georgescu. Primul era Secretarul Organizației Județene a Partidului Național Țărănesc, iar secunzii șefi de sectoare, foști luptători de prima linie ai acestui partid.

Nu s-a putut lua nici un contact cu ei și tot în miez de noapte au și fost transportați într-o direcție necunoscută.

Acesta a fost primul lot de arestați din Câmpulung și odată cu el și primul fior de groază a cuprins sufletele tuturor.

Începuseră să fie puse în practică metodele comuniste de terorizare a opiniei publice și de dominare prin forță a situației dobândită prin fraudă, metode împrumutate de la vecinii de la răsărit. Și acesta era doar începutul.

Târziu s-a aflat că cei arestați se aflau în lagăr la Pitești după ce făcuseră cunoștință și cu Siguranța din București. S-a trăit sub această presiune încă o lună și jumătate. Personal îmi vedeam de ocupația mea, fiind foarte mulțumit de rezultatele obținute.

Întâmplându-se ca ziua de 4 mai să cadă într-o duminică, am plecat ca de obicei pe munți, așa cum practicasem ani de zile, atât ca vânător, cât și ca admirator al naturii.

Prin oraș circulau multe șoaapte că în curând va avea loc un nou lot de arestări. Informându-mă, am aflat că ordinul Ministerului de Interne era ca alegerea să se facă de către organele comuniste locale, după aprecierea lor, numai să se completeze numărul ce se indicase. Mă așteptam deci la orice surpriză, mai ales că, într-una din zile, d-l Căpitan

Enescu, garda mea, m-a anunțat că din informațiile ce posedă, în noul lot de arestări voi fi cuprins și eu.

Un nou capăt de acuzare mi se imputa de comuniști și anume că am semnat primul Procesul-verbal de constituire al Asociației de Strângerea Legăturilor de Prietenie Româno-Americane, fapt ce fusese pe larg discutat și comentat în cercurile comuniste locale.

În excursie s-a întâmplat să sufăr de o puternică intoxicație datorită căreia abia m-am putut apropia de casă, fiind complet epuizat. Soția, care abia aștepta înapoierea mea, m-a anunțat că în acea noapte se vor face noi arestări, în care voi fi cuprins și eu. Aveam aproape 39° temperatură și eram extrem de slăbit.

Sfătuindu-ne, am hotărât să nu mă opun acestei arestări, abandonându-mi libertatea în mâna comuniștilor.

Erau orele 24⁰⁰. Mi-am luat rămas bun de la soție și fetiță și am pornit pe drum, fără să cunosc direcția în care să-mi îndrept pașii, gândind că atât de ușor.

Sfătuindu-mă cu mine însumi, am găsit că, datorită stării în care mă aflu, nu era posibil să merg prea departe. M-am adăpostit la familia Mârfa, care m-a primit cu drag. Cum nimeni n-ar fi putut să bănuiască acest popas, mă aflu, pentru un moment la loc sigur, putând urmări de aproape cele ce se petreceau în oraș și dacă am fost sau nu căutat, în caz afirmativ, trebuia să-mi continui drumul; în caz negativ, să merg la tribunal, unde aveam câteva cauze penale.

Prin intermediul gazdei, am aflat că, în adevăr, la orele 5⁰⁰ dimineața am fost căutat de o echipă a Siguranței, care, după ce a percheziționat domiciliul, mi-a ridicat toate armele de vânătoare, dresând un proces-verbal.

Echipa a fost condusă chiar de comisarul Dinulescu care, la plecare i-a atras atenția soției să păstreze cu sfințenie exemplarul II al procesului-verbal ce i-a înmănat, fiindcă poate să folosească odată. Din relatările soției, comisarul s-a purtat în așa fel încât a lăsat impresia că, și dacă aș fi fost acasă, m-ar fi făcut nevăzut, dându-mi posibilitatea să plec.

Printre hârtiile ridicate se afla și copia unui raport confidențial, pe care-l înaintasem Parchetului General pe când eram Prim Procuror. După un an și ceva, un membru de partid care urma o școală de trei săptămâni la Câmpulung, aflându-se într-o duminică la sediul Partidului și răsfoind prin dosare, a dat peste acest proces-verbal. Văzând semnătura mea, l-a ridicat și astfel raportul a ajuns din nou în posesia mea, prezența lui la sediul Partidului, și nu al Siguranței, confirma informația anterioară că totul se hotăra numai la Partid.

Se operaseră în acea noapte cinci arestări reușite. Singur eu, al șaselea, plecasem la timp. Contactul cu cei de acasă nu-l puteam lua,

locuința fiind păzită, iar indignarea Partidului era maximă, acuzând Siguranța de lipsa luării măsurilor de prevedere. Toate încercările Siguranței de a-mi da de urmă au rămas fără rezultat neavând nici o indicație de direcția pe care o urmasem, mai ales că soția le spusese că am plecat la București. Și indignarea era cu atât mai mare cu cât tocmai eu fusesem acela care le scăpasem din mână, iar plecarea mea reușită încuraja și pe alții să facă la fel, reducând la minimum prestigiul Partidului.

Am rămas aci până în seara următoare, primind toate îngrijirile pentru restabilirea sănătății. Tot cu ajutorul gazdei am reușit să iau contact cu unii prieteni. Antenele întinse au funcționat foarte bine, fiind conduse cu mult tact, eu rămânând recunoscător tuturor acelor care, în aceste momente grele, mi-au asigurat plecarea.

De comun acord, am fixat că în seara de 5 Mai să ies din oraș.

Începuse să plouă, așa că plecarea era foarte mult ușurată. La orele 22⁰⁰ trebuia să mă întâlnesc pe Flămânda, sus, cu prietenul Victor Suicescu, care urma să-mi aducă un pistol automat ce-mi lipsea. D-șoara Tuța Țărăngoi, sora gazdei, s-a oferit să mă ajute, ieșind împreună la braț, sub umbrelă. Și acum îmi răsună în minte cuvintele d-șoarei, rostite cu atâta curaj.

– Fir-ar ai dracului de comuniști, vă conduc eu și vom reuși să trecem ușor printre ei.

În ființa aceasta modestă, liniștită și cuminte, erau acumulate atâta energie, hotărâre și curaj, cum niciodată n-aș fi bănuț. Veselă și plină de încredere, cu zâmbetul cald și binevoitor, m-a luat la braț și am pornit sub umbrela mult aplecată, spre a ne ascunde complet fața, după ce îmi luasem rămas bun de la acești prieteni dragi, care au făcut atât de mult pentru mine, cu atât de mult risc pentru ei. Trebuia să urmez cât mai repede drumul cel mai scurt ca să ieșim din raza orașului și să ajung la punctul indicat. Coborând strada spre uzină, o aud pe d-ra spunând:

– Nu știu cine ne urmărește. Poate o fi cineva de la Siguranță. De unde a răsarit? Nu vă uitați înapoi și să grăbim pasul.

Nu mi-am pierdut nici o clipă curajul și nici prezența de spirit. Am trecut podul; persoana necunoscută după noi, la 20 pași în urmă. Am luat-o pe Bulevardul Cuza-Vodă după noi. Am trecut pe Str. Locotenent Rădulescu, tot după noi. Văzând aceasta, i-am spus d-șoarei:

– D-ta să dispari la prima cotitură și să revii în oraș cum vei putea, iar eu voi sări în grădină și-mi voi continua singur drumul, ceea ce am și făcut.

Ploua și încă binișor. N-am avut timp nici să ne luăm rămas bun și nici să-i mulțumesc. I-am strâns doar ușor brațul și am sărit în grădină, luând-o pe rândul de sălcii, către vârful dealului. La a șasea salcie m-am oprit să văd ce face persoana care ne-a urmărit. În stradă se afla un

felinar aprins, care ajuta privirea. Persoana în cauză a venit până lângă gard, s-a uitat în grădină și după câteva momente s-a înapoiat. Cine va fi fost și cu ce scop ne-a urmărit, nu știu nici până în ziua de astăzi, când scriu aceste rânduri.

Sus, pe culme, mă aștepta prietenul, foarte atent la tot ce se petrecea în jurul său. Slăbit de temperatură și obosit de graba pasului făcut, m-am așezat pe iarbă, așa udă cum era, să mă odihnesc puțin. În timp ce stăm de vorbă, au început deodată să sune toate țigările sergenților de stradă, pe tot parcursul de aproape doi kilometri, de la Prefectură până la gară. Bănuind că urmăritorul dăduse alarma, și astfel Siguranța se pusese pe urmele mele, ne-am grăbit să plecăm.

Mi-am întors privirea tristă, extrem de tristă, către orașul adânc cufundat în întuneric. Îmi plăcuse mult Câmpulungul și petrecusem aici aproape zece ani din cariera mea.

- Oare te voi mai revedea vreodată. Câmpulungule drag?. Când și cum anume? Drumul meu este lung și anevoios și plin de cotituri, cu necunoscutul ce mă paște la tot pasul și-i atât de greu să scrutăm viitorul! Cunosc doar ora plecării, dar pe a întoarcerii singur D-zeu e stăpân.

Trecând de o primejdie care mă amenința, mă năpustesc către un hotar al umbrei și al întâmplării și cine știe în ce loc mă vor conduce pașii. Desigur departe, departe, poate și mai departe. Se poate chiar să nu te mai văd niciodată și-mi va părea rău, fiindcă o parte atât de frumoasă a vieții mele a rămas legată de farmecul și frumusețile tale naturale ce te înconjoară.

- Vouă, dragi prieteni, ființe nobile, sincere și delicate, cu suflete pline de tot ce-i curat românesc, vă trimit încă odată toată stima și recunoștința mea, pentru tot ajutorul ce mi-ați dat, asigurându-mi plecarea.

Mi-am îndreptat apoi ultima privire către căsuța mea.

- Vouă, scumpele mele dragi, soție și fetiță, vă las inima mea răscolită de un dulce și trist fior. Veți fi bănuind voi oare ce se petrece cu mine acum? Cum sunt, ce fac și ce gândesc? Vă îmbrățișez cu tot dragul inimii mele. În fața mea se deschide acum o existență nouă și nimeni nu poate ști ce ne rezervă viitorul, dar acesta este singurul și cel mai bun drum ce am de făcut. Bunul D-zeu să vă ia sub cereasca Lui pază și să ne ajute să ne vedem cât de curând, din nou, la căsuța noastră, în pace și voie bună. Și am pornit la drum, făcându-mi semnul crucii.

Cu privirile ațintite către zorile zilelor ce vor veni, drumul învingătorului este înainte și numai înainte.

Trebuia s-ajung la Hodor, la casa prietenului Popeia, unde eram așteptat de el, fugit ca și mine, prin punct de popas, fixat mai dinainte de prieteni.

Drumul de urmat era șoseaua de pe Valea Româneștilor. Prietenul, văzând starea de slăbiciune în care mă aflam, s-a oferit să mă însoțească până la destinație. Am refuzat. Fusesse destul de mult ce făcuse până acum pentru mine și nu puteam să abuzez de bunătatea lui. Apoi mai era și riscul. Două persoane era mai greu să se strecoare și dacă se va întâmpla să fiu prins, să cad cel puțin numai eu.

- Întoarce-te, dragul meu, în oraș, strecurându-te cât mai bine spre a nu fi observat. Eu plec singur, mai departe către necunoscutul către care mă îndrumă pașii.

Ne-am sărutat și ne-am strâns bărbătește mâna. Ne-am luat apoi rămas bun, apucând în direcții opuse, el spre oraș, iar eu spre culmea dealului. Când ne vom mai vedea oare?.

Prietene scump, nu te voi uita niciodată!. Ești în adevăr un prieten sincer și încercat, un veșnic și neînfocat luptător. Un caracter tare, curajos și plin de viață, veșnic tânăr, vesel și energic. Te voi purta totdeauna cu mine, ascuns într-un colțișor adânc și tănuț al inimii mele.

Așa bolnav cum eram, cu așa temperatură și pe așa vreme, nu puteam parcurge mai mult de 200 de metri și mă opream așezându-mă pe pământ, descoperit la față și la piept, pentru ca picăturile de ploaie să mă stropească și să mă răcorească.

Temându-mă că semnalele din oraș fuseseră date pentru mine și că Securitatea cunoștea direcția în care apucasem și mă putea urmări ușor, am părăsit șoseaua, apucând-o pe o potecă lăturalnică, ferind apropierea de orice casă, spre a nu fi simțit de câini, care ar fi indicat, prin lătratul lor, prezența mea și direcția ce urmam.

Sus, la capătul satului, atent cum eram, auzind zgomot înainte, am coborât în fundul văii. Era atât de întuneric că nu se putea vedea nici la trei pași înainte, atât din cauza adâncimii și îngustimii văii, cât și din cauza pădurii și a norilor cu ploaia ce nu mai contenea. Călcam în necunoscut, pipăind cu ciomagul în toate părțile și urmărind firul vâlceleii.

Mi-am continuat totuși drumul. Ieșind din sat prin aceste locuri ferite, cunoscute de mine de la vânătoare, până ce am ajuns sus pe culme, pe vârful dealului, sub codrul verde, acolo unde vântul nu se domolește niciodată, ca și gândurile omului. Obișnuit, acest drum îl făceam în două ore, de data aceasta l-am parcurs în patru ore și jumătate.

M-am oprit locului și m-am examinat. Eram dezorientat? Nu, absolut nu. Mă pregăteam însă pentru o viață normală, într-o lume cuminte, ordonată, care acum se zvârcolea răsturnată la pământ și frântă în bucăți, în întreaga ei așezare socială și ierarhică a valorilor.

Mă jucam atunci cu soarta? Nici aceasta n-o făceam, fiindcă nimeni n-a reușit s-o păcălească până acum. Mai devreme sau mai târziu,

fiecare la vremea lui, se va prinde fără să vrea în lanțurile viitorului, care pândește pe muritori la fiecare cotitură a drumului.

Până acum am fost și eu ca mulți alții „un tânăr ce stă pe o bancă veche”. Viața de acum ne-a arătat însă tuturor că ea este mișcare, zbucium și luptă. De aceea, ridicând ochii de la buchea cărții la această viață clocotitoare, voi încerca și eu să devin un altul, mai bărbat, mai matur, pentru a o înțelege în întregul ei.

Speranțe în surprize mântuitoare nu am cu tot necunoscutul prezent și viitor. Astfel de speranțe aparțin neputincioșilor, cu toate că nădejdea poate fi totdeauna, până mai există o scânteie de viață.

Dacă viitorul va fi trist, de ce să sperăm fericiți neadevărate. Iar dacă va fi plin de zile luminoase și senine, este mai bine să păstrăm necunoscutul acestor zile, fără să le răpim farmecul repetatelor surprize.

În tot cazul noi înșine putem fi o surpriză de vreme ce nu ne-am cunoscut până acum decât numai la suprafață și în prezent.

Pentru mine situația de acum face parte din lupta vieții, și-i de preferat s-o încep cu tot curajul.

Răcoarea blândă ce adia aici sus, după ploaia căzută, m-a făcut să uit necazurile prezente și să mă gândesc la viața nouă, pentru realizarea căreia abia făcusem primii pași, pe drumul deschis în calea mea.

Am ajuns la destinație, am aflat prietenul prezent aici, așteptând ca a doua zi să-i sosească vești despre cele ce s-au petrecut în sat. Toată ziua am stat numai la pat, fără să pot gusta ceva.

Văzând că până la amiază n-a sosit nici o încunoștințare, a trimis un om de serviciu să se informeze. Către seară, înapoindu-se, ne-a adus vestea că trebuie să părăsim locul, fiindcă suntem căutați de jandarmi, care vor sosi și aici.

Prietenul mi-a propus imediat să mergem la munte, la Piscul Calul, unde poseda o fabrică de cherestea. Neputând parcurge, din cauza boli o distanță atât de mare pe jos, am refuzat. D-sa plecând călare, la orele 20⁰⁰, pe Argeșel în sus.

Ne-am dat totuși ca punct eventual de întâlnire, coverga tăietorilor de lemne din fundul Văii Slatinei, pe care o cunoșteam tot de la vânatoare, fiind punctul meu preferat de pândă la porci mistreți. Deși bolnav, aici nu mai puteam rămâne, atunci când prietenul meu pleca din cauza nesiguranței locului, iar altă direcție nu puteam afla deocamdată.

Intenția mea era să cobor spre sud, în jurul neamurilor, dar erau prea departe și nu puteam parcurge distanța de 30 km., fără riscuri mari în ceea ce privește sănătatea.

După plecarea prietenului, a sosit fiul său, locotenent activ, deblocat, care îmi povestește că tatăl său n-a fost căutat, dar că rămânerea mea aici nu este sigură, fiindcă sunt pus în urmărire peste tot.

Pentru mine se impunea să găesc un loc sigur, dar prin apropiere. M-am gândit că în comuna Valea Mare-Pravăț, aveam doi prieteni de vânatoare, țărani simpli, la care nu s-ar putea bănui c-aș fi adăpostit.

Seara a început din nou să plouă, iar la orele 24⁰⁰ am plecat și eu, străbătând cu destule precauțiuni și mergând numai de-a coasta, atât Bilceștii cât și Valea Mare. Până la orele 3 am ajuns la prietenul Gherman. Povestindu-le cele întâmplate cu mine și cerându-le adăpost, m-au primit cu plăcere, rămânând în această căsuță, vecină cu postul de jandarmi, timp de cinci zile. Întreaga familie a făcut tot ce a putut ca să-mi restabilească sănătatea și tot cu ajutorul lor mi-am putut aduce de acasă hainele de vânatoare și obținerea informațiilor necesare despre cele ce se petreceau în oraș. Aici, chiar de la soția șefului de post, vecină cu noi, cunoșteam direcțiile de plecare ale soțului său, în urmărirea mea. Femeia avea o vacă bolnavă și cum prietenul se pricepea la așa ceva, mergea de câteva ori pe zi s-o vadă și astfel angaja discuția, obținând informațiile necesare. Eram căutat în toate direcțiile.

Măicuța a fost tot așa de bună și de blândă ca totdeauna, iar fetele se întreceau care să-mi aducă vești și ziare.

Cum șederea mea aici fusese doar un popas, trebuia să plec cât mai curând. Prietenul, fire mai practică, mi-a atras atenția c-aș putea pleca ușor, dacă d-l Milea mi-ar pune la dispoziție mașina sa. Acesta, aflând de prezenta mea aici m-a servit bucuros și astfel la orele 1³⁰ am sosit cu camionul în lunca Bîrzeștilor, străbătând Valea Argeșului fără nici un inconvenient. Am poposit la nepotul meu, învățătorul Țigănescu.

Arestările operate în oraș și în județ băgaseră spaima în toți. Aflând de cele întâmplate cu mine, se așteptau să fie vizitați în orice moment, așa că nici ei nu dormeau acasă. N-am putut rămâne aici decât până a doua zi la orele 14⁰⁰, când am plecat însoțit de cumnatul Heroiu și nepotul Grigore, trecând în comuna Boțești Dâmbovița.

Cumnatul deplasându-se în comuna Dobrești pentru anumite interese, l-am rugat să treacă pe la d-l Mihalache, să-l informeze de cele întâmplate și să afle vești. Către seară s-a înapoiat cu încunoștințarea că suntem invitați de d-l Mihalache, unde am sosit pe la orele 23⁰⁰, fiind găzduiți de d-sa și peste noapte. A doua zi ne-a spus:

- Rămâi Marinescule la mine. Nimeni nu va bănui că te afli chiar aici. Ceea ce am și făcut.

M-am instalat în camera ocupată altădată de dr. Lupu, având la dispoziție întreaga bibliotecă. Cercetând-o, am găsit aici tot felul de cărți

de drept civil, penal, administrativ, finanțe, economie, politică, etc. Am început cu revederea materiei de drept civil, având la dispoziție manualele lui Alexandrescu. Mă aflu că într-un concediu de odihnă, la cea mai elegantă pensiune, având la dispoziție radio, reviste de tot felul, ziare etc. plus confort și masă.

Am rămas aici timp de aproape două luni, cu mici deplasări spre Bîrzești, Negrești, făcute pe dealuri, prin poiene.

Adesea îmi luam cărțile și ieșeam în grădină sus, la umbra merilor, sau în parc, unde rămâneam până seara, sau mergeam pe malul apei între Dobrești și Boțești, stând sub anini pe iarba verde.

De la ciobanul Ion am văzut cum se întrebuințează copte pentru făcut telemea, învățatură ce mi-a prins bine mai târziu, când am poposit la stâna unui prieten, unde am rămas mai mult timp.

Tot aici mă aflu când a sosit odată d-l Maniu pentru câteva zile, urmat de agenții siguranței, care-l însoțeau peste tot, supraveghându-i mișcările!. Ambele mașini s-au oprit sub fereastra camerei mele. De unde să bănuiesc agenții Siguranței că eu aș putea fi chiar aici?. Și cum și-ar fi putut închipui Siguranța din Câmpulung că eu m-aș afla doar la câțiva pași de colegii lor din București.

Într-una din seri a sosit în vizită și părintele Tomescu, cumnatul d-lui Mihalache. Întrebat ce mai știe despre mine, a afirmat cu toată convingerea că am fost prins în muntele Păpușa. Surpriza a fost minunată când ne-am întâlnit la ora mesei. Nu-i venea să-și creadă ochilor! A fost o întâlnire plăcută presărată cu multe glume și haz.

Mi-aduc aminte de o conversație care a avut loc odată, la masa și la care am asistat și eu, fiind prezentat d-l Maniu sub numele de Ing. Popescu. Eram: d-na și d-l Mihalache, d-l Maniu și cu mine. Discuția s-a referit la cei arestați în închisorile comuniste.

D-l Mihalache:

- Ce vor fi gândind despre noi prietenii care zac prin închisori în timp ce noi suntem liberi? Pentru ce nu ne închid pe noi, care ne asumăm răspunderea, pentru toate actele partidului, dându-le lor drumul? Vor fi crezând oare că i-am părăsit? O duc atât de greu acolo unde sunt? Trebuie să le venim în ajutor.

D-l Maniu:

- Da, trebuie să-i ajutăm. Trebuie să le venim în ajutor copiilor noștri. Vom vinde casa partidului ca să ne putem strânge ceva pentru ei.

D-l Mihalache:

- Nu, nu trebuie să-o vindem, am reușit s-o dobândim cu atât de mari sacrificii. Vom umbla cu pantahuza pe la prieteni, dar n-o vindem, este atât de scumpă pentru noi.

Între timp s-a ivit necesitatea deplasării mele la București, pentru autentificarea unui contract și a unei procuri. În noaptea de 7-8 iulie la ora 23³⁰, am plecat de la Dobrești cu brișca, ce era condusă de omul de serviciu al d-lui Mihalache. Era o seară senină și cu lună plină. Am trecut prin Dobrești și Furești fără nici o dificultate. La capătul satului Furești, lângă pădurea satului, la cotitura drumului spre Valea Ruginoasei au apărut deodată înaintea noastră trei jandarmi ieșind de sub umbra vișinilor aflați pe marginea șoselei, punând mâna pe hăturile cailor.

Era șeful de post cu doi soldați. Codin mâna calul iar eu mă aflu lângă el în costum de vânătoare. Abia am avut timp să trag șapca pe ochi și să ridic gulerul, când l-am auzit pe Codin:

- Să trăiți d-le Georgescu. Mă duc cu domnul perceptor Sanda până la Priboieni. Mergeți mai încet că vă prind din urmă.

- Tu ești măi Codine? și a dat drumul hăturilor, iar Codin a și dat bice cailor pornind la galop. N-am spus nici un cuvânt și nu am fost recunoscut. Astfel șeful a scăpat din mână o pradă ce-i apăruse în cale pe neașteptate. Dacă l-aș fi observat de la distanță era ușor să sar din brișcă, dispărând în pădurea satului care se afla în apropiere.

Am rămas peste noapte la Priboieni, iar în ziua următoare mi-am continuat drumul luând trenul din gara Pietroaia, aflată în județul Dâmbovița, iar nu de la Călinești sau Leordeni, gări aflate în interiorul județului Mușcel unde eram cunoscut. Am ajuns în București, am executat lucrările ce mă interesau. Nefiind urmărit și necunoscându-se deci situația mea oriunde apăream și eram recunoscut eram privit cu cea mai mare bunăvoință, toți magistrații și funcționarii știind că eu judecasem recursul d-lui Mihalache.

Îmi amintesc și acum cuvintele colegului judecător care mi-a autentificat actele, din Tribunalul Ilfov, secția notariat.

- Atitudinea d-voastră în procesul d-lui Mihalache ne-a umplut sufletele de mândrie și ne-a dat mult curaj. Sunt atât de mulțumit că v-am putut cunoaște.

Cu această ocazie am povestit celor din jurul meu cele întâmplătoare cu procesul și apoi cu mine. Într-o oră mi s-au autentificat actele, s-au investit cu formula executorie și mi s-au eliberat.

La plecare, câțiva funcționari mi s-au adresat cu cuvintele:

- În curând vom fi și noi dați afară din serviciu. Câțiva au și fost îndepărtați. Să vă aduceți aminte de noi atunci când lucrurile se vor schimba și veți ocupa un loc ce vi se cuvine.

Incitat de această atenție le-am strâns semnificativ mâna și ne-am despărțit.

- Să nu ne uitați! Iată câteva cuvinte rostite cu atâta semnificație de acei care așteptau cu strângere de inimă să li se hotărască soarta.

Măine vor fi poate pe drumuri, fără pâine, aruncați în stradă, deși poate că fiecare are copii, părinți de întreținut și îngrijit. Și pentru care motiv? Numai pentru că nu au fost mai dinainte membrii ai Partidului Comunist; numai pentru că n-au ieșit în primele zile în stradă să manifeste ca orice pierde-vară, strigând lozinci impuse de partid. Pentru că de ani de zile, muncesc din zori și până în noapte, pentru un salariu atât de modest din care abia se pot achita abonamentul la tramvai și acoperi cele mai modeste dorințe.

Nu, eu nu vă voi uita niciodată și nici nu trebuie să fiți uitați. Cine altul mai bine ca mine cunoaște situația de funcționari judecătorești? Cine altul vă poate înțelege mai bine ca mine grijile și necazurile ce vă copleșesc și modesta viață pe care o duceți, cu și mai modeste bucurii pe care le doriți și le puteți avea? Cine altul mai bine ca mine poate înțelege bucuria pe care v-o oferă un cuvânt de mulțumire și încurajare în oficiul pe care îl îndepliniți zi cu zi, ceas cu ceas?

Nu, nu vă voi uita niciodată. Bunul D-zeu să ne ajute cât mai curând acolo unde dorim cu toții.

Iată un alt amănunt care merită să fie cunoscut.

D-l Mihalache își petrecea cea mai mare parte din timp la București. Auzind că și eu voi merge mi-a spus să-l caut, să-l întâlnesc întrucât aștepta un răspuns de la Ministrul Justiției pentru mine în care scop intervenise prin Procurorul General. Un prim răspuns fusese acela că Ministrul Justiției, Pătrășcanu, ceruse informații lui Bunaciu, Secretarul General de la Interne.

– Noi ne-am luat satisfacția, Primul Președinte nu mai face parte din magistratură, dar ca să fie și arestat, acesta este prea mult.

– Nu cunosc cazul. Am să mă interesez și vă voi comunica, a fost răspunsul Secretarului General.

Joi, 10 iulie, urma să primesc răspunsul. La orele 7 mă aflu prezent la d-l Mihalache.

– Așteaptă puțin. Este la mine un ofițer superior care vine să-mi facă o comunicare.

După plecarea acestuia îmi spune:

– Vezi pe acest ofițer superior? A venit să mă anunțe că de câteva săptămâni Tribunalul Militar, din ordinul Partidului Comunist lucrează la înscenarea unui proces contra fruntașilor Partidului Țărănist în care voi fi inclus și eu.

De la Ministrul Pătrășcanu, căruia m-am adresat ca profesor, iar nu ca om politic n-am primit încă răspunsul iar procurorul general este plecat din localitate. Cred că mi-l va transmite astăzi, dacă se va înapoia. Caută-mă deseară după orele 22 sau mai bine dimineața înainte de ora 7.

Seara, fiind ocupat n-am putut să revin la d-sa și nici sâmbătă dimineața. În seara următoare am plecat din București după ce în cursul zile plecase și d-l Mihalache la Dobrești.

Mi-am dat seama că va fi greu să obțină ceva.

Aceasta a fost ultima convorbire pe care am avut-o cu d-l Mihalache, iar peste câteva zile la 14 iulie 1947 a fost și d-sa arestat.

Am sosit din nou la Priboieni, rămânând acolo o săptămână. Postul de jandarmi, care se afla chiar în spatele casei, n-a putut afla nimic, iar cei care știau de prezența mea nu au șoptit nici un cuvânt.

De aici, tot în miez de noapte am plecat la Șerbănești– Argeș la cumnatul meu preotul Popescu. Ocupația principală era cititul iar în zilele când membrii familiei se aflau la câmp rămâneam singur acasă purtând grija gospodăriei. De aici m-am deplasat în comunele Cernătești, Jeagurile și Izvorul de Sus. La câteva zile după plecarea mea din Șerbănești cumnatul a fost anunțat că Siguranța din Câmpulung ceruse informații Primăriei locale dacă nu cumva sunt adăpostit prin partea locului, la care se dăduse răspuns negativ fără să se întreprindă vreo cercetare. Știau că judecasem procesul d-lui Mihalache și că eram fugit și acesta le-a fost suficient pentru a nu contribui cu nimic la urmărirea mea.

Șezusem în această comună trei luni. Fusesem vizitat de prieteni și de rude. Sosise timpul să-mi schimb locul. Știau prea mulți despre acest ascunziș și apoi se apropia iarna.

Astfel, în ziua de 19 octombrie, fără învoirea gazdei, am plecat pe jos luând tot ce aveam cu mine. Distanța de parcurs era de 40 de kilometri. Speram ca la Căteasa, aproape jumătatea distanței, să aflu vreo căruță la dejugătoare, fie în satul meu, fie în cele din apropiere cu ajutorul căreia să trec prin comunele Leordeni și Topoloveni fără să fiu observat de aparatul polițienesc și administrativ și nici de persoane particulare.

După patru ore de mers peste câmp, evitând satele, am ajuns tocmai când plecau la drum două căruțe chiar din satul meu. Erau doi finii, care fuseseră să vândă fructe, spre a cumpăra porumb. M-am băgat sub coviltirul uneia și am trecut nesupărați chiar pe lângă autoritățile polițienești care se aflau la o nuntă lângă șosea în comuna Leordeni.

Cine ar fi putut să presupună, că într-o căruță sub un coviltir rupt pe jumătate, trasă de doi juncani și lângă un necăjit care-i mână, mă aflu ascuns chiar eu? Tot astfel am trecut și prin Topoloveni de la capătul căruia am pornit-o singur pe vale în sus.

După ce m-am oprit puțin la preotul Tomescu pentru informații am sosit la orele 24 din nou la Priboieni, unde m-am întâlnit cu soția venită întâmplător de la București. În noapte următoare am sosit la Negrești, iar în cea de-a treia am ajuns la Bîrzești. Parcursesem aproape 60 de km

numai pe jos, numai singur și numai în mers de noapte, cu tot bagajul în spate care avea cel puțin 20 de kg.

În tot acest interval de timp avusesem contact permanent cu Câmpulungul, informându-mă de mișcările siguranței. Cizmarul Mitu nu mai era șeful siguranței, care trecuse sub conducerea lui Alexiu. Acesta lucrase în timpul războiului la un depozit militar, îndeletnicindu-se cu sustragerea cauciucurilor din materialele armatei, pe care le vindea pe sub ascuns proprietarilor de camioane, dintre care unii erau chiar din Județul Mușcel.

Și acest cinstit șef de siguranță se exprimase într-o seară, la o țuică fiartă, la adresa mea, că: „Dacă ne cade în mână, nu va mai vedea lumina zilei”.

Tot sub conducerea lui și prin agenții siguranței de sub comanda sa, indicați prin tragere la sorti, a fost ucis și Gh. Șuța din Domnești, într-o noapte la finele lunii martie 1948, după ce fusese ridicat de la domiciliu de agenți și condus la secția respectivă.

În astfel de condiții rămânerea în județ era însoțită de cele mai mari riscuri.

În seara de 9-10 noiembrie 1947 a sosit la Bîrzești un grup de prieteni cu o mașină de piață și cu toții am pornit spre un nou adăpost. De data aceasta punctul de destinație era orașul Calafat. Aveam aici un bun prieten de vânătoare, controlorul Alexandrescu de fel din comuna Poiana, de lângă Calafat, cu serviciul chiar în oraș, unde se mutase cu întreaga familie, încă din primăvară.

Aflând cele petrecute cu mine, s-a oferit imediat să mă primească, comunicându-mi aceasta chiar în scris.

Am pornit cu mașina la orele 22⁰⁰ și am trecut fără nici o dificultate prin ambele bariere ale orașului Pitești, petrecând noaptea în mașină pe șoseaua dintre Pitești și Slatina. Dimineața, în zori ne-am continuat drumul spre Craiova, de unde am telegrafiat prietenului că voi sosi seara cu trenul, nefiind cunoscut prin partea locului.

Era seara de 10-11 noiembrie 1947.

LA CALAFAT

Nu cunoșteam orașul și nu știam cum arată. Era totuși un loc destul de important din istoria țării și eram curios să-l văd.

Atât d-na cât și prietenul Alexandrescu m-au așteptat la gară primindu-mă cu aceeași voie bună de totdeauna.

Orașul este așezat în pantă, cu străzi largi, dar neasfaltat, cu aspect de oraș vechi de provincie, cu case scunde și cu mahalale ce lasă mult de dorit, mai ales cartierul țigănesc, de sus de pe deal. Singură, aleea de pe malul Dunării și strada perpendiculară pe ea sunt frumoase și curate. Vara, aceste două străzi, cu plutele înalte de pe margini, cu briza și priveliștea Dunării și cu restaurantul și plaja de pe mal, trebuie să fie minunat de frumoase.

Portul este mic, singuratic și lipsit complet de viață, deși Dunărea încă nu înghețase. Doar soldații și bărcile pontoanelor erau veșnic prezente. Dunărea oferă încă priveliștea trecerii a multor șleपुरi și vaporeșe, fie spre Severin, fie în josul apei, fără să oprească în port.

Sus, pe deal, străjuiește monumentul cu cele două turnuri, în amintirea evenimentelor de la 1877.

Grădina publică este extrem de modestă și lăsată în părăsire. Se observă imediat că spiritul urbanistic nu și-a prea făcut popas pe aici și că totul este condus de o mână de nepricepuți. De unde acest oraș fusese înainte plămânul întregii regiuni, acum a devenit ceva trist, fără viață și lipsit complet de orice activitate comercială. Singură, piața de dimineața este mai animată, datorită mărfurilor destul de abundente, aduse de locuitorii satelor din jur.

În gară și în port sute de muncitori șomeri așteaptă ivirea vreunei ocazii de muncă pentru a-și câștiga o pâine. Dar nimic, absolut nimic. În fiecare zi, spre ora prânzului, se adunau cu toții, triști și nemâncați, pe malul Dunării și în lipsă de altă ocupație, unii dintre ei încercau să pescuiască cu undița. Dar și aici parcă era un făcut; după zeci de încercări, abia puteau să prindă câte o fătă, pe seama căreia se făcea mult haz. Când se plictiseau așteptând, porneau în corpore spre grădina publică sau la monument, fiindu-le rușine să se înapoieze acasă iarăși cu mâna goală.

Profitând de împrejurările acestea, angajam discuții, ca să le aflu păsurile. Începusem să mă cunosc cu unii dintre ei.

Triști și duși pe gânduri, îmi povesteau de frumosul vieții de odinioară, pe care o duceau în acest orașel, unde se încărcau mii și mii de vagoane cu cereale ce plecau spre alte zări și unde aveau de lucru din zori și până în noapte, câștigând atât cât să ducă o viață îndestulată și fără griji. Într-o zi l-am întrebat pe unul:

- Bine, dar aveți Sindicatul?
- Nu putem face nimic. N-avem cui să ne adresăm, fiindcă nimeni nu voiește să raporteze superiorilor, de teama de a fi considerat reacționar. Murim simplamente de foame cu familii cu tot.
- De ce nu cereți ajutoare de la sindicat, din fondul șomerilor?
- Se dă câte o sută de lei pe săptămână, spunând că n-au mai mult. Ce să facem cu acest ajutor, când kilogramul de carne costă 85 de lei? Este o adevărată batjocură ce se petrece cu noi.
- De ce nu manifestați, cerând lucru și pâine, cerând dreptul la viață?
- Atât ne-ar mai trebui! În statul condus de muncitori nu există dreptul la grevă. A doua zi am fi ridicați și plecați fără să se știe unde și nimeni dintre ai noștri n-ar mai fi primit vreodată în câmpul muncii. Răbdarea este singurul lucru ce ne-a rămas.
- Bine, dar este la conducere partidul muncitoresc, care se spune că face totul pentru muncitori.
- O fi făcând pentru cei de la conducere, dar nu pentru noi. Privește câți suntem aici. Nu-i o rușine să ne pierdem vremea în zadar când timpul este atât de frumos și Dunărea încă n-a înghețat. De două săptămâni ni se spune că o să avem încărcări de cereale pentru "o federală" dar n-a sosit nimic până acum și nici nu cred că va mai sosi vreodată.
- Dar unde sunt cerealele care se încărcău altă dată aici?
- De vei întreba, nimeni nu-ți va spune, deși știm cu toții care este adevărul.
- Anume?
- Totul ni-l iau tovarășii din răsărit în timp ce noi murim de foame.
- Într-o altă zi am angajat o discuție cu un alt tânăr muncitor. Să fi tot avut 32-35 de ani, care făcea parte din numărul șomerilor și-l văzusem foarte adesea și la gară și pe malul Dunării.
- Ești de fel din partea locului?
- Da, sunt căsătorit și am și doi copii. În fiecare zi vin în gară și în port să capăt de lucru, dar în zadar.
- Unde ai lucrat înainte?
- La Reșița și anume la Bocșa Română.
- Și de ce ai plecat de acolo?
- A venit războiul și am fost mobilizat. Lucram în schimbul de la 7-15, iar după masă mergeam totdeauna la gară, unde se găsea de încărcat. Câștigam astfel două salarii, având din plin tot ce-mi trebuia și pentru mine și pentru familie. Cu economiile de atunci au putut soția și copii să trăiască cât timp am fost mobilizat.
- Și de ce nu revii la Bocșa?

– Am pierdut contactul cu foștii mei șefi, inginerii ce conduceau fabrica. Aș dori mult să pot relua contactul cu ei, dar pentru aceasta ar trebui să fac un drum până acolo, însă de unde să iau banii, când eu n-am nici cu ce cumpăra pâinea zilnică?

Și bietul om mi-a povestit multe din vremurile de odinioară trăite sub „capitaliști”, de la Reșița, după care ofta din plin.

L-am ascultat cu multă atenție, mai ales că-l puteam controla în tot ce-mi spunea. Fusesem doar zece ani judecător șef la Reșița și cunoșteam din plin viața muncitorească. Fusesem Președintele Comisiei de Judecată la legea asigurărilor sociale, iar legea contractelor de muncă și aceea pentru plata lucrului efectuat nu prezentau nici o taină pentru mine.

Ocupația mea principală era cititul. Către orele 12 ieșeam în oraș să cumpăr pâine. Fie înainte, fie după această oră, și aproape în fiecare zi făceam o plimbare la gară și apoi pe malul Dunării, fie singur fie însoțit de Sarmiza, fetița prietenilor mei, lângă care mă simțeam atât de bine, închipuindu-mi că eram cu fetița mea, Ruxandra.

Priveam șlepurile ce brăzdau apele și zborul rațelor și găștelor sălbatice, care se aflau în număr atât de mare în bălțile Dunării. Dar privirile nu se opreau nici pe malul drept al apei, nici asupra Vidinului, ci zburau departe, departe, spre sud, fixându-se asupra culmilor înalte ale munților Balcani, care închideau zarea. Privindu-le de departe, un fior îmi străbătea în inimă, făcându-mă să schimb direcția spre nord, către culmile Carpaților noștri și rând pe rând se perindau în mintea mea vârfurile Mateiașu, Boldu, Dobriașu, Iezeru, Păpușa și Moldoveanu, pe care le străbătusem de atâtea ori și de pe ale căror vârfuri, pline de farmec, tot de atâtea ori scrutasem zarea și încet, încet, prins în vraja amintirilor depănam firul atât de plăcut al excursiilor și al vânătorilor ce făcusem de atâtea ori și cu atâta voie bună.

Când mă aflam cu prietenul Alexandrescu, ne era ușor să le recapitulăm fiindcă le străbătusem de atâtea ori împreună, ca vânători.

D-na Alexandrescu, delicată și atentă, ca totdeauna, ne asculta cu plăcere, bucurându-se alături de noi, de bucuria amintirilor noastre. Întrecându-se cu tot felul de atenții și pentru a-mi face șederea aici cât mai plăcută, ieșeam adesea împreună la plimbare sau la vizite, însoțind-o uneori și la cumpărăturile de dimineața. Prietenul Alexandrescu avea arma cu el și se înscrisese în clubul local de vânătoare, care organiza deseori, duminicile, vânători oficiale la iepuri și vulpi. Ca invitat îi însoțeam și eu câteodată, servindu-ne pe rând de aceeași armă. Fiind o toamnă caldă, mii și mii de găște sălbatice acopereau semănăturile, iar noi, în urmărirea lor în zadar încercam să ne apropiem de ele. Când își luau zborul, întuneau cerul cu numărul lor. Dacă n-aș fi văzut personal acestea,

niciodată n-aș fi știut ce înseamnă vânătoreea de găște sălbatice pe câmpiile de pe malul Dunării. Câteodată ieșeam seara la pază la marginea lacurilor și bălților dimprejurul orașului și tot cu o singură pușcă.

Toată atenția noastră însă era îndreptată către poliție ca nu cumva să încerce să mă identifice. Proprietarii noștri, aflând de situația mea, au fost extrem de atenți și binevoitori, pentru care le port o frumoasă aducere aminte. La fel și fiicei d-lor, care se afla cu serviciul la București și care venise pentru câteva zile, cu ocazia sărbătorilor.

Într-una din zile, după masă, pe când ședeam cu prietenii de vorbă, Sarmiza se juca în stradă, prin zăpadă. Deodată a apărut ca fulgerul în casă și printre întretăierile respirației ne-a spus „a apărut un sergent la capătul străzii”.

Își avea și ea, drăguța, partea ei de complicitate la aranjamentele noastre, pe care o executa cu toată conștiinciozitatea.

Iată un episod ciudat ce-l rețin sub denumirea de „telegrama”.

Apăruse o lege specială prin care se preciza că toți aceia care aveau impozite de plătit să le achite până la 15 ianuarie, sub sancțiunea de sabotaj și cum eu practicasem avocatura pe ultimul trimestru al anului financiar 1946-1947, fără să fi plătit impozitul respectiv, pentru că părăsisem Câmpulungul înaintea termenului de facere a declarațiilor de impunere, voiam să fiu la curent cu plata, în care scop am trimis soției o telegramă pe ziua de 13 ianuarie, semnată de prietenul Alexandrescu, cu următorul conținut:

„Adresați-vă pentru primele trei luni la Albești-Mușcel”.

Oficiul din Câmpulung a trimis Siguranței o copie după telegramă, iar Alexiu, șeful Siguranței, însoțit de un comisar, s-a și prezentat la domiciliul meu, cerându-i soției să i-o predea.

– N-o mai am. Vă pot reproduce conținutul.

– Ce sens avea telegrama?

– D-l Alexandrescu datora soțului meu niște bani, dintr-un împrumut rambursabil în rate și cum îmi făcea trebuință i-am cerut să-l restituie, la care mi-a răspuns să mă adresez soacrei sale din Albești, cerându-i prima rată.

Văzând că telegrama a fost reprodusă întocmai și ascultând explicațiile atât de inteligent improvizate de soție, s-au retras.

– Sfântă și adorabilă prostie! Bine că ești întipărită atât de adânc pe frunțile atâtor imbecili ai zilelor de azi!

Sosisem la Calafat în seara de 10 noiembrie 1947 și l-am părăsit în ziua de 19 ianuarie 1948.

Dragilor rămași în urmă! Ceea ce ați făcut pentru mine este atât de mult! Ați împărțit cu mine totul, deși nu aveți alte venituri decât micul și

singurul salariu pe care-l primeați și cu toate că aveți atâtea obligațiuni familiale de îndeplinit.

Știu cum prietene drag, călătoreai pe jos în circumscripție în interes de serviciu ca să economisești și ultimul ban, pentru a-l întrebuința pentru hrana noastră de toate zilele. Știu cum te-ai zbatut și prin câte eforturi ai trecut ca să faci față cerințelor și ai reușit ca viața să fie satisfăcută din plin. Nu ți-a lipsit nimic, deși te aflai atât de departe de propria-ți gospodărie. Știu cât de bine te simțea când mă vedeai vesel și cum îți îndreptai față de mine toată grija și toată atenția, mai mult chiar decât față de propria familie.

Știu tot, absolut tot.

Știu, stimată d-nă Alexandrescu, câtă căldură, câtă manieră și câtă atenție puneți zi de zi, clipă de clipă, pentru a-mi face cât mai plăcută șederea în căsuța d-voastră.

Știu cât de atentă era privirea d-voastră pentru a afla dacă se șoptea ceva în legătură cu prezența mea aici. M-ați tratat cu atâta eleganță în ținută și cu atâta noblețe în suflet, că nu există cuvinte de mulțumire care să răspundă suficient frumoasei d-vs comportări.

N-am plecat de la voi cu inima frântă de suferință și de durere, ci plină de speranță și de încredere în viitor.

Când ne-am despărțit, ne-am privit drept în față și apoi m-ați urmărit până departe cu privirea voastră deschisă și senină și sunt sigur că undeva într-un colț tănuț al sufletului vostru, ați pitulat și o fărâma din ființa mea, tot așa cum și eu v-am ascuns undeva într-un colțișor adânc și tănuț al ființei mele, de unde să nu mai ieșiți niciodată.

Zilele trăite la voi în acest vârtej al vremii, îmi vor colora plăcut amintirile pentru a nu le șterge niciodată. Rămâneți cu bine și voi și prietenii de aici, cărora le strâng cu căldură mâna. Calafatul m-a adăpostit în cel mai greu impas al vieții mele și nu va fi uitat niciodată, cu atât mai puțin voi. Și bunul D-zeu să ne ajute să ne vedem din nou pe plaiurile noastre, veseli și fericiți, ca și altă dată, pentru ca să putem gusta din plin frumosul vieții, asemănătoare cu aceea de odinioară.

Iar dacă, până atunci, prietene drag, împrejurările ne vor impune cu totul altceva de făcut, ai în mod sigur, rezervat un loc lângă mine, așa după cum ți-ai exprimat în mod categoric dorința. Eu mi-o voi păstra cu sfințenie pe a mea.

DIN NOU PE PLAIURILE MUȘCELENE

Plecând din Calafat și neavând altă direcție, m-am hotărât să vin din nou pe plaiurile Mușcelene, unde cu ajutorul neamurilor și al prietenilor, să aflu noi popasuri.

La orele 18⁰⁰ am sosit în Craiova. Nu mi-am continuat imediat drumul cu trenurile locale, ci am așteptat personalul de Timișoara. Cuibărit în colțul unui compartiment de clasa III-a, supra-aglomerat, am putut trece ușor prin stațiile Pitești și Golești, controlate de siguranță, gata să dispar în noapte la cel mai mic semnal de alarmă.

La orele 24 am sosit în gara Călinești, coborând din ultimul vagon, rămas mult în afara stației. Pe lunca Argeșului și apoi prin viile de pe vârful dealului, am sosit, după trei ore de mers, la Râncăcirov, la finii și nepoții mei Boștenaru, unde am rămas până în noaptea de 1-2 martie.

Apropiindu-se alegerile pentru Constituantă, iar nepotul meu Boștenaru fiind un obiectiv principal al Siguranței, ca fost țărănist, șederea mea aici nu mai era sigură. Însoțit de nepotul Gicu Simescu și urmând valea Râncăcirovului, prin Pădurea Statului, am sosit către seară la Negrești, iar în noaptea următoare din nou la Bîrzești, la nepotul învățător Țigănescu.

Trecuse un an de la plecarea mea din Câmpulung și Siguranța nu reușise să afle nici o indicație despre popasurile mele, cu tot numărul mare de informatori pe care-i avea presărați pretutindeni.

Prezența mea în regiune nu trebuia să fie semnalată, nici direcțiile de unde veneam și încotro porneam.

După două săptămâni, rudele mi-au găsit un alt loc, mai sigur. M-au instalat sus pe deal, la Neculai și Aurica Mărgescu, în aceeași casă în care copilărise și mama mea. Mi-erău rude și aveau un singur copil, Titel, elev la Școala Normală din Câmpulung. Un zmeu de copil și un adevărat pui de român.

Căsuța era la marginea satului, sub pădure. Nu avea decât un singur vecin, spre vest, iar drumul nu era frecventat decât de aceste două familii, cel public fiind la distanță și acoperit vederii.

Erau țărani mijlocași, cu gospodărie bine încheagată și îndestulată, economi și cinstiți, curați și echilibrați, români de drum drept iar nu de cotituri, îndrăgostiți de bucătica lor de pământ și de tot ce aveau.

Ea, o țărăncuță isteată, energică, bună și serviabilă, dar iute ca piperul! Era mândră de căsuța ei și când pătrundeai aici te trata din plin cu tot ce-avea mai bun în gospodărie.

El, un om domol, liniștit, modest și puțin vorbăreț. Este tipul gospodarului cu judecata clară și sănătoasă, calculată și precaută. Om de cuvânt, curat la suflet și săritor, putând să-i încredințezi orice misiune,

având certitudinea că o va executa cu promptitudine, dar și cu tact și prudență.

Întreaga familie a meritat întreaga încredere a noastră, fiind atenți la ceea ce se petrecea și șoptea în sat. Eram deci într-o oarecare siguranță, fiind cu privirile ațintite la vecin pe care căutasem să-l câștigăm de partea noastră.

Aici am avut posibilitatea să iau contact cu unii prieteni de la Câmpulung care au dorit să mă vadă și care, sosind în miez de noapte îmi dădeau informațiile de care aveam nevoie. Tot de aici am încercat să iau legătura cu d-na Mihalache pe care nu o mai văzusem de la 7 iulie 1947. Știam că fusese arestată în două rânduri și că avusese unele necazuri de la câțiva ticăloși din sat, instigați și sprijiniți de comuniști și că acum se afla la Dobrești. Doream să obțin informații mai ample și să-mi fac cunoscută și situația mea.

M-am gândit să-i scriu, iar omul de legătură a fost gazda. În acest scop și-a pregătit o povară cu var pe care a plecat s-o vândă în săptămâna Paștelui în satele din jurul Dobreștilor. În felul acesta am ajuns și la d-na Mihalache, la care oprindu-se să-i vândă var, i-a înmănat și scrisoarea mea.

Cine ar fi putut să creadă că acest țaran cu căruța cu var și atât de modest îmbrăcat, dar atât de dibaci și hotărât, purta asupra lui o scrisoare de la „banditul și criminalul de Marinescu” pentru d-na Mihalache? Tot el mi-a adus și răspunsul. Iată-l:

Mult Stimate d-le Marinescu,

Scrisoarea d-tale a căzut ca un balsam pe sufletul meu îndurerat. Am citit cu multă atenție peregrinările d-tale și acum mai mult ca oricând regret că n-am fost și eu bărbat, ca femeie n-aș fi putut face ceea ce ai făcut d-ta.

Te felicit, d-le Marinescu pentru tot ceea ce ai făcut. Sunt convinsă că urmăritorii d-tale, care sunt și dușmanii noștri, turbează de necaz că le-ai scăpat din mână și că nu te-au putut prinde până acum.

Păzește-te d-le Marinescu, cât vei putea mai bine făcând și imposibilul.

Am fost și eu arestată în două rânduri. Cea de-a doua a fost de două ori mai grea. Din februarie sunt acasă. Până când, nu știu.

Cât despre Ionel am auzit de la prietenii prietenilor noștri că e sănătos și optimist. Dacă ar fi așa m-aș bucura foarte mult. Adevărat optimism de țaran sănătos.

Cu ajutorul prietenilor i-am putut trimite haine de iarnă. Am voit să-l văd, dar n-am reușit, sperând să-l văd cel puțin de Paști, am adresat de

câteva luni o cerere Dir. General al Închisorilor dar n-am primit nici un răspuns până în prezent. Ce va mai fi făcând acum, nu știu.

Am întâmpinat și întâmpin multe neplăceri de la câteva persoane din sat iar ca și d-ta aștept și eu ziua de mâine care să pună capăt tuturor necazurilor putând așa după cum spui, să întindem hora mare în frunte cu acei ce ne sunt dragi într-o Românie întregită în vechile-i hotare, devenită liberă și independentă.

iss Niculina

Această scrisoare pe care am citit-o tuturor prietenilor și cunoscuților mi-a dat mult curaj călindu-mi forțele de rezistență. Înainte deci, cu gândurile îndreptate către cei ce ne sunt dragi.

Vecinul era un om sărman, cu șase copii mici și un tată infirm. Pe când eram Prim Președinte, avusese niște încurcături de care scăpase ușor. Credeam că-mi va purta recunoștință după cum se exprimase în repetate rânduri. Ceea ce-i ceream era să știe să tacă, asigurare pe care o obținusem. Nu știa însă că este vorba chiar de mine ci de o altă persoană.

În noaptea Învierii ieșisem pe sală afară, ca să asist și eu, de departe la Sfânta Slujbă, atunci când preotul ieșea cu Învierea trăgând clopotele. La orele 5 m-am coborât în curte. Tocmai în acest timp se întâmplase ca vecinul să fie la poartă și zărindu-mă m-a recunoscut.

Peste câteva zile, aflându-se plecat la drum cu carul cu var a împărțășit tovarășului de drum locul unde mă aflam și cu toții la înapoiere au răspândit vestea peste tot, ajungând și la cunoștința noastră.

Tot în Bîrzești se mai afla un anume Vasile Niculina, fost agent fiscal, dar îndepărtat din serviciu pentru excrocheriile comise, având și o condamnare cu suspendarea pedepsei. Cercetările fuseseră, în parte, efectuate chiar de mine, ca Prim Procuror.

Întâmplându-se ca în acest timp să aibă loc la Câmpulung Congresul Frontului Plugarilor, în plină ședință a comunicat că mă aflu în Bîrzești acoperit de neamuri.

În posesia acestei informații, partidul a dat ordin organizației de bază să facă cercetările necesare. Atât agentul agricol Mărgescu, cât și pădurarul Stelian, un bulgar pripășit în comună, s-au și fixat la pândă în apropierea casei unde mă aflam.

Soția, aflând și ea de cele întâmplate în oraș la ședința Frontului Plugarilor m-a anunțat imediat printr-un trimis special.

În noaptea de 31 mai m-am trezit brusc din somn sub impresia unui vis pe care-l redau aici lăsându-te cititorule să crezi ce vei voi. Mi se arătase măicuța în vis spunându-mi să părăsesc locurile acestea fiindcă au devenit nesigure pentru mine iar eu o întrebam:

– Să plec chiar acum?

– Nu chiar acum, dar să pleci neaparat. (Măicuța era moartă de cel puțin 20 de ani).

A doua zi dimineată a și sosit cumnatul meu Heroiu anunțându-mă că prezența pândelor a fost verificată, fiind surprinse chiar în acea noapte în apropiere.

În seara următoare, am și plecat, ieșind din fundul grădinii spre pădure, în timp ce pânțele se aflau în partea opusă.

Noul refugiu a fost în comuna Voroveni la locuitorul Olteanu, a cărui soție este soră cu Aurica și deci rudă și cu mine. Părăsind Bîrzești la timp, prezența mea în sat n-a putut fi confirmată partidului și siguranței. Locuința lui Olteanu se află absolut lângă șoseaua comunală, situație foarte periculoasă, care cerea o atenție deosebită.

Ion Olteanu este un mijlocăș înstărit, are un singur fecior de 18 ani. Tatăl a făcut întotdeauna politică țărănistă, fiind un bun agitator, fără să fi fost posibil să fie clintit vreodată din drumul drept.

Fiind și econom nu și-a cheltuit banii în zadar ci și-a alcătuit gospodăria actuală cumpărând pământ și făcând astăzi parte din fruntașii satului. Lucrând 20 de ani în București, contactul cu orașul l-a făcut și îndrăzneț și cu miez sănătos și nu-i lipsește nici curajul, nici hotărârea, sesizându-se imediat, fără să cunoască frica nici când e vorba de lucruri mari, nici mici. Vremurile actuale nu l-au îngenunchiat și nici nu i-au frânt avântul, ci din contră l-au oțelit și mai mult și l-au format și mai puternic pentru dorul vieții de odinioară. Este un om pe care te poți baza oricând, fie împrejurarea cât de grea, putând fi un bun tovarăș de drum.

Vetuța, soția, are aproape firea și caracterul surorii sale. Este o fire extrem de sensibilă și cu un spirit de observație fin.

Este la curent în general cu întregul mers al politicii actuale. Are ochi de vultur, vede tot, aude tot și știe tot dar nu spune decât ce trebuie, cât trebuie și unde trebuie.

Cu veșnicul ei zâmbet pe buze îmi aduce ziazele făcând haz și exclamând întotdeauna veselă:

– Dacă ar ști ei cine citește ziarul!

Este o dușmancă neîmpăcată, ca și sora sa, a regimului actual și cum averea și-a dobândit-o prin muncă cinstită și perseverență o prețuiește atât de mult.

Amândoi se înțeleg de minune și este o plăcere să-i privești la armonia ce domnește în căminul lor.

Ca și soțul său, nici ea nu poate lega ușor prietenie cu oricine. Ți-e mai mare dragul s-o vezi cu ce ochi plini de bucurie își privește copilul.

Conștientă de pericolul ce ne amenință pe toți în cazul când aș fi descoperit, nu îngăduie nici cea mai mică abatere de la „regulamentul

serviciului interior". Aici nu puteam ieși din casă decât cel mult seara pe trepte, sau puțin prin grădină.

Când plecau la câmp, încuiau peste tot, iar eu rămâneam sechestrat înăuntru, până la înapoierea lor. Seara treceam cu toții în revistă evenimentele zilei, informându-mă de tot, ce vedeau și auzeau.

Aici vizitele erau foarte rare. Ca și la Mărgescu, am avut aici din plin, tot ce mi-a trebuit, petrecând timpul numai cu cititul. Dorind să mă ocup și de engleză, am primit de la soție manualele respective, așa că eram destul de ocupat.

Am stat aici două luni, fără să fi fost observat de cineva și nici o discuție sau presupunere nu se formulase. Gazda, cu dibăcia ce o caracteriza, dusesese aceeași viață, iar tăcerea fusese de mormânt. Din prudență am căutat totuși să-mi găsesc și alt punct de retragere, părăsind-o și pe aceasta pentru alte vremuri, astfel că în noaptea de 1 august am ieșit la pădure. Era o seară splendidă cu lună plină, putând zări la distanță orice vietate.

După șederea de două luni numai în casă, dealul, pădurea și poienile erau atât de ademenitoare, că le-aș fi cuprins dintr-o dată în brațe și nu m-aș fi mai săturat admirându-le și străbătându-le în voie; păream un alt om, ieșit dintr-o altă lume. Dar cei din închisori și lagăre? Cum se vor fi simțind, izolați de tot și de toate? Poate numai traiul în colectiv, acolo unde va fi existând, să le ușureze puțin viața!

După câteva zile petrecute ascuns prin pădure, am sosit într-o noapte la Negrești, la căsuța mea unde se afla și soția cu fiica, venite pentru odihnă, în concediu de vară.

Sosirea lor obișnuită aici în timpul verii și animația în ajunul Târgului Sf. Marii, n-au fost de natură să atragă atenția asupra posibilei mele prezențe aici, deși înainte, însăși membrii Sfatului comunal îmi perchiziționaseră locuința, din ordinul autorităților comuniste. Ziua ședeam în casă sau într-un boschet de salcâmi din grădină, iar noaptea, complet echipat, eram oricând gata de ducă.

După o lună m-am înapoiat la Mărgescu, oferindu-mă cu plăcere să-i pregătesc copilul pentru examenul de capacitate. Voiam să le fac și eu această plăcere și am fost foarte mulțumit când a reușit printre primii. Lipsisem de aici trei luni, așa că, dat fiind rezultatul negativ al supravegherii, cercetările încetaseră. Am rămas încă o lună și jumătate. Se apropia însă iarna și trebuia să-mi asigur un culcuș. Vara imensitatea pădurii cu singurătatea și tainele ei, cu zilele calde și nopțile dulci îți oferea oricând o oprire sub cerul liber. Dar iarna, când și vietățile pădurii se retrag la adăpost?

Pe loc nu mai puteam rămâne. Mi-am amintit de vechiul prieten, Mihai Drăghici, care mă vizitase și la Râncăciov și la Bîrzești și la Voroveni

și, cu ajutorul altor prieteni, am luat legătura cu d-sa. A fost bucuros să mă adăpostească și într-o seară târziu, am sosit la conacul său de la punctul Scorțaru, situat sus de tot, sub pădure, pe șoseaua dintre Drăghici și Hârtiești.

La Scorțaru, prietenul Matei are două proprietăți distincte dar apropiate, însumând câteva zeci de pogoane, acoperite cu fânețe, pruni și pădure. Tot aici are și stâna, cu peste 150 de oi, cu șapte vaci cu lapte, zeci de capre și în plus casa și curtea. Către sat ambele proprietăți se termină cu pante destul de abrupte și înalte, acoperite de pădure, mărginindu-se pe culme cu islazul comunal, defalcat din pădurea satului.

De pe această culme, rotindu-ți privirile, te afli în fața unei priveliști minunate. Spre nord și nord-est privirea străbate până dincolo de culmile Botenilor, Jugurului și Mățăului, oprindu-se pe vârfurile înalte ale munților.

Către vest străbat până către dealurile împădurite situate dincolo de câmpiile Mihăeștilor și de culmile sudice spre Furnicoși. Sub pădure se întind poienile atât de frumoase, cu conacul prietenului Matei și cu șoseaua șerpuindă, plantată pe margini cu salcii, iar jos în vale, satul Drăghici, cu casele presărate printre grădinile cu pomi.

Un chiot de pe vârful dealului străbate întreaga vale, ajungând până departe spre Ruda, iar spre nord și est, cuprinzând întreaga regiune a Argeșului. Pitorescul locului, liniștea naturii și bunătatea stăpânilor, te îndeamnă ca, odată sosit aici, să nu mai pleci ușor. Tot pe vârful înalt al acestei culmi se opreau și haitele de lupi înspăimântând întreaga vale cu urletele lor groaznice.

Gospodăria principală a prietenului Matei se află însă în sat, grădini cu pomi și povarna cu alambic modern, el fiind socotit printre cei câțiva fruntași din sat.

Țața Leana este o femeie chipeșă, liniștită și destul de modestă față de posibilitățile ce le are, pătrunsă însă adânc de sensul exact al apăsării vremilor de azi și al acelor ce vor mai veni, care încearcă să-și facă loc și să pătrundă adânc în ființa sa, din care cauză este atât de greu să poți surprinde un zâmbet pe buzele ei. Deși pare puțin cam severă în priviri și atitudine, este totuși o persoană distinsă, cu suflet sincer și deschis și o mamă dulce și iubitoare. Nu vrea ca eforturile vieții sale, făcute cu atâta trudă, să se sfârșame în jocul actual al soartei, atunci când a luptat atât de mult să învingă viața. Cu mine a fost nespus de bună și de înțelegătoare.

Pe nenea Mihai, așa cum l-am cunoscut din trecut și cum l-am cunoscut și eu acum este ușor să-l prezint aici. Este un vechi stegar al Partidului Țărănist și un luptător hotărât, care s-a aflat veșnic în primele linii. Primar, în repetate rânduri în satul său, a dat dovadă că știe să lupte nu numai cu inima dar și cu mintea; este omul care atunci când își dă

cuvântul, și-l ține cu sfințenie, știind că omul valorează atât cât și cuvântul pe care-l rostește. Cu simțul său practic și cu experiență îndelungată își dă seama de tot și știe să aprecieze oamenii. Chibzuit și plin de hotărâre, nu se lasă dus cu vorba, ci privindu-te în față, îți vorbește direct și categoric. Viața grea de astăzi, cu toate loviturile date de comuniști nu l-au ingenunchiat. Nu există în întreaga regiune un element mai capabil pentru lupta de rezistență dusă în vremurile de acum, când munca este atât de primejduită și când organele comuniste sunt peste tot.

Partidul nu trebuie să uite niciodată că în aceste vremuri de înspăimântătoare teroare comunistă când însăși moartea amenință pe acei care activează pentru partid, Mihai Matei a fost o stâncă de granit, de care s-au lovit toate furtunile fără să o răstoarne, păstrând legătura cu foștii membri și încurajându-i atât cu vorba cât și cu fapta. În organizația de partid locul său pentru ziua de mâine trebuie să fie cu totul altul decât până acum. În aceste vremuri grele a stat sus pe baricade, iar nu ascuns, prin buruienile tufișurilor de mărăcini, ca atâția alții.

Gică Matei? Tare mi-e teamă că nu-l voi putea înfățișa atât de complet precum este în realitate. Prezența lui în fața ta, deși pare atât de modestă, îți trezește totuși atenția. De intri în vorbă cu el, vei continua discuția fără să vrei. Este un tânăr de 22 de ani, mândru, chipeș, sprinten, frumos și veșnic cu zâmbetul pe buze, de parcă râde în el toată firea. În sufletul lui parcă a prins rădăcini veșnice sămânța dragostei iar pe fața lui joacă totdeauna fericirea însăși. Fie că se află la lucru, fie că se află în popas, fie că se înapoiază seara, la conac cu carul cu boi, sau călare, el cântă și cântă frumos. Pretutindeni unde se află este cântec și voie bună. Din cauza aceasta este iubit de toți și pretutindeni unde apare supărarea dispare ca prin minune. Dar și la treabă este tot în frunte. În feciorul acesta sentimental și talentat, se observă imediat inteligența, energia și maturitate. Cu el nu poate sta la discuție nici cel mai pregătit comunist, fiind răsturnat imediat prin argumentarea sa lucidă, fără replică, plină de convingere. Neștiind ce-i frica, *deviza lui este să lupte pentru Rege, pentru Țară, pentru Neam și pentru Sfânta Biserică.*

Tot tineretul din sat stă sub comanda lui și e suficient un singur semnal, pentru ca tot acest tineret să urmeze drumul indicat de el. Este spaima democraților din sat și mulți i-au simțit tăria forței de care dispune. De aici și nenumăratele rapoarte adresate partidului și siguranței cerând arestarea lui.

De la armată a fost respins, trecându-l la detașamentele de muncă, tocmai pe baza acestor rapoarte, comunicându-se că nu este nevoie de astfel de elemente inadaptabile, ce pot face mai mult rău decât bine.

În sufletul său este născută dragostea pentru Partidul Național-Țărănesc și nu cred să existe în tot tineretul satelor din județ un tânăr mai capabil, mai hotărât și mai complet format ca el pentru partid. De aceea, voi, care mâine veți avea conducerea partidului, nu scăpați din vedere pe acest tânăr. Puneți-l la lucru, dați-i însărcinări de răspundere, formați-l și mai mult și va face minuni.

Cu încă vreo câțiva ca Mihai Matei și ca fiul său Gică și se va câștiga orice bătălie. Ei nu știu să privească decât înainte și trebuiesc scoși din modestia care-i caracterizează și din numărul celor mulți, fiind socotiți fruntași între fruntași.

Mie îmi sunt nespuși de dragi și atât de mult îi prețuiesc.

Cât n-ar fi dat comuniștii să aibă de partea lor pe Gică Matei și cine știe unde ar fi ajuns dacă se alătura lor! Familia Matei a avut însă un alt crez și a servit altui altar.

În momentul când scriu aceste rânduri a ajuns și la mine informația că Gică Matei a fost arestat. Nici că se putea altfel.

Când, seara târziu, am sosit la Scorțaru, pe vârful dealului, am tras un chiot, conform consemnului. Mi-a ieșit înainte prietenul Matei, însoțit de un pui de românaș de pe meleagurile bucovinene, din comuna Boian, care venise să-l anunțe de sosirea mea și care cunoștea semnalul. M-au primit cu multă voie bună și am rămas aici la stână.

Muncitorii de serviciu mă cunoșteau sub numele de „cuscu Nicolae” o rudă săracă și necăjită, care a fost dată afară din serviciu, care vine din când în când să se mai odihnească și să se mai aprovizioneze cu câte ceva.

Odată sosit aici, prima mea grijă a fost să cunosc împrejurimile cu toate potecutele lăturalnice ce duceau spre Bîrzești și Câmpulung. Cunoșteam numai drumurile principale, ceea ce nu era de ajuns. Situația nu era grea când porneam de la Bîrzești. Ținând direcția spre noi, toate drumurile se adunau la Scorțaru, pe culmea dealului, spre stână, străbătând pădurea satului, Hârtiasca. Era mai greu când porneam spre sud, fiindcă, pe măsură ce te afundai în pădure, se ramificau mai multe văi și dealuri cu direcții diferite și, fără să vrei, dacă pierdeai direcția, te pomeneai fie în satul Văcareu, fie în Pițigaia sau Uluba, sate situate la câteva ore în afara drumului, bătând prin pădure, absolut singur, în miez de noapte și adesea în plină iarnă, pe viscol și zăpadă, pe ploaie și furtună, purtând veșnic cu mine micul echipament, constând din cuțitul de vânătoare, purtat la brâu, un ciomag zdravăn ciobănesc în mână și pistolul automat, plus ranița și servieta cu cărți – și tocmai când nu te așteptai, apăream și eu – plecat la drum fără voia mea.

Vara parcurgeam distanța între Scorțaru și Bîrzești în 4-5 ore, iarna dura mai mult. Întotdeauna eram cu atenția încordată și cu privirile

ațintite în toate direcțiile, spre a nu întâlni vreun pădurar sau cine știe altă surpriză. În singurătatea mea prin aceste funduri de vâlcele, când frunza și zăpada acopereau potecile rătăcite, iar pădurea aplecată până la pământ îmi închidea calea, frânt de oboseală și de drum, rostogolindu-mă de atâtea ori din cauza întunericii și a neastâmpărului și frământării vremii, când vântul urla drăcește, iar gerul și ploaia mă pătrundeau până la os și când, dacă m-aș fi prăbușit fără să mă mai ridic, doar vulpea și lupul mi-ar fi găsit urma, reflectam la tot binele de care se bucurau ticăloșii „câștigați cauzei”, toți magistrații „verificați democrați”, toți fraudatorii, falsificatorii și mituiții din alegeri și toate celelalte unelte josnice ale „democrației populare” în timp ce eu mă pierdeam singur, în miez de noapte, prin aceste coclauri și văgăuni pustiitoare, departe de familie, departe de căsuța mea și de toate rosturile mele. Și toate acestea numai pentru că am urmat drumul drept al onoarei, conștiinței și demnității profesionale. Dar, reușind să stăpânesc revolta ce mă cuprindea, zâmbeam recăpătându-mi calmul și, împăcat cu mine însumi, îmi continuam drumul cu reflecția: Așa a fost să fie, ferească D-zeu de mai rău. N-am să-mi reproșez nimic. Dar va veni o zi când vom primi fiecare talantul pe care-l merităm.

Iar voi, tovarășilor magistrați „verificați democrați” și voi toți beneficiarii trădării neamului, nu uitați că există și dimensiuni care adesea devin destul de incomode.

Până atunci, omul hotărât și cu voința neclintită știe să-și facă drum, oricâte piedici ar întâlni în cale.

Se împlinise un an și jumătate de la plecarea mea din Câmpulung. Se operaseră destule arestări și, urmând exemplul meu, mai luaseră și alții calea codrului, în timp ce Securitatea îi căuta pretutindeni în regiune. Disparația mea era deci necesară, mai ales că se apropiau și sărbătorile Crăciunului, Proclamația Republicii și Anul Nou, fiind de presupus că se vor opera și alte arestări, printre care probabil și prietenul meu Matei.

Între timp, guvernul comunist publicase legea 102/1948, pentru revizuirea pensionarilor publici, căutând să dea astfel o lovitură acelor din ale căror salarii se făcuseră zeci de ani rețineri continui pentru pensie și care astăzi nu-și mai primeau decât ceea ce li se reținuse. Era o lege draconică, cu caracter de confiscare, bazată, după cum se va vedea, pe criterii politice.

Comisia de verificare, de pe lângă Tribunalul Mușcel, sub președenția aceluiași judecător Țuțea, mi-a anulat pensia, declarându-mă „dușmanul R.P.R.” pe baza notei informative dată de Securitate.

În baza acestei decizii am declarat recurs, pe care voind să-l urmăresc, m-am deplasat la București, mai ales că aveam și alte chestiuni de rezolvat acolo. În acest scop am sosit în Bîrzești, în noapte de 1-2

Decembrie. În intenția mea era să mai rămân aici încă câteva zile, plecarea spre București fiind în funcție de posibilități și împrejurări. La Bîrzești am fost informat însă c-a sosit la Voroveni o persoană care are să-mi transmită vești de la București, fiind neaparat nevoie s-o întâlnesc imediat, fiindcă peste 24 de ore părăsește localitatea.

În noaptea următoare mi-am continuat drumul, pentru ca să mi se spună că sunt așteptat la București de o anumită persoană, care vrea să mă cunoască și să-mi ofere sprijin și ajutor. Trecând prin destule greutăți, am sosit la București în dimineața de 5 Decembrie 1948, cu același personal de Timișoara cu care sosisem și de la Craiova.

Propunerea fusese destul de ademenitoare pentru ca să încerc imediat acest drum pentru a schimba puțin decorul, trăind în condiții mai civilizate decât acelea de până acum, mai ales că ne aflam în plină iarnă.

Toate încercările mele de a lua contact cu persoana pe care o întâlnisem la Negrești, conform înțelegerii, au fost zadarnice, căci nu a venit la întâlnirile propuse. Târziu de tot, când în fine ne-am revăzut în casa unui prieten, nici n-a mai amintit de propunerea făcută. Văzând că tace, am tăcut și eu, mai ales că tăcerea sa, în situația în care ne aflam, putea da naștere la multe supoziții și chiar la suspiciuni. Credeam totuși că o explicație era necesară. Nu s-a produs și de atunci nu ne-am mai văzut.

În București am rămas o lună, întâlnindu-mă cu diferiți prieteni, discutând evenimentele în curs.

În ceea ce privește recursul, din lipsă de informații sosisem prea târziu. Se rezolvase. Informația am obținut-o de la consilierul Strat, de la Înalta Curte de Casație, pe care am căutat să-l întâlnesc, știind că făcea parte din comisie.

Odinioară fusesem egali în grad, dar prin diferite împrejurări o luase repejor la picior și ajunsese la Curtea de Apel. Ca inspector judecătoresc venise și la Mușcel și-mi amintesc că-mi spusese că va face și imposibilul să ajungă la Înalta Curte și, în adevăr, se ținuse de cuvânt.

Interesându-mă am aflat că prezidase Biroul Electoral al Jud. Teleorman la alegerile din 19 noiembrie 1946, atribuind guvernului toate locurile și nici unul opoziției.

„Tovarășul” Strat cunoștea cauza mea și mi-a comunicat că recursul a fost respins, cu opinia separată a d-sale. Interesându-mă am aflat că spusese o inexactitate. Nici vorbă nu fusese de vreo opinie separată. N-avea nici cel puțin curajul răspunderii. Îi era rușine de decizia pronunțată. Mi-a precizat însă că la dosar se afla raportul siguranței, care e contra mea, dar să caut să obțin un altul, favorabil și să înaintez cerere de revizuire.

– Dar cum aș putea să obțin acest aviz, când de un an și jumătate sunt urmărit de siguranță, să fiu arestat?

La auzul acestor cuvinte a rămas lipit locului, uitându-se la mine, iar eu m-am grăbit să plec.

Iată cuprinsul deciziei de recurs:

Ministerul Finanțelor

Comisia Generală de Recurs și Revizuire a Funcț. Publici

Decizia No 149. 157

Ședința din 29 octombrie 1948

Președinte ss indesc.

Luând în examinarea recursul declarat de A. Marinescu, cu domiciliul în Câmpulung Mușcel, Str. Constantin Brâncoveanu 18, înscris la No de intrare în registrul de pensionari al Administrației Financiare Mușcel, contra deciziei No 149. 157 din 7 septembrie 1948, a Comisiei Județene Mușcel de revizuire de pe lângă Tribunalul Mușcel.

Comisiunea

Având în vedere motivele de recurs, anume că greșit Comisia de revizuire a pensionarilor publici de pe lângă Tribunal Mușcel, prin Decizia No. 149.157/1948, i-a anulat pensia pe baza disp. art. 4 din legea 102/1948, fiind reacționar notoriu și ostil R.P.R.

Având în vedere nota informativă aflată la dosar, din care rezultă că numitul a fost președintele completului de judecată care a admis recursul lui I. Mihalache, declarându-l demn și deci a ordonat înscrierea lui în listele electorale și că din cauza atitudinii sale sociale și mai ales politice, este dispărut din localitate din Mai 1947 Având în vedere că în sprijinul recursului său, numitul nu depune nici un act oficial din care să rezulte că cele menționate în nota informativă menționată mai sus n-ar corespunde adevărului.

Pentru aceste motive

În baza dispozițiilor art. 4 și 5 din legea 102/1948, pentru revizuirea pensionarilor publici plătiți din bugetul Casei Generale de pensii.

Decide:

Respinge ca neîntemeiat recursul declarat de A. Marinescu contra deciziei No. 149. 157/1948 a Comisiei Județene de Revizuire a pensionarilor publici de pe lângă Tribunalul Mușcel, dispunând să se anuleze pensia cu începere de la 1 octombrie 1948, conf. ord. No. 39 al Comisiei Centrale de Revizuire, publicat în Monitorul Oficial No.129 din 27 august 1945.

Prin această decizie mi s-a luat și ultima posibilitate de existență, fiind declarat oficial ca „dușman al R.P.R. și reacționar notoriu” declarare care, departe de a constitui pentru mine o compromitere sau o jignire, reprezintă și va reprezenta totdeauna un titlu o onoare.

La Înalta Curte l-am întâlnit și pe Zira, fost Prim Procuror la Mușcel după avansarea mea ca Prim Președinte.

Deși a fost în grad mai mic decât mine, acum se află ca Procuror la Înalta Curte, avansat tot de tovarășii comuniști.

Jenat oarecum și fără să-l întreb, a găsit de cuviință să-mi spună că el nu este înscris la comuniști.

– De ce era nevoie de această explicație „tovarășe” Zira? eu nu ți-o cerusem. Sau poate, a fost provocată de zâmbetul meu batjocoritor. Asta da, se poate. Noi am lucrat în același tribunal și ne cunoaștem destul de bine și știm ce forță juridică reprezentăm fiecare. După plecarea d-tale din Câmpulung, produsă așa cum s-a produs, s-a întâmplat să devii copilul alintat al „Democrației Populare” și să ajungi aci, după ce ai făcut atâția ani în șir anticameră comuniștilor. Pe la noi, prin Câmpulung, s-a aflat însă de mult că făceai și d-ta parte dintre acei „verificați democrați” care își stabiliseră cortul lângă anticamera „tovarășilor” pentru ca să te poți înfrupta la timp și din plin din binefacerile Democrației Populare și faptul nu ne-a surprins câtuși de puțin.

În ziarul Scânteia apăruse un articol referitor la pensii, prin care se cerea să nu mai fie eliberate procuratorilor, ci direct titularilor, motivare îmbrățișând exact situația mea. Pe baza aceasta, Administrația Financiară de Mușcel a refuzat să mai elibereze soției mele pensia pe septembrie, deși avea procură specială de la mine. Aflându-mă în posesia carnetului, am încercat să o încasez de la București, adresându-mă Biroului de informați al Casei Generale de Pensii, care mi-a cerut să prezint dovada că nu mi s-a achitat. Tocmai atunci a apărut în fața mea un tânăr cu numele Băjan, funcționar chiar aci la Casă, oferindu-se să mă servească, spunându-mi că dosarul cu recursul declarat de mine se află chiar în posesia sa și că va da aviz favorabil pe cererea ce-o voi prezenta.

Văzând că avizul întârziase câteva zile și cum nu puteam circula fără teamă, am căutat să-l întâlnesc spunându-mi-se că-l pot vedea la birou. Aflându-l m-a dat simplamente afară. Văzând această situație și presupunând că ticălosul ar putea să mă și denunțe Siguranței, am părăsit imediat localul.

În București am locuit pe Str. Romană 98. D-na gazdă, aflând cine sunt, a devenit extrem de atentă și de binevoitoare având și d-sa multe de suferit de la regimul actual. Masa o luam adesea pe la prieteni sau pe la câte-o lăptărie sau restaurant modest, mulțumindu-mă cu câte-o singură porție de ciorbă din lipsă de bani. O duceam mai greu cu lemnele, fiind forțat să stau zile și nopți fără foc. Când cumpăram lemne, le luam în cantitate mică pe care tot pentru economie le transportam singur, seara, pe întuneric, legate cu o frânghie, acoperindu-mi astfel destul de greu nevoile.

Rezolvând tot ceea ce aveam în program, iar banii socotiți pentru cheltuieli fiind pe terminate, am părăsit Bucureștii în noaptea de 5-6

ianuarie. Tot cu personalul de Timișoara, sosit la Rîncăciov pe aceleași drumuri pe care le parcursesem cu un an în urmă. Nu am putut rămâne aci tot de teama necunoscutului. Cu ajutorul unor cunoștințe, găsisem un nou adăpost în comuna Valea Mare-Pravăț și în noaptea de 8-9 ianuarie, la orele 22 am plecat cu mașina urmând valea Argeșului. La marginea de sud a satului Vulturești, la orele 1 din noapte, ne-am încrucișat cu mașina Securității care cobora. Neavând nici o bănuială, nu ne-a urmărit, ceea ce ar fi fost un groaznic ghinion pentru mine și pentru însoțitorii mei.

Aproape de Nămăiești am întâlnit a doua mașină a Siguranței, mergând spre Stoenеști. Dacă am fi fost recunoscuți situația se complica, fiindcă mașina în care călătoream era scoasă din circulație, mergând de data aceasta clandestin și numai pentru mine și astfel mi s-ar fi putut lua urma.

Imediat ce am sosit la destinație, mașina și-a continuat drumul prin Bilcești, sosind la Câmpulung la orele 3.a.m.

N-am putut rămâne aici decât 10 minute, fiindcă situația se schimbase între timp. Altfel m-aș fi expus și pe mine și pe gazdă și cu toată opunerea sa, am plecat luând-o pe Valea Argeșului în jos, în direcția din care sosisem.

Iată-mă deci, pe neașteptate singur, în miez de noapte și în plină iarnă la 8 Km de Câmpulung, pornind la drum fără altă certitudine decât că trebuia să plec, urmând ca hotărârea să o iau pe drum.

Mi-am fixat ca țintă tot Scorțaru, dar până acolo erau aproape 30 Km. și noaptea era înaintată. Problema se punea unde să rămân peste zi, ca să nu fiu observat. Nu-mi rămânea altceva de făcut decât să mă retrag în pădurile de pe dealul Stoenеștilor, unde să stau ascuns până seara când să-mi continui calea între Mățău și Boteni, urmând apoi pădurile Jugurului spre Drăghici. Era o cale destul de lungă și extrem de grea, dar era singura soluție de adoptat.

Cum mergeam așa grăbit și îngândurat, deodată zăresc înaintea mea pe vale, luminile farurilor mașinii care se înapoia de la Stoenеști. Ne despărțea numai o cotitură a drumului. Nu-mi rămânea altceva de făcut decât să sar peste gard, în grădina de alături. Când am prins vârful ascuțit al ulucii s-a rupt, străpungându-mi palma până la os și trântindu-mă la pământ.

Cum mașina putea să iasă în orice moment din cotitură și prinzându-mă în lumina farurilor, aș fi fost descoperit și arestat pe loc, n-aveam timp de gândire decât secunde sau poate nici atât. Fără să țin seama de mână, am prins din nou uluca și am sărit peste gard. Abia m-am prăvălit la pământ, în zăpadă, că mașina a și apărut cu luminile pe șosea, trecând pe lângă mine fără să mă observe.

Semnul rămas în palmă îl voi purta întotdeauna, ca o aducere aminte a acestor întâmplări din noaptea de 9 ianuarie 1949.

Se făcuseră orele 5. Departe nu mai puteam ajunge. Am coborât în gârlă și după ce am spart gheața, mi-am spălat mâna sângerată și am bandajat-o. În acest timp mi-am adus aminte că în Suslănești locuiește Părintele Mușetescu și a putea face un popas la sfinția sa. Văzându-mă, m-a primit bucuros și m-a reținut câteva zile; Scăpând cu greu de aci, am plecat într-o noapte cu căruța preotului până la Hârtiești, peste Boteni și Lucieni, cale de cca 15-16 Km, iar de acolo am trecut singur dealul la Scorțaru, unde am ajuns la orele 6 dimineata.

Nu-mi rămânea altă soluție, decât să-mi petrec iarna împărțind timpul între Scorțaru și Bîrzești, după împrejurări. Când se ivea amenințarea într-un punct, plecam la celălalt de unde mă înapoiam amenințat de altă primejdie.

Șederea la Scorțaru a fost într-adevăr bogată în peripeții, mai ales că prietenul Matei, "chiabur și reacționar notoriu", se aștepta oricând să fie ridicat și cum Securitatea venea noaptea, tot noaptea trebuia să fim și noi cu cea mai mare atenție. Din cauza aceasta dormeam adesea în pădure cu saricile pe noi sau pe câmp în claia de fân sculându-ne dimineata albi de zăpadă și amețiți de nesomn. Nici chiar membri familiei nu cunoșteau locul unde dormeam, temându-ne de o eventuală constrângere ce s-ar fi putut produce asupra lor.

Și ziua și noaptea umblam îmbracat cu o sarică pe mine și cu o căciulă țurcănească, dând ajutor la stână, așa că puteam trece neobservat de la distanță.

În noaptea când au fost ridicați foști expropiați, am dormit amândoi în podul unui coșar de vite al unei văduve de la marginea satului, spre Jugur, în care pod se aflau doar câțiva snopi de coceni, fără știrea stăpânei.

Întreaga regiune era străbătută de numeroase haite de lupi, iar piscul înalt de pe culmea dealului de lângă pădure, de deasupra stânii era locul lor de urlătoare. Între orele 23 și 2 din noapte oricând te puteai aștepta să le auzi prezența aci, iar punctul era situat pe drumul meu obișnuit. Într-una din nopțile târzii de toamnă, lupii ne-au mâncat două junci și ne-au mursecat încă două, una trebuind să fie tăiată, fiind sfâșiata peste tot. În altă noapte ne-am pomenit cu toate cele 12 vite mari și cu caii grămadă peste noi la stână, urmăriți de o haită întreagă, care mursecase jumătate din ele, haita oprindu-se la mai puțin de o sută de metri de stână, fiind alungată de noi cu ajutorul câinilor, cinci la număr și foarte inimoși. Tot cu ajutorul lor speram să auzim și eventuala apropiere a Securității, fiindcă nimeni nu se putea apropia de stână fără să fie simțit de câini.

Într-o seară târziu a trebuit să plec, având la mine felinarul aprins, în timp ce haita urla în vârful dealului la mai puțin de 500 de metri de drumul meu. Știind din viața de vânător că lupii nu se aproprie de lumină, eram sigur că nu mă vor ataca și mi-am continuat drumul, cu toate chemările prietenului Matei.

Pentru mine era mai mare pericolul ce mă aștepta dacă aș fi căzut în mâna Siguranței, decât dacă m-aș fi întâlnit pe cale cu haita de lupi. S-a întâmplat doar de două ori să-i văd înaintea mea.

Era într-o seară târzie de toamnă, cu lună plină când după ce străbătusem pădurea satului în două ore și jumătate mă aflam la liziera de sus, oprit pe un pisc, să mă odihnesc. Auzind fâșiituri la dreapta, prin frunza căzută, am zărit trei mogâldețe sărind peste șanțul drumului ce urca din vale. Erau trei lupi. În fața mea era o depresiune adâncă, iar drumul la 30-40 metri. I-am lăsat să văd ce fac. Au urcat drumul și s-au oprit în depresiune, întorcând capetele în toate direcțiile. Am luat arma la ochi, dar nu am tras.

– Voi haiduci, eu haiduc. Pentru ce să ne dușmănim? Și ce-aș fi putut să fac cu un lup, dacă l-aș fi împușcat? Să-l iau în spate cu mine, sau să-l las pe loc? Nu era mai mare pericolul cel prezenta focul de armă tras în miez de noapte, sus în pădure, dacă ar fi fost auzit de cei din satul aflat jos, în vale unde era și postul de jandarmi? S-ar fi bănuț că a fost tras de un partizan, pădurea și împrejurimile ar fi fost cercetate iar trecerile mele devenite imposibile. După câteva momente de așteptare au pornit spre sat, iar eu mi-am urmat drumul pe deal, în jos.

Altădată era în miez de vară, cu cer senin și tot cu lună plină, pe dealul Ulubi, între grădini și pădurea satului. Mergeam pe marginea drumului, prin umbra pomilor când a apărut în poiană un lup ieșit din pădure. Venea pe drum, spre mine mergând la trap. M-am oprit locului, în umbră voind să văd până unde se apropia de mine, fără să mă observe. S-a oprit la 20 și ceva de pași și după ce m-a privit și-a schimbat direcția spre pădure oprindu-se lângă o grămadă de curățături de prun. Am tras un chiot și s-a afundat în pădure.

Adesea din cauza zăpezii mari, drumurile nu se mai cunoșteau în pădure și nici nu mai puteam ușor străbate singur zăpada pe o distanță de 6-7 ceasuri. Coboram astfel pe câte un fund de vâlcea în valea Argeșului și-mi continuam drumul prin zăvoiul de pe marginea apei, drum periculos, fiindcă puteam să întâlnesc alți trecători care m-ar fi recunoscut.

Într-un astfel de fund de vâlcea, pe la orele 1, m-am întâlnit la o cotitură față în față cu brigadierul și cu pădurarul din Hârtiești. Abia am avut timp să trag căciula pe ochi și să ridic gulerul jocului ca să nu mă recunoască, întrebându-l:

– N-ați întâlnit cumva niște oi pe aici? Am plecat toți în căutarea lor, eu luând-o pe vale în jos. Ceilalți au plecat în alte direcții.

– Nu, n-am simțit nimic.

– Dacă urcați dealul, fiți atenți și de simțiți ceva anunțați peste culme.

– Ni se fură lemne din cele tăiate și mergem în pădure, la pândă. De vom afla ceva, vom da de știre.

Nu m-au recunoscut, iar întrebarea improvizată pe loc a putut fi crezută, știindu-se ce prăpăd făceau lupii prin partea locului.

Iată jocul întâmplării de care trebuia să țin seama chiar și în astfel de împrejurări. Această întâlnire mi-a atras atenția că i-aș putea întâlni tot așa de ușor și în mijlocul pădurii și cum toți pădurarii sunt înarmați, m-ar putea soma să mă opresc ca să mă legitimizez purtând și eu arma asupra mea și nesupunându-mă, cine știe ce s-ar fi întâmplat. Dădeam naștere la complicații pe care în intenția mea este să le evit cu totul.

Plecările mele erau întotdeauna forțate și neprevăzute. O informație primită în miez de noapte că a apărut securitatea în comună, mă pornea la drum, indiferent cum ar fi fost vremea. Îmi amintesc de una dintre acestea, care mi-a dat mult de lucru. La orele 24 a apărut Gică Matei cu informația că la Primărie a sosit un camion cu agenți ai Securității. Teza importantă era ca nu cumva căutând să aresteze pe vreunul dintre membrii familiei Matei să mă afle pe mine. Imediat am fost gata și am plecat însoțit o parte din drum, prin pădurea cu zăpadă de două palme iar Gică având toporul în mână și doi câini de la stână. Din cauza zăpezii abia după șase ore de mers continuu am ajuns la destinație. Greutatea drumului se mai accentua și prin aceea că totdeauna trebuia să port cu mine tot ce posedam pentru ca nu cumva să rămână ceva care, la o eventuală percheziție să fi dat de bănuț.

Primăvara, vara și toamna drumurile erau mai ușor de parcurs, iarna însă groaznic de grele. Pentru ca să pot înșela mai ușor „vigilența” tovarășilor, am renunțat la raniță, servindu-mă numai de servietă, care era destul de încăpătoare și cum toți tovarășii purtau servietă, puteam să fiu confundat ușor cu oricare dintre ei, ceea ce mi s-a întâmplat în două rânduri.

Voind să evit într-o seară târzie de la finele lui noiembrie trecerea prin câteva locuri destul de neplăcute, care mă sileau să mă descalț ca să pot să trec apa, am ieșit în partea de nord a satului Vulturești. Deși erau orele 23³⁰, totuși dintr-o curte a ieșit pe neașteptate un țăran, care m-a întrebat:

– Măi tovarășe, care ești ăla? Și a venit spre mine. I-am răspuns:

– Om bun. Și cum avea țigara aprinsă l-am rugat să mă servească și pe mine cu un foc. I-am răspuns că sunt inspector de control în

Învățămant, sosit în interes de serviciu și că vreau să ajung în seara aceea la Hârtiești, fără de veste, ca să încep a doua zi inspectia, exact la orele 8, pentru a controla și punctualitatea învățătorilor.

Ne-am așezat pe marginea șanțului și după ce mi-a spus că este membru de partid și se află în conducerea Cooperativei, timp de o oră l-am discutat despre toate, reușind să aflu de la el tot ce am dorit. Am început cu învățătorii din sat pe care mi i-a descris în culori foarte urâte, mai ales pe învățătorul Costescu, ginere de chiabur, pentru ca să trec imediat la datoria pe care o au membrii de partid, de a urmări cu "vigilență" programul Partidului. L-am întrebat apoi dacă există fugari plecați din comună, dacă-l cunoaște pe banditul de Marinescu și dacă cumva a apărut prin partea locului, având multe neamuri pe valea Argeșului. După ce m-a asigurat bine, pentru c-a avut procese la tribunal și după ce mi-a adresat destule înjurături, mi-a destăinuit toate ordinele primite de la partid și de la Securitate, referitor la mine, ce s-a discutat la organizația de bază, cine sunt conducătorii urmăririi mele, și ce părere au despre neamurile care m-ar putea adăposti. Servindu-l la plecare cu o țigară i-am amintit să execute cu sfințenie decretele de Partid și să fie cu vigilență mereu trează, pentru distrugerea dușmanului de clasă. La un kilometru distanță am intrat în pădure urmând potecile mele.

Într-o altă noapte din plină iarnă, era într-o sâmbătă seara pe la sfârșitul lui ianuarie. Plecând de la Bîrzești n-am mai putut urma drumul pe deal prin pădure, tot din cauza zăpezii prea mari, urmând șoseaua județeană. S-a întâmplat că în seara aceea să ruleze un film la cinematograful din Hârtiești, lumea fiind adunată aici. Primăria și postul de jandarmi se aflau chiar la cotitura drumului meu spre Scorțaru, din care cauză căutam să trec pe aici între orele 1 și 2 din noapte. Înainte de Primărie am întâlnit în drum chiar pe șeful de post. Se schimbaseră cei vechi care mă cunoșteau, fiind aduși alții din afara județului. Să mă retrag nu mai puteam. Am mers ținută la el și după ce i-am adresat salutul "Trăiască Republica Populară" i-am spus că sunt de la partid aflat în control întrebându-l la ce oră pleacă mașina cu leme la gară fiindcă trebuie să fiu neapărat a doua zi la Câmpulung, având ședință plenară. După alte câteva întrebări și răspunsuri, ne-am despărțit ca doi buni „tovarăși” ce slujim aceluiași stăpân.

Servieta ce o purtam era dovada evidentă că sunt de la partid.

Abia în 1950 Securitatea G-rală a Statului m-a pus în urmărire pe întreaga țară publicându-mi fotografia la revista oficială a Ministerului, scoțând și 3000 de exemplare, pe care le-a trimis oricărui post de Miliție comunală și fiecărei securități raionale și regionale, care la rândul lor le-au multiplicat și predat fiecărui agent pentru ca să mă poată recunoaște și identifica în cazul unei eventuale întâlniri sau arestări.

La Scorțaru, peste drum de conacul prietenului, se afla casa "finei Veta" o țărăncuță frumoasă, tânără, delicată și bună gospodină, discretă și de o modestie rară. Fusese crescută înzestrată, cununată de familia Matei, având și un copilaș de trei ani.

Aici se pregătea masa pentru întregul personal și pentru cei aflați la lucru și tot aici eram servit și eu. Știa perfect deci cine sunt, cunoscându-mă încă de la Câmpulung pe când locuiam în același imobil cu vărul meu avocatul Chelcea, a cărui soție este fiica prietenului Matei.

N-a șoptit niciodată nimănui, nici un cuvânt despre mine și nici chiar mamei și surorii sale care au venit s-o vadă. Tot aici am primit și vizita câtorva prieteni care nu mă dăduseră încă uitării.

Cu sosirea primăverii situațiile s-au mai schimbat, primăvara dând peste tot un imbold de viață nouă. Înverziseră pădurile, grădina și câmpiile, iar pomii erau în floare. Sub adierea vântului petalele lor desprinzându-se din buchete acopereau pământul cu un covor multicolor, printre care apăreau ici și colo sclipirile mărunte ale licuricilor și presărarea argintie a boabelor de rouă, prinse pe fiecare firicel de iarbă.

Ca și toamna, și primăvara ne petreceam nopțile lângă focul de lângă strunga oilor, lângă fluierul ciobănașului Mitică ale cărui cântece de dor ne alintau sufletul, risipindu-se ușor pe razele de lună în împărăția nopții, alături de cântecele păsărilor ce nu lipseau niciodată.

Tălăngile oilor izbeau dealurile din apropiere cu glasul lor rece și sonor împrăștiindu-se pretutindeni în ecourile pădurii și în depărtarea văilor fără să pot opri un zâmbet ușor ce apărea fără voia mea, tăinuind în el chemarea unui cântec de măhnire venit de departe, din vremuri de demult, de numai știu când, de nesfârșit de mulți ani.

- Doamne să-i dai omului
Ce i-ai dat și codrului
Căci codrului i-ai dat cărări
Iar omului supărări.

Îl auzisem într-o seară târzie, în munții Vrancei, cu zeci de ani în urmă, cântat de un copil cu o voce îngerească și îl reținusem pentru mine, reamintindu-mi-l acum. Și cât de real apărea de data aceasta!

Tot atât de dureros îmi apăreau în minte și versurile scrise cu aproape 80 de ani în urmă de Ronetti Roman, când proscrisul pornise la drum ca și mine, cu toiagul pribegiei în mână cu deosebire că eu pribegeam prin aceste păduri fiindcă nu am putut trece la timp granița:

Proscris, gonit din țara mea,
Plec în străinătate
Și crima mie, că te-am iubit
O, sfântă libertate!

Cu foc din inim-am lucrat
La a țării înălțare
Și ca răsplată mă gonesc,
Ai mei, în depărtare,

Băiete, în traistă tu să-mi pui
Vechi cântece de jale
Mărirea țării voi visa
Cântându-le pe cale.

Adesea, din acest punct schimbam direcția, coborând în valea Argeșului, tot prin Pădurea Statului.

Dar, ori de câte ori coboram, fie pe aici, fie prin alte funduri de vâlcele, mai spre nord, sau când veneam pe vale dinspre sud, mă opream totdeauna la Sfânta Cruce de lângă pădure, de la marginea de sud a satului Vulturești.

Intram în Cruce pentru a mă odihni, dar și pentru a ridica o închinăciune Atotputernicului Dumnezeu, care mă ferise până acum din calea urmărilor și-mi ajutase să scap din atâtea situații grele.

Mi s-a întâmplat adesea ca, în cele zece minute cât stăteam în popas, să treacă pe șosea, pe lângă mine, fie mașina Securității, fie trăsura cu cei de la plasa Boteni. Îi priveam cu indiferență, știind că în Sfânta Cruce, oricât de mult aș fi rămas, nu voi fi căutat. Ea nu-i loc de popas și nici de meditație pentru comuniști. O ființă divină parcă mă apăra. Știind că mașina Securității circula mai ades noaptea, atent cum eram, auzind-o de departe, mă afundam în pădure, sau mă ascundeam în grădinile și livezile din apropiere.

Ca teolog, știam că religia nu este un simplu misticism și nu este nici practica sentimentală a unor habotnici, ci este o știință care ca toate celelalte științe necunoscute, nu poate fi înțeleasă decât de cei inițiați, care-i cunosc misterele, iar cei care nu le cunosc trebuie să primească cuvântul Evangheliei ca pe un adevăr imuabil care, în anumite împrejurări poate fi verificat de anumiți oameni și pentru dezmințirea căruia nimeni n-a reușit încă să emită o teorie valabilă.

În artă, în știință, în medicină mai ales, savanți dispăruți de mult în veșnicie, ar trece azi prin toate chinurile iadului, dacă s-ar mai putea întoarce să citească o parte din afirmațiile dogmatice făcute de ei, pe care multă vreme noile descoperiri le-au făcut să devină absurde.

Mărturisirile sfinților Apostoli, venite de departe să afirme un adevăr, nu pot fi puse la îndoială.

De două mii de ani învățătura bisericii creștine a rămas aceeași și, pe zi ce trece cuprinde tot mai multe suferințe. Atâta timp cât nimeni n-a

dovedit până acum contrariul acestor mărturisiri adevărată, oricât de fantastice ar părea la un moment dat pentru unii, în anumite privințe, trebuie să li se acorde respectul cuvenit.

Întreaga învățătură creștină se bazează pe credință. Dacă nu crezi, întreaga structură sufletească a ta se va prăbuși. Răsărită în suflet ca dintr-o sămânță divină, nu admite critici și nici discuții; acolo unde începe discuția, încetează credința și mai ales puterea ei. Discutată, nu mai poate muta munții din loc.

Tot astfel și crucea. Este sfântă și puternică numai atunci când o porți cu hotărâre pe umeri, fiind gata să te răstignești pentru apărarea și sfîntirea unei idei. Într-altfel purtată de mâini tremurânde de necredință și neputință rămâne doar simbolul dumnezeirii.

Și din teorie și din viața de toate zilele și mai ales din aceea pe care o trăiesc acum știu cât este de folositor ca atunci când ești lovit de o nenorocire să crezi într-o putere mai presus de fire și cât de bine este să te afunzi în această credință care este atât de frumoasă și atât de aproape de sufletul tău.

„Transfigurând, realitatea devine izvor de speranțe, de tărie sufletească și de mângâiere”. Îl iubim pe Mântuitor pentru frumusețea învățăturii lui, pentru chinurile morții și pentru gloria învierii.

„Urască-l cei fără de lege
Ce-i pasă Lui de ura lor
El a venit s-aducă pace
Și înfrățirea, tuturor,
Voi, toți ce-ați plâns în întuneric
Și nimeni nu v-a mângâiat,
Din lunga voastră-ngenunchere
Sculați! Hristos a înviat”.

Și astfel, în liniștea singurătății sălbatice din jurul meu, viața atât de zbuciumată pe care o trăiam, cu toate zvârcolirile ei dureroase, cu toate grijile ce-mi încrețeau fruntea, cu toate amărăciunile de tot soiul și cu tot prezentul nesigur și umbrit de necunoscut, nu-mi putea totuși smulge speranțele într-un alt viitor, într-un alt sens al vieții cizelat prin dureri pentru un alt rost idealizat al vremurilor viitoare, cristalizându-mi gândurile risipite, îmi întregeam liniile hotărâte ale sufletului, începând să desprind și să limpezesc cât mai mult și cât mai bine înțelesul și trăsăturile rezistenței noastre în lupta pentru triumful unei idei mari de libertate și demnitate, speranțe sublimе și nobile, singurele simboluri de încurajare, zămislițoare de puternice forțe morale, de-a lungul întregului nostru drum, la capătul

căruia nădăjduiam că avem și noi dreptul la partea noastră de fericire, punând astfel graniță suferințelor hărăzite de soartă.

Înapoi forțe ale întinericului comunist! Soarele luminii învățăturii creștine, pe care voi vreți s-o distrugeți, este mai puternic decât ticăloasele și josnicele voastre învățături.

El luminează calea către iubire, frumos și fericire, iar nu către lupta de clasă și revoluția permanentă a violenței, pentru ca voi, o infimă și inferioară minoritate, cu sufletele otrăvite de ură inconștientă și barbarie, să stăpâniți lumea prin forță și tiranie.

Dar în lipsa mea se operase o percheziție la Scorțaru și fusese arestat și avocatul Chelcea, ginerele lui Matei. Șederea mea aici trebuia întreruptă. La orizont apărea și iarna și trebuia găsit un nou adăpost. M-am hotărât să plec și în seara de 1 noiembrie 1949 am părăsit definitiv acest loc, care mă adăpostise un an de zile, cu unele întreruperi spre Bîrzești.

Să mulțumesc lui nenea Mihai și tuturor de la Scorțaru pentru tot binele ce mi-au făcut? Este foarte puțin. „La nevoie se cunoaște prietenul” spune un vechi proverb românesc.

În adevăr am fost la nevoie și mi s-a arătat nu numai prietenie, ci dragoste sinceră, plină de exemplul vorbeii și al faptei. Mi s-a oferit nu numai adăpost și masă, dar mi s-a dat atenție continuă încordată pentru garantarea siguranței mele. S-a dat tot ce s-a putut în aceste vremuri grele. S-a făcut totul pentru mine. N-a mai rămas nimic.

Țată Leana, nene Mihai, scumpe Gică și voi toți cei din Scorțaru! Plec de lângă voi cu sufletul plin de ființa voastră.

Plec, lăsând aici în frumosul loc de care mă despart, o părticică din sufletul meu, purtând cu mine amintirea credinței voastre și a sincerității și curățeniei dragostei voastre, pe care nu le voi uita niciodată.

O MARE DURERE

Un proverb românesc spune că un necaz nu vine niciodată singur. Primisem atâtea lovituri. Știam că am de-a face cu o bandă de tâlhari de loviturile cărora încercam să mă apăr cum puteam mai bine. Dar mi s-a îmbolnăvit fetița, pe care o iubesc ca și pe lumina ochilor mei. La început s-a crezut că ar fi vorba de o tuse convulsivă, sub o formă ușoară, recomandându-se schimbarea aerului, ceea ce s-a și făcut. Rezultatul a fost însă negativ. Abia ulterior s-a constatat că era ceva mai serios pulmonar. Mult timp mi s-a ascuns faptul, pentru a nu fi frământat și de această durere. Tocmai târziu mi s-a comunicat, atrăgându-mi-se atenția că locuința este supravegheată continuu de oamenii Siguranței și să nu cumva să comit imprudența să încerc s-o văd, fiindcă aş cădea prins. Am suportat această durere cu ultimul stoicism de care poate fi capabil cineva.

Ce n-aș fi dat atunci să pot s-o văd, să-i viu în ajutor, să-mi lipesc obrazul de căpșorul ei și s-o adorm în brațele mele să prind zâmbetul și privirea caldă și dulce cu care mă întâmpina totdeauna. Dar, despărțit de ea de împrejurări împotriva cărora nu puteam lupta altfel, mă mulțumeam cu resemnarea și cu rugăminți fierbinți către bunul D-zeu, ca s-o salveze, redobândind sănătatea.

Datorită îngrijirilor atente ale doctorilor și în deosebi ale d-lor Dr. Col. Zăicescu și Nițescu, a fost salvată. Le stâng mâna cu toată afecțiunea sufletului meu. Într-un moment atât de greu, mi-au dat un sprijin atât de prețios.

Dar gândul meu se îndreaptă către soție care a pus în joc toată fapta, tot sufletul său, întregile sale forțe, zi și noapte, ceas cu ceas secundă cu secundă, pentru a supraveghea salvarea ei, care-i cel mai prețios dar pe care mi l-a oferit bunul D-zeu în zilele de azi restul interesează mai mult decât fiul.

Vor fi multe lucruri drepte și nedrepte în rânduiala vieții noastre, un singur lucru însă este absolut nedrept: ca tatăl să traiască mai mult decât fiul. Bunul D-zeu m-a ajutat și m-a ferit să primesc această lovitură așa după cum mi-a ajutat de am fost complet sănătos.

Dar alături de bunătatea dumnezeiască se află tirania călăilor comuniști, care încercau prin toate mijloacele să mă prindă, profitând până și de această împrejurare.

Lacrimile tăcute pe care le-am vărsat din plin și de dorul ei dar de teama necunoscutului, vor avea și ele dreptul să vorbească odată și de sigur că vor ști ce să spună și ce să facă: cui, când, cum și unde.

APROAPE SĂ CAD PRINS

La Bîrzești se afla un învățător Beldugan, bețiv pătimăș, ale cărui certuri și scandaluri familiare nu mai constituiau o surpriză. Ambii soți fiind mutați disciplinar, Beldugan a cerut partidului să anuleze mutarea, iar în schimb își lua angajamentul să mă dea prins, de aceea i s-a admis. Angajamentul ne-a fost comunicat imediat de unii prieteni, din care cauză rămânerea mea în Bîrzești nu mai era posibilă. Încă din timpul verii mă gândeam la un popas pe care să-l fac la cineva dintre neamurile din Boteni. Pentru a nu greși, am cerut și părerea Pr. Nițulescu, care ne-a indicat pe Moise Stan, căsătorit cu o verișoară primară de-a mea și care mi-a comunicat că mă așteaptă oricând găsesc de cuviință să sosesc. Cum nu cunoșteam poziția, ne-am dat loc de întâlnire la 2 noiembrie orele 24, la crucea din marginea de sud a satului Boteni. Era o noapte mohorâtă de toamnă. Plouase și drumurile deveniseră destul de grele, cu luna ascunsă printre nori, ca un tăciune sub cenușă. Era timpul cel mai potrivit pentru mine, când puteam să mă strecur cu mai mulți sorti de izbândă. Mergeam tăcut și atent pe potecuța de pe marginea șoselei, cu vântul în față, ce-mi încetinea mult pasul și-mi întretăia respirația.

Exact la ora fixată, după trei ore de mers continuu, am fost la punctul indicat, unde eram așteptat încă de la orele 21.

Gospodăria cumnatului Moise era așezată la marginea de sud a com. Boteni, pe versantul dinspre est, în pantă și cu fața spre sud, izolată complet de celelalte case din jur.

Către vest și sud se deschide larg valea Argeșelului, care se încrucișează cu valea Vacii, oferind ochiului o splendidă priveliște deschisă, privirea putând străbate până departe, către culmile Scorțarului și vârfurile pădurii Hârtiasca.

Stând sus, pe sala casei, și trimitând privirea spre sud și vest, nu te mai hotărăști să te retragi, rămânând într-o continuă admirație. În spatele casei, peste un dâmb și o vâlcea, se află șoseaua comunală Boteni – Balabani. Delușorul se termină cu o poieniță, de pe care ai cea mai frumoasă priveliște a ținuturilor dimprejur. Pe acest delușor ședeam de multe ori în serile senine, frământat de gânduri și de amintiri.

Soarele lumina aceste locuri de dimineața până seara, așa că primăvara era mai timpurie. Casa se afla în mijlocul proprietății, iar curtea era complet ascunsă vederii. Drumul ce conducea la casă era frecventat numai de familie.

Mă aflam aici ca într-o cetate și în perfectă siguranță.

Moise Stan este un bărbat de statură potrivită dar bine făcută, având vârsta de 50 de ani. A muncit mult în viață până a reușit să facă gospodăria actuală. Ocupându-se și cu negustoria a căpătat experiență,

în panică și nici în disperare și n-ar compromite niciodată o situație, orice i s-ar întâmpla. Este un bărbat de cuvânt, hotărât și conștiincios. Omul acesta nu poate fi încovoiat, nu-i cu puțință așa ceva. A trecut prin foc și a dovedit că este din metal solid. A fost bătut groaznic, a fost maltratat că nu se mai cunoștea că-i om, ca să spună locul unde mă aflam ascuns, dar n-a mărturisit nimic. O singură șoaptă, într-un moment de șovăială și eram pierdut, fiind doar la câțiva pași de agenții siguranței, când a fost arestat și i s-a cerut să mă predea. Cu toate groaznicele torturi la care a fost supus, n-a făcut nici o declarație care să complice situația, angajând și pe alții. În momente atât de grele s-a purtat peste așteptări.

Este un dușman neîmpăcat al regimului comunist și pentru ziua de mâine un exemplar de frunte, verificat deplin.

Strașnic om și strașnic reacționar!

Verișoara, Floarea Moise Stan, este o ființă de statură mijlocie, puțin slăbuță, dar cu mișcări iuți, părând mai mult o fetișcană. Este o fire cumpătată, harnică și stăruitoare, dar ambițioasă. Când face ceva, face cu tot sufletul și cu toată inima, fiind dornică să aibă casa îndestulată.

Ceea ce impresionează îndeosebi la ea este hotărârea, ascunsă sub aparența unei modestii accentuate, dar îți atrage imediat atenția privirea pătrunzătoare a ochilor. Știe și poate să se descurce singură în orice situație și nu se dă bătută în discuție când are de apărut o cauză dreaptă, vorbindu-și hotărât și cu curaj.

Au doi copii pe care îi țin strâns apropiați în jurul lor și nu poți pătrunde aici, ca într-o cetate. Ambii copii le seamănă și la fire și la caracter, iar ginerele Alexandru este o persoană fină și delicată, dar bărbătească și discretă.

Trăiesc cu toții în perfectă armonie și se completează unii pe alții. Puteam rămâne aici timp îndelungat, dacă nu se comiteau anumite imprudențe și nu producea un denunț, care era să mă coste mai mult decât libertatea și m-a făcut să părăsesc acest loc, unde n-ar fi putut niciodată bănui Securitatea că m-aș fi putut ascunde.

Consemnul era ca nimeni să nu mă viziteze, și nici să comunice altora locul, iar orice încunoștiințare urma să se facă numai prin părintele Nițescu.

Totuși, în ziua de 14 ianuarie, am primit vizita cumnatului meu Heroiu, însoțit de alte trei persoane. Faptul a fost cunoscut de servituarea susnumitului, situație care mi s-a tănuț. Tot în Bîrzești se mai afla ascuns și nepotul său, Neculae Heroiu, care venea adesea noaptea la locuința sa. Totul a fost descoperit, iar Beldugan și cu secretarul organizației de bază s-au așezat la pândă. Presupunând ca nepotul amintit eram de fapt eu, cazul a fost denunțat Securității, care în ziua de 23 ianuarie, orele 8, a și sosit la Bîrzești, percheziționând casa cumnatului Heroiu. De aci au plecat pe deal la "odaie" (construcție mică lângă stupi), cerându-i să indice locul unde mă aflu ascuns. Neobținând

răspunsul dorit, l-au arestat, vrând să-l conducă la Câmpulung. Încercarea nu le-a reușit, fiindcă s-a opus satul cu forța, așa că spre seară Securitatea a trebuit să renunțe și să plece. S-au înapoiat totuși în noaptea de 31 ianuarie, când l-au ridicat și condus la Câmpulung. Dimineata următoare a plecat servitoarea lui și prezentându-se la Securitate, a comunicat că mă aflu în comuna Boteni, locul fiind cunoscut de soție, pentru ca și ea și servitoarea mea să fie arestate în noaptea de 2-3 februarie orele 24.

Soția n-a făcut nici o mărturisire, cu toate amenințările și șantajul întreprins contra sa.¹

Servitoarea mea, deși la început a refuzat să facă mărturisiri totuși ulterior, în urma unei groaznice bătăi, când i s-au rupt trei dinți, aplicată de Loc. Luca, care-l nenorocise în bătăi pe Heroiu, a indicat locul unde mă aflu, precizând c-a fost trimisă de soție să mă anunțe de arestarea lui Heroiu.

Nici acesta n-a făcut la-nceput nici o mărturisire deși fusese și el groaznic bătut. Văzându-se apoi descoperit a mărturisit totul, dând și alte amănunte care puteau fi tănuite, întrucât Securitatea n-avea nici o cunoștință de ele.

Dacă prima servitoare nu cunoștea locul și nu intervenea în cauză, poate că nu s-ar fi aflat nimic.

Nu știam de arestarea soției și servitoarei mele, din care cauză am rămas pe loc, fiind convins de rezistența primului arestat – Heroiu. Îmi împachetasem însă toate lucrurile, îmi pusesem în ordine toate hârtiile și dormind complet îmbrăcat eram în așteptare.

După presupunerile mele zilele cele mai hotărâtoare erau acelea de 2 și 3 februarie. Dacă rezistența cumnatului Heroiu se prelungea până la această dată și nu făcea nici o mărturisire, securitatea nu putea obține nici o indicație despre mine și era de presupus că va renunța, fiindcă se observaseră de la început că era în domeniu tatonărilor, iar nu pe direcții sigure. Stam de veghe, cu atenția încordată și gata oricând de plecare.

În noaptea de 2-3 februarie șezusem de veghe până la orele 24 când am ațipit puțin. Era o noapte senină cu zăpada de peste 30 cm. și cu lună plină, putând să observ, pe zăpadă orice vietate: lupii, vulpe, iepure de la distanță de câteva sute de metri. În plus era un ger groaznic, de trosneau copacii și crăpau pietrele.

Viața pe care o trăisem până atunci în rezistență cu atenția veșnic încordată cu privirile ațintite în toate direcțiile, îmi perfecționasem auzul atât de bine încât puteam simți orice zgomot sau foșnet s-ar fi produs în jurul meu, la distanțe destul de mari.

Viața pe care o trăisem până atunci în rezistență cu atenția veșnic încordată cu privirile ațintite în toate direcțiile, îmi perfecționasem auzul atât de bine încât puteam simți orice zgomot sau foșnet s-ar fi produs în jurul meu, la distanțe destul de mari.

Pe la orele patru-cinci am tresărit din somn la auzul lătratului unui câine. Lătrase o singură dată, în vale, lângă șosea, distanță de aproape 300m. Am sărit imediat în picioare, am ieșit pe prispă să văd ce s-a întâmplat. Mi-am dat seama că pe astfel de vreme nu poate să rămână nici o vietate sub cerul liber și dacă tofusi a lătrat un câine, trebuia să fi fost ceva neobișnuit. Am rămas afară câteva minute, ascultând și privind în toate părțile, fără să se simtă vreo mișcare. Am presupus că poate a fost un om care a pornit de acasă dis de dimineață, cine știe în ce direcție și pentru ce anume și m-am înapoiat în casă, dar fără să adorm.

După câteva minute am auzit un alt lătrat, ceva mai aproape și iarăși am ieșit afară. Drumul ce ducea la casa noastră era în formă de dreptunghi, lipsindu-i latura dinspre nord. Toate celelalte trei laturi se vedeau foarte bine. Deși nu zărisem nimic, de curiozitate am rămas afară în observație, ceva mai mult. Deodată și-au făcut apariția cinci persoane îmbrăcate militărește și înarmate, mergând pe prima latură pe flanc câte unul, pe poteca înzăpezită. M-am dat seama că este Siguranța și fără să mai întârzi o secundă am revenit în cameră, m-am îmbrăcat imediat și cu servieta în mână am coborât repede scările. Cumnatul Moise, dormea în cuine jos iar eu cu nepotul în camerele de sus. Stabilisem că, dacă se ivește ceva, să vină să doarmă în patul meu, iar nepotul, deșteptat de mine, l-a anunțat pe tatăl.

La coborârea pe scări m-a întâmpinat verișoara cu aceste cuvinte:

– Să nu te predai, că de la noi nu vor scoate nimic.

– Bine. Mulțumesc. Fiți tari și hotărâți. Închide poarta în urma mea.

Am trecut în grădina din spatele casei, și observând că pe măsură ce agenții se apropiau fuga mea în aceea direcție, peste culme, era imposibilă. Fiind acoperit de vederea casei, nu m-am grăbit și am sărit în grădina vecinului și am așteptat. Soarta mea în acest timp depindea doar de un moment, de o clipită pe care trebuia să știu să o stăpânesc, ca nu cumva să plec înainte de vreme, s-au prea târziu. Așteptam deci apropierea lor, dând inimii o strânsă ghemuire și cu toți nervii deveniți scânteii. Îmi era teamă ca nu cumva să fi pus străji în jurul casei, dar graba cu care veneau pe potecă m-a făcut să cred că nu au luat această măsură elementară, considerându-mă o pradă sigură în mâna lor. Se vedea că nu au nici experiență și nici nu sunt prudenți. Așa cum veneau pe potecă, în flanc câte unul, cu armele pe umăr, așteptându-i pe o așa lumină, i-aș fi doborât pe toți cu automatul meu.

¹ Șantajul era totdeauna același: Vor lua fetița și o vor interna într-o instituție de educație dură, comunistă.

Când am presupus că s-au oprit la 20-30 m de casă, târându-mă prin zăpadă și acoperit de gard am trecut culmea fără să fi fost observat, în timp ce ei au sărit în curte, începând cercetările. Traversând vâlceaua am ieșit în drum, coborând la casa nepoților, pe care i-am anunțat de cele întâmplate. Ascuns apoi după culme într-un grup de salcâmi, am așteptat. Se apropiau orele 6 și apăruseră zorile. Peste o jumătate de oră de căutări agenții au plecat luând cu ei și pe Moise.

După plecarea lor am pornit și eu de-a coasta, spre Lucioni și apoi, traversând valea m-am îndreptat spre potecile Jugurului, ferind poteca Drăghiciului.

Și întâmplarea aceasta făcea parte din lupta vieții.

Timp de aproape 6 ore am străbătut distanța de 10 Km prin zăpadă, numai prin pădure, ud complet și pe jumătate înghețat. Către orele 12 am sosit din nou la Scorțaru, punându-l pe prietenul Matei la curent cu cele întâmplate. Nu aveam nici o cunoștință de cele ce se întâmplase la Câmpulung iar din moment ce fusese la un pas de arestare însemna că se făcuseră mărturisiri care ar fi putut angaja și pe alții. Era deci, de datoria mea să-l anunț. Am rămas ascuns peste zi la o claie de fân îmbrăcat cu o sarică, iar seara mi-am continuat drumul spre sud, aflându-mă la orele 23 în comuna Hârtiești. Pe drum mi-am amintit aci neamuri și am pornit să le caut, voind să câștig din timp și să aflu ce s-a petrecut la Câmpulung cu cei arestați.

Cu ajutorul vărului Mitică Zamfirescu m-am adăpostit la fiica sa, stând pe loc patru zile. De aci am trimis iscoade spre Câmpulung, aflând de arestarea soției și a servitoarei. În seara când să plec a sosit cumnatul Moise și de la el am aflat cele ce s-au petrecut la Securitate.

În mașina cu care sosiseră agenții în noaptea de 2 -3 februarie se afla și cumnatul Heroiu, luat să le arate locuința lui Moise. Intrând în cameră cu pistoalele întinse, l-au somat pe Moise să aprindă lumina și să ridice mâinile în sus, întrebându-l unde se află Marinescu. La răspunsul lui că nu cunoaște, au percheziționat peste tot. Rezultatul fiind negativ, l-au arestat și au plecat cu toții. Înainte de a porni spre Câmpulung, l-au dus la o casă părăsită aflată în câmp, aproape de șosea. Spărgând ușa, l-au întins pe pat, iar Locot. Luca l-a bătut cu ciomagul până l-a lăsat în nesimțire, întrebându-l unde sunt ascuns.

Desigur nici el nu cunoștea exact în acea clipă locul unde mă aflam. Presupunea însă c-am trecut pe la fiica sa, conform înțelegerii. În tot cazul știa că sunt prin apropiere. A suportat totul și a răbdat să fie nimicit în bătaie, dar n-a făcut nici o destăinuire.

Dacă ar fi precizat că am plecat din casa sa cu câteva minute înainte, mi s-ar fi luat urma și așa fi fost prins. A știut să tacă și să rabde, salvând situația.

În drum spre Câmpulung, agenții s-au oprit și în comuna Suslănești, la casa lui Baștea. În acel moment cumnatul Heroiu i-a spus lui Moise că servitoarele au dezvăluit totul și că deci nu mai este cazul să ascundă adevărul. Dar Moise nu s-a lăsat convins, continuând să tacă, cu toate bătăile și torturile la care a fost din nou supus de Locot. Luca. Se temea ca nu cumva să i se întindă o cursă și a persistat în tagadă.

La securitate, printr-o întâmplare fericită, a putut să stea câteva momente cu soția mea, prin ușa întredeschisă, luând cunoștință de declarațiile servitoarelor. Numai după aceea, fiind confruntat cu soția, a recunoscut că mă cunoaște, afirmând c-am plecat imediat după arestarea cumnatului Heroiu, fără să cunoască direcția, fiindcă aveam obiceiul să nu spun de unde vin și nici încotro plec.

Când am vorbit ulterior cu soția, aceasta mi-a precizat că atunci când l-a zărit prin întredeschiderea ușii, nu se mai cunoștea că mai are cap de om, din cauza bătăilor suferite.

După cinci zile de tortură, Securitatea convingându-se că nu știu unde mă aflu, i-a pus pe toți în libertate.

Moise, ajungând acasă pe jos, cu picioarele degerate de gerul năprasnic din beciurile Securității, aflând că sunt adăpostit în comuna Hârtiești, a venit să mă vadă, după ce nu rămăsese acasă decât câteva minute, timpul necesar pentru schimbarea încălțămintei.

Din cele ce mi-a povestit reieșea că Securitatea căuta să afle dacă am făcut parte din grupul colonelului Arsenescu, fugit și el după plecarea mea și pe care de asemenea nu reușise să-l prindă. În plus voia să știe cu cine m-am întâlnit, ce sfaturi le-am dat și care sunt părerile mele asupra stărilor actuale. N-au putut obține nimic, nici de la Moise și nici de la soție. N-au vorbit decât atunci cât a trebuit și ceea ce trebuie.

Și, Doamne, multe ar fi fost descoperite dacă ar fi scos o vorbă, fie de la el, fie de la soție!

Iată un om mic în aparență, știut – doar în cercul restrâns al cunoștințelor sale dar mare în faptă și cuvânt. Merita să fie dat de exemplu tuturor aceluia în al căror suflet există un adevărat gând bun românesc.

A venit să mă vadă mânat de dragostea ce-mi purta. Voia să știe cum mă aflu, ce mai gândesc, cerându-mi să revin la el oricând voi voi. L-am întrebat:

– Nu ți-a fost de ajuns prin ce ai trecut și ai uitat atât de repede ce ai suferit?

– Doi din mine nu vor putea face niciodată. Acum se cunoaște cine este cu adevărat Român. D-ta ai dat totul, noi atât de puțin. Am o singură dorință: mâine, când se vor schimba vremurile, să am dreptul să vorbesc.

Ca să revin la Moise, însemna să întreprind o acțiune foarte îndrăzneță, ceea ce nu-mi puteam permite și nici pe loc nu mai puteam rămâne, întrucât peste trei zile era nunta fratelui gazdei. Altă direcție n-aveam, decât numai spre sud și în noaptea de 6-7 februarie am sosit la Bîrzești, oprindu-mă la nepotul învățător Grigore, la care poposisem în atâtea rânduri, plecând de la Scorțaru sau de la Negrești. Era cel mai puternic stâlp de rezistență în acele locuri.

ÎN SATUL MEU

În noaptea următoare am sosit la Negrești, la fratele meu. Neamurile fiind supravegheate și controlate, nu-mi puteau servi decât numai ca puncte scurte de oprire, iar nu ca adăposturi pentru mai mult timp. Sunt însă puncte principale de sprijin, cu ajutorul cărora îmi pot găsi gazde noi și la care apelez de câte ori am nevoie.

Împreună cu fratele, am examinat fiecare casă din sat și pe fiecare locuitor în parte, spre a vedea la care aş putea să mă adăpostesc. Am fost de acord că cea mai potrivită este casa locuitorului Ion Neculaie Preda Dinu, care se află în apropiere.

Soția lui e fina fratelui și deci și a mea, iar legătura am stabilit-o prin tatăl acesteia, Petre Ionescu, fiind primit imediat.

În seara de 8-9 februarie m-am instalat aici. Casa este situată la margine, în legătură directă cu grădinile și cu pădurea și destul de ferită de privirile vecinilor. În spate se află și locuința unei alte fine a noastră, Lina Albu, pe a cărei tăcere și sprijin ne puteam bizui.

Locuiesc singur în odaia de sus, dinspre pădure.

Familia se compune din bătrânul Neculae, fiul său Ion, nora Lenuța și doi copii, unul de trei și altul de doi ani.

Bătrânul Neculae Preda Dinu este cel mai în vârstă om din satul nostru. Este un moșneag agreabil și cu suflet curat. Figura lui inspiră simpatie și respect. Îl cunosc din copilărie și, cu toate că poartă în spate 87 de ani, figura puțin slăbită și brăzdată acum, nu s-a schimbat cu nimic din ceea ce a fost odinioară. Chipul i se înseninează ușor și brazdele i se adâncesc puțin atunci când zâmbetul îi flutură pe buze, la aducerea aminte a vremurilor pe care le-a trăit. Gospodar bun, priceput, muncitor și cinstit, a reușit să strângă o bună agonisire, bucurându-se de mult respect din partea consătenilor. Minte i se păstrează absolut clară și, cu toată vârsta înaintată și cu picioarele care încearcă să nu mai răspundă bine la comandă, totuși ajută la treburile gospodăriei și în fiecare zi merge cu vitele la pășune, urcând și coborând dealurile din jur. Nepoții îi spun „Bitu” și ți-e mai mare dragul să-i vezi cum îl iubesc de mult și cum, la rândul său, le poartă de grije.

Aflând că sunt prin apropiere și că aş dori să fiu adăpostit în locuința sa, a primit cu multă bunăvoință propunerea mea.

Stăm adesea de vorbă ore întregi despre stările actuale, comparându-le cu cele de demult și ultima lui dorință este să-i dea D-zeu zile să apuce schimbarea vremurilor de acum. Îmi poartă de grijă ca un adevărat părinte și mărturisește cu curaj că datoria fiecăruia este să reziste și să lupte.

Privindu-l și examinându-l cu atenție, pot spune deschis:

„Plecăciune până la capăt, bătrânule Neculae Preda Dinu. Și când ne vei părăsi pentru totdeauna, să fi mândru că ți-ai făcut pe deplin datoria de Român adevărat, până în ultima ta clipă. Toți ticăloșii și netrebnicii zilelor de azi ar trebui să te ia ca exemplu de curățenie sufletească, de ținută demnă și mândră și de stejar solid înfipt în glia și datina strămoșească.”

Ion N. Pr. Dinu este un bărbat în vârstă de 42 de ani, chipeș la statură și potrivit de înalt. Deși puțin slăbuț la față, totuși este solid și bine legat. Ca și bătrânul este un bun gospodar, sigur și stăpân pe sine, îndrăgostit de familie și de căsuța sa. Zâmbește rar, dar sincer și cu toată ființa. Este un dușman hotărât al stărilor actuale și nu se sfiește să li se împotrivească deschis. La registrul de evidență al Primăriei este însemnat cu doi de „R” (reacționar). Dacă se mai adaugă și al treilea, înseamnă că va trece în evidența Securității care se va ocupa de el. Cu astfel de perspectivă, nu-i de fel surâzător, nici pentru el și ai săi, nici pentru mine. Cu multă greutate am putut obține de la el o ușoară schimbare la suprafață, rămânându-i intact fondul sufletească.

Fina Lenuța în vârstă de 30 de ani, de o modestie elegantă, vorbind totdeauna numai cât trebuie și cum trebuie, așa cum stă frumos unei femei, fiind bună gospodină și pricepută la orice lucru. Pe fața ei și în ochii ei vezi totdeauna o bunătate firească, întocmai ca la o fetișcană fericită. Este totuși o ființă plină de vioiciune tinerească, cu multă prezență de spirit, cu mișcări iuți și ușoare și atât de isteață și curajoasă, că ar fi în stare să se avânte să oprească și un cal în galop.

Ambii soți se completează reciproc și adăogând și pe bătrânul Neculae, toți sunt atât de secreți că nimeni n-ar fi în stare să smulgă de la ei o singură șoaptă. Pentru mine a fost o fericită întâmplare să-i întâlnesc într-un moment atât de greu din viața mea.

Seara stăm totdeauna de vorbă și fiecare se grăbește să-mi transmită veștile ce-a putut afla în timpul zilei. Atenția tuturor este îndreptată mai ales spre a afla dacă a prins cineva de veste că mă aflu aici și să prindă mișcările agenților siguranței și ale informatorilor ei.

Cel mai adesea cobor jos, în cameră, să luăm masa de seară împreună, simțindu-ne bine în atmosfera aceasta de caldă și sinceră prietenie și intimitate familială. Ziua stau în casă, citesc și scriu. În serile senine și frumoase, când fiecare se retrage la cuibul său, când satul este cufundat în somn adânc, iar liniștea stăpânește peste tot, când prin livezi, prin grădini și prin crânguri, pasul nopții se rostogolește domol, ca și pasul pribeagului ce-și caută culcuș în adâncurile tănuite ale singurătății, ies și eu sub largul cerului înstelat, oprindu-mă prin câte o livadă, atras de mireasma florilor de primăvară și a ierbii crude și proaspete și adesea sub

nucii de pe malul vâlcii, sau la tufanii de pe culmea dealului. La loc singuratic și cât mai ferit de potecile obișnuite.

Chiar și tainele pădurii pot avea în miez de noapte ochii și urechile lor. Stau acolo vreme îndelungată, ascultând simfonia foșnetului frunzelor mișcate ușor de slaba adiere a vântului șăgalnic și urmărind toate umbrele tainelor de noapte, cu privirile ațintite în luminile de aur ale trecutului, chemând din păienjenișul uitării clipele petrecute, timpurile frumoase și pline de sănătate ale copilăriei noastre.

Pierdut cu totul într-o altă lume, revăd ca într-un vis locurile scumpe cu care fusesem obișnuit din copilărie și pe care le cutreieram de atâtea ori în lung și-n lat.

Cu zâmbet alunecat pe buze, depăn pe fușteiul anilor fericiți de atunci, redevenind iarăși copil, devenind din nou hoinarul livezilor și crângurilor și căpitanul de necontestat al copiilor de seama mea, la întrecerile cu săniuța, la cățarat prin cireși și prin copaci după cuiburi și toate celelalte jocuri ale copilăriei noastre.

Imaginile se succed cu repeziciune se suprapun și-și schimbă mereu conturul și marginea amintirilor trăite ca și cum ar fi revăzute într-o carte răsfoită grăbit, pentru a afla cât mai repede misterul copilăriei dulci, gustate atâtea ani în șir.

Ca într-un cântec de primăvară, descopăr o lume de basm, pentru revederea căreia parcă un vrăjitor isteț îmi fură inima, descoperind peste tot urmele trecerii mele pe aici.

Și cu fiecare amănunt redeșteptat din tăcerea de demult, se aprinde în mintea mea câte o luminiță pentru negura vremurilor ce ne-au împresurat, pentru lumea ce s-a deschis astăzi, creștând pe inimile noastre suferințe adânci, umilințe, dureri și rușine. Pentru lumea aceasta de acum, în care moartea ne pândește la fiecare clipă, lângă fiecare tufă și la orice cotitură. Punte întinsă peste prăpastia vremurilor de acum și în zâmbetul primăverii, cerului albastru al vrerilor noastre.

Stând astfel cu gândurile răvășite, privirea zboară adesea către înaltul cerului înstelat și întocmai cum făceam altădată, încerc să identific și acum fiecare stea și să citesc în câmpul lor tainele viitorului către care mă mână din urmă atât de puternic destinul. Și atunci, când liniștea nopții se coboară încet și în sufletul meu, cobor și eu dealul în pas domol, revenind de unde am plecat.

În câte-o noapte posomorâtă, învăluit în întuneric și urmând potecile tănuite, traversez crestele dealurilor și urc la sora mea Alexandrina Simescu, dornic să mai stau de vorbă cu ai mei. În primăvară i s-a pus foc gospodăriei, arzându-i tot avutul, fără ca miliția comunală să întreprindă cercetări pentru descoperirea autorilor. Din contră, aflând în casă două gloanțe de revolver calibrul 65 mm uitate cine știe din ce

vremuri, i-a făcut proces tot nepotului Gicu Simescu, declarat chiabur și cum pentru chiaburi și legionari nu există legi în R.P.R. și pentru a-i îngreuna și mai mult situația l-a acuzat c-a fost legionar, fapt absolut inexact, deschizându-i și acțiune publică pentru deținere clandestină de muniții interzise.

Într-una din seri, la înapoiere, pe la orele 1 ½ n-am mai urmat potecile lăturalnice peste deal, ci, profitând de întunericul nopții, am urmat, descult, drumul de pe marginea satului, pentru a nu face zgomot cu pasul meu, voind să trec pe la biserică, spre a revedea mormintele părinților. Am intrat în cimitir îngenunchind în fața mormintelor mamei scumpe și tatăului drag, care erau pentru mine personificarea celei mai gingașe și curate iubiri și cu care nu mai puteam vorbi acum decât prin glasul inimii. M-am rugat în taină și pentru ei și pentru mine și ai mei, iar rugile mele șoptite dar atât de fierbinți, se depănau ușor pe crucile de piatră de pe mormintele lor scumpe, strejuite de o candelă stinsă parcă de aceeași suflare a morții ce plutește peste tot.

Căldura iubirii lor sfinte mi-a răscolit tot adâncul sufletului rămas trist, pe care timpul nu-l putuse încă imuniza prin răbdare și resemnare contra loviturilor date de soartă, cercetând împreună cu mine cerul nepăsător al anilor jertfiți și nădejdlor vii ce întrezărim la orizont.

Acoperit de întunericul nopții, am trăit lângă mormintele celor dragi câteva clipe de o putere sufletească deosebită, cu o liniște ce-mi pătrundea încet în întreaga ființă.

Când m-am ridicat să plec, luându-mi rămas bun de la ei, parcă o licărire dumnezeiască a trecut în aceeași clipă prin sufletul meu, deschizând larg zarea vieții și proiectând puternic razele ei asupra viitorului. Duiosia lor învinsese și dincolo de hotarul vieții, semănând încredere și deșteptând speranțe noi.

Părăsind cu duioasă amintire locurile lor de uitare și odihnă, ființa mea a rămas întreagă și pentru multă vreme lângă chipurile ce le străjuiau mormintele.

Când le voi mai vedea oare și, când voi putea s-aprind și eu un muc de lumânare, în liniște, la căpătâiul lor?

Scumpi și dragi părinți! Iertați-mă dacă, prin fără voia mea de atâtea rosturi grele ale vieții de acum, vă pierd adesea, din gândurile mele! Când însă icoana voastră îmi apare în minte, toată ființa mea se umple de dragul vostru. Picurând o lacrimă pe mormintele lor scumpe și sărutând cu respect chipurile lor de pe crucile aflate la căpătâi, am plecat privind lung în urma mea și sărind ca hoțul peste gardul din fundul cimitirului, ca să nu fiu văzut de cineva.

Nici la mormintele lor nu puteam veni în liniște și fără teamă. Continuându-mi drumul, mi-am adus aminte de inscripția funerară pusă de

Doamna Elena Cuza pe placa de marmură de la mormintele tatălui și bunicii sale, care se bucuraseră atât de mult de farmecul vieții, trăind în mijlocul copiilor și nepoților lor:

„La acest semn de pomenire
Cată omule să vezi
Cum a lumii fericire
Azi o ai și mâine o pierzi.”

Așa și eu cu părinții mei, iar pentru mine doi morți dragi, două sprijine morale mai puțin în viața mea atât de zbuciumată.

Urmând apoi șoseaua mare, am voit să mai văd odată cum arată gospodăria mea, ocupată acum de comuniști. M-am oprit în fața porții, privind casa, curtea și grădinița cu flori, rămase moștenire de la părinți, pe care le locuiseră și ei odinioară și unde mă născusem și eu. Cufundate în tăcerea nopții nu dădeau nici un semn de viață. Devenite pentru mine cuibul cel mai drag, legat de ele și de înfățișarea lor prin amintiri îndepărtate – de parcă fuseseră trăite în altă viață – îmi redeșteptau toate aspirațiile pline de vrajă și de poezia copilăriei, pe care le regăseam încă vii în adâncul sufletului meu, deși le crezusem înăbușite de frământările prezentului.

Cu gândurile trimise cât mai departe în trecut și cu privirile adâncite în farmecul și frumusețea lui, Doamne, câte imagini dulci, învăluite într-o vrajă blestemată, nu mi-au revenit în amintire, din acest loc fermecător, leagăn al copilăriei mele! Și niciodată în viața mea gândurile nu-mi zburaseră asupra unor imagini atât de felurite. Toate clipele de odinioară trăite aici veneau rând pe rând în amintire. Unele soseau ca un val de umbre, umbrele părinților venite cu o lacrimă ce însuflețea pioasa amintire a trecerii lor prin viață, altele soseau pe un zâmbet, amintirile copilăriei.

Mă revedeam mic, mângâiat de mâna scumpă și dulce a mamei mele, al cărei chip reînviat după vineții ani ai uitării, îmi apărea acum în toată frumusețea și duioșia iubirii de mamă, ieșit ca sfințit din negura vremilor, călătorind alături de mine pe drumul gândurilor mele, de la mormântul căreia plecasem doar cu câteva clipe în urmă.

Mă revedeam copil zburdalnic, umplând curtea și casa cu strigătele mele, elev de școală și student, venit să-mi petrec vacanțele lângă scumpii și dragii mei părinți.

Ș-apoi căsătorit, venind în fiecare vară, cu soția și fetița să ne reîmprospătăm forțele în acest cuib de fericire, ale cărui amintiri valurile vieții nu putuseră încă să le șteargă din minte.

În scurgerea unui sfert de ceas am trăit atâția ani ce mi-au răscolit întocmirile sufletului, creștând răboj de bucurie pentru aducerile aminte ale unor vremuri de mult apuse.

M-am uitat la grădinița cu flori. Erau trandafiri aduși de mine de la Timișoara, din parcul Eminescu, când venisem odată acasă într-o vacanță de Paști, de la Reșița. Erau în plină floare, răspândind peste tot un miros îmbătător.

Când să plec, a apărut pe prispă Tăpăluș. Mă simțise poate. L-am fluierat ușor și a venit la poartă, fără să latre. Vorbindu-i încetișor, i-am întins mâna printre ulucile gardului. Mi-a mirosit-o și recunoscându-mă și-a pus capul în palma mea. A început apoi să alerge prin curte și să se dea peste cap, bucuros că i-a sosit stăpânul. Văzând că nu intru a stat locului în mijlocul curții, uitându-se la mine și parcă întrebându-mă:

– Cum, nu vii acasă? I-am răspuns:

– N-a sosit încă vremea Tăpăluș, dar va veni odată și vai de ticăloșii care, fără nici o rușine, s-au făcut stăpâni pe casa mea.

Astăzi, despărțit de locul unde gustasem dulceața atâtor ani rămași în urmă, văd destul de amărât, cum s-a risipit tot rosul meu și alor mei și glasul tăcutei mele dureri în fața ruinei pe care o trăiesc acum și care duce departe, tot mai departe amintirea unor fericiri care am totuși credința că nu sunt apuse pentru totdeauna.

Cu un oftat adânc, stăpânit de valurile furtunei ce-mi răscolea din nou toate adâncurile sufletului, am pornit la drum, gândindu-mă la atâția alții, atât de mulți la număr, ce se află în aceeași situație cu mine, sau poate și mai rău și care gândind ca mine, simțim cu toții aceleași picături fierbinți căzând dureros pe rănile noastre atât de adânc deschise.

Cum prima mea grijă de când m-am instalat aici a fost să reiau legăturile cu soția mea, am reușit astfel să am știri din partea sa. Aștept cu multă nerăbdare veștile trimise, fiindcă atunci când îmi scrie știe ce să-mi comunice. Adună fir cu fir știrile locale și pe cele de la radio și împreună cu ziarele zilnice adunate de săptămâni în șir cu aprecierile sale clare, veșnic confirmate de evenimente, mi le transmite cu regularitate dar și cu multă prudență, pentru a nu fi descoperită și legătura noastră nici locul unde mă aflu.

Tonul scrisorilor trimis arată melancolia unui trecut spulberat asupra căruia se mai răsfrâng încă luminile de odinioară. Rămase singure să-și poarte de grijă într-o lume atât de dușmănoasă, izolate și străine într-un oraș în care până și unii dintre foștii prieteni și cunoscuți au întrerupt relațiile, iar alții le ocolesc din instinctul de conservare și de prudență vecină cu lașitatea, viața lor a devenit mult mai adâncită în înțelesul ei făcându-le să-și caute uitarea și liniștea în ocupațiile multiple ce le răpesc timpul, depășindu-și împreună, mamă și fiică, toate gândurile și

încurajându-se reciproc pentru ca puterea jertfei să reușească să suporte o așa de mare înăsprire a soartei.

Măhnite în mijlocul bucuriilor altora și-au păstrat totuși intacte atât noblețea simțămintelor cât și curajul credinței.

Orientările noi au trecut pe lângă ele fără să fi putut atinge curățenia gândurilor, frumusețea sentimentelor și hotărârea în acțiunea de rezistență. Nu le-au clintit și nu au smuls nimic din sufletul lor deși eu sunt smuls de atâția ani de pe făgașul vieții mele.

La fel îmi scrie și fetița:

– Curaj, tutuțule. M-am făcut bine și în curând vom fi iarăși împreună, scăpați de griji și de necazuri.

Să fie oare o prevestire? Dumnezeu știe! Trăim cu toții sub vraja aceluiași ideal și sub nădejdea aceleași fericiri apropiate.

Recenta scrisoare este însă destul de neliniștitoare. Noul șef al Securității, chelnerul Cârnău, i-a pus în vedere soției că dacă în termen de trei zile nu va denunța locul unde sunt, va fi îndepărtată din Învățământ, dată afară din casă și din oraș și va muri de foame nemaiputând câștiga o pâine în Republica Populară.

La termenul fixat, dând răspuns negativ, amenințările au devenit fapte. Pe ziua de 15 mai a fost dată afară din Învățământ la cererea expresă a securității, cu motivarea de "necorespunzătoare serviciului" deși are studii de specialitate făcute la Paris punându-i-se în vedere să părăsească locuința.

Și pentru ca tabloul să fie complet, amintesc că o fostă servitoarea de-a noastră a fost numită educatoare cu salariul de 14.000 lei, depășind pe cel al unui profesor secundar, iar zilele trecute a sosit la Negrești în trăsura mea confiscată de comuniști. Un proverb românesc spune: "la așa cap așa căciulă"

Unul chelner, cealaltă servitoare, asta-i lumea vremurilor noi, cu care s-au solidarizat atâția intelectuali lași, care se târăsc să trăiască.

Vineri 16 iunie soția a avut termen în procesul de divorț intentat numai în urma insistențelor mele repetate, sperând ca în felul acesta se vor salva mai ușor, mamă și fetiță de sub prigoana deținută asupra lor.

Scrisoarea mă anunța că fetița sosește la Bîrzești în cursul săptămânii, deplasare pe care nu o cunoaște nimeni, că este sănătoasă și a absolvit clasa a V-a tot premiantă cu media 10.

Cum n-o mai văzusem de doi ani și ceva m-am hotărât să merg s-o întâlnesc, înainte ca securitatea să prindă de veste că se află acolo și s-o pună sub urmărire. La orele 22 am plecat singur urmând drumul dealului, sosind la Bîrzești în noaptea următoare zilei în care sosise fetița. Prin prietenul N. Mărgescu am aflat că se găsește la nepotul Țigănescu pe care l-am anunțat prin susnumitul de sosirea mea, ca să ia măsurile

cuvénite. Tot de la Mărgescu am aflat că vecinul Ivașcu îl denunțase partidului că mă găzduise așa că fiind luat în evidență, se așteptau în orice moment să fie vizitați de securitate.

Strecurându-mă prin lanurile cu porumb de pe luncă și prin grădinile Mărgeștilor, am sosit la destinație la orele 3 dimineața.

Fetița dormea mă afluam acum lângă ea și mă simțeam nespus de fericit. Sub sărutările mele ușoare s-a deșteptat și printre genele încă prinse de somn, m-a recunoscut:

– Tu, tutuțule? Ești tu? De unde ai venit la ora asta și cum de ai aflat că sunt aici? Ești sănătos? Ce fericită sunt că te aflu lângă mine și, prinzându-mă de gât a început să mă sărute. Strângând-o la piept, am privit-o lung, lung de tot, pentru ca în privirile mele să poată citi și răspunsurile la întrebările puse și tot dorul și dragul ce-l puteam în suflet.

Vedeam în întrebările ei și în tresărirea dragostei cu care mă privea, ca într-un vis, speranțele, pentru ziua de mâine și tot sușul rezistenței mele.

Dar ochi ei s-au deschis încetitor și așa mai senin și plin de căldură și de iubire, nu s-au mai închis până la ziuă, fiecare dintre noi dorind să afle mai multe amănunte din viața celuilalt trăită în decursul timpului de când nu ne mai văzusem. Am petrecut împreună o zi fericită, una dintre cele mai fericite din viața mea. Lipsea numai soția pentru ca tabloul să fie complet.

Șederea mea aici, alături de fetiță era limitată. Seara trebuia să plec, cu toată vremea rea. Se prevedea furtună puternică cu ploaie mare.

Nu trebuia ca securitatea prin agenții săi, urmărind fetița să afle de prezența mea.

Abia ne așezasem la masă, când a intrat pe ușă ca o vijelie, nepotul Titel Țigănescu, spunându-ne c-au venit milițieni în sat.

– Fugi, tutuțule să nu ne prindă – a strigat fetița sărind ca o scânteie de la masă prinzându-mă de după gât și sărutându-mă. O simțire mai puternică decât orice fereca în lanțurile ei dragostea sinceră curată și nevinovată ce-mi purta, ca și gingășia sentimentelor ce treceau în fugă prin sufletul ei, speriat de aceeași grea povară dată de soartă, sub ale căror hotărâri am căzut robi, mai presus de voința noastră.

M-am uitat în ochii ei mari și strălucitori și adânci; sub sărutarea mea am simțit înlăcrimarea lor, ce nu mai putea fi ascunsă. Sub impresia despărțiri noastre abia am avut timp să-mi ascund și eu două lacrimi grele și fierbinți ce-mi picurau din ochi și, luându-mi seara bună de la toți, am sărit în grădină, dispărând în noapte.

Erau orele 22³⁰. Trebuia să revin de unde plecasem urmând același drum zdrobit de nesomn cu sufletul mohorât de atâtea zile tragice și întâmplări hotărâtoare, m-am oprit să mă odihnesc pe vârful ce

străjuiește valea. Gândul mi-a zburat înapoi la fetiță ființa întreagă fiindu-mi cuprinsă de dragul ei. Ea este podoaba de aur a casei noastre.

Câtă grijă îi cuprinsese sufletul de copil și cât de mare a putut fi suferința de teama siguranței mele. Mi-am adus aminte de cuvintele pe care le rostise, plângând, în noaptea când soția fusese arestată:

– Pe tutuțu au să-l prindă și să-l împuște, iar pe mămica au arestat-o, apoi o s-o dea afară din Învățământ și o să murim de foame fiindcă ne-au luat și casele de la țară și tot ce am avut acolo.

Și povestea fetiții mele este povestea atâtor sute de mii de copii, în situații identice, sau poate și mai rele. De lângă câți alți copii le-au fost smulși părinții, pe care nu i-au mai văzut de ani de zile și cine știe cât de greu trăiesc și pe unde anume. Peste tot lacrimi stoarse, vieții și bucurii sfărâmate cămine fericite distruse și atâta zguduire și sfâșiere. Iată cea putut aduce pentru aceste ființe nevinovate binefacerile democrației populare.

Dar gândurile și-au luat zborul acolo, departe la căsuța noastră din Câmpulung unde se afla soția. Este atât de greu și de trist să trăim despărțiți și acum mai mult ca oricând îmi dau seama cât era de bine la căsuța noastră și între ai mei. Să ne întâlnim acum ar însemna moartea și pentru mine dar și pentru soție și fetiță. Astfel trebuie să privim totul printre ruinele vieți de familie, la care suntem condamnați de o soartă implacabilă, ce depășește voința noastră.

Sunt singur acum, prin aceste locuri și pe această vreme, dar acolo departe știu că se află doi ochi ale căror priviri mă urmăresc pretutindeni și o inimă caldă care bate veșnic pentru mine, purtându-mi de grijă cu o dragoste sinceră și curată. Cu sufletul ei nobil, mare și delicat a căutat pe cât a putut să-mi ușureze viața aspră pe care o duc acum și cu un curaj desăvârșit, să întrețină legăturile noastre, făcând ca întreaga mea ființă să fie plină de a ei.

De câte ori nu a lăcrimat, îndreptându-și privirile către cer și câte lumânări nu a aprins, îngenunchind și rugându-se în fața sfintelor icoane, pentru ca să pot trăi și să prind vremurile atât de mult dorite.

De când am plecat a suferit atât de mult. A văzut și auzit chinurile îndurate de cei arestați ca și ea, a știut soarta care o așteaptă, dar n-a șovăit. I s-au dat termene de gândire dar au primit același răspuns negativ. A fost îndepărtată din învățământ și a primit cele mai severe amenințări, dar n-a făcut nici o mărturisire, n-a scos nici un cuvânt, nici o șoaptă, deși știa totul despre mine.

Viața mea a fost în mâna ei și mi-a salvat-o.

O, de-mi va fi dat să scap cu viață și să ne revedem la căsuța noastră, îi voi asigura o veșnică primăvară, cu soare cald și strălucitor, cu zile pline de farmecul frumuseților.

Sunt stăpânit de pasiunea vieții și ca soț și tată le voi conduce pe drumurile atât de dorite de ele.

Când primesc scrisorile ei mă cufund în cititul lor ca într-o carte de rugăciune, ca să le prind și înțelesul și subînțelesul. Cu fiecare știre ce primesc de la ea mi se înfiripează în suflet nădejdi noi, pe când tăcerea ei îndelungată îmi aduce îndoială și neliniște.

– Tu, Cila, ai fost tovarășa credincioasă a vieții mele zbuciumate.

Eu sunt astăzi mai mult decât o povară pentru voi. Iertați-mă, dragele mele!

Dar orice s-ar întâmpla și oricâte piedici vom mai întâlni în viață, libertatea este atât de frumoasă că merită să suferim acum luptând pentru câștigarea ei.

Așa stă scris în cartea vieții noastre și așa ne-au sortit pe noi ursitoarele, să depănăm firul vieții de acum. Nu știm însă câți de „măine” vor mai trece pentru ca visurile noastre să se îndeplinească. Privirile își iau zborul undeva departe, departe, peste anii care trec și peste acei care or să vină, iar speranțele parcă se iau la întrecere cu evenimentele.

Nori negri apar la orizont prevestitori de furtună și zile tot mai grele se înșiră pe răbojul anilor.

Timpule, însoțește și tu în zborul lor aceste speranțe clocotitoare ce incolțesc în inimi, întocmai ca sămânța aruncată de un dibaci semănător. Zboară timpule, tot mai iute, cu repeziciunea gândului, către ținta vrierilor noastre!

Dar melancolia nopții furtunoase ce mă cuprinsese și care era mai ușoară de suportat decât tristețea care începuse din nou să pătrundă în sufletul meu, m-a trezit la realitate, un trăsnet puternic căzut în apropiere și vântul care bătea cu furie, scotocind prin tufișuri și pătrunzând prin frunzișul pădurii, de parcă voia s-o doboare la pământ. Dinspre apus apăreau nori groși și negri, însoțiți de fulgere nenumărate și de tunete groaznic de puternice. Dar nici norii, nici furtuna, ploaia, ceață, zăpada, chiciura ori gerul nu-mi mai erau dușmani, ci prieteni vechi, iar înapoierea pe o astfel de vreme îmi era perfect asigurată.

Cu toată această vreme furtunoasă ce încerca să-și facă loc, eram atât de fericit. Văzusem, sărutasem și alintasem fetița, de care mă despărțisem cu puțin înainte. În zilele mele actuale o astfel de bucurie se întâlnește rar! Dumnezeu știe de acum înainte când ne vom mai vedea, unde și cum. Peste câteva zile se va înapoia la Câmpulung și va intra din nou sub privirile atât de atente și atât de iubitoare ale soției și aceasta mă liniștește atât de mult.

– Noroc, tutuțule și ție mami și drum bun! Dumnezeu să vă binecuvânteze și să vă ia sub cereasca Lui pază și ocrotire. Eu nu voi pierde niciodată din gândurile și rugăciunile mele. Avem însă de parcurs o

cale lungă până când să străbatem munții și pădurile încrângate din fața noastră și eu nu mă abat din cale. Prefer să merg înainte. Cred în norocul meu fiindcă am încredere în Dumnezeu, în voi și în mine însumi. Întoarceți-vă către destinul vostru și eu către al meu. Drumul învingătorului este înainte și numai înainte, orice s-ar întâmpla.

Mai aveam încă puțină distanță până pe culmea dealului. Am pornit către vârf, luând în piept suișul potecii.

Eram ca într-o singurătate de pustie, cu vâjâirile vântului și geamătul pădurii aplecate până la pământ, cu amenințări de ploaie cu furtuna mare, ce venea din toate părțile, în mijlocul cărora tit-tacul ceasornicului puncta mereu pe banca timpului pașii negri și mărunți ai durerilor omenești.

Erau orele 24. Numai mergând grăbit și fără oprire aș fi putut parcurge prin pădure cei 15 km, ca să ajung la destinație înainte de revărsatul zorilor.

Urcând suișul mi-era greu să trag în piept aerul acela atât de puternic, frământat de furtună, ce-mi oprea respirația. Am pornit-o pe deal în jos, urmărit de gândurile mele. Pe fața mea obosită de cale și de nesomn încerca să se imprime din nou tristețea, tulburând până și singurătatea în care mă aflam. Prin imense forțări de voință am încercat să mă gândesc la altceva decât la propria-mi viață. Omul este nefericit în măsura în care el însuși este condus de aceasta.

De ce să mă otrăvesc cu regrete și să-mi petrec vremea copleșit de gânduri negre, când mi se pot oferi, speranțe, care apar numai în viitor?

Lacrimile, numai tinereții sunt date, ca o ușurare și o punte peste abisul durerii. Pe ale mele le las furate de buzele uscate ale vântului, să se risipească în urmă.

Sufletul meu dorește cu totul altceva decât poate să-mi ofere lespedea unui mormânt acoperit de vreme și scormonirea cenușii unui foc stins. Durerea poate și ea fi suportată mai ușor, dacă vei înceta să te mai gândești la ea. La naiba deci cu toate aceste gânduri întunecate! La ce bun să mai încerc să scormonesc suferințele ce îndur? Pe drumul pe care am apucat, știu că vor învinge numai cei care vor face lucrul întreg, iar nu pe jumătate. Și să nu se uite că viața aceasta, oricât de grea și de frământată ar fi, își are și ea frumusețile și bucuriile ei.

Realitatea drastică pe care o trăim a făcut ca elementul conștiinței înalte să pună definitiv stăpânire pe noi, făcându-ne să înțelegem penibila eroare în care am trăit până acum și dându-ne puteri noi de rezistență.

Fortificați prin experiență am devenit alți oameni, mult mai rezistenți, mult mai prevăzători și mult mai cuminți.

Am înțeles astăzi pe deplin sușurile și coborășurile vieții și în lupta de apărare – fiindcă pentru cea ofensivă n-a sosit încă timpul – am devenit mult mai abili, reușind să ne strecurăm și să scăpăm mai ușor de sub măsurile luate de urmăritorii noștri, dejucându-le planurile și neutralizându-le efectul. Ceea ce la început părea peste puterile noastre, acum a devenit ceva obișnuit și astăzi privirile își iau din nou zborul în depărtări și cu speranța în suflet, tot ce întâlnim în cale ni se pare mult mai ușor.

Furtuna, trăsnetele și tunetele nu mai încetau. După o jumătate de oră de mers, au început să cadă picături mari de ploaie, care s-au transformat repede într-un adevărat potop. Nu se mai zărea decât atunci când scânteia cerul și cum drumul era atât de strâmt și copleșit de lăstar, mersul era extrem de anevoios și încet. Pe o astfel de vreme și fiarele codrului se află la adăpost. Numai eu singur grăbeam pasul, fiind sigur că nu voi întâlni nici o ființă omenească pe cale.

La orele 3³⁰ am ajuns la destinație, viața luându-și pasul dinainte. Stau închis în casă și simt cum timpul trece atât de încet, când altădată trecea atât de repede. Nici nu mi-am dat seama până acum că omul n-a reușit să obțină măsurătoarea deosebiriilor de timp prin aceleași mijloace de precizie. În viața mea de acum pasul încet al timpului a devenit un obstacol atât de puternic. Aș dori să aibă salturi ca să mă aproprie mai repede de ținta dorită.

Odăița în care stau, oricât ar fi de acceptabilă în aceste vremuri în care trebuie să ne mulțumim cu puțin și oricâtă dragoste mi-ar arăta cei din jurul meu este totuși un pustiu în care rătăcesc eu și cu umbra mea și amândoi vorbim de povestea vieții ce trăim. Trec adesea la fereastră și dus pe gânduri, îmi adâncesc privirea în depărtări, de parcă n-aș mai avea nimic de spus. Stoluri de amintiri încep să se depene prin mintea și prin sufletul meu, ochii cercetează zarea ca să ști totul și, reflectând luminile frumosului atât de mult dorit, se opresc asupra unui punct, acolo unde se opresc gândurile tuturor, de unde parcă nu vor să străbată mai departe.

Nu sunt făcut să stau închis în casă și să tac. Și nici să trăiesc într-un spațiu limitat. Sufletul meu dorește altceva. El zboară către înălțimi, către vârfurile munților, către spațiu și către libertate.

Parcă tot e mai bine pe cărările strâmte și cotituri, rătăcind în miez de noapte în pustiu codrului, înconjurat de freamătul pădurii și mânat mereu din urmă de furtună, de amenințarea dușmănoasă a văzduhului și de valurile tulburi și otrăvite ale vieții ce mi-au împietrit inima.

Parcă tot mai bine este să cutreier culmile cărunte ale munților să cobor în adâncul văilor și să urc pantele repezi către piscuri înalte, acolo unde crește „floarea reginii” de unde să-mi rotesc privirile peste tot, să culeg fragi, zmeură și afine de pe coastele înverzite, suind către vârfurile unde iarna viscolul smulge bradul din rădăcină și prăvălește stânca de pe

culme, aruncând-o în adâncimi și unde, dacă te prinde furtuna, nu-i tocmai bine. Să mă strecur la pândeale vânătoarești printre stâncile pe care dacă un singur pas faci alături, te prăvălești în prăpastie unde numai vulturul și capra neagră pot pătrunde.

Parcă tot mai bine este să încerc să scutur acoperământul de gheață sub care trăiesc străbătând dumbrăvile înverzite și cutreierând poienile și livezile în aroma ierbii și în parfumul florilor, în zilele și nopțile senine de vară.

Parcă tot e mai bine să potolesc furtuna din sufletul meu adăpostită sub largul cerului albastru și înstelat, în cântecul păsărilor și în mijlocul tainelor de nepătruns ale necunoscutului.

Brusc, începe să se lumineze de ziua și întunericul să se risipească, iar neamul românesc să pășească și el în curând pe calea mântuirii? Oare se apropie începutul sfârșitului?

Este foarte greu să aflu răspunsul potrivit, suportând singur necunoscutul din jurul meu, cu gândurile împrăștiate, când n-ai pe nimeni cu care să te ajuți în aprecierea evenimentelor.

Oricum, calculul pare să fie cam acesta:

Coreea comunistă n-a putut porni la o acțiune atât de importantă fără consimțământul și sprijinul material și moral al celor două mari puteri comuniste vecine, Rusia și China. Atitudinea Chinei la Consiliul de Securitate dovedește până la evidență conflictul acestora, iar intervenția O.N.U.-lui, produsă fără consimțământul său n-a pus oare față în față cele două tabere în care se află divizată omenirea?

Vor accepta oare, Rusia și China distrugerea statului comunist coreean creat de ele, suferind astfel o înfrângere categorică pe plan politic internațional? Este greu de presupus aceasta, cel puțin deocamdată. Și dacă Rusia va încerca de la început intervenția sa directă, va proceda oare în același fel și China comunistă?

Și dacă China intervine, nu va interveni oare și Rusia pe baza tratatului de asistență mutuală ce le leagă și aceasta nu va atrage și țările de democrație populară legate de Rusia prin același fel de tratate? Și nu va începe astfel un al treilea război mondial?

Sau poate că Rusia sovietică, față de coaliția celorlalte state, întrezărind eșecul încercării, se va abține să participe, căutând reglementarea lui pe cale politică internațională?

Numai timpul ne poate da răspuns sigur la toate aceste întrebări. Pe măsură însă ce vremea trece și presiunea urmăritorilor se face tot mai simțită. Pentru ca să-mi grăbească prinderea, Securitatea și partidul au promis recompense mari aceluia care mă vor aresta, sau vor denunța locul unde mă aflu ascuns, iar veștile ce-mi parvin nu sunt câtuși de puțin

îmbucurătoare. Recent am primit două: una de la raionul Topoloveni și alte de la Câmpulung.

Prima: Odată ș-odată tot va trebui să ne cadă în mână și cu un foc de revolver ne-am scăpat de el

Secunda: Nenorocitul! Dacă ne cade în mână s-a terminat cu el!

Într-adevăr, odată căzut în mâna lor și sfârșitul este aproape și atunci adio visuri și idealuri neîmplinite, adio soție și fetiță, adio viața pentru care am luptat atât de mult, adio păduri și munți și văi adânci, pe care v-am adorat din tot sufletul meu.

Știu că am de-a face cu fiare sălbatice, cu bestii umane. Știu că puterea e în mâna lor și că dispun de toate mijloacele de urmărire și de întreg aparatul de stat. Știu că astăzi atâția patrioți dispar fără de urmă. Știu tot.

S-ar putea deci să cad și să nu mă mai ridic niciodată, deși plin de viață și hotărâre, încerc să țin piept tuturor loviturilor soartei. Voi încerca deci să mă descurc cum voi putea mai bine. Din cele ce observ că se petrec în jurul meu constat că nu voi putea fi prins, decât numai dacă voi fi denunțat. În deplasare este greu să le cad în mână, fiindcă pe dealurile și pe văile pe unde mă poartă pașii, cunosc până și potecile vulpilor, așa că peste tot pot să mă strecur cu destulă ușurință. Rămâne însă liber jocul întâmplării.

Este necesar deci ca toți mișei: trădători, spioni și informatori comuniști să fie puși în imposibilitate să-și îndeplinească josnica lor misiune.

Și pentru ca să nu se mai repete nici întâmplarea din iarna aceasta, se impun anumite măsuri principale:

1. Relații cât mai puține și numai cu persoane absolut sigure îndepărtându-se toți dubioșii și flecarii ce nu pot păstra tăcere.

2. Trebuie să-mi găsesc alte locuri de uitare și de odihnă și alte gazde, păstrând și pe cele actuale, ce n-au fost descoperite, ca rezerve sigure, pentru cazuri de forță majoră.

3. Păstrarea secretă a direcțiilor, a gazdelor și a legăturilor

4. Excluderea totală a deplasărilor, care să aibă loc numai în cazuri cu totul excepționale și de forță majoră.

Chiar și singurătatea pădurilor poate avea secretele ei.

Mi s-a întâmplat în două rânduri și chiar în mijlocul pădurii pe căi neumbrate de alții în acest timp să mă întâlnesc în miez de noapte vite aduse pe furiș la pășune. Poate că stăpânii ce le păzeau să mă fi zărit, dar necunoscându-mă și temători să nu fie prinși s-au ascuns din calea mea, sau poate că nici nu m-au zărit aflându-se la o distanță prin vreun stuf, obosiți de munca zilei. Nu este exclus nici faptul că, deși m-au recunoscut, au păstrat tăcere ca să nu se descopere pe ei înșiși. În tot cazul, văzându-

le le-am ocolit cu prudență schimbându-mi drumul, pentru să nu se poată cunoaște direcția ce urmam.

Șederea mea aici este cunoscută de neamurile mele, de familia finului Petre Ionescu și a finei Lina Albu, care m-ajută cu tot ce pot. Toate trei fetele finului Petre Ionescu, Geana, Tița și Gheorghița, se întrec în atenții ori de câte ori apar, îmi oferă câte o surpriză, chiar și atunci când sunt numai în trecere, mi-aduc cireșe, fragi, flori și totdeauna cu zâmbetul pe buze și bunăvoința în suflet. Când apar în casă, apare și primăvara adusă cu ele. Toate îndeplinesc cu mult tact și cu multă punctualitate însărcinările primite, sunt numai ochi și urechi și de o discreție rară. Izvoare nesecate de energie, de o bunăvoință și de încredere.

Pentru lupta de rezistență sunt elementele cele mai potrivite, înlăturând prin înfățișarea lor modestă și cuminte orice presupunere dar depășind toate așteptările de lucru.

La fel și fina Lina, fetița și băiatul.

Dar toată greutatea și sprijinul meu se bazează pe gazdă. Ei îi revine meritul principal.

Aici m-am întâlnit și cu câțiva prieteni care au dorit să mă vadă, seriozitatea fiindu-le în afară de orice discuție. Tot aici a sosit și Moise Stan, – trimis de soție – și nepotul învățător Grigore.

Securitatea, cu toți agenții ei, n-a putut să aibă nici o informație despre mine de la ridicarea celor din Boteni. Se pare totuși, din informațiile pe care le avem, că s-au produs unele indiscreții vagi din partea fostul aprod Postelnicu, care cunoștea de asemenea prezența mea aici și cu care făcusem câteva drumuri împreună, fiindcă în ziua de 14 august a sosit în comună chiar șeful securității județene, chelnerul Cîrnu, însoțit de un grup de subalterni și, după ce au arestat pe fratele meu Gh. Marinescu și pe surorile mele Alexsandrina Simescu și Veruța Stancu, au început cercetările, care însă n-au dat nici un rezultat.

Ieri 15 august, secretarul comunist local, Bogdan, acela care m-a declarat chiabur, a întrebat personal pe finul Petre Ionescu dacă nu cumva sunt ascuns în casa sa.

Aceste întâmplări arată că cercetările au ajuns în apropierea mea și, cu toate că pentru moment nu există nici un indiciu sigur, totuși o surpriză s-ar putea produce oricând.

Datoria mea este să dispar imediat din sat. La noapte voi pleca la drum. Încotro? Nu știu încă. Voi vedea.

10.VIII.1950

Negrești

A trecut un an și jumătate de când am încetat scrisul.

Am impresia că zilele ce trăiesc se împrăștie unele printre altele fără ca mintea să le mai cronometreze pasul. Ziua de ieri îmi pare astăzi atât de departe, pierzându-se în spațiu cu săptămâni în urmă, iar săptămâna cu ani.

Am lăsat să treacă atâta timp din prudență, neavând posibilitatea să ascund imediat ceea ce doream să scriu. Aflându-mă în împrejurări mai favorabile, pun iarăși condeiul în mână, începând să torc firul amintirilor și întâmplărilor trăite, reluându-l de unde l-am întrerupt.

Îmi fixasem încă din primăvară atenția asupra unei posibile găzduiri la Codin Rădulescu, căsătorit cu o verișoară a mea, care locuiește în partea de sud a satului Negrești și dispune de o frumoasă situație materială. Aflând de dorința mea, s-a oferit imediat să mă primească. Legătura am făcut-o tot prin Gicu Simescu, singurul cu care ținusem acest aranjament.

Fixându-le întâlnire într-un pisc de deal, între două vâlcele, ne-am întâlnit la orele 24.

De la vânătoare știam că lupul își alege totdeauna culcuș în astfel de locuri, pentru ca să prindă orice zgomot și să poată dispărea în caz de primejdie în orice direcția ar voi. Tot astfel am procedat și eu.

Rădulescu fiind scos de la chiaburie n-avea încurcături cu partidul, iar cu impozitele și celelalte obligațiuni aflându-se la zi, m-am instalat, într-una din camerele caselor lor, nou construite, unde n-avea acces decât membrii familiei, compusă din soț, soție și nepoata de 22 de ani.

Pentru ca să-mi asigur o eventuală retragere în caz de pericol, am făcut legătura și cu fratele său, care avea locuința alături și pe care ne puteam bizui.

Seara, când era timp frumos, ieșeam în grădină, unde rămâneam până la orele unu din noapte.

Profitând de situația locului și cu ajutorul gazdei, am luat legătura și cu Pr. Tomescu, cu care m-am întâlnit într-o noapte, undeva în luncă. Fusese arestat, judecat, condamnat și închis la Aiud, așa că a avut ce să-mi povestească în cele cinci ore cât am stat de vorbă.

Într-una din dimineți, pe la orele 3³⁰ a sosit și soția. Fiind dată afară din învățământ și având cursurile de infirmieră din timpul războiului fusese numită la un dispensar din Câmpulung. Având de cercetat anumite date la dispensarul comunei Vulturești, a găsit motiv de deplasare în interes de serviciu și, într-o noapte a trecut peste deal la Bîrzești, la orele 21.

Tot în acea noapte și-a continuat drumul la Negrești parcurgând astfel pe jos aproape 30 km. A fost pentru mine o surpriză extrem de plăcută. Făcuse un efort extraordinar peste dealuri, văi și păduri, mănăta de dorința de a ne vedea și a mă pune la curent cu cele ce li se mai întâmplase între timp.

În noapte următoare, favorizată de un cer senin, s-a înapoiat tot pe jos, la Bîrzești, urmând drumul dealului, fără ca cineva să fi cunoscut această deplasare, decât rudele mele.

În noaptea de 19 octombrie am părăsit acest loc, întrucât peste o săptămână avea loc nunta nepoatei și deci șederea mea aici nu mai putea fi tănuțită.

De data aceasta am făcut popas la Râncăcirov, la nepotul și finul meu, învăț. Aurel Boștenaru.

Încă din vară și în cea mai mare taină, lucrând personal și ajutat numai de soție și de tatăl său, Învăț. Gh. Boștenaru, a construit o cameră secretă, izolând o parte din grajdul vitelor, care era peste măsura de mare.

Iată-mă deci instalat într-o cameră nouă, lată de 1,60m. lungă de 3,50m. și înaltă de 2,50m., în care coborârea se face prin podul grajdului. În această cămăruță cu pământ pe jos, s-a instalat un pat, o măsuță și o sobă de fier, al cărei coș corespunde cu acel de la bucătărie fiind astfel perfect camuflat. O fereastră de 0,45m. pe 0,60m. cu plasă de sârmă pe dinafară, ne transmite lumina zilei, fiind la fel și în rând cu alte două ale grajdului, pentru a nu atrage atenția nimănui. Toate trei ferestrele deschid vedere spre și în grădina dinspre grilă, iar podul șoseluței de la nord, instalat peste apă reține privirea trecătorului asupra pasului său, ne dându-i timp să cerceteze împrejurimile.

În repetate rânduri, chiar milițienii comunali s-au oprit pe pod zeci de minute, la taifas, fără ca să-și fi trimis privirile către fereastră, în timp ce eu le urmăream toate mișcările.

Atât ziua cât și noaptea coborârea este acoperită cu fân, iar suirea în pod este interzisă tuturor. În cazurile excepționale are grijă gazda să urce prima și să arunce o privire cercetătoare asupra camuflajului.

În partea opusă grajdului se află cotețul păsărilor, iar în față bucătăria care maschează foarte bine cămăruța.

O policioară, lampa și câteva cuie bătute în pereți constituie toată mobila cămăruței, care e foarte curată și des văruită.

În repetate rânduri au intrat în grajd și autoritățile comunale, pentru recensământul vitelor și agentul veterinar, dar nimeni n-a putut bănui existența cămăruței de alături.

De existența ei și a prezenței mele aici au cunoștință numai patru persoane: gazda, soț și soție, d-l Gh. Boștenaru tatăl și nepotul meu Gicu Simescu. Păstrarea secretului este o lege sfântă și nici chiar neamurile

mele sosite în vizită, n-au luat cunoștință nici de cameră nici de mine, așa că odată plecat din Negrești, nimeni nu cunoștea ascunzișul meu.

S-a întâmplat ca într-o după amiază să vină și să rămână peste noapte o persoană de la Câmpulung, care mă ajutase mult la început în drumurile mele. Ne mai bucurându-se de încrederea noastră și bănuită că vine în spionaj, nu i s-a făcut nici o destăinuire despre mine deși nu ne-a despărțit decât grosimea unui zid.

Datorită acestei legi stricte, șederea mea a putut fi perfect tănuită până acum și sper că va rămâne tot astfel și de acum înainte.

Și acest spațiu limitat, ca și peste tot pe unde am trecut, ocupația mea principală este lectura. Citesc și scriu, scriu și citesc, avânt grijă să nu rămână asupra mea nici o dovadă scrisă, care să-mi complice situația, în cazul când aş fi descoperit.

Iarna anului 1950 – 1951 am trăit-o în cea mai mare parte aici, destul de mulțumitor date fiind condițiile vieții pe care o duc. Totuși, și acum ca și totdeauna, somnul este veșnic călător și în câteva rânduri a trebuit să plec la drum pe neașteptate, la cel mai mic semnal de alarmă ce ne-a parvenit, urmând, sau drumul dealului sau drumul văii, ieșind la culme prin vîi. După așteptări de câteva săptămâni, aflând că nu s-a întâmplat nimic în legătură cu mine, mă înapoiam, reluându-mi reședința.

Deplasările făcute vara sunt ușor de suportat, mai ales când timpul este favorabil și dacă n-ar fi teama de necunoscut, ar fi și mulțumitoare. De cele mai multe ori însă parcă este un făcut, plecările la drum se fac pe vreme rea și cu toate distanțele mari ce sunt greu de parcurs, totuși sunt de preferat, oferindu-mi mai multă siguranță.

În iulie a.c., soția și-a luat concediu, deplasându-se la București împreună cu fetița, de unde au venit direct la Bîrzești. Fiind informat din timp de acest aranjament, m-am hotărât să le văd chiar în seara sosirii, înainte ca prezența lor să deștepte atenția organelor le urmărire.

Am plecat la drum pe o ploaie care de trei zile nu mai contenea. Drumurile erau atât de desfundate, încât a trebuit să parcurg întreaga distanță de 28km. numai desculț singur și numai în timpul nopții, cu un popas de o zi la Negrești la C Rădulescu.

În noaptea de 19 iulie am sosit la Bîrzești, la N. Mărgescu, iar în următoarea am luat masa împreună cu soția și fetița la nepotul învățător Grigore.

Prin sentința de divorț pronunțată încă din vara anului 1950, fetița fusese încredințată soției și pe baza acestei dispoziții și a faptului că soția se afla în câmpul muncii, a putut fi primită cu multă greutate în clasa a 8-a la Liceul Teoretic de Fete. Altfel urma să fie respinsă, copii unor persoane ca mine ne mai având dreptul să urmeze astfel de școli în R.P.R.

După două luni și jumătate soția fusese îndepărtată din postul ce ocupa la dispensar, sub motiv că postul nu este pentru o intelectuală. După câteva luni de încercări repetate, a fost numită contabilă la cantina Liceului de Băieți, cu un salariu sub 300 lei lunar din care urmează să se întrețină și pe sine și pe fetiță. O simplă muncitoare într-o fabrică primește ca începătoare 450 lei lunar, iar o intelectuală cu studii universitare de specialitate făcute la Sorbona mai puțin de 300 lei. Face și aceasta parte din binefacerii democrației populare, unde toți nătăfleții au ajuns în posturi de conducere cu mii de lei pe lună, (între timp avusese loc reforma monetară, salariile având acum alt nivel).

Chelnerul Cârnu, Șeful Securității, încercase să o arunce din casă servindu-se de Oficiul de închiriere. Neizbutind pe această cale, fiindcă nu exista nici un motiv legal întrucât în casă fusese introdu-să și familia Stoienu, a recurs la acte directe de forță abuzivă, ordonându-i într-o după amiază ca până seara să părăsească locuința, fără ca cel puțin să i se pună la dispoziție o altă. Avea nevoie chelnerul să-și instaleze amanta care tocmai sosise în Câmpulung și nu avea unde locui, batjocorindu-se astfel însăși legile create de Republică.

Profesoara Elena Costescu i-a oferit imediat o cameră, dovedindu-se a fi și acum ceea ce a fost totdeauna, o ființă nobilă, înțelegătoare, colegă desăvârșită și cu cinstit suflet românesc.

Am stat de vorbă până spre ziuă. La despărțire m-a prins de mână și ridicând ușor capul, cu ochi ei mari și pătrunzători, a privit în adâncul alor, mei, zâmbind acelei prime clipe pentru ca apoi zâmbetul să dispară, pierdut sub boabele de rouă, așternute ca o punte peste abisul durerii. Am înțeles că priveau undeva, departe, departe unde mergeau și gândurile mele și tainele sufletului meu, întâlnindu-se pe aceeași cale, ce deschidea atât de larg zarea vieții.

Mi-a vorbit cu un suspin reținut, încredințându-și parcă chinul aceluia care știe să strângă lacrimile, spre a stropi cu ele speranțele ce zac în adâncul sufletelor îndurerate.

Am fost chemată din nou la Securitate și sub amenințarea intrării în lagăr și a fetiței într-o casă de corecție, mi s-a cerut să te denunț. Am fost iarăși amenințată că voi fi alungată din oraș și că voi muri de foame nemaiputând câștiga o bucată de pâine dacă nu spun locul unde te afli ascuns. Mi s-a cerut să-ți scriu dându-ți loc de întâlnire undeva în pădure sub motiv că fetița vrea să te vadă fiindu-i dor de tine, pe care loc securitatea să-l înconjoare din timp și astfel să cazi prins. Ei bine nimeni și nici o lege din lume nu are dreptul să-mi ceară ceva contra conștiinței mele și dacă totuși mi se cere, prefer minciuna care are cel puțin darul să-ți salveze viața. Ai toată încrederea în mine orice mi s-ar întâmpla să nu te predai, fiindcă îți este însăși viața în joc. Nu-mi scrie, trimite-mi doar vești,

când poți prin persoane de toată încrederea. Scriind și eu altora, vei fi ținut la curent cu tot ce se petrece cu noi. Aceasta este ultima noastră întâlnire, căci dacă s-ar afla că ne vedem sau ne scriem, va fi rău nu pentru mine fiindcă deși mă aștept la orice, totuși nu mă tem de nimic, ci pentru fetiță, care va rămâne singură și fără nici un sprijin.

Am primit cu recunoștință asigurările date, pe care niciodată nu le pusesem la îndoială, zâmbind și cu aceeași ochi de umbre mari care așterneau înaintea mea alee de crini, între atâtea tufe de bozii și cucută așternute pe alții, știind că acolo unde este iubire adevărată viața nu se odihnește și nici nu moare vreodată, faptele și vorbele ei rămânând scrise cu litere de aur în adâncul sufletului meu.

Sub înfățișarea ei în aparență fragilă, se contura o forță nouă a voinței neștrămutate și tari, ieșită ca dintr-un pământ sfințit, a tot știutoare de valoarea ei, pe care sta gata să o întărească și mai mult prin noi fapte și jertfe. Puterea voinței cuprinsese toate adâncurile sufletului ei profund ca și adâncul mărilor, înfrățindu-i gândurile și speranțele cu ale mele și hotărând-o să lupte cu toată energia atât în clipele de primejdie cât și de apărare. Cu bunul ei simț și cu firea-i prevăzătoare cu dragostea ei atât de statornică și de nemărginită și cu modestia, cinstea și bunătatea care o caracterizează, cu frumusețea constanței ei delicatețe și lucrând sub imboldul unei hotărâri toată din adâncul sufletului, a fost tovarășa mea nedespărțită în tot timpul anilor de rezistență, dându-mi nădejdi și fortificându-mi puterile.

Mi-aduc aminte de cuvintele ei rostite după pronunțarea sentinței în recursul D-ului Mihalache:

– Toată viața mea nu m-aș fi simțit bine dacă ai fi procedat altfel.

Deși conștientă de consecințele participării mele la proces și atât de temătoare de soarta ce mă aștepta dacă voi fi prins totuși niciodată nu a încercat să mă abată din drumurile mele, care erau și ale ei.

O dungă de ploaie a apărut sub nourii genelor ei și cu aceeași copleșitoare durere cu care ne despărțisem odinioară când am plecat din Câmpulung, ne-am despărțit și acum apucând fiecare pe cărarea deschisă înaintea sa, cu resemnare în durere și neputință, dar cu privirile ațintite înainte, în depărtări și mai întinse. Apele tulburi al vieții așternuseră destul mâl în sufletele noastre pentru ca durerea despărțirii atât de mult simțită să nu poată fi comprimată sub loviturile grele ale soartei.

Viața însăși nu-i decât un mănunchi de renunțări; totul este să știi să renunți la timp și să te poți resemna.

Este tot atât de bine să știi că în jocul actual al soartei, atât de curios și de variat și în lumea ce mă înconjoară, unde sunt atât de mult înșelat în privința sentimentelor, există undeva două ființe – soție și fetiță – și două inimi care mi-au rămas credincioase, care îmi sunt aproape, care

nu pot șovăi și care, orice s-ar întâmpla, îmi păstrează aceeași dragoste, rămânând totdeauna deschise pentru sine.

Ele două, mama și fiica sunt cele două puternice sprijine morale în viața mea zbuciumată. Ele au rămas singura mea mângâiere și nădejde pentru tot restul existenței mele. Dorul de ele îmi ocupă mereu gândurile și-mi umplu tot golul existenței mele. Dorul de ele îmi ocupă mereu gândurile și-mi umplu tot golul sufletului cu întreaga lor ființă.

De ce nu pot oare ca printr-o mișcare de baghetă magică să le aduc lângă mine și să nu le mai las să mai plece niciodată?

Cila, anii vor trece și odată cu ei ne vor schimba și pe noi. Voi deveni un moșneag, dar chipul tău din seara despărțirii noastre, purtând pe el adânc gravate credința ta neștrămutată și hotărârea în executare, va pluti veșnic pe dinaintea ochilor mei, neatins de rugina timpului. Înger păzitor și consolator sublim, care m-ai însoțit pretutindeni pe calea mea atât de spinoasă, frumusețea iubirii tale și curățenia gândurilor ce ai avut, le voi evoca totdeauna înconjurată cu respect și venerație, de tot dragul inimii mele.

Ele au transfigurat complet realitatea, s-au dovedit pentru mine izvorul nesecat al speranțelor și al mângâierii, rămânând o amintire pe care nimeni n-o va putea șterge niciodată. Tu ești atât de mare și de scumpă și mulțumesc lui Dumnezeu care a pecetluit pentru veșnicie cu binecuvântarea Sa, legătura sufletelor noastre, sortite de el să trăiască, să lupte și să învingă împreună.

De câte ori în singurătatea mea mă gândesc la tine, mi se umezesc ochii, picurând lacrimi ce înveninează și mai mult durerea atât de puternic răvășită în viața noastră de acum, știind prea bine cu câtă dragoste duioasă mă urmărești de departe pe drumul acesta acoperit de spinii durerii și suferinței, la capătul căruia întrezărim și tu și eu, bucuria dragostei de viață, fericirea noastră și a fetiței și poate că... și un pic de glorie.

În noaptea următoare m-am înapoiat la Negrești, fetița rămânând la Negrești timp de o lună, iar soția, dacă nu se va produce nimic deosebit, să vină în fiecare sâmbătă seara, pentru 24 de ore.

A doua zi Gicu Simescu a fost chemat la Cercul de recrutare al Raionului Topoloveni. Cu toții am fost de acord că aceasta nu-i decât un truc. După trei ore de așteptare, în care a fost urmărit pas cu pas de doi agenți ai Securității, a fost arestat îndată ce au sosit două mașini de la București, cu agenți, ofițeri și plutonieri ai Securității Generale, cerându-i-se să indice locul unde sunt ascuns. La răspunsul său negativ, l-au suit în mașină cu amenințarea că nu va rezista nici cinci minute metodelor ce i se vor aplica, dacă refuză să vorbească.

La orele 12 au sosit la Câmpulung, unde l-au închis într-o celulă a Securității. La orele 16 aceiași agenți au reluat cercetările. Primind același răspuns, l-au legat și vârandu-i picioarele între spetezele unui scaun, l-au bătut la tălpi cu o vergea de fier până când a leșinat, având picioarele umflate și complet scăldate în sânge. După o oră, revenindu-și în simțiri și dând același răspuns, l-au legat și bătut, nemai rămânându-i pe corp nici un loc neatins și neînvinețit. De data aceasta a stat leșinat două ore, până când să poată fi readus în simțiri.

Văzând că nici în felul acesta nu pot obține precizarea dorită, l-au băgat în cătușe, spânzurându-l cu capul în jos, după ce l-au făcut ghem, vârandu-i genunchii între mâini și o vargă de fier între ele.

Printre loviturile primite, a auzit pe unul dintre agenții care-l băteau spunându-i:

– N-ai declarat tu că pe tine putem să te și omorâm, că tot nu vei spune? N-ai venit la Câmpulung cu o scrisoare de la Marinescu, pentru Strugalis? *Nu lucrează la o carte referitoare la procesul lui Mihalache? Nu?*

Auzind toate acestea, și-a dat seama că a fost trădat și că nu putea scăpa cu viață decât dacă făcea anumite declarații. Făcându-le semn că vrea să vorbească, a fost coborât din spânzurătoare și după o jumătate de oră, când a putut să pronunțe câteva cuvinte, le-a spus că sunt la Negrești, la Codin Rădulescu, ceea ce era numai în parte adevărat, fiindcă deși mă aflam la Negrești, totuși nu eram la susnumitul.

La orele 24 un căpitan, patru locotenenți și patru plutonieri, înarmați cu pistoale automate, au pornit la drum. După două ore se aflau cu toții în lunca Negreștilor, unde au lăsat mașinile, continuându-și drumul pe jos, ca să nu alarmeze satul.

Primind răspuns negativ și din partea lui Rădulescu, au perchiziționat peste tot, nimicindu-l în bătai. Profitând de un moment favorabil, Gicu s-a apropiat de el spunându-i:

– Orice ți s-ar întâmpla rezistă până la ziuă.

– N-ai nici o teamă – a fost răspunsul lui Rădulescu.

Văzând c-au fost păcăliți și-au îndreptat din nou atenția către Simescu, care, ca să scape mai ușor, le-a spus că poate să fiu la fratele meu Gh. Marinescu, către care au pornit cu toții.

Neaflându-mă nici aici, le-a indicat o a treia persoană, la care au renunțat să mai meargă, căpitanul declarând:

– Nu vedeți că astă își bate joc de noi? Se luminează de ziuă și se deșteaptă satul.

La plecare i-au luat și pe cei doi, oprindu-se la Securitatea Reg. Pitești, unde, înainte de a se despărți, le-a mai tras un toc de bătaie.

Pe la orele 9, atenția lui Gicu a fost atrasă de o întrebare pusă gardianului de cineva din afară:

– Am fost chemat aici să dau unele lămuriri. Cui mă pot adresa?

– Pofțiți la birou la Tovașul Locotenent.

Vocea fiindu-i cunoscută, s-a uitat pe fereastra celulei, văzând că persoana în cauză era profesorul Lolev, din Câmpulung pe care-l cunoștea foarte bine și cu care vorbise ultima dată atunci când avea la el scrisoarea lui Strugalis.

Imediat și-a dat seama că acesta a fost informatorul Securității, fapt care s-a confirmat ulterior pe deplin.

Iată amănuntele:

În primăvara anului 1950, lui Gicu Simescu punându-i-se foc gospodăriei de către comuniști, și-a construit o altă magazie cu pățul și grajduri de vite, cărora le lipseau ușile și ferestrele, neexistând cherestea.

Ducându-se la Câmpulung să caute și sperând să-l pot ajuta cu ceva, i-am dat o scrisoare către d-l Strugalis. În Câmpulung a stat de vorbă cu o persoană care îmi înlesnise plecarea în 1947 și mă și ajutase la-nceput. Având încredere în ea, au discutat și despre mine și despre ocupațiile mele și samavolniciile Securității. Cu această ocazie Gicu i-a declarat că de la el Securitatea nu va putea scoate nici o mărturisire, chiar dacă l-ar omorî, că sunt sănătos și că lucrez la o carte, etc. l-a cerut și adresa lui Strugalis, pentru a-i înmâna scrisoarea.

Despre toate acestea nu știam decât eu, Gicu și această persoană.

Ulterior, reîntâlnind-o, i-a povestit toate cele pătimate, informând-o și despre prezența lui Lolev la Pitești și despre aceea că Securitatea cunoștea tot ce discutaseră împreună.

Iată răspunsul său:

– Este adevărat că i-am comunicat lui Lolev totul, fiindcă aveam încredere în el, știind că l-a ajutat la plecare pe d-l Marinescu, despre care dorea întotdeauna să afle vești. N-am însă nici o cunoștință despre prezentarea lui la securitatea din Pitești, pe care văd că a tăinuit-o față de mine. Eu n-am spus nimic securității. Dacă așa stau lucrurile, atunci și eu mă aflu aici pe un vulcan.

Prin persoanele mele de încredere am aflat următoarele:

Lolev este un refugiat basarabean. Tatăl său fiind declarat chiabur, fusese arestat de către Securitatea sovietică și internat într-un lagăr în interiorul Rusiei, unde decedase.

Cu ocazia refugierii pierduse totul, oprindu-se în județul Ialomița, împreună cu familia, mama și sora.

Fiind apoi numit în învățământ, ocupase catedra la Câmpulung, înscriindu-se la social-democrați. Cu ocazia fuziunii trecuse la comuniști,

devenind membru de partid, de unde a fost exclus cu ocazia verificării din 1950.

După excludere, luat în evidență de Securitate și cercetat asupra trecutului său, ca să scape de orice neplăcere a acceptat să devină informatorul acesteia, denunțând tot ceea ce afla că se petrece în oraș și la școală și căutând să afle de la persoana cealaltă tot ceea ce știa despre mine, informații pe care le transmitea apoi Securității. În felul acesta au căzut în mâna Securității nu numai Gicu Simescu, dar și alți prieteni din Câmpulung, care mă ajutaseră.

Ce-i păsa acestui bulgar ticălos de noi și de lupta noastră? Ce-i păsa de suferințele și de chinurile ce înduram? Străin de neam și de sânge cu noi, ce-i păsa de țelurile ce urmărim, de gândurile ce ne frământă și de zbuciumul și furtuna din sufletele noastre? Lipsit de orice demnitate, având tot ce-i trebuia și lăsat în pace de Securitate, prin serviciile ce-i aducea, ce-i pasă acestui laș ce se târăște ca să treacă de noi toți acei care, fiind prinși cu ajutorul său, vom fi împușcați fără nici o cruțare?

Acești nemernici n-au ce căuta în rosturile noastre de mâine și nu merită să respire aerul acestei țări, când astăzi s-au coborât pe ultim treaptă a decăderii, îndeplinind cea mai josnică și degradantă misiune, aceea de informator al bestiiilor comuniste, pentru prinderea și distrugerea celor aflați în rezistență.

Întâmplarea aceasta, cu toate consecințele ei grave ne-a servit o a doua lecție aspră. Este totuși bine că i-am aflat, pentru că astfel i-am îndepărtat definitiv din calea noastră, ne mai putând avea nici o informație despre noi și nici despre legăturile cu ceilalți prieteni pe care i-am anunțat să-l evite.

După plecarea lui Lolev de la Securitate s-au început din nou cercetările cu cei arestați. Simescu și Rădulescu, care au ajuns însă la un punct mort, datorită dibăciei întrebuintate de Rădulescu. La interogatoriul ce i s-a luat, a declarat c-am sosit întra-adevăr într-o noapte la casa sa, adus de Simescu, care m-a lăsat acolo, plecând la București, cu căruța ce era gata pregătită de drum și că, după o jumătate de oră de discuții, a refuzat să mă primească, după care am plecat și eu, ieșind singur la muchea dealului, fără ca el să știe direcție ce am urmat.

– Păi, de ce n-ai spus așa de la-nceput, măi moșule, că nu mai pățeai ce ai pățit?

– Minte proastă, domnule. Ce să-i faci? om bătrân și prost. Mi-a fost frică de d-voastră.

– Adevărat om bătrân și prost. Să-ți bagi mințile-n cap și să nu mai faci prostii d-astea. Dacă ai să afli ceva despre el, să vii să ne anunți, iar dacă mai vine pe la casa ta, primește-l și dă-ni-l pe mână.

– Bine, d-le. Așa am să fac de acum.

Precizez că Rădulescu este un bărbat de patruzeci și ceva de ani, isteț ca un drac și iute ca piperul. Din cauza unei eczeme ce-i ieșise pe față, nu se bărbierise de câteva săptămâni, iar barba crescută mare și neregulată, adăuga cel puțin 20 de ani la vârsta lui, dându-i înfățișarea unui moșneag.

Prin ingeniozitatea răspunsului său, a scos din cauză pe toți și a pus capăt cercetărilor, Securitatea ne mai având nici o direcție de urmat.

După masă ambii au fost puși în libere, Simescu fiind obligat să cerceteze și să-mi afle de urmă, prezentându-se în fiecare vineri să raporteze rezultatele obținute.

Întâlnind ulterior pe Rădulescu, după ce mi-a povestit tot ce-a pățit, a terminat cu această exclamație:

– Da' proști mai sunt berbecii ăștia de i-am tras pe sfoară așa de ușor! De acum nu mai mi-e frică de ei. Știu cum să procedez. La care i-am răspuns și eu cu aceeași apreciere ca și la adresa celor de la Câmpulung:

– Sfântă prostie! Bine că ești întipărită atât de adânc pe fruntea atâtor imbecili din zilele de azi!

Se adeverește astfel încă o dată că Securitatea comunistă, formată din elemente inferioare și nepregătite, nu este capabilă să acționeze decât prin teroare și numai cu ajutorul trădătorilor, spionilor și informatorilor de teapa lui Lolev, tot așa cum niciodată comunismul n-ar fi putut să prindă rădăcini pe plaiurile noastre, dacă nu și-ar fi apropiat o lume care n-are ce căuta în rosturile noastre de mâine, lumea lui Lolev.

Și diferențierea acestei lumii va trebui să se facă fără nici o șovăială, tăindu-se adânc cu bisturiul chirurgului care înlătura fără cruțare tot ce-i bolnav din rana supusă operației.

De o parte vor fi bestiile comuniste cu toți sateliții, slugile și susținători lor, cu toți parveniții, oportuniștii, carieriștii, spionii, trădătorii neamului românesc, cu toți informatorii Securității, asupritorii noștri, cu toate zdrențele și lepădăturile satelor și orașelor, cu toți aceia care au slujit luptei de clasă și revoluției permanente și violente, având drept călăuză principiile marxist-leniniste, cu toți acei care au ridicat la rang de dogmă principiul lașității: „capul plecat, de sabie nu-i tăiat”, făcând tot ce li s-a cerut numai ca să trăiască bine și să aibă de toate; toți acei care n-au avut nimic cinstit și nobil în sufletul lor, oamenii lașității și ai ticăloșiei, pe care disprețul nostru trebuie să-i însoțească totdeauna și pretutindeni.

De cealaltă parte toți acei care zac prin lagărele și închisorile comuniste și pe șantierele de muncă, departe de familiile și rosturile lor, aceia care au luat calea pribegiei, trecând hotarele țării sau valea codrului, rătăcind în necunoscut, dar stând și rezistând, acei care și-au distrus nervii și s-au ales cu părul încăruntit înainte de vreme, tresărind în orice

moment de teama apariției securității comuniste, lumea care a suferit și a răbdător în tăcere, dar a rezistat scrâșnind din dinți cu speranța în suflete și pe care dacă o încerci să o afli o găsești ușor și pretutindeni, toți acei cărora li s-a furat tot avutul fiind aruncați pe drumuri și lăsați muritori de foame.

Lumea aceasta, printre care mă număr și eu, și în care sper că nu voi fi de prisos mâine, când astăzi pășesc pe un drum atât de puțin bătătorit de alții și pe care cei mai mulți nici nu au îndrăznit să facă nici măcar un pas. Lumea aceasta, în mijlocul căreia am lucrat încet și pe tăcute, transmițând totul mai departe, prin cunoștințele și legăturile mele și în care n-am semănat speranțe fără rost, ci am spus adevărul așa cum este, fiindcă optimismul nu trebuie alimentat cu minciuni care slăbesc și înșeală, ci cu realitățile vii, care fortifică și sunt dătătoare de speranțe.

Le-am dat tuturor puteri de rezistență și le-am întărit în așteptarea zilei mântuitoare de mâine. Va fi lumea aceasta din mijlocul căruia au căzut și vor cădea încă mulți, dar vor rămâne destui, care să supraviețuiască și să reclădească viața nouă pentru care luptăm cu toate puterile noastre, pentru viața ieșită din suferințele ce îndurăm și de durerile ce au pătruns atât de puternic în adâncurile ființei noastre. Este lumea care va cere dreptate și va trebui să i se dea.

Din cauza suferințelor îndurate și a rănilor cauzate, mult timp încă, nici Simescu, nici Rădulescu n-au putut fi buni de muncă.

Într-una din zilele fixate, Simescu a comunicat securității din Pitești că Rădulescu se află pe moarte.

– Nu e vina noastră. Cei de la București au făcut totul și ei poartă răspunderea, a răspuns Locotenentul de serviciu.

După două săptămâni, Rădulescu a fost chemat la Primărie unde Loc. Rădoi de la Securitatea Topoloveni și Președintele Sfatului Popular, amenințându-l că-l vor trimite la Canalul Dunării, i-au cerut să dea declarația scrisă că n-a avut nici o suferință de îndurat cu ocazia cercetărilor. Bestiile comuniste voiau să scape de orice răspundere. Pe baza unei astfel de declarații. Dar ziua răfuielilor, atât de mult așteptată de noi, va sosi odată și numai atunci se va vedea ce valoare reprezintă o astfel de declarație.

De arestarea celor doi anunțasem și pe cei de la Bîrzești.

În noaptea de sâmbătă 26 iulie am revenit aci s-o anunț pe soție c-au fost puși în libertate. Duminică, după plecarea sa am avut ocazia să fiu încă câteva ore cu fetița, iar noaptea am plecat la drum.

Aceasta a fost ultima noastră întâlnire. Dumnezeu știe când ne vom mai vedea.

În cursul săptămânii următoare am fost înștiințat că soția a fost cercetată de Securitate, atât despre locul unde și-a petrecut vacanța, cât

și despre lipsa fetiței din oraș și că sigur va fi pusă sub urmărire tot timpul cât va rămâne la Bîrzești și că, să nu încerc deci s-o mai revăd.

Rămas din nou singur, credeam că după toate cele petrecute, lucrurile se vor mai liniști pentru câțva timp. Din contră, urmărirea s-a accentuat peste așteptări și în fiecare zi apărea în comună câte un agent al Securității, informându-se și cercetând să-mi afle urma.

Miliția comunei este condusă de un anume Săvulescu, care în toamnă, alungând pe ceilalți, a introdus Postul în casele mele închiriate de comună în mod gratuit! Primind asigurarea că va fi avansat dacă reușește să mă prindă, cutreiera zi și noapte dealurile, supraveghind neamurile și percheziționând pe cine nu te așteptai.

Raza de acțiune a milițienilor și a Securității era spre nord și vest, sector împădurit, cu multe dealuri și văi adânci și cu distanțe mari. Probabil că această accentuare se datora și prezenței fetiței la Bîrzești, Securitatea presupunând că dacă mă aflu prin acele părți, voi încerca s-o văd și pe direcția aceasta se aflau și cei prezenți.

Din prudență m-am mutat de la prietenul Ion, alături într-un pădul la fina Lina Albu, unde am rămas câteva zile și nopți în șir.

Dealurile dintre Negrești-Furești-Dobrești nu fuseseră niciodată nici patrulate și nici cercetate. Ca să fiu mai în siguranță, mi-am luat merinde pentru câteva zile și fără să știe cineva m-am retras pe muchia unui deal acoperit cu lăstar des, în partea de răsărit a satului, de unde puteam să observ peste tot. Asupra mea n-ar fi putut avea vreo bănuială. Noaptea coboram la fântâna de la capul piscului, de unde luam apă pentru tot restul zilei, fără nici o grijă că aș putea să întâlnesc pe cineva.

Din cele întâmplare până acum se constată că Securitatea Generală, aflându-se în posesia informațiilor date de bulgarul Lolev, a avut certitudinea că, arestându-l pe Simescu sunt și eu ca și prins și pentru ca prinderea să fie sigură, a trimis pe teren o echipă chiar din Centrală, cu un efectiv foarte puternic: cinci ofițeri și patru plutonieri, înarmați cu pistoale automate rusești, a câte 72 focuri fiecare, contra mea, care eram înarmat doar cu un singur automat german cu 20 de focuri. Neizbutind în încercarea lor, au renunțat întorcându-se la București tot așa cum plecaseră lăsând continuarea urmăririi pe seama Securității Regionale Pitești și Topoloveni și a miliției comunale, fără să fi organizat și pus în aplicare un plan metodic de urmărire. Se pășea deci în necunoscut și la întâmplare, în așteptarea unui nou denunț. Cu alte cuvinte: "Pică pară mălăiață...".

Cum să mă prindă niște agenți veniți din alte părți pe mine, care mă aflu pe locurile copilăriei mele, unde cunoșteam până și cele mai mici cotituri ale potecilor tănuite de pe coastele și fundurile de vâlcele și care atunci când aveam vreo bănuială traversam doar drumurile dealurilor prin

punctele alese de mine, iar să nu le cutreier în lung și-n lat, ca să mă întâlnesc cu ei?

Șezusem în deplasare 23 de zile. Hoinărisem destul prin păduri străbătusem pe jos aproape 70 de km, și mă aerisiseam suficient și cum la Râncăciiov nu se produsese nimic deosebit, ceea ce însemna că locuința finului Boștenaru nu fusese bănuită, în noaptea de 10 august am revenit la cămăruța secretă, lăsându-i pe urmăritori să-și continue cercetările într-o regiune în care n-aveau nimic de aflat.

Toamna a trecut în liniște. Au trecut și sărbătorile Crăciunului și iată-mă în seara de Anul Nou. Este ora 24. Stau singur la măsuța mea și scriu. Măine va sosi Gicu și-i voi da să ascundă tot ceea ce am scris. Peste două minute începe noul an. Ce vor fi făcând oare soția și fetița în această seară de revelion? Sunt sigur că acolo departe, singure și îngândurate își amintesc de mine, tot așa cum și eu mă gândesc la ele, privindu-le fotografiile pe care le am în fața mea.

Încrezător în augurii unei întoarceri fericite a soartei de care depinde și viața mea și fericirea noastră, le doresc tot binele și le fac urarea să vedem cât de curând la căsuța noastră, în pace, liniște și voie bună.

De la ele gândurile își i-au zborul către viitorul conturat încă în necunoscut, către toți acei care zac în temnițele și lagărele comuniste, către acei care rătăcesc pretutindeni și trăiesc ca și mine sau poate și mai rău și către acei care nu m-au pierdut încă din gândurile lor.

Ce ne va aduce oare anul 1952?

Prietenilor în suferință! Numai noi ne cunoaștem amarul și durerea ce ne apasă. Numai noi ne cunoaștem suspinele înăbușite și chinurile ce suportăm de atâta amar de ani. Numai noi, prin propria noastră experiență, am reușit să cunoaștem din plin sensul greu și aspru al cuvintelor: pribeag, singurătate, suferință.

Numai noi ne cunoaștem rănilile atât de adânc încrustate în suferințele noastre. Să nu dăm nimic uitării și să nu lăsăm rănilile să se cicatrizeze.

Să le redeschidem din când și cât mai des, pentru ca din durerea lor să înțelegem care este datoria noastră.

Cu privirile ațintite înainte și numai înainte, către zorii zilelor atât de mult dorite, să ne strângem mâna și să ne încurajăm reciproc.

Ne vom întâlni totdeauna și pretutindeni, în frumosul vis pe care se sprijină toate gândurile și toate puterile noastre.

31 Dec. 1951

Râncăciiov

A trecut un an și patru luni de când n-am mai scris.

Am făcut-o din prudență, neavând unde să ascund imediat ceea ce scriam. Acum, aflându-mă într-un loc mai sigur, reiau firul întrerupt.

Am trecut cu bine iarna anului 1951-1952. Mi s-a pierdut urma și toate încercările de a fi descoperit au rămas fără rezultat, măsurile de precauție atât de sever luate de noi și cercul extrem de restrâns al cunoștințelor s-au dovedit admirabile.

Supraveghind mișcările securității și ale Miliției am aflat locurile de pândă ce și-au fixat și drumurile pe care le cutreieră și le cercetează ziua și noaptea în urmărirea mea. M-am și hotărât astfel să-mi schimb potecile și să umblu pe poteci mult mai ocolite ca să ajung la țintă, atunci când sunt silit să pornesc la drum.

Am putut și să aflăm care sunt informatorii secreți ai Miliției și Securității. Printre alții, doi sunt extrem de periculoși: *preotul Ghiocel și învățătorul Gh. Duican*.

Preotului i s-au dat indicații să se servească până și de ocaziile ce i se oferă prin spoveditul copiilor și femeilor, ca să-mi afle urma, supraveghind și casa fratelui meu aflată în apropiere. A devenit atât de inconștient, uitând rosturile și chemarea lui de preot, încât fără nici o rușine și în văzul tuturor, se prezintă imediat agenților Securității, dându-le raportul când sosesc în comună. Este una și aceeași persoană cu aceea care a făcut parte din biroul electoral al circumscripției noastre la alegerile parlamentare din 19 noiembrie 1946, luând parte la falsurile comise de birou, iar prin serviciile aduse acum Securității, ca informator, partidul l-a scos de la chiaburi.

Câtă deosebire între acesta și Pr. Haralambie Dumitrescu tot din satul meu, cu care m-am întâlnit de câteva ori în secret, comunicându-mi tot ce putea afla prin fratele său, obligat de Securitate să le servească drept informator.

Și ce s-ar putea spune de învățătorul Duican care a denunțat și pe o bătrână de peste 75 de ani, din comuna Voroveni, care în trecerea sa prin sat se oprea adesea să se odihnească la casa nepoatei și finei mele Aurora Boboc, aflată vis-a-vis de a lui, acuzând-o că întreține legătura între mine și neamuri, fiind cercetate cu deamănuntul nu numai bătrânica, dar și gazda.

Peste tot unde crede că e locul potrivit și mai ales în fața organelor de urmărire și a membrilor de partid, repetă veșnic același lucru: "Acest bandit trebuie prins și pus la locul lui, căci dacă scapă și vremurile se schimbă ne va distruge pe toți!"

Deocamdată, pe lângă calitatea de agent informator se ocupă și cu contopirea avutului nostru într-un mod revoltător de nerușinat.

Reclamat Sfatului Comunal și Miliției s-a răspuns că n-aveam origine sănătoasă pentru ca plângerile noastre să poată fi cercetate.

S-ar părea curios ca un preot și un învățător să se coboare până într-atât încât să îndeplinească aceste servicii josnice și murdare. Nouă însă, care-i cunoșteam de aproape, faptul nu ni se pare cătuși de puțin surprinzător. În școală ca și în societate, ambii sunt elemente de ultimă categorie, iar în vremurile actuale, nu puteau fi decât ceilalți sunt.

În contra învățătorului Duican organele școlare ar fi luat, probabil măsuri și mai severe decât acelea ce i s-au aplicat ca element slab și nepregătit, dacă n-ar fi fost rolul josnic pe care-l îndeplinește.

Este totuși un mare avantaj pentru noi că i-am putut identifica, știind de cine să ne ferim.

Mai sunt în comună și alți agenți cărora Securitatea, le-a impus prin amenințare să îndeplinească acest oficiu. Însă unii dintre ei s-au grăbit să ne informeze despre însărcinarea primită, comunicându-ne tot ce puteau afla despre măsurile și intențiile Securității.

În noaptea de 19 mai am părăsit locul unde mă aflam, fiind informat că securitatea reținuse și numele gazdei mele printre ale celorlalte neamuri, cerute din nou. Am stat în deplasare două luni, după care alungat de alte cercetări am revenit de unde plecasem, neproducându-se nimic deosebit aci, securitatea efectuând percheziții și cercetări atât la neamurile din Negrești, Bîrzești și Hârtiești sau Boteni, cât și la București și la Reșița, conform informațiilor intenționat date de către cei interesați.

La Negrești a stat o lună un agent al Securității, îmbrăcat în civil dându-se drept maior și ademenind cu bomboanele până și copii de școală pentru ca să afle dacă nu cumva se află cineva ascuns la casele lor.

Securitatea din Pitești a arestat pe nepotul învățătorului Grigore din Bîrzești, întrebându-l toate metodele de terorizare ca să afle ceva despre mine. După opt zile de eforturi zadarnice și în lipsă de nici o indicațiune, l-au pus în libertate, obligându-l să cerceteze prin toate neamurile să afle locul unde mă găsesc ascuns. Timp de peste 2 luni a trebuit să facă săptămânal deplasări la Pitești, să comunice rezultatele obținute. Informațiile transmise, nu numai că nu au fost pozitive, dar, prin felul cum au fost prezentate, au derutat și mai mult cercetările și bănuielile ce pluteau asupra unora dintre neamurile acuzate c-ar fi întreținut legături cu mine, îndreptându-le cât mai departe. Și toate acestea se petreceau după ce, în luna mai 1952 o echipă cu peste 20 milițieni sub comanda a trei ofițeri și cu ajutorul a trei câini lupi, cutreieraseră toate pădurile dintre Negrești-Bîrzești și Boțești.

Una dintre măsurile luate de Securitate a fost să înconjoare cu milițieni anumite sate aflate în apropierea pădurilor bănuite că ar adăposti partizani, cercetând casă cu casă. Astfel, în dimineața zilei de 17 octombrie 1952 au fost înconjurată și satele Cârștieni și Râncăcioș cu un rând de milițieni călări și înarmați, așezați din distanță în distanță, pe culmea dealurilor și cu un alt rând de milițieni pedestri, postați sub dealuri, prin grădini, mai în apropierea caselor, în timp ce alte echipe au căutat casă cu casă. Am fost astfel prins în cercul lor, fără nici o posibilitate de a fugi la pădure. Am rămas pe loc, iar gazdă, care nu era alta decât nepoata și fina mea Lucica Boștenaru, a camuflat perfect intrarea locului unde mă aflam ascuns.

Pe la orele 11 a sosit și echipa formată din doi milițieni și un comandant. Primită cu calm și dispoziție de voie bună, a perchezitionat peste tot fără să descopere odăița unde mă aflam ascuns.

Situația s-a agravat însă între timp, întrucât fiul vecinului Vlăsceanu urmând a fi arestat și trimis ca chiabur la Canalul Dunării² a dispărut, astfel că agenții securității și milițienii din sat se aflau veșnic în apropiere, supraveghind casa pe care într-o noapte au și perchezitionat-o și adesea sedeau la pândă, obligându-ne și pe noi la o atenție deosebită.

În acest timp, la Negrești a fost din nou perchezitionată locuința fratelui meu, la ordinul Securității, a trebuit să pornească și el la neamuri să afle ceva despre mine, deplasându-se și la București și la Câmpulung, pentru a sta de vorbă cu persoanele indicate de Securitate, deși se afla în legătură permanentă cu mine.

La puțin timp, după aceasta au fost chemați deodată la Securitatea din Câmpulung următorii: învățat. Grigore, învățat. Țigănescu, învățat. pensionar Heroiu și studentul Titel Țigănescu toți din Bîrzești; învățat. pensionar Gh. Marinescu și Gicu Simescu din Negrești și învățat. pensionar Gh. Boștenaru din Râncăcioș. Iată-l deci și pe veteranul învățat. Gh. Boștenaru în vârstă de 73 de ani, chemat la Securitate și cercetat pentru mine, silit fiind să petreacă o noapte acolo.

Stând deoparte și aflându-mă în siguranță, puteam să observ ușor zvârcolirile infructuoase ale Securității și cercul în care se învârtea fără nici un rezultat, cu toate că dintre cei cercetați, cei mai mulți, cunoșteau drumurile mele. În plus, atât Gh. Boșteanu, cât și Gicu Simescu, sedeau oricând de vorbă cu mine. Gh. Boșteanu, întors de la Câmpulung, ne-a povestit cele întâmplate și interogatoriul la care fusese supus. De la acest

² Este vorba de canalul Dunăre – Marea Neagră ce a fost început și apoi părăsit și unde toate muncile se făceau cu "dușmanii regimului", toți cei care scăpau vreo vorbă ce putea fi raportată autorităților. Circulau glume, "bancuri" foarte periculoase de a fi repetate.

stadiu al rezistenței era sigur că Securitatea nu va afla niciodată ceea ce dorea și era mândru că a trecut și prin această baie a tiraniei comuniste. Profit de această ocazie pentru a mărturisi cât de mulțumit și de fericit m-am simțit totdeauna cât am stat la sfat cu acest distins învățător și câtă siguranță și încredere strecoară în sufletul fiecăruia vorba pe care o rostește. Nici 10% din generația actuală de învățători, nu pot avea pretenția să se compare ca pregătire, demnitate, caracter, tenacitate și perseverență cu acest dascăl atât de bine format, care a educat 40 de serii în activitatea sa didactică. Ce plăcut este să te apropii și să stai alături de acest suflet încrezător în fața viitorului, pe a cărui față luminează veșnic soarele primăverii și al încrederii nestrămutate într-un nou răsărit al vieții și mă întreb câți dintre dascălii de astăzi, câți dintre toți ceilalți intelectuali și oameni de răspundere pot spune că în aceste vremuri atât de grele au avut prezente aceleași gânduri, visuri, meditații, preocupări și perspective și că au luptat consecvent, zi cu zi, ceas cu ceas pentru realizarea lor.

Am cunoscut de aproape pe acest om de acțiune și de avânt, pe acest suflet mândru și înflăcărat, pe acest luptător neobosit, care întruchipează speranța, onoarea și dorul de viață al unui neam întreg și care astăzi, mai mult ca oricând, este un simbol al patriotismului și al rezistenței în contra tiraniei comuniste și mă mândresc cu prietenia pe care mi-a acordat-o.

Tot fără rezultat s-au dovedit și interogatoriile celorlalți.

Toamna aceasta mi-a adus și o altă bucurie. Mi s-a confiscat întreaga avere ce posedam, sub cuvânt că, fugar fiind, a rămas nemuncită.

Câtă minciună sfruntată se ascunde în această motivare judecătorească și câtă fățarnicie în măsura ordonată de guvern.

Ar fi fost o justificare ceva mai demnă dacă s-ar fi spus pur și simplu că se distribuie confiscarea averilor tuturor fugarilor ca măsură de "pedeapsă". Dar ca să motivezi dispoziția afirmând că pământul rămas nemuncit, când aceasta este o minciună sfruntată, înseamnă nu numai că maschezi măsura ordonată sub un pretext inexistent, dar că nu există nici cel puțin curajul răspunderii, mărturisirii adevărului ce se urmărește.

Peste tot înșelătorie, ipocrizie și lașitate, puse în practică cu ajutorul magistraturii democrației populare.

Nicicând averea mea nu a fost mai atent și mai complet muncită ca acum și aceasta nu numai ca o obligație a îndeplinirii planului de cultură și a predării cotelor, evitând astfel orice proces de sabotaj, dar și pentru procurarea unui produs care îmi era atât de necesar în viața pe care o duc acum, când sunt lipsit completamente de orice alte mijloace de existență.

Probele prezentate că averea a fost muncită și obligațiunile îndeplinite, n-au fost luate în considerație de judecătorii populari.

La 6 Ianuarie 1953, tocmai în timpul Bobotezei, Securitatea a vizitat din nou domiciliul fratelui meu, iar la 15 ianuarie a fost din nou arestat Gicu Simescu, cerându-i-se să se indice numele și adresa membrilor familiei, luând notă și de la cei de la Râncăciiov, deci și de gazda mea.

Comunicându-mi-se imediat acest lucru și persupunând că s-ar putea produce o percheziție și aci unde mă aflu, în noaptea de 17 ianuarie am pornit la drum, însoțit de Gicu cale de o oră și ceva până la pădurea statului, ajutându-mă să ies din sat.

Era o noapte de iarnă grea, cu zăpada de curând căzută și fără poteci. mi-am continuat singur drumul prin pădure și abia după șase ore am ajuns la prietenul Ion Dinu. Parcursesem un drum extrem de greu și cu destulă greutate pe spate. Eram ud până la genunchi, complet transpirat și complet epuizat de puteri.

Am fost primit cu aceeași bunăvoință de totdeauna și intenționez să rămân aici până voi găsi o altă gazdă mai sigură, deși iarna este atât de greu să găsești loc de popas din cauza focului.

Abia sosisem de patru zile, când am fost informați de învățat. Stănescu că Securitatea îi ceruse părerea dacă nu cumva aş fi ascuns aici locul fiind vizat prin indiscreția fostului aprod Postelnicu, de care mă servisem în mai multe rânduri și care nu știuse să tacă, motiv pentru care nu l-am mai reținut în jurul meu. Am plecat întâlnindu-mă cu Gicu Simescu și Codin Rădulescu pe vârful unui deal, unde mi-au comunicat că mi-au găsit o altă gazdă la prietenul Gh. Pica. Am rămas aici peste două săptămâni într-o cameră în care pătrundea căldura doar printr-o mică fereastră, pe care o deschideam din când în când și din jarul dintr-un fund de căldare. Seara, după ce adormea copilul de numai 7 ani, de care ne păzeam veneam în camera gazdei de mă încălzeam puțin, în timp ce luam și masa. Bunăvoința primirii răsplătea însă toate celelalte neajunsuri impuse de vreme.

Am trecut însă cu toții printr-o puternică emoție: dimineata celei de-a treia zi a sosirii mele aici. Pe la orele 7, un agent al Securității însoțit de cei trei milițieni din comună au perchiziționat locuința lui C. Rădulescu, aflată alături, unde locuisem în toamna anului 1950 și care fusese arestat și bătut groaznic pentru mine. Teama a fost și mai mare când un vecin a anunțat gazda că îi va fi perchiziționată locuința. Plecarea mea în timpul zilei era imposibilă, fiindcă aş fi fost descoperit imediat. Cu speranța că vom trece cu bine și acest moment, am rămas pe loc. Pe la orele 9³⁰ terminându-se perchiziția, agenții ne-au ocolit, plecând și perchiziționând locuința unui alt fin, de unde apoi s-au îndepărtat.

În noaptea de 4 februarie am plecat spre Bîrzești, tot singur și tot pe drumul pădurii. După o oră și jumătate am ajuns la un punct destul de periculos, o intersecție a cinci drumuri. Am ocolit-o cu prudență. Stând puțin în popas la o muche de vâlcea, peste vale, în cealaltă muche, la maximum 200 m în linie dreaptă, au început să urle lupii de răsunau văile. Era o haită întreagă căreia au început să-i răspundă urlete izolate venite din diferite direcții. Din prudență m-am înapoiat la prietenul Ion Dinu. Cum toate semnele prevesteau vreme rea, mă hotărâsem să mai rămân aici până când se limpezește timpul. A doua zi însă a sosit în sat un agent al Securității, iar eu seara, condus de prietenul Ion până în vârful dealului mi-am continuat drumul pe o vreme care semăna mai degrabă a infern. Era o noapte tristă de iarnă, plină de amenințări și prevestiri urâte. Nu se vedea nici la câțiva pași și începuse să viscolească cu spic de zăpadă, care se învârtea în loc.

Mergând numai pe direcție ca să nu rătăcesc drumul, servindu-mă de câteva lumânări pe care le aveam cu mine, după două ore a început să ningă, viscolit, iar locurile acoperite de fulgii albi au mai luminat puțin calea. Singur în mijlocul pădurii, abia mă mai puteam urni din loc. Aproape după fiecare km parcurs mă opream, adăpostindu-mă după câte un stuf, scuturând zăpada după mine și odihnindu-mă puțin.

La orele 4³⁰ am sosit la prietenul N. Mărgescu, fără ca cineva să își fi putut închipui c-aș fi îndrăznit să pornesc la drum și să străbat pădurea pe o distanță de 15 km, pe o vreme atât de groaznică. N-am întâlnit nici o vietate sălbatecă în drumul meu. S-ar fi putut oare încumeta vreuna să iasă din adăpost pe o asemenea vreme?

În noaptea următoare, liniștită și senină, haita de lupi a coborât în sat, venind din direcția și chiar pe drumul pe care coborâsem și eu.

Eram atât de obosit că dacă cineva s-ar fi sprijinit pe mine aș fi căzut la pământ. Mă distrusese nu numai greutatea ce purtam, dar și vremea rea și distanța.

Cum prezența mea în Bîrzești nu trebuia să fie cunoscută de nimeni, am fost adăpostit în alt corp de casă, lipsit complet de încălzire.

Ziua ședeam îmbrăcat și vârat într-un plocad, având chiar și mânușile în mână, iar seara târziu coboram jos, în cuinea unde locuia gazda, rămânând aici până la ziuă, când reveneam în camera de sus.

După cinci zile luând contact cu Moise Stan, am mers la Boteni în același loc în care cu trei ani în urmă era să fiu prins în mâinile securității. Parcursesem distanța în doar cinci ore, dar pe poteci lăuntrice și ascunse, tot prin zăpadă, pe de-a-ntregul și tot în timpul nopții.

Când am sosit aici mi-am rotit privirile peste tot, amintindu-mi momentul acela când așteptam apropierea agenților Securității veniți în

urmărirea și prinderea mea. Acel moment greu al vieții mele aparține acum trecutului. Lucruri vechi, dar care nu se vor uita niciodată.

N-am putut rămâne aci decât 38 de ore, dar am aflat un lucru ce n-aș fi crezut că s-ar fi putut întâmpla vreodată.

Fusesem intrigat de faptul că toamna trecută securitatea perchiziționase locuința vărului Mitică Zamfirescu din Hârtiești, unde mă refugiasem la 3 februarie 1950, după fuga din Boteni și voiam să aflu cum a fost descoperită această gazdă de încredere, pe care o cunoștea numai un cerc restrâns. Totul mi s-a explicat și iată cum:

Acela care mă anunțase în seara de 4 mai 1947 că voi fi arestat, fusese I. Cristescu, arhivarul tribunalului, în care aveam multă încredere și care, apoi, mă vizitase în două rânduri în primăvara anului 1948 acolo unde mă aflam ascuns. În felul acesta cunoștea drumurile mele de atunci, și ulterior și pe celelalte până la sosirea mea în Boteni, unde dorise să mă viziteze în Decembrie 1948.

După fuga de aici mă hotărâsem să reduc numărul acelor care urmau să mai știe câte ceva despre mine, numai la acei verificați pentru sfîntenia prieteniei lor. Întrerupsesem, deci, legăturile cu cei din Câmpulung, printre care și Cristescu. Mărturisesc, însă, că dacă în unele vechi cunoștințe nu mai aveam nici o încredere datorită relațiilor strânse ce se legaseră între ele și urmăritorii mei, în nici un caz și niciodată n-aș fi putut bănuși de trădare pe Cristescu, deși fusesem informat încă din 1949 că intrase în serviciul Securității, informație pe care n-o luasem în seamă, considerând-o pornită de la o persoană interesată, care ea însăși pierduse încrederea mea.

Într-una din zile, toamna trecută Cristescu a venit la vânătoare chiar pe terenul din fața casei lui Moise, căutându-mă la plecare.

Cum acesta lipsea de acasă, i-a spus soției lui că o să revină în altă zi, având ceva de vorbit cu el.

După câțva timp a sosit în Boteni, în calitate de colector oficial de fructe, căutându-l pe Moise.

Invitat la o gustare cu țuică fiartă, a întrebat de mine, cerând lui Moise să-i spună unde sunt ascuns, întrucât vrea să mă vadă și să mă ajute, având bani destui. Fiind socotit de Moise ca om de încredere, a aflat de la acesta toate amănuntele fugii mele și chiar numele gazdei din Hârtiești. Tot bazat pe această încredere, i s-a arătat chiar și noul adăpost construit sub casa nou clădită, unde Moise depozitase pentru un moment un butoi cu țuică, mărturisindu-i că sunt așteptat să sosesc în orice moment, din direcții pe care nu le cunoaște, neștiind unde mă aflu.

Prins de amețeala băuturii, Cristescu a comis imprudența să spună că chiar dacă vremurile se vor schimba și va fi împușcat, nu-i pasă fiindcă

și-a trăit viața și și-a asigurat copii așa de bine că are astăzi în casă așa belșug cum n-a avut niciodată.

La auzul acestor cuvinte, atât Moise cât și ai săi și-au dat seama că au fost prinși în cursă, întrucât nutrește gânduri ascunse și au devenit prudenți, refuzând banii ce li s-au oferit pentru mine, spunând că nu știu unde sunt, ceea ce era adevărat.

După câțva timp, nepotul Ion, fiul lui Moise, a fost chemat la Câmpulung la Centrul de recrutare, unde a fost reținut și predat Securității.

Cercetat despre mine și negând orice cunoștință, i s-a amintit toate amănuntele convorbirii ce avusese loc cu Cristescu, cerându-i-se să indice locul unde sunt ascuns și bănuind că s-a fi ajuns prin Boteni, s-a format o echipă de câțiva zeci de milițieni, pusă sub conducerea a câțiva ofițeri, care a și sosit la fața locului.

Prima întrebare pusă lui Moise a fost să-i arate locul secret de sub casă unde are butoiul cu țuică, perchezitionând cu deamănuntul, nu numai locuința lui Moise, ci și pe cea a fiicei sale, aflată în apropiere. Arestându-l pe Moise, au trimis o echipă la Hârtiești unde l-au arestat pe Zamfirescu și pe fiul său. Încă de la început li s-au prezentat toate detaliile fugii mele și numai refuzul de a primi banii de la Cristescu i-a putut salva.

Cumnatul Moise mi-a mărturisit sincer că dacă ar fi știut locul unde mă aflam ascuns, l-ar fi condus pe Cristescu la mine, așa cum acesta îi ceruse cu toată insistența, neputând să presupună că se află în serviciul Securității.

De data aceasta securitatea, știind că scăpasem în 1950 numai datorită imprudenței cu care procedase echipa trimisă pentru arestarea mea, înconjurase casa din toate părțile, ținând pe toți membrii familiei sub teroarea împușcăturii, cu armele luate la ochi, pe care le manevrau și le încărcău la comandă în fața lor. Atât de groaznică a fost teroarea sub care au fost ținuți toți membrii familiei timp de aproape două ore, încât soția lui Moise a căpătat o atât de puternică bătaie de inimă, încât a rămas toată viața o ființă suferindă.

Iată cum omul în care aveam atâta încredere, pe care-l apărasem în contra atacurilor îndreptate de atâtea ori contra sa, a primit să intre, pentru bani, în serviciul securității, angajându-se să mă dea prins. Abia acum mi-am dat seama câtă dreptate aveau acei care odinioară căutaseră să-l îndepărteze din serviciu, unde a rămas fiind nu numai sprijinit de mine, dar și avansat.

Pe bună dreptate mă întreb astăzi, câți dintre cei în care aveam atâta încredere atunci când am pornit la drum, vor mai fi rămas încă credincioși și n-or fi alunecat pe același drum ca acest ticălos.

Și ce aș putea răspunde astăzi acelor lași care se târăsc ca să trăiască decât că: "O, Doamne, Doamne Sfinte, mai dă-mi zile de trai

Pân' ce-om strivi toți lupii și șerpii de pe plai!"

De la Moise am revenit la Bîrzești, spre a afla tot prin aceste părți un ascunziș. Din precauție n-am mai urmat drumul pe care venisem, ci altul, și mult mai greu și mult mai ocolit, dar mai sigur, pornind de acasă încă de la orele 20, spre a avea timp suficient. La trecerea Argeșului pe un anin pus curmeziș era să ne ia apa udându-ne până mai sus de genunchi. La orele 23 eram pe culmea Scorțarului, deasupra Drăghicilor, la urlătoarea lupilor, de unde m-am uitat în vale la conacul prietenului Matei. O liniște de mormânt se așternuse peste tot locul, cufundat în întunericul nopții. Nici o lumină și nici un semn de viață nu se arăta ochiului. Întreaga avere a prietenului Matei, cu stână cu tot fusese luată de comuniști, iar familia alungată din sat. Unde va fi fiind prietenul Matei n-am putut afla. Doar țata Leana s-a retras la Câmpulung la fiica sa Lenuța, al cărei soț, vărul meu Chelcea, a fost încă de mult ridicat și trimis la canal. Am continuat drumul prin pădurea Hârtiască, prin zăpadă de 30 de cm și fără potecă, pe acolo pe unde rătăcisem odinioară, pentru că abia la orele 1³⁰ să fim în vale, la marginea pădurii de la capătul de sud al Hârtieștilor, coborând printr-un fund de vâlcea.

Aici m-am despărțit de Moise, care mă însoțise, urmându-mi singur calea, pe malul Argeșului, evitând drumurile păzite de milițieni și de gărzile civile de noapte. Frânt de oboseală și ud peste tot, abia la orele 4³⁰ am sosit la nepotul Învățător Grigore.

Încercările mele ușoare de a-l deștepta fiind zadarnice, și bănuind că poate în casă se afla cineva străin, ceea ce a fost exact, m-am suit așa cum eram în podul fânăriei, aflându-mi în fân un culcuș ca vai de lume.

Era în noaptea de 23 februarie 1953.

Seara m-am instalat la noua gazdă, aflată în apropiere, într-o cameră fără foc. Seara rămâneam adesea în camera gazdei, întâlnind din partea celor trei membri ai familiei atât bunăvoință și tăcere că nu-i voi putea uita ușor. Au făcut tot ce s-a putut face, depășind așteptările.

Aici am aflat de la nepotul Grigore că Securitatea din Pitești, procedase față de el, și tot în același timp, tot așa cum procedase cea din Câmpulung, prin Cristescu, față de mine.

Aveam în Topoloveni un prieten, Dumitru Bogățoiu. Îl cunoscuse Grigore și pe el și pe fiul său, fusese în casa lor și primise în 1948 și 1949 vin și struguri pentru mine. Într-una din zile, prin noiembrie 1952 am întâlnit în Bîrzești pe fiul lui Bogățoiu, care i-a cerut să-i dea ceva să mănânce, spunându-i că a fost la Hârtiești să comande un cojoc pentru tatăl său, care era arestat și trimis pe șantier la Bicaz, supunând că a fost și el arestat, i-a povestit mizeria în care au ajuns fiind declarați chiaburi și luându-li-se tot ce au avut. Cerându-i informații despre mine s-a oferit să-mi dea 500 lei, rugându-l să ne întâlnească. Cum la aceea dată nici Grigore nu știa unde

mă aflam, a refuzat să primească banii. Cu această ocazie i-a povestit și Grigore câte a pățit cu securitatea, făcând unele aprecieri nu tocmai plăcute la adresa ei.

Peste câteva zile a fost invitat la securitate la Pitești, unde i-au dat toate detaliile ce le avusese cu susnumitul. Însăși unii dintre membrii Securității s-au arătat scârbiți de rolul josnic jucat de acest fiu de chiabur. Chiar și Grigore mi-a mărturisit că dacă ar fi știut unde eram, veneau împreună la mine, neputându-l bănuși de trădare.

Același lucru l-a încercat și Securitatea din Topoloveni, trimițând tot la Grigore pe un văr al lui, din alt sat, tot fiu de chiabur, care, a venit însoțit și de Săvulescu, fostul șef al miliției din satul meu îmbrăcat în civil și care mă urmărise ani de-a rândul, dar, fiind pățit, Grigore a știut se apere.

După două săptămâni și ceva am pornit către Negrești, condus de Costică Grigore până în muchia dealului, alungat fiind de comunicarea transmisă Securității din Pitești de către șeful miliției din Vulturești, care raporta că din informațiile primite, am sosit în Bîrzești cu două nopți înainte escortat de două persoane. Informația îi fusese transmisă de un anume Stanciu din Beleți, căsătorit în Bîrzești și aflat în serviciul miliției, însărcinat fiind să supravegheze și casa Învățăt. Heroiu, aflată vis-a-vis de a sa.

Informația nu era exactă, dar prezența mea în sat corespundea adevărului și cum miliția primise ordin să întreprindă cercetări, trebuia să părăsesc satul. Ulterior am aflat că, în timp ce noi ieșisem către vârf, pe potecile mele vechi, milițienii păziseră alături, pe drumul de căruțe.

Popasul a fost tot la prietenul Ion. La câteva case, se instalaseră în aceeași curte, atât șeful miliției, cât și președintele Sfatului popular. Beam apă din aceeași fântână. Eram sigur că în nici un caz nu-și vor putea închipui c-aș avea curajul să mă aflu atât de aproape de ei. Tot interesul era să nu fiu zărit de nimeni.

Am rămas aici până la 23 martie, când cu ajutorul prietenului Dică Lungoci, m-am instalat la Ilie Mira, țaran mijlocăș, locuind în partea de sus a satului, lângă șosea.

Familia se compunea din cinci persoane adulte și un copil de un an și ceva. Atât părinții, cât și tinerii sunt persoane serioase, liniștite, absolut secrete și extrem de binevoitoare. Nici chiar părinții norei n-au cunoscut prezența mea aici. Nefiind nici rude și neavând nici o legătură anterioară cu mine, decât că am fost colegi de școală, și neavând nici fricțiuni cu autoritățile, nimeni, dar absolut nimeni din sat – și cu atât mai puțin urmăritorii mei – nu puteau bănuși c-aș putea fi ascuns aici.

Grupul de case în care mă aflam fiind izolat și distant de acel în care locuia familia, nimeni nu putea afla de prezența mea. Puteam deci citi și scrie în liniște. Seara, când era întuneric, ieșeam în grădină și adesea

pe deal. Au fost totuși unele întâmplări care meritau să fie menționate, fiind în legătură directă cu urmăritorii mei.

Era ziua de 28 aprilie, după amiaza. De dimineată promisem ziarul Scânteia, cuprinzând atât discursul președintelui Eisenhower, cât și răspunsul ziarului Pravda, pe care îl citisem de nenumărate ori și cu multă atenție, am rămas cu convingerea că de la înălțimea postului pe care-l ocupau și a speranțelor pe care întreaga lume le aștepta realizate prin persoana sa, Președintele a vorbit prudent, dar sincer, clar și hotărât.

Expunând just atât desfășurarea evenimentelor internaționale de după război, cât și tensiunea creată, cât și, în plus, dorința de pace a tuturor, a prezentat tabloul sinistru pe care imperialismul sovietic l-a creat lumii, întins de la Marea Japoniei până la Marea Baltică, stăpânind peste 800 milioane de suflete și dominând omenirea prin forța armată și prin subversivitate.

Urmărind răspunsul ziarului Pravda la toate problemele internaționale ridicate de Președinte și la întrebarea, sa de ce este gata să întreprindă Uniunea Sovietică, se observă o menținere totală a comuniștilor ruși pe pozițiile câștigate și o totală lipsă de sinceritate și denaturarea faptelor prin minciuni și calomnii.

Iată una care ne interesează direct:

La întrebarea Președintelui: *"Este Uniunea Sovietică gata să dea altor popoare, printre care și popoarelor din Europa răsăriteană, libertatea de a-și alege propriile lor forme de guvernământ, dreptul de a se asocia în mod liber cu alte țări într-o comunitate mondială bazată pe drept"*, ziarul Pravda răspunde: *"În discursul Președintelui se acordă o importanță specială popoarelor din Europa răsăriteană. Din spusele lui rezultă că formele de guvernare ale țărilor din Europa răsăriteană ar fi fost chipurile impuse din afară, deși aceasta contrazice faptele, îndeobște cunoscute și situația reală din aceste țări"*.

Faptele arată că numai printr-o luptă dârză au ajuns popoarele Europei răsăritene la actuala formă de guvernare democrat-populară și că numai în noile condiții ele au putut asigura dezvoltarea impetuoasă a economiei și culturii în statele lor.

Ar fi ciudat să se aștepte din partea Uniunii Sovietice o imixtiune în favoarea restabilirii regimurilor reacționare răsturnate de aceste popoare.

Iată câtă ipocrizie, minciună sfruntată și impertinență se afla în acest răspuns, când știut este că lovitura din 5 martie 1945 s-a produs în urma intervenției agresive a Rusiei Sovietice și că numai în urma celor mai groaznice și nerușinate falsuri s-a întronat la conducere "Blocul Partidelor Democratice" în urma alegerilor din 19 noiembrie 1946, care în realitate au constituit cea mai strălucită victorie a partidelor istorice luate în general și

a partidului Național-Țărănesc în particular, pe care au reputat-o în istoria lor politică.

Dacă propunerea Președintelui s-ar realiza, în 24 de ore n-ar mai rămâne nimic din șandramaua comunistă ridicată sub denumirea de R.P.R.

Ura clocotitoare acumulată în sufletul țaranului român contra comunismului, stăpânită astăzi numai prin teroarea represivă a securității și miliției, ar izbucni sun forme înspăimântătoare.

Dacă atitudinea de viitor a conducerii comuniste sovietice va rămâne aceea expusă în ziarul Pravda, este greu de presupus că se va putea ajunge la o înțelegere. Singurul fapt pozitiv care se desprinde din acest răspuns este numai dorința de întrunire pentru discuții de care Rusia Sovietică are nevoie ca să câștige timp.

Ținându-se însă seama de rezultatele anterioare este ușor să se întrevadă ce va aduce ziua de mâine. Perspectivele războiului atomic, cu toate groaznicele lui rezultate plutesc încă asupra omenirii și vina nu se va putea spune în nici un caz că aparține lumii libere.

Oricare va fi însă desfășurarea evenimentelor, rămân valabile cuvintele Președintelui:

"În umbra amenințării războiului, omenirea este aceea care stă răstignită pe o cruce de fier. Aceste adevăruri simple și crude arată ce primejdie și ce speranță aduce cu sine această primăvară a anului 1953. Este una din acele perioade din viața țărilor în care trebuie să se facă o cotitură spre o pace dreaptă și trainică. Este un moment care cere guvernelor țărilor lumii să-și exprime sincer și cinstit intențiile. Ora istoriei este prea târzie pentru ca vreun guvern să-și poată bate joc de speranțele oamenilor, rezumându-se și doar la cuvinte, promisiuni și gesturi."

În timp ce încercam să desprind cât mai exact sensul celor publicate, cam pe la orele 17, a apărut la poarta casei unde mă aflam locot. de Securitate Rădoi, acela care mă caută pretutindeni, însoțit de Țărcovnicu, șeful miliției locale, întrebând de gazdă. Spunându-i-se de către o vecină că toți membrii familiei sunt duși la câmp, la lucru, au plecat spre primărie. Seara discutând cu gazda despre prezența susnumiților, mi s-a spus că a fost căutată și la câmp, dar în altă direcție, fără să fi fost găsită; n-am putut afla motivul căutării. În tot cazul, era de presupus că nu mă căutau pe mine, fiindcă procedarea ar fi fost de altă manieră. Totuși, seara târziu, reflectând mai atent asupra eventualităților de a doua zi, am găsit că este mai prudent să părăsesc locuința actuală, cel puțin pentru câteva zile. În miez de noapte, am comunicat gazdei hotărârea mea și am plecat, urcând dealul. Era o noapte liniștită și senină. Primăvara făcuse salturi mari, spulberând de mult ultimele rămășițe ale iernii și trezind totul la viață. Pădurea începuse să înfrunzească, iar pomii erau în floare și era

destul de plăcut să întârzii cât mai mult pe deal și mă simțeam bine în aerul cald și parfumat al primăverii, în freamătul, cântecul și viața lumii tainice, dar neadormite ce trăia în jurul meu, făcând-mă să simt și să înțeleg din plin slava Dumnezeirii ca într-un vis în care fericirea vieții este însăși viața și bucuria de a trăi.

Farmecul tainic al singurătății creștea și mai mult în sufletul meu pribeag, văzând cum totul strălucea împrejur, în lumina scânteietoare a stelelor sus și a licuricilor jos și cum văzduhul răsună de nenumărate glasuri ce se înălțau în mijlocul nopții senine, cântând, fluierând sau şuierând prin arbori sau scârțâind prin ierburi. Era lumea păsărilor și a insectelor ce se ascundeau peste tot, jur împrejurul meu.

Le cunoșteam de mult și atât de bine, fiindcă le întâlnisem atât de des încă din anii copilăriei și tot astfel și acum pe cărările atât de mult tănuite ale pribegiei mele. Învătasem să le privesc și să le ascult. Toate miresmele gingașe și dulci ale primăverii înflorite, tot farmecul și poezia a tot ce se afla în jurul meu, îmi umplea sufletul și întreaga ființă de voie bună, făcându-mă să uit necazurile ce mă pândeau și care mă porniseră la drum în această noapte de primăvară. Mă simțeam bine în mijlocul lor fiindcă îmi răscoleau râuri de amintiri ce purtau cu ele o părticică din frumosul de odinioară.

Dacă ar fi fost în vremurile de altădată, bucuros aș fi rămas pe loc tot așa după cum bucuros aș fi pornit în orice direcție.

Mi-am continuat drumul, asemuindu-mă acelor îndrăgostiți care întâlnindu-se s-au recunoscut, pornind pe cale fără să se întrebe care le este drumul, știind bine că drumul lor este drumul fericirii și se află oriunde și tot înainte.

Când am ajuns în mijlocul proprietății mele, confiscată astăzi de comuniști, ceva de mult cunoscut m-a oprit locului într-o dumbravă, sub un stejar bătrân, bătut de multe vânturi, pe care-l cunoșteam atât de bine, fiindcă mă adăpostisem de atâtea ori în copilăria mea sub ramurile lui puternice. Stam, deci, pe pământul meu, pe pământul rămas moștenire de la părinți, pe pământul acesta care simt că-mi dă tărie de viață nouă și încredere în viitor.

În sufletul meu a început să vorbească încet un glas tănuț, ca din altă lume, cu șoapte ce veneau parcă din adâncuri de nepătruns. Impresiile și gândurile uitate pe cale s-au întors supărate și au început să mă frământă cu patimă și dușmănie și să-mi scormonească adânc sufletul, dându-mi emoții care mă cutremurau cu o durere proprie, ce smulgea bucată cu bucată din inima mea. Era legătura tainică ce leagă generație de generație și care mă lega și pe mine atât de puternic de ceea ce fusese al meu și-mi rămăsese moștenire de la părinți.

S-au dus și ei sărmanii acolo unde se duc toate și unde ne vom duce și noi, în ordinea stabilită mai înainte de soartă, ca și visurile, ca și apa care curge, ca și vremea care trece, numai acești stejari seculari vor rămâne încă multă vreme în putere, pe culmea zării, dacă nu vor fi doborâți de comuniști, ca mulți alții.

Mi-aduc aminte cuvintele citite undeva, rostite de un bătrân centenar, pe patul de moarte către nepotul său, singurul rămas în viață dintre neamuri, cuvinte care mi-au rămas adânc întipărite în minte și în inimă:

"Eu mă duc nepoate, după ceilalți care au plecat încă de mult. Am întârziat destul pe cale. Iată, îți las pământul și casa. Să nu le vinzi niciodată, că mă vinzi pe mine și tot trecutul neamului tău."

Cu această poruncă a trecut liniștit în pacea veșnică, stingându-se încetisor și pe nesimțite, așa cum se stinge un muc de lumânare căzut în cenușă.

Și mie, acest pământ și casa mi-au rămas moștenire de la părinți. Aveam datoria să le păstrez și să le transmit și eu fetei mele cu aceeași dorință. Nu le-am vândut, ci mi-au fost confiscate de comuniști, ca la atâți alți fii ai acestui neam și ai acestei țări.

Dar vor reveni din nou la mine atunci când se va sfârși cu succes lupta noastră dreaptă, pentru care mă aflu și eu rătăcind singur pe aici în miez de noapte, urmărit de acei care le stăpânesc acum.

Cu servieta pusă căpătâi am poposit cu privirile ce-și luaseră zborul către înălțimi, cu ajutorul tăcut al razelor de lună, strecurate până la mine, prin perdelele ramurilor și care, stinse în depărtarea anilor și a drumurilor străbătute până acum, ascultau parcă șoapta unui cântec al întristării pornit din adâncul întâmplărilor rămase în urmă și a anilor jertfiți pentru aflarea unei alte temelii a vieții, către ale cărei zări, bătute de vânt și de furtună mă mână și pe mine atât de puternic spre viață și poate că și destin. Ploaia de stele scăpărând deasupra stejarilor, sclipind în jocuri de lumini și de umbre, printre frunzele legănate ușor de adierea vântului, stingându-se și aprinzându-se neconținut, ca într-un decor minunat de jocuri de artificii. Am stat așa mult timp, cu privirile pierdute printre aceste stele ce străluceau departe, înțelegând că ne trimit razele lor de lumină ca să ne călăuzească pașii în lupta pe care o purtăm de atâția ani.

Nicicând n-am înțeles mai bine că viața este o luptă continuă, în care poți fi învins astăzi, dar poți învinge mâine, nimic fiind definitiv. Nu-i nici o rușine pentru noi situația în care ne aflăm, fiindcă nu ne-a fost impusă prin voința neamului, ci prin falsuri, prin trădare și cu ajutor străin.

Nu-i nici o rușine pentru mine că mi s-a confiscat averea.

N-am comis nici o crimă contra conștiinței mele și nici contra țării și a neamului meu. Luptăm pentru un vis mare și frumos și în lupta angajată

nu trebuie să ne lăsăm nici dominați, nici învinși. La ce ne-ar folosi? Atunci când cineva pășește singur, nimeni nu-i mai poate folosi cu ceva. Luptând dârz și fără frică, prudent și calculat, noi vom fi mâine învingătorii.

Cu o învățătură în plus, cu experiența pe care ne-au dat-o anii de rezistență, cu voință și cu mai multă stăruință, cu încredere în noi și în adevărul ideilor noastre, putem să ne fixăm temelia sufletească pe care să clădim ceva trainic în lupta angajată.

Am închis ochii ai căror lumi pierdute în depărtare îmi păreau acum obosite și în întunericul lor am văzut lumea așa cum e, vie și apropiată; cât de frumoasă și de curată e natura și cât de tiran, de murdar, de ticălos e sufletul omenesc al acestei lumi noi, apărute acum, care vrând-nevrând ne forțează s-o urmărim pe drumurile ei. Și în lumea aceasta de azi, în care nu mai există legea meritului, care să pună pe fiecare la locul lui, sunt nebuni și ticăloși care conduc pe oamenii cuminți și liberi care au mai rămas încă în viață.

Sunt pungași care împart dreptatea oamenilor cinstiți.

Sunt oameni care s-au ridicat pe căi ocolite și nedemne, prin minciună, trădare și ticăloșie, asupra pe alții. Sunt venetici, streini de sânge și de neam cu noi, n-au legătură cu sfântul pământ strămoșește și-i vândut străinului...

Tot ce-i întinat cu pata rușinii, furând munca țaranului român și lăsându-l în mizerie și muritor de foame.

O minoritate ce nu se poate menține decât prin dreptul forței brutale și al tiraniei, introduse peste tot ca elemente de groază, adăugând astfel un nou capitol de groază la cartea martiriului neamului românesc.

Omoruri și asasinate peste tot și în rândul acelor care rezistă furtului oficial ce caută să-i dezbrace de tot ce au, pentru ca să-i târască în viața colhoznică și în rândul victimelor ce refuză să se mai resemneze cu rolul de victime, iar metodele întrebuintate de acești monștrii ai secolului XX, pentru realizarea structurii comuniste sunt metode pe de-a întregul împrumutate din tezaurul terorist al școlii comuniste, școala marxist-leninistă, puse în practică prin procedee asiatice, după cum atât de corect se exprimă Vom Loon, în cartea sa "Geografia umană":

"Karl Marx și cu tătarul Genghis Han și-au dat mâna. Astăzi în Rusia nu mai flutură drapelul țărilor, fiind înlocuit cu cel al sovietelor. S-a schimbat bancherul, dar joacă cu aceleași cărți de fabricație tătărească, cu metode și practice pe care nici cel mai crud țar nu le-ar fi putut întrebuinta vreodată. S-a început astfel o nouă pagină în fruntea căreia s-a pus titlul: "Partidul comunist rus. Societate anonimă"... practicând tirania unei doctrine politice impersonale care se dovedește mai aspră, mai necruțătoare și mai autocrată decât ar fi înlesnit să fie țar."

Schimbând doar denumirile, putem spune și noi ca și acest mare scriitor:

– Astăzi, în România nu mai flutură drapelul tricolor, fiind înlocuit cu steagul roșu sovietic. S-a început o nouă pagină în istoria neamului, în fruntea căreia s-a pus titlul: "Partidul Comunist Român – Societate anonimă" jucând cu aceleași cărți de fabricație sovietico-tătărească.

Dar cruzimile lor nu se publică nicăieri. Atât ele cât și autorii lor nu numai că sunt acoperiți de oficialitate, dar totul este pus la cale de ea însăși și executate cu punctualitate de organele Securității, Miliției și ale Partidului, pornite să devoreze cu o patimă ne mai întâlnită până acum, tot ce a fost cinstit, demn, curat și harnic în această țară, condamnată să fie astăzi jertfită pe altarul bestialității comuniste, a acestei monstruoziții a secolului XX.

Jos la orașe și sate, urmând exemplul de sus a fost pus să conducă tot ce este mai netrebnic și ticălos, drojdia societății și lepădăturile neamului.

Numai cu astfel de elemente se puteau executa ordinele barbare ale protipendadei comuniste aflată la conducere. Și acești stâlpi ai societății actuale, această lume nouă clădită pe astfel de suporturi vrea să prefacă în țândări o lume care a fost, lumea din ajun, cu așezările ei modern-reformate, ca rezultat al primului război mondial, așezări sacre câștigate de soldatul-țaran român în focul războiului sfânt pentru reîntregirea neamului, lume căreia nu-i lipsea pentru a fi cu totul perfectă, decât numai o conducere poate ceva mai activă.

Și această lume nouă comunistă, în totală minoritate ca număr, dar de o cruzime groaznică înăscută în sufletul ei, se încumetă să trateze imensa majoritate a nației cum nu-i îngăduit să tratezi nici ultimul animal, sfărâmând și schimbând tot ce a fost câștigat până acum, în acceptarea posomorâtă a unui destin întunecat, rezultat al strâmbei, strâmtei și criminalei concepții a luptei de clasă, și a revoluției ei permanente și violente, numai pentru că această infimă minoritate comunistă și servitorii ei plecați să aibă din plin tot ceea ce le trebuie și să trăiască bine.

De cealaltă parte, imensa majoritate a nației cu țăranul român alături, cărora li s-a luat și continuă să li se ia tot produsul muncii lor. Li se ia nu numai ceea ce le-ar trebui ca să simtă că trăiesc, dar li se ia și puținul necesar ca să nu moară de foame. Și în executarea acestui plan diabolic, statul comunist, dușmanul nostru neîmpăcat, stă mereu de veghe neclintit și neînfrânt în hotărârea de a-l umili și subjuga cu orice preț.

Cu toate aceste tâlhării oficiale, cu toate minciunile ce li se spun la fiecare pas, cărora nu le mai dau nici o prețuire, cu toată viața tristă la care sunt supuși fără voia lor, țăranii aceștia buni și harnici nu încetează să se frământă și să-și mărturisesc între ei tainele ce le stăpânesc gândul.

Temeliile și așezările noi ale lumii comuniste, cu răsturnarea valorilor morale și distrugerea stării lor materiale n-o primesc, știind bine că prin ea se tinde la încătușarea lor în folosul conducerii și a cadrelor comuniste proletare.

Cu tot prezentul crud și barbar ce se afirmă prin fapte uluitoare de oribile nu și-au pierdut credința în schimbarea vremurilor și în mântuirea lor. Nu și-au pierdut speranța că viitorul apropiat le va aduce mântuirea. Nu acceptă să fie îngenunchiați și nu poartă în suflet dezgustul de viață, ci speranța puternică într-un viitor mai bun și mai frumos, mai curat și mai desăvârșit decât acel ce vrea să li-l impună comunismul, altul decât acela în care l-a adus soarta să trăiască și să sufere, prin invazia barbarilor secolului al XX-lea: comunismul rusesc.

Cu privirile întoarse înapoi, reamintindu-și trecutul apropiat și fericirile de altă dată, își înfig, pe zi ce trece, rădăcinile lor tot mai adânc în pământul ce-l stăpânesc, ca să prindă și mai multă putere, pomenind cu jale și cu strângere de dinți cruzimea realității cu triumful minciunii, incapacității și a furtului legiferat.

Dar, faptele rămân fapte și realitatea trăită nu poate fi dezmințită. Cu fiecare zi ce trece devin tot mai crude și mai amare, iar țăranul se adevărește că azi ca și altădată a fi stâlpul cel mai puternic al românismului curat și etern, rămânând veșnic același și sub asupritorii și cotropitorii de altă dată, ca și sub cei de acum.

Trecuseră aproape două ore de când mă aflam aici, cufundat în gândurile mele și cu atâtea imagini și impresii, cu scăpărări de neliniște și deznodăminte luate, părăsite și reluate ce se perindaseră prin mintea mea

În clipele acelea de singurătate, umbrite de pribegie și de truda gândurilor, mi-am dat seama cât de greu au trecut acești șase ani de rezistență și totuși cât de amenințătoare apare încă ziua de mâine, a cărei taină o plătim atât de scump, noi toți aceia care având odihna vântului și tihna valurilor mării, ne numărăm printre cei jertfiți, hrănindu-ne ființa și sufletul numai cu chin și cu amar, după ce am refuzat să ne punem sufletul zălog unor năluciri de bucurii ce ni se oferiseră de mult și din plin.

De ce să fiu trist? Lumea actuală comunistă este așa cum este și a fi trist înseamnă a fi eu însumi dușmanul meu. Sufăr și eu alături de atâția alții, pentru un vis mare către care mă mână grăbit pașii, prin realitatea și rușinea vieții actuale, ce ne pune continuu înaintea flăcări unei dureri mari și mistuitoare, imagini dezgustătoare și suspine înăbușite, fără ca să ne poată zdruncina concepția de viață ce ne-am format și pe care o purtăm în noi.

Cine se gândește mereu la nenorociri e continuu nenorocit.

Nu vreau să-mi îngrop nici o speranță și nici iluziile cu care mă simt întreg, păstrându-le veșnic cu mine, ca pe niște comori de mare preț,

fiindcă numai ele mi-au încălzit și continuă să-mi încălzească de atâta timp singurătatea inimii și încrederea în viitor.

Nu sunt însă un visător și cu atât mai puțin mistic. Văd bine ce se petrece în jurul meu. Văd bine că nu sunt singur și nici părăsit și o lume întreagă ce se află în jurul meu își pune speranța în rezistența noastră și mă ajută. Durerile, deci, oricât ar fi de mari, n-au ce căuta în sufletul meu, iar impresiile și imaginile dezgustătoare le las să se șteargă unele printre altele și din seva pământului din care stau să sorb, în adâncul sufletului meu, forța dătătoare de viață care să mă întărească.

De câte ori însă mă vor mai conduce pașii pe aceste dealuri, mă voi opri bucuros sub acești stejari falnici, ca la un Ierusalim al credinței mântuitoare, ca la un izvor de apă vie, ca la o fântână de leac, dătătoare de putere și de viață, oțelindu-mi sufletul, ca să nu uit niciodată care-i datoria mea.

Există o verigă puternică ce ține strâns legat trecutul de viitor. Pe această legătură puternică să trimit și eu privirile înapoi, pentru ca după aceea să le pot ținti și mai sigur înainte.

În urmărirea încă a tainei ce ascunde era biruinței și răsăritul stelei primăverii noastre, târziu de tot am reușit să-mi smulg privirile din nălucirile vieții de acum și să zâmbesc înviorării unei nădejdi, că după jertfă va veni și răscumpărarea și biruința celor ce au rezistat, luptând și suferind.

Nu, nu, niciodată și pentru nimic în lume nu voi spăla vasele la bucătăria comunistă.

Când m-am ridicat să pornesc iarăși la drum, pe cărările negre ale întâmplării și pribegiei, o liniște dând pace adâncă se coborâse în sufletul meu zbuciumat. Șezusem oare aici o clipă, un ceas sau o veșnicie?

Undeva, departe, spre miazăzi, pe vârful unui deal, strălucea lumina puternică a unui far, iar o stea, căzând lung, a săgetat cu drumul ei de aur cerul mileniilor învinețite în spațiu.

Dar încotro s-o apuc?

Înainte și numai înainte. *Există destul loc în lume când vrei și ești în stare să lupti pentru realizarea unui vis atât de frumos: eliberarea țării de sub tirania comunistă, a cărei realizare îmi va da și mie bucuria să mi se recunoască un loc, pentru obținerea căreia am pus și eu și întreaga mea familie tot sufletul, toată energie, toată viața, tot ce am avut.*

Abia către ziuă am sosit la prietenul meu Ion Dinu, strecurându-mă ușor și cu atenție prin locurile și punctele periculoase, fiind știut că milițienii, însoțiți de câțiva ticăloși din sat, pândesc adesea punctele principale de trecere.

A doua zi musafirii n-au mai apărut la casa prietenului Ilie, părăsind satul, iar eu, în noaptea următoare, urmând același drum și cu aceleași precauțiuni și popasuri, am revenit de unde plecasem.

Am rămas aici fără ca cineva să fi putut afla de prezența mea, având din plin tot ce mi-a trebuit. Tot aici am avut ocazia să revăd pe unii dintre prietenii verificați pentru sinceritatea lor și pe unele neamuri, legând și unele noi cunoștințe.

În sat Securitatea și Miliția începuseră o serie de perchiziții și la persoane destul de modeste, fără să se știe pentru ce anume, șoaptele împrăștiindu-se că mă căutau tot pe mine. Aproape în fiecare zi mașina Securității își făcea apariția în comună, în căutarea mea, luând contact cu toți informatorii săi, iar locot. Rădoi se afla în fiecare săptămână câte două zile în sat. În patrulele lor, milițienii treceau în fiecare zi prin fața casei, eu privindu-i pe fereastră.

Și fiindcă nu știu ce va mai aduce ziua de mâine și încotro mă vor mai conduce pașii și nici dacă voi mai avea în curând posibilitatea să mai scriu ceva, fiindcă vremurile devin tot mai aspre și nesigure, iar urmărirea partizanilor este pe primul plan, mai ales că Securitatea G-ral a Statului s-a transformat în minister aparte, închei aici rândurile mele.

Este ziua de 5 mai 1953, s-au împlinit astă-noapte șase ani de la plecarea mea din Câmpulung. Cu ziua de astăzi am intrat în cel de-al șaptelea.

În mintea mea se împletesc acum din nou gândurile ce mi-au frământat sufletul atâta amar de ani și alături de ele, fără să vreau îmi trimit privirile înapoi și mă uit în urmă departe, departe de tot. A rămas mult prea departe timpul când am pornit la drum pe cărările astea atât de mult tănuite, dar toată această cale lungă și tot acest drum greu, le-am făcut singur, pe jos, pas cu pas, sprijinit de neamuri și de câțiva prieteni scumpi și dragi, ce mi-au rămas credincioși și atât de mult de soție și de fetiță.

Fără neamuri, fără prieteni, fără o voință de fier și fără o îndrăcită putere de rezistență de care am dat dovadă, n-aș fi putut parcurge acești șase ani de până acum.

În lumina lor, în lumina trecutului și a prezentului luptei angajate, încerc să examinez tot rostul acestor șase ani de rezistență, povestindu-mi și repovestindu-mi fiecare clipă trăită pentru a putea să-i proiectez și mai bine sensul în viitorul umbrit încă de o amenințare puternică, înveșmântată în necunoscut.

Examinez tot ce are legătură cu viața mea, mereu examinez și mereu compar. Neliniștea m-a mânat pe toate cărările și pe toate culmile de care mi-am aninat speranțele împlinirii dorințelor ce port în suflet și cine poate ști ce fel de viață ne așteaptă de aici înainte.

Am îndurat destule amărăciuni și am suferit destule lipsuri și umilințe. De câte ori foamea și oboseala îngrozitoare n-au pus stăpânire pe mine, căutând să mă doboare la pământ?

Nici gândindu-mă la nopțile groaznice de iarnă, când rătăceam singur în miez de noapte prin pădurile troienite de zăpadă, în care mă împotmoleam la tot pasul și la nopțile întunecate și pline de viforniță, când nu mai puteam deschide drum decât numai cu ajutorul lumânărilor aprinse care se stingeau la tot pasul, mânat mereu din urmă de haitele urmăritorilor și mă cutremur cum de am putut avea curajul să plec la drum pe așa vremuri, pe așa locuri și pe așa mari distanțe. Au fost mari greutăți prin care am trecut. Au fost nespuse de mari grijile, neliniștea și amărăciunea primilor pași ce mă luaseră în primire.

Am îndurat multe, dar am rezistat. Am suferit, dar am luptat. Nimic nu m-a îngenușat până acum. Dorințele de care dispun sunt încă suficiente pentru a mă ajuta.

Iarna anului 1953 a fost însă cea mai grea din viața mea. Locuind atâta timp prin case fără foc, și străbătând distanțe mari și anevoioase în zăpadă, viscole, ploaie și ger, veșnic ud și transpirat, mi-au răcit și mâinile și picioarele. În lipsă de orice medicamente, pe care nici n-aș fi avut de altfel cu ce să le cumpăr, am tratat rănilor de pe mâini cu apă sărată, vindecându-le cu greu. Mai dificil se prezintă situația cu picioarele, ale căror dureri se resimt după 40-50 de minute intens și continuu. Dar nu mă plâng nimănui. La ce bun s-o fac și la ce mi-ar folosi?

În acest timp însă, mai mult ca oricând am învățat că omul se oțelește prin experiență și prin dezamăgiri și că numai prin severitate și prin asprime își dobândește individualitatea combativă.

Am devenit astfel destul de experimentat ca să pot suporta cu resemnare tăcută încercări și mai mari decât acelea prin care am trecut până acum. Am purtat cu mine în locul bucuriilor de odinioară întâlnite de fiecare la tot pasul, tot amarul durerilor pătrunse în viață.

Suferind, răbdând, dar rezistând, aștept în liniște ca pe niște prieteni scumpi și dragi zorii zilelor senine, care să strălucească din nou la fereastra casei și a inimii mele.

Și atunci când jalea încearcă să mă răpună, când inima mi se părea pustie și când fiecare vorbă a mea părea un plâns de îngropăciune, încercam să mă desprind și să ies din încheștarea și țesătura lor, ațintindu-mi privirile înainte și numai înainte, către frumosul vis, veșnic tânăr, pe care se sprijină de atâta timp toate gândurile și toate puterile mele și care nu va îmbătrâni niciodată.

În singurătatea mea am trăit de atâtea ori viața pentru care lupt și pe care o doresc atât de mult. Și după obiceiul meu atunci când m-am simțit mai trist și mai singur, am început să fredonez ușor un cântec, spulberând un gând sau adormind o durere, în căutarea cărărilor vieții și a potecilor norocului, cu privirile cufundate într-un alt timp, zâmbindu-mi din depărtare și din singurătate. Au trecut șase ani "ca nouri lungi pe șesuri" și

iată c-am intrat în al șaptelea. Care va fi ultimul care să pună capăt zbuciumului, frământărilor și durerilor întregului neam și deci și ale mele?

Nu sunt câtuși de puțin împins la acte de disperare. Din contră, am avut și încă mai am tăria să suport și să înfrâng suferințele ce îndur și voi mai îndura încă sub puterea necunoscutului.

Nu port în suflet suspinul crud al suferinței ucigătoare, dar căutând să spun adevărul sunt dator să împărtășesc și altora pasul vremilor trăite, iar dacă tu, cititorule, și voi toți acei care n-ați avut ocazia să trăiți viața atât de aspră și de grea trăită de mine în cei șase ani de rezistență de până acum și ca mine de atâția alții, ați putea să vă imaginați greutățile de neînchipuit prin care am trecut și chinurile groaznice pe care le-am suferit atunci, fiecare potecută pe care am călătorit, fiecare pădure și codru des pe care le-am străbătut, fiecare vârf de culme înaltă pe care m-am oprit, rotindu-mi privirile și scrutând zarea, fiecare copac sub care m-am adăpostit și fiecare poieniță pe care m-am odihnit, v-ar putea povesti tot zbuciumul și toată furtuna care au trecut prin sufletul meu și abia atunci veți putea înțelege și forța fizică și puterea de voință de care am dat dovadă și ce înseamnă lupta de rezistență și dorul de libertate.

Cititorule! N-am scris aici un roman, ci am făcut doar o mărturisire sinceră, o spovedanie ce reconstituie un colț din viața mea reprezentând șiragul de mătânii al celor șase ani trăiți în luptă, în zbucium și în singurătate, urmărit pas cu pas de securitatea și miliția comunistă, ajutate de membrii de partid și de unii spioni și trădători.

Poate că cele ce am scris să nu fie pe placul multora, dar aceasta nu mă interesează. Scrisul meu reprezintă adevărul adevărat al unui fragment din viața mea, în scăpărările de lumini conturate de umbrele reflectate prin prisma sufletului meu, plin de dureri, ci chinurile atâtor ani de pribegie, trăiți în rezistență și în singurătate, departe de ai mei și de toate rosturile mele, în lipsuri și privațiuni, veșnic călător și totdeauna sub teama necunoscutului.

Scriind ceea ce am scris am căutat să fiu sincer, atât față de mine însumi, cât și față de tine, și aceasta nu îmi este de ajuns.

Am suferit mult, forate mult, nespuse de mult, atât eu cât și întreaga familie, toate neamurile și unii prieteni sinceri și devotați, cunoscuți acum pe deplin pentru sfințenia prieteniei lor.

Am pierdut tot, absolut tot, afară de onoare.

"Toate marile zguduii sociale au fost urmate de prăbușiri morale totdeauna mai dezastruoase decât vărsările de sânge și decât distrugerile materiale, dar nimeni și niciodată nu s-ar fi așteptat să existe în țara noastră o așa groaznică prăbușire morală ca aceea de care s-a dovedit că a fost cuprinsă cel puțin jumătate din magistratura noastră, magistrații "verificații democrați" și alături de ei atâția ofițeri, profesori, învățători,

intelectuali și politicieni de meserie, care "nici biologic și nici organic nu pot fi nici sinceri și nici statornici".

Decăderea morală și descompunerea s-au accentuat și de data aceasta, îndeosebi tot prin intelectuali, dovedindu-se și acum mai mult ca oricând că, "și intelectuali, ca și politicienii de meserie sunt oricând gata să trădeze și niciodată să-și motiveze cotiturile morale pe care le săvârșesc, fiind ieri cu unii și azi cu alții, mâine cu oricare asupritori vor mai veni".

Pe ruinele acestei lumi mulțimea celor ce au luptat și au pățimit cu sufletul cuprins de suferință, așteaptă întronarea dreptății pentru toți".

Cititorule! Viața atât de aspră și de grea pe care a trăit-o în acești ani neamul românesc în general și cei mai buni fi ai săi în special, constituie o dureroasă pagină de istorie. Așa spun hrisoavele că au trăit și străbunii noștri sub năvălirile barbare, așa au trăit și sub Fanarioți și așa am trăit și noi acum sub invazia barbarilor comuniști ruși și numai credința în Dumnezeu, dragostea de țară și lupta în rezistență ne vor aduce mântuirea, iar tenacitatea, demnitate și mândria cu care înfruntăm moartea ce ne pândește la tot pasul, constituie simbolul optimist al vieții și al curajului de neînvins. Ia aminte și nu uita niciodată amarul cumplit al zilelor de azi, prin care am trecut noi și cine au fost asupritorii, trădătorii, slugile lor netrebnice și membrii de partid și vezi care este datoria ta.

Nu pot însă încheia aceste rânduri fără să-mi satisfac și o datorie de recunoștință. N-am spus nici un cuvânt până acum, în mod special, despre neamurile mele. Le-am menționat doar, în treacăt, pe fiecare acolo unde evenimentele le-au prins în înălțuirea lor. Le-am păstrat însă ultimul cuvânt. Dar nu știu nici cu cine să încep, nici cu cine să termin. Nu știu care-i alfa și nici omega și de ce aceea nu-i individualizez aici.

Fiecare își are însă meritul său. Toți au pus tot sufletul și toate energiile de care au dispus, folosindu-se de toate împrejurările și de toate șireteniile posibile pentru a mă ajuta, deși ei erau striviți de greul vieții și de amenințarea distrugerii comuniste. Persecutați, urmăriți și arestați, au suportat cu resemnare toate loviturile comuniste, toate perchezițiile cu întreaga lor gamă de amenințări și teroarea și toată opera de distrugere practică de bestiiile comuniste, dar nu li s-a putut smulge nici o mărturisire. Au făcut pe naivii atunci când a trebuit, pe indiferenții când a fost posibil și pe tiranii când s-a cerut. Dar toți au avut aceleași gânduri și au urmărit aceleași scopuri ca și mine. Cu aceleași țeluri și cu aceleași speranțe au privit înainte și numai înainte.

Cu ajutorul lor, al soției și al fetiței, al bunului Dumnezeu și al celorlalți prieteni, am putut parcurge cei șase ani de până acum. Tot cu ajutorul lor sper să ajung ținta dorită. Le sunt nespuse de recunoscător.

POSTFAȚĂ

Această carte a devenit posibilă datorită eforturilor extraordinare a două persoane: mama mea, Lucia (Cila) Voiculescu Marinescu și Doctorul Dumitru Baci. Mulți alții au ajutat pe drumul spre publicare – începând cu cei ce au ascuns jurnalul încă din timpul vieții tatălui meu.

Aceste amintiri au fost scrise de tatăl meu într-un caiet de școală cu coperte gris și a fost îngropat de nepotul lui, Gicu Simescu, înainte de moartea tatălui meu, deoarece conținea secrete teribile dacă ar fi fost să cadă în mâna Securității. Tatăl meu, după câte știu, a fost singurul „fugit” din Mușcel pe care Securitatea nu l-a prins cât a fost în viață. Ultimii ani i-a petrecut în cămăruța secretă construită în grajdul nepoatei lui și a soțului ei, Lucica și Aurel Boștenaru, care și-au riscat viața pentru a-l adăposti în cea mai grea perioadă a pribegiei lui. Acolo a murit și a fost îngropat în grădina lor. În anul 1978, mama mea a reușit să dezgroape rămășițele pământești și să le îngroape la cimitirul Belu, în cavoul familiei.

Jurnalul ne-a parvenit prin anii 1957. La plecarea mea din țară împreună cu soțul meu, Adrian, și Barbu, copilul nostru, a fost, desigur, imposibil să-l luăm cu noi. Ce mare ne-a fost surpriza când, primind la New York un pachet trimis de mama cu un covor Mușcelean, l-am deschis și am găsit înăuntru jurnalul! Numai inteligența mamei mele a ajutat-o să coasă în pachet acest jurnal sub nasul celor de la Poștă care controlau tot ce pleca din țară.

Cu răbdare și sârguință, după ce a ajuns și ea în Statele Unite, mama mea a dactilografiat pagină cu pagină și rând după rând, cele scrise cu ani în urmă cu frumosul scris de magistrat al tatălui meu. Și dacă toate aceste minuni nu ar fi de ajuns să arate puterea lui Dumnezeu de a deschide drumul adevărului, este și reîntâlnirea dintre mama mea și Doctorul Baci, pe care l-a cunoscut și apreciat la examenul de bacalaureat, cu mulți ani în urmă.

Pentru mine, „Fetița” din rândurile ce le-ați citit, aceste memorii au fost și continuă să fie o amintire atât de dureroasă, încât, după ce le-am citit prima dată, la vârsta de 19 sau 20 de ani, nu le-am mai putut reciti pentru următorii 35 de ani; numai la îndemnul unui extraordinar preot și mentor întâlnit în America am avut curajul să le parcurg din nou. De atunci, citind și recitind aceste rânduri, ele s-au înscris în inima mea pe veci. Secretul legat de părinții noștri a atârnat greu în viața celor din generația mea. Să ai un tată la „canal” sau fugit îți dădea dreptul la o dublă existență, în care acest părinte era îngropat în fundul sufletului, și despre care, niciodată, nu spuneai nimic, nimănui! În America am descoperit

multe astfel de secrete, ascunse în sufletele multor prieteni, cărora le-au trebuit mulți ani de libertate înainte de a vorbi despre aceste experiențe.

Recitind memoriile tatălui meu, în afară de cuvintele lucide descriind instaurarea puterii comuniste în Mușcel și de dureroasa descriere a anilor de pribegie, ceea ce rămâne deosebit de important pentru mine este spiritul lui extraordinar de dreptate, totala dedicare „justiției”, adevărata justiție pe care a servit-o și pentru care a murit. Am avut deosebitul privilegiu, uneori gândesc „teribilul” privilegiu, de a avea părinți de o probitate, tărie sufletească și cu o personalitate arareori întâlnite.

Mama mea a trăit ani de persecuție; arestată și interogată de Securitate și ca printr-o minune, datorită tăriei ei, scăpând de o detenție lungă, reușind să nu fie prinsă de agenții Securității când îl vizita pe tatăl meu în secret și supraviețuind dării afară din slujba de profesoară de franceză, atât de iubită și apreciată de colegele ei, și apoi din toate micile slujbe pe care reușea să le găsească, curajul de a începe o viață nouă în America, la vârsta de 74 de ani, și de a învăța o nouă limbă, una din puținele pe care nu le știa. Alături de amintirea tatălui meu, dragostea ei m-a susținut și călăuzit de-a lungul vieții mele. Un episod atât de caracteristic modestiei și delicateții sufletești ce o caracterizau, este faptul că nu a tipărit și difuzat niciodată minunatul poem de dor dedicat ei, cu care tatăl meu începe jurnalul și pe care l-am trimis, destul de târziu editorului.

Mulțumesc din suflet, tuturor celor ce l-au ajutat pe tatăl meu cu pericolul vieții și situației lor în cei 9 ani de pribegie, rude sau prieteni ce l-au susținut sau adăpostit și fără de care ar fi fost de mult prins de Securitate. Unele din numele lor sunt menționate în această carte, alții l-au ajutat după ce a încetat să-și scrie în jurnal. Anii au trecut, numele lor s-au pierdut, dar curajul lor continuă să existe în timp și sper va fi un exemplu pentru cei ce, astăzi, încearcă să reconstruiască o țară distrusă de comuniști nu numai economic dar mai ales moral.

Celor ce l-au cunoscut, admirat și ajutat pe „Domnul Prim”, așa cum era cunoscut Aurel Marinescu în Mușcel, recunoașterea și mulțumirile mele pentru totdeauna.

Ruxandra Panaitescu
Greenwich, USA, 1999

UNIVERSITATEA BUCUREȘTI

Tipărit la Centrul Pilot de Tehnologii Informatice

Editura Ars Docendi

Șoseaua Panduri Nr. 90 București

Tel. / Fax. ++401-4.10.25.75

E-mail: cpti@chem.unibuc.ro

AUREL MARINESCU
(1898-1956)

ISBN 973-99769-0-5